

กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ
Reporting Process of Entertainment News on Television in the Age of
Convergence Media Technology



กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ

Reporting Process of Entertainment News on Television in the Age of Convergence
Media Technology



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2560



© 2560

พัชรินทร์ รักสัตย์

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง กระบวนการสื่อสารของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ

ผู้วิจัย พชรินทร์ รักสตัย

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.มนทิรา ธาตาอำนวยการ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรณธร ปัญญาโสภณ)

ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศุภมณฑา สุภานันท์)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา อัครจันทโชติ)

(ดร.ศันสนีย์ เทพปัญญา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

พัชรินทร์ รักสตัย. ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, กรกฎาคม 2560, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ยุคหลอมรวมสื่อ (148 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ดร.มนทิรา ธาตาอำนวยชัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าว การบริหารรูปแบบของเนื้อหาเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสาร และบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ 2) เพื่อศึกษากระบวนการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวบันเทิงแหล่งที่มาของข้อมูลข่าว ปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก การรายงานข่าวจากภาคสนาม และคุณสมบัติผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ โดยเก็บข้อมูลจากบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิงจำนวน 4 ท่าน ผู้สื่อข่าวบันเทิงที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไปจำนวน 10 ท่าน และบุคคลในวงการ (ดารา นักแสดง พิธีกร) จำนวน 5 ท่าน ใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการสนทนาแบบมี จุดมุ่งหมายร่วมกับการศึกษาเอกสารโดยมุ่งศึกษา รูปแบบกับช่องทางการเผยแพร่ข่าวผ่านสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

ผลการวิจัยพบว่าสำนักข่าวบันเทิงไม่ได้นำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้เพื่อต่อยอดช่องทางการสื่อสารจากสื่อโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว แต่เริ่มมีการผลิตรายการข่าวบันเทิงเพื่อนำเสนอเฉพาะ ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อาทิ ไลน์ ทีวี (Line TV), เฟซบุ๊ก (Facebook), เว็บไซต์ (Website) และยูทูบ (YouTube) การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้กระบวนการสื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อบรรณาธิการต้องสนองความต้องการผู้รับสารด้วยการนำเสนอข้อมูลข่าวที่สังคมกำลังให้ความสนใจ โดยทำ หน้าที่เป็นผู้เฝ้าประตูสารคอยคัดกรองความถูกต้องของข้อมูล และวางแผนเพื่อบริหารเนื้อหาข่าว 1 ข่าวให้มี รูปแบบที่หลากหลายสามารถนำเสนอในช่องทางสื่อดั้งเดิม และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านผู้สื่อข่าวบันเทิงต้องมีทักษะในกระบวนการผลิตและนำเสนอรายการข่าว โดยผู้สื่อข่าว 1 คน ต้องสามารถสืบค้นหาข่าวสัมภาษณ์ บันทึกภาพ ตัดต่อวิดีโอ เขียนเรียบเรียง และใช้อุปกรณ์สื่อสารรายงานข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้ทุกรูปแบบ



อนุมัติ:



อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Raksat, P. M.Com.Arts, July 2017, Graduate School, Bangkok University.

Reporting Process of Entertainment News on Television in the Age of Convergence Media Technology. (148 pp.)

Thesis Advisor: Montira Tadaamnuaychai, Ph.D

ABSTRACT

The research on the “Reporting Process of Entertainment News on Television in the Age of Convergence Media Technology” had the objectives: 1) To study the reporting process of entertainment news editors and its effects on the selection of news, the management of the styles of content and channels of communication, and the roles of entertainment news editors in the age of media convergence; and 2) To examine the reporting process of entertainment news reporters, sources of news, factors that facilitate the access to in-depth news, news reporting from the field, and qualifications of entertainment news reporters in the age of media convergence. The data were collected from 4 entertainment news editors, 10 entertainment news reporters with over 10 years of experience, and 5 individuals in the entertainment industry (actors, actresses, and presenters). Such data were collected using an in-depth interview that comprised of goal-oriented conversations, along with a selected list of documents with an emphasis on the study of the styles and channels of communication of news through television and social media.

According to the results, it was evident that the entertainment news agency did not use social media merely as a means to extend the channels of communication from television broadcasting. Rather, entertainment news programs had been produced to be specifically broadcasted via an online channel, such as Line TV, Facebook, websites, and YouTube. Such transformation affected the reporting process of entertainment news in the age of media convergence. In particular, editors must correspond to the needs of the audience by presenting news that the society had an interest in at that point in time. Hence, editors were responsible for filtering the accuracy of information and developing a plan to ensure a variety of content styles under each news headline in order to be effectively

broadcasted in both the original channel and social media. Alternatively, entertainment news reporters must possess a set of skills in the process of producing and presenting news. Each news reporter must be able to search for news, conduct interviews, capture images, edit videos, compile and write stories, and use communication devices to relay news to the public through all social media platforms.



Approved: _____
Thesis Advisor

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” ผู้วิจัยได้ใช้ความมุ่งมั่นทุ่มเทเป็นอย่างยิ่งกว่าจะเสร็จสมบูรณ์ออกมาเป็นรูปเล่มนำมาซึ่งความภาคภูมิใจ และความสำเร็จนี้เกิดมาจากการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในความสำเร็จครั้งนี้ทุกท่าน

กราบขอบพระคุณ ดร.มณฑิรา ธาตาอำนวยการช่วย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรณธร ปัญญโสภณ ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตลอดเวลาในการให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุนในทุกกระบวนการจนสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ มาได้ด้วยดี และเชื่อมั่นในตัวลูกศิษย์คนนี้
ขอบพระคุณค่ะ

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ปรีดา อัครจันทโชติ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ และ ดร.ศุภมณฑา สุภานันท์ ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการ พร้อมทั้งให้คำแนะนำรวมถึงแนวทางแก้ไขเพื่อใช้ปรับปรุงงานวิจัยด้วยความเมตตาทำให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ ผู้สื่อข่าวบันเทิง นักแสดง ทุกท่านสำหรับมิตรภาพอันยาวนาน และความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยฉบับนี้

ขอบคุณช่อง 7 โรงเรียนในโลกการทำงานที่บ่มเพาะประสบการณ์ด้านการผลิตรายการ การเป็นผู้สื่อข่าวบันเทิง และทำให้ได้พบกับ พี่หญิง พี่ตาล พี่เปิ้ล พี่แอน พี่กร ปุ๊ก แอมป์ ปาล์ม และโยที่คอยให้คำปรึกษาให้กำลังใจเสมอมา

ขอบคุณมิตรภาพ รอยยิ้ม วิรกรรม รวมถึงฉายาป่าทุบตีจากเพื่อนๆ MACA EM 9 โดยเฉพาะ แก๊งตะมุตะมิ กับความทรงจำดีๆ ที่เต็มไปด้วยเสียงบ่นปนเสียงหัวเราะตลอดระยะเวลา 2 ปีเต็มที่ร่วมเก็บเกี่ยวความรู้มาด้วยกันจนถึงวันที่พวกเราเดินทางมาถึงจุดหมายที่ตั้งไว้

ขอบคุณ เฟิร์ส ปวีณ บัวจงกล สำหรับความรัก ความเข้าใจ ความห่วงใย และคอยอยู่เคียงข้างดูแลในทุก ๆ อย่างก้าวตั้งแต่วันแรกที่สมัครเรียนจนถึงวันแห่งความสำเร็จ และสุดท้ายของวินาทีแห่งความภาคภูมิใจนี้ขอมอบให้กับ ปู่ พ่อ แม่ น้องสาว น้องชาย ที่เป็นแรงผลักดันที่ยิ่งใหญ่ และบุคคลสำคัญที่ขาดไม่ได้คือคนฟ้าขอบคุณที่คอยเติมพลังและศรัทธาให้หลานคนนี้เสมอมา รักย่านะคะ

พัชรินทร์ รักสัตย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	9
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	9
1.4 ขอบเขตของการศึกษาและค้นคว้า	9
1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
1.7 ข้อสันนิษฐานการวิจัย	11
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับข่าวบันเทิง	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการข่าวทางโทรทัศน์	23
2.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อข่าว หลักการและเทคนิค (อ้างอิงนักวิชาการ)	29
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการสื่อข่าว (Model of News Reporting)	38
2.5 แนวคิดการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence)	49
2.6 กรอบแนวคิด	54
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	55
3.1 รูปแบบการวิจัย	55
3.2 วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.3 ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง	56
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
3.6 การนำเสนอข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	62
4.1 กระบวนการซื้อขายของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง	62
4.2 กระบวนการซื้อขายของผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ	91
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	117
5.1 สรุปผลการวิจัย	117
5.2 อภิปรายผล	133
5.3 ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	143
ประวัติเจ้าของผลงาน	148
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการขออนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในวิทยานิพนธ์	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1: ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบแอนะล็อก	2
ตารางที่ 1.2: ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบทีวีดิจิทัล	4
ตารางที่ 3.1: ตารางแสดงชื่อบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิงสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล	57
ตารางที่ 3.2: แสดงรายชื่อผู้สื่อข่าวบันเทิงที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี	57
ตารางที่ 3.3: แสดงรายชื่อนักแสดง พิธีกร ที่เคยมีประเด็นข่าวปี พ.ศ.2559-พ.ศ.2560	59
ตารางที่ 4.1: ตารางแสดงประเภทและรูปแบบการนำเสนอข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)	78

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1: แสดงประเภทของช่องทีวีดิจิทัล	3
ภาพที่ 2.1: กระบวนการทำข่าวแนวคิดแรก	26
ภาพที่ 2.2: กระบวนการทำข่าวแนวคิดสอง	26
ภาพที่ 2.3: แสดงกระบวนการสื่อข่าวแบบดั้งเดิม	39
ภาพที่ 2.4: รูปแบบการทำงานของกองบรรณาธิการข่าวศตวรรษที่ 21	41
ภาพที่ 2.5: แสดงการไหลของข่าวตามขั้นตอนกระบวนการข่าวรูปแบบใหม่ของสำนักข่าว AP	42
ภาพที่ 2.6: แสดงการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวของสำนักข่าว AP	43
ภาพที่ 2.7: แสดงการเปรียบเทียบบทบาทของกองบรรณาธิการบนสื่อเก่าและสื่อใหม่	48
ภาพที่ 2.8: แบบจำลองทฤษฎีการแสวงหาข่าวสาร	52
ภาพที่ 2.9: กรอบแนวคิด	54
ภาพที่ 4.1: ตัวอย่างรายการอ่านข่าวพร้อมภาพประกอบ	73
ภาพที่ 4.2: ตัวอย่างพิธีกรอ่านข่าว พร้อมเสียงสัมภาษณ์บุคคลในข่าว	74
ภาพที่ 4.3: ตัวอย่างการสัมภาษณ์รูปแบบรายการสด	75
ภาพที่ 4.4: ตัวอย่างการสัมภาษณ์รูปแบบการบันทึกเทป	76
ภาพที่ 4.5: ตัวอย่างการนำเสนอในรูปแบบการของสcoopข่าว (Scoop)	77
ภาพที่ 4.6: ตัวอย่างเว็บไซต์ (Website) ของสำนักข่าวบันเทิง	79
ภาพที่ 4.7: ตัวอย่างเฟซบุ๊ก (Facebook) ของสำนักข่าวบันเทิง	80
ภาพที่ 4.8: ตัวอย่าง อินสตาแกรม (Instagram) ของสำนักข่าวบันเทิง	81
ภาพที่ 4.9: ตัวอย่าง ยูทูบ (YouTube) ของสำนักข่าวบันเทิง	82
ภาพที่ 4.10: ตัวอย่าง ทวิตเตอร์ (Twitter) ของสำนักข่าวบันเทิง	83
ภาพที่ 4.11: ตัวอย่าง Official Account LINE ของสำนักข่าวบันเทิง	84
ภาพที่ 4.12: ตัวอย่าง ไลน์ทีวี (Line TV) ของสำนักข่าวบันเทิง	85
ภาพที่ 4.13: ตัวอย่างจดหมายเชิญสื่อเพื่อร่วมงานแถลงข่าว	97
ภาพที่ 4.14: ตัวอย่างการรายงานข่าวโดยใช้ Facebook Live ของช่อง Workpoint	111
ภาพที่ 4.15: ตัวอย่างการรายงานข่าวด้วย Facebook Live ขณะดาราให้สัมภาษณ์	112
ภาพที่ 5.1: รูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อข่าวรายการข่าวบันเทิงที่ได้จากกรณีศึกษา	131

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตสื่อมวลชนได้นำเสนอข่าวสารผ่านสามช่องทางหลักคือสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุ ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ และมีอิทธิพลต่อความคิด ทศนคติของประชาชนมาโดยตลอด และในบรรดาช่องทางการสื่อสารทั้งหมดสื่อโทรทัศน์ถูกยกให้เป็นช่องทางที่ประชาชนให้ความนิยมในการเปิดรับข่าวสารสูงสุด เนื่องจากโทรทัศน์เป็นช่องทางที่รวมคุณสมบัติการสื่อสารเข้าไว้ด้วยกันอย่างครบถ้วน คือได้รับชมภาพเคลื่อนไหวเช่นเดียวกับการชมภาพยนตร์ ได้ยินเสียงเช่นเดียวกับการรับฟังวิทยุ และได้เห็นตัวหนังสือเช่นเดียวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ ส่งผลให้สื่อโทรทัศน์มีความน่าเชื่อถือเมื่อนำเสนอข่าวสารต่างๆ (มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554)

นอกจากรายการข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคมแล้วหนึ่งในรายการข่าวที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับต้นๆ คือรายการข่าวบันเทิงเนื่องจากเป็นรายการที่นำเสนอเรื่องราวที่ผู้คนให้ความสนใจ (Human Interest) เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของบุคคลหรือเหตุการณ์ในวงการบันเทิงมีการนำเสนอในลักษณะข่าวเบา (Soft News) มุ่งเน้นให้ความบันเทิงพร้อมสอดแทรกความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม ในยุคที่สถานีโทรทัศน์ออกอากาศด้วยระบบแอนะล็อกซึ่งมีจำนวน 6 ช่อง ทุกสถานีได้ระบุนายการข่าวบันเทิงลงในผังออกอากาศมีช่วงเวลาและความยาวในการนำเสนอที่ชัดเจน มีการสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอและมีผู้ดำเนินรายการแยกจากผู้ประกาศทั่วไปเพื่อดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม (พินท์สุตา ยุทธบรรดล, 2541)

ในประเทศไทยมีการนำเสนอข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์มานานแล้วแต่รูปแบบการนำเสนอยังไม่ชัดเจนนัก จนกระทั่งปีพ.ศ. 2527 ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ซึ่งในขณะนั้นได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารบริษัท แชนิฟิลคอนเตอร์คอมมูนิเคชั่น จำกัด เกิดแนวคิดในการปรับปรุงรูปแบบข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 จากเดิมที่เน้นนำเสนอข่าวหนักเพียงอย่างเดียวด้วยการเสริมข่าวเบาที่มีความบันเทิงเข้าไป โดยในช่วงแรกข่าวบันเทิงจะอยู่หลังข่าวกีฬาที่มีความยาวประมาณ 3 นาที จนกระทั่งบริษัทแชนิฟิลคาได้ย้ายมาผลิตข่าวให้สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 รูปแบบรายการข่าวบันเทิงจึงเริ่มเด่นชัดขึ้น โดยการซื้อข่าวบันเทิงในฮอลลีวูด (Hollywood) จากสำนักข่าวCNNนำเสนอร่วมกับข่าววงการละคร ภาพยนตร์ ศิลปะวัฒนธรรมในประเทศไทยมีความยาวในการออกอากาศ 5 นาที จากนั้นไม่นานสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ที่ออกอากาศด้วยระบบแอนะล็อกก็เริ่มผลิตรายการข่าวบันเทิงของตัวเอง (พินท์สุตา ยุทธบรรดล, 2541)

ในยุคของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศด้วยระบบแอนะล็อกซึ่งในเวลานั้นมีจำนวน 6 ช่อง โดยทุกสถานีได้ระบุนายการข่าวบันเทิงลงในผังออกอากาศมีความยาวของเวลาในการนำเสนอที่ชัดเจนมี

การสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอให้สนุก และมีผู้ดำเนินรายการแยกจากผู้ประกาศทั่วไปเพื่อดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม โดยในขณะนั้น (พ.ศ.2556) มีรายการข่าวบันเทิงจำนวน 13 รายการดังนี้

ตารางที่ 1.1: ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบแอนะล็อก

สถานีโทรทัศน์	สำนักข่าว / รายการ
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3	รายการสี่ส้านบันเทิง รายการโต๊ะข่าวบันเทิง3 รายการเรื่องเล่าเช้านี้บันเทิง
สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5	รายการห้องข่าวบันเทิง รายการทีวีพูล
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7	รายการเส้นทางบันเทิง รายการเที่ยงบันเทิง รายการคั่นปาก (ยุติการออกอากาศไปแล้ว) รายการสนามข่าวบันเทิง
สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ช่อง 9	รายการไนน์เอนเตอร์เทน, รายการดาวกระจาย
สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11	รายการข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	รายการไทยบันเทิง

ในปีพ.ศ. 2556 รัฐบาลได้มีนโยบายเปลี่ยนระบบการออกอากาศโทรทัศน์จากระบบแอนะล็อกเป็นระบบดิจิทัล โดยเพิ่มจำนวนจำนวนของช่องที่ออกอากาศจากเดิม 6 ช่อง เป็น 48 ช่อง ดังนี้

ภาพที่ 1.1: แสดงประเภทของช่องทีวีดิจิทัล

หมายเลขช่องทีวีดิจิทัลของไทย			
ช่องสาธารณะ	ช่องข่าว	ช่อง SD ทั่วไป	ช่อง HD ทั่วไป
1  ททบ.5 HD	16  ทีเอ็นเอ็น 24	23  เวียร์คพอยท์ ครีเอทีฟ ทีวี	30  อสมก HD
2  สกท.11 HD	17  ทีเอชวี (ทีวีพูล)	24  TRUE 4U	31  one 31 HD (ทรูสปาร์ค)
3  ไทยพีบีเอส HD	18  นิว ทีวี (เดลินิวส์)	25  G25	32  ไทยรัฐ ทีวี HD
4  ไทยพีบีเอส (ช่องเด็ก)	19  สปริงนิวส์	26  NOW 26	33  ช่อง 3 HD
ช่องเด็ก			
13  ช่อง 3 HD	20  ไบรท์ ทีวี	27  ช่อง 8 (RS)	34  อมรินทร์ ทีวี HD
14  MCOT Kids & Family	21  วอยซ์ ทีวี	28  ช่อง 3 SD	35  ช่อง 7 HD
15  โลกา (ทีวีพูล)	22  เนชั่น ทีวี	29  โมโน 29	36  พีพี ทีวี HD

หมายเหตุ : กรณีรับชมผ่านดาวเทียมหรือเคเบิลทีวี โปรดตรวจสอบเลขช่องกับคู่มือการรับชมอีกครั้ง

ข้อมูลจาก กกช. | วันที่ 25 เม.ย. 57

ที่มา: หมายเลขช่องทีวีดิจิทัลของไทย. (2557). สืบค้นจาก <https://infographic.kapook.com/view87060.html>.

เมื่อสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบดิจิทัลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทำให้รายการข่าวบันเทิงจึงเพิ่มจำนวนมากขึ้นตามไปด้วยจากเดิมที่ออกอากาศในระบบแอนะล็อกที่มีการนำเสนออยู่จำนวน 13 รายการได้เพิ่มจำนวนเป็น 35 รายการ ไม่นับรวมข่าวบันเทิงที่นำเสนอผ่านสื่อเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารข่าวบันเทิง โดยบางสถานีโทรทัศน์มีรายการข่าวบันเทิงมากกว่าหนึ่งรายการและบางรายการมีการนำเสนอมากกว่าหนึ่งครั้งต่อหนึ่งวัน นอกจากนี้ยังมีบริษัทที่รับผลิตรายการได้ขอเช่าเวลาเพื่อนำเสนอรายการข่าวบันเทิง ดังนี้

ตารางที่ 1.2: ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบทีวีดิจิทัล

สถานีโทรทัศน์	หมายเลข	รายการ	ออกอากาศเวลา	รวมเวลา
สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก	1	ทีวีพูลทูไนท์	จันทร์-อาทิตย์ เวลา 21.30-21.45 น.	15นาทิต/วัน
สถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี	2	ข่าวศิลปวัฒนธรรม และบันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา 19.19 น.	45นาทิต/วัน
สถานีโทรทัศน์ไทยพี บีเอส	3	ไทยบันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา 12.30-13.00 น.	30นาทิต/วัน
เนชั่นทีวี	22	เนชั่นมิตรไนท์	ทุกวันพุธ เวลา 23.00-24.00 น.	60นาทิต/วัน
ช่องเวิร์คพอยท์	23	ห้องข่าวบันเทิง (เป็นช่วงหนึ่งของ รายการข่าวเวิร์ค พอยท์)	จันทร์-ศุกร์ เวลา 8.30-9.00 น.	30นาทิต/วัน
			เสาร์-อาทิตย์ เวลา 08.00-08.15 น.	15นาทิต/วัน
ทรูโฟร์ยู	24	บันเทิงพลาซ่า	จันทร์-ศุกร์ เวลา 07.30-08.30 น. เวลา 17.30-18.00 น.	90นาทิต/วัน
		ข่าวติดปาก	จันทร์-พฤหัสบดี เวลา 18.30-19.00 น.	30นาทิต/วัน
จีเอ็มเอ็ม 25	25	EFM ON TV	จันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00 – 18.00 น.	60นาทิต/วัน
		Men & Mouth	จันทร์-ศุกร์ เวลา 12.45-13.15 น.	30นาทิต/วัน
ช่องนาว	26	จี๊ดจ๊าดสืบบันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา 12.45-13.00 น.	15นาทิต/วัน

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 1.2 (ต่อ): ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบทีวีดิจิทัล

สถานีโทรทัศน์	หมายเลข	รายการ	ออกอากาศเวลา	รวมเวลา
ช่อง 8	27	ข่าวบันเทิง108	จันทร์-ศุกร์ เวลา10.30-11.30 น.	60นาที/วัน
			เสาร์-อาทิตย์ เวลา10.30-11.00 น.	30นาที/วัน
ช่อง 3 เอสดี	28	โต๊ะข่าวบันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา10.00-11.00 น.	60นาที/วัน
โมโน 29	29	ทันข่าวเช้า (ช่วงบันเทิง)	จันทร์-อาทิตย์ เวลา7.15 - 7.30 น.	15นาที/วัน
		Entertainment Now	จันทร์-อาทิตย์ เวลา7.40 - 8.00 น.	20นาที/วัน
ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี	30	ดาวกระจาย	จันทร์-พฤหัสบดี เวลา20.00-20.20 น.	20นาที/วัน
			ศุกร์ เวลา21.00 น.	20นาที/วัน
		ไนน์เอ็นเตอร์เทน	ทุกวันจันทร์-อาทิตย์ เวลา11.30-12.00น.	30นาที/วัน
		EX Entertainment Express	ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา17.40-17.55น.	15นาที/วัน
		ไนน์เอ็นเตอร์เทน	ทุกวันจันทร์-อาทิตย์	20นาที/วัน
		ไนท์ไลฟ์	เวลา21.25-21.45น.	
		ไนน์เอ็นเตอร์เทนวิค เอ็น	เสาร์-อาทิตย์ เวลา11.30-12.00 น.	30นาที/วัน
		ดกมันส์บันเทิง	ทุกวันจันทร์ เวลา16.15-17.00น.	45นาที/วัน
			วันอังคาร-ศุกร์ เวลา16.15-16.45น.	30นาที/วัน

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 1.2 (ต่อ): ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบทีวีดิจิทัล

สถานีโทรทัศน์	หมายเลข	รายการ	ออกอากาศเวลา	ออกอากาศ
วันเอชดี	31	รายวันบันเทิง	ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา11:30-11:45 น.	15นาที/วัน
		one บันเทิง	ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา17:40-18:00 น.	20นาที/วัน
		oneบันเทิง Extra	ทุกวันเสาร์ เวลา10:00-11:00 น.	60นาที/วัน
ไทยรัฐทีวี	32	บันเทิงไทยรัฐ	จันทร์-อาทิตย์ เวลา21.30-22.00 น.	30นาที/วัน
		ข่าวใสๆ	วันจันทร์-พฤหัสบดี เวลา18.30-19.00 น.	30นาที/วัน
ช่อง 3 เอชดี	33	ครอบครัวบันเทิง เรื่องเล่าเช้านี้	จันทร์-ศุกร์ เวลา08.15-08.45น.	20นาที/วัน
		เมาท์มันส์บันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา16.45น.	10นาที/วัน
		สีสันบันเทิง	จันทร์-อาทิตย์ เวลา19.55น.	10นาที/วัน
อมรินทร์ทีวี	34	รายการ A-Pop	จันทร์-ศุกร์ เวลา11.00 น.	45นาที/วัน
		ดาราเดลิ้มบันเทิง	จันทร์-พฤหัสบดี เวลา19.45 น.	20นาที/วัน
			จันทร์ - ศุกร์ 02.00 น.(รีรัน)	20นาที/วัน

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 1.2 (ต่อ): ตารางแสดงชื่อรายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในระบบทีวีดิจิทัล

สถานีโทรทัศน์	หมายเลข	สำนักข่าว / รายการ	ออกอากาศเวลา	ออกอากาศ
ช่อง 7 เอชดี	35	สนามข่าว 7 สี ช่วง สนามข่าวบันเทิง	ทุกวันจันทร์-อาทิตย์ เวลา 09.15-09.35 น.	20 นาที/วัน
		เที่ยงบันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา 11.30 น.	10 นาที/วัน
		เส้นทางบันเทิง	จันทร์-ศุกร์ เวลา 17.50 น.	15 นาที/วัน
		ซิดจอร์อดู	จันทร์-ศุกร์ เวลา 22.30 น.	1 นาที/วัน
พีพีทีวี	36	PP E NEWS (พีพี อี นิวส์)	จันทร์-ศุกร์ เวลา 11.15 น.	45 นาที/วัน

จากตารางจะเห็นได้ว่ารายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีการระบุเวลาการออกอากาศในโปรแกรมของสถานีโทรทัศน์อย่างชัดเจน ตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ และ จันทร์-อาทิตย์ โดยมีระยะเวลาในการออกอากาศตั้งแต่ 1-60 นาที ที่สำคัญคือบางสถานีผลิตรายการข่าวบันเทิงมากกว่า 1 รายการ เพราะนอกจากข่าวบันเทิงจะนำเสนอข่าวสาร เรื่องราวเกี่ยวกับวงการบันเทิงแล้ว ยังเป็นช่องในการโปรโมทละคร รายการ ข่าวสารของสถานีและยังสามารถสร้างรายได้ให้แก่สถานีโทรทัศน์อีกด้วย

นที ศุกลรัตน์ (2559) กล่าวถึงทิศทางอุตสาหกรรมโทรทัศน์ไทยหลังจากการเพิ่มจำนวนของทีวีดิจิทัลทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ที่มีส่วนแบ่งทางตลาดในอันดับต้นๆ จะเพิ่มการลงทุนทั้งในด้านการผลิตเนื้อหา และการประชาสัมพันธ์เพื่อรักษากลุ่มผู้ชมในระยะยาวเป็นการสร้างความได้เปรียบในการชิงเม็ดเงินโฆษณา แต่การจะรักษากลุ่มผู้ชมที่เป็นฐานเดิมยังไม่เพียงพอ สถานีโทรทัศน์ยังต้องเร่งทำการเจาะตลาดกลุ่มผู้ชมคนรุ่นใหม่ซึ่งมีพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารที่เปลี่ยนไปจากเดิมเพื่อสร้างเรตติ้งให้สถานีโทรทัศน์ในระยะยาว

นอกจากการแข่งขันที่รุนแรงในการแย่งชิงฐานผู้ชมเพื่อสร้างเรตติ้งในกลุ่มทีวีดิจิทัลแล้วผู้ผลิต รายการข่าวบันเทิงยังได้รับผลกระทบจากการเกิดของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ทรงประสิทธิภาพ

อย่าง Line Twitter Facebook และ Instagram ที่นำพาสารจาก ผู้ใช้ สู่ ผู้ใช้ ส่งผลให้ผู้บริโภคยุคใหม่มีความเชื่อถือข้อมูลที่ได้รับการส่งต่อจาก เพื่อน ญาติ มากกว่าสื่อมวลชนอาชีพ อีกทั้งดารานักแสดง รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมบันเทิงสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ประชาสัมพันธ์ พูดคุย กับกลุ่มแฟนคลับได้โดยตรง สามารถตัดตัวกลางระหว่างพวกเขากับผู้ชมออกไปได้ ซึ่งตัวกลางที่กล่าวถึงนั้นก็คือผู้สื่อข่าวบันเทิง (พิเชฐ ยิ่งเกียรติคุณ, 2557)

ข้อมูลข้างต้นสอดคล้องกับผลวิจัยของ มานะ ตริยาภิวัฒน์ และ กนกกาญจน์ บัญชาบุษง (2559) ถึง “พฤติกรรมการรับข่าวสารและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อสื่อมวลชน” คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้เวลารับชมข่าวสาร 1-2 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งข่าวสารที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ข่าวบันเทิง 54.4% ตามด้วยข่าวเหตุการณ์สำคัญ เช่น ภัยพิบัติ ระเบิด การเมือง กีฬา เศรษฐกิจ และอาชญากรรม ที่ได้รับความสนใจน้อยสุดคือข่าวเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ขณะที่ช่องทางในการรับข่าวสารมีลำดับการใช้งาน คือ 1) สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) 2) สื่อโทรทัศน์ 3) เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้น มานะ ตริยาภิวัฒน์ (2559) ยังได้อธิบายต่อนอกจากประชาชนจะให้ความสำคัญกับการเปิดรับข่าวสารผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุดแล้ว ยังมีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารที่ถูกบอกต่อหรือแชร์มาจากบุคคลใกล้ชิดดีกว่าการเปิดรับชมข่าวโดยตรงจากสำนักข่าวที่เป็นทางการ และมีการเปิดรับข่าวสารจากสำนักข่าวที่ไม่เป็นทางการบ่อยๆ กับสำนักข่าวที่เป็นทางการ ด้วยเหตุนี้สำนักข่าวในฐานะสื่อมวลชนมืออาชีพ ควรจะนำผลที่ได้จากการสำรวจดังกล่าวมาพัฒนารูปแบบของเนื้อหาข่าวสาร เพื่อสร้างความโดดเด่นที่มีความแตกต่างน่าสนใจกว่าข้อมูลข่าวสารทั่วไปที่มีอยู่ในโลกออนไลน์

เมื่อผู้ชมมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปเปิดรับข่าวบันเทิงผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าสื่อโทรทัศน์ ทำให้สื่อมวลชนจึงจำเป็นต้องนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในกระบวนการสื่อข่าว เพื่อสอดคล้องกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่เปลี่ยนไปของประชาชน และสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขันกับสำนักข่าวบันเทิงอื่นๆ จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา “กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” เพื่อถอดประสบการณ์ของ ผู้สื่อข่าว และบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวปฏิบัติในกระบวนการสื่อข่าวในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้เข้ามามีบทบาทต่อกระบวนการสื่อข่าวในทุกขั้นตอน โดยเน้นการศึกษาในระดับจุลภาค (Micro-Level) และระดับเทคนิควิธี (Meso-Level) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อข่าวโดยการนำสื่อใหม่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนแก่ผู้ที่ศึกษาด้านการสื่อข่าวบันเทิงในยุคการหลอมรวมสื่อในอนาคต

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 บรรณาธิการรายการข่าวบันเทิงมีระบบการทำงานร่วมกับผู้สื่อข่าว กระบวนการคัดเลือกข่าว ประเภทเนื้อหาขงรายการข่าวบันเทิง การบริหารเนื้อหาทั้งช่องทางสื่อสาร และบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงยุคหลอมรวมสื่ออย่างไร

1.2.2 ผู้สื่อข่าวบันเทิงมีกระบวนการหาประเด็นข่าว การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว การสัมภาษณ์เพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก ปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก การนำเสนอข่าวจากภาคสนาม และคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวบันเทิงยุคหลอมรวมของสื่ออย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษากระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง ด้านระบบการทำงานร่วมกับผู้สื่อข่าว กระบวนการคัดเลือกข่าว ประเภทเนื้อหาขงรายการข่าวบันเทิง การบริหารเนื้อหาทั้งช่องทางสื่อสาร และบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงยุคหลอมรวมสื่อ

1.3.2 เพื่อศึกษากระบวนการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวบันเทิงด้าน กระบวนการหาประเด็นข่าว การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว การสัมภาษณ์เพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก ปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก การนำเสนอข่าวจากภาคสนาม และคุณสมบัติผู้สื่อข่าวบันเทิงยุคหลอมรวมของสื่อ

1.4 ขอบเขตของการศึกษาและค้นคว้า

การวิจัยนี้ทำการเก็บข้อมูลและศึกษาเฉพาะสำนักข่าวบันเทิงที่ดำเนินงานในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำงานในสถานการณ์ พื้นที่ เวลา ประเด็น แหล่งข่าวเดียวกัน โดยมุ่งเก็บข้อมูลที่เป็นข่าวในวงการบันเทิงไทยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นกลางครอบคลุมทุกด้านมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1.5.1 ข่าวบันเทิง (Entertainment News) หมายถึง ข่าวที่รายงานทุกเหตุการณ์และเรื่องราวในอุตสาหกรรมบันเทิงของ ศิลปิน ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง (Celebrity) มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว ผลงาน เหตุการณ์ที่ผู้คนสนใจในเวลานั้น (Human Interest) โดยในเนื้อหาข่าวที่นำเสนออาจมีการแทรกโฆษณา ประชาสัมพันธ์ หรือการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ หยอกล้อ ตีชม ขุดคุ้ยประวัติของผู้ที่ตกเป็นข่าว เพื่ออรรถรสในการรับชม และผู้รับสารสามารถส่งต่อหรือนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนา

1.5.2 ผู้สื่อข่าวบันเทิง (News Reporters) หมายถึง นักข่าว ผู้รายงานข่าว ผู้เขียนข่าว หรือผู้ส่งข่าวที่มีความรู้ด้านกระบวนการสื่อข่าว การสร้างสรรค์งานข่าวที่น่าสนใจ และรอบรู้เรื่องเทคโนโลยีสื่อสาร มีวาทศิลป์ที่ดีในการสัมภาษณ์แหล่งข่าว เขียนบทข่าว ถ่ายภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหว ตัดต่อข่าว เพื่อเผยแพร่ในรูปแบบของสื่อต่างๆ ได้ทันที และสามารถทำงานข่าวภายใต้ความกดดัน แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

1.5.3 บรรณาธิการ (Editorial Department) หมายถึง บุคคลผู้ที่ทำหน้าที่เฝ้าประตูสาร (Gate Keeper) ซึ่งทำหน้าที่คัดเลือกประเด็น ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล กำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา และช่องทางการเผยแพร่ข่าวผ่านสื่อต่างๆ

1.5.4 กระบวนการสื่อข่าว (News Media Process) หมายถึง กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวในการผลิตข่าวบันเทิงตั้งแต่ การคัดเลือก ประเด็น การหาข้อมูลจากแหล่งข่าวบุคคลและสื่อออนไลน์ การสัมภาษณ์เพื่อเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก การตรวจสอบความถูกต้อง การรายงานข่าวจากสนามข่าวโดยใช้สื่อออนไลน์ ตลอดจนการกำหนดรูปแบบเพื่อนำเสนอผ่านช่องทางการเผยแพร่ข่าวไปยังผู้รับสารผ่านสื่อโทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

1.5.5 การหลอมรวมสื่อ หมายถึง การวิวัฒนาการเข้ารวมกันของเทคโนโลยีการสื่อสาร 3 ประเภทได้แก่ 1) เทคโนโลยีการแพร่ภาพและเสียง (Broadcast and Motion Picture Technology) 2) เทคโนโลยีการพิมพ์ (Printing and Publishing) 3) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer Technology) โดยมีเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication Technology) เป็นปัจจัยสนับสนุน ซึ่งส่งผลให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถส่งเนื้อหาสื่อเดียวกันได้ในหลายช่องทางในเวลาเดียวกัน โดยสำนักข่าวบันเทิงใช้คุณสมบัตินี้ในการบริหาร เนื้อหาข่าว 1 ข่าว ให้สามารถนำเสนอได้ในทุกช่องทางการสื่อสารโดยการเปลี่ยนรูปแบบในการนำเสนอเพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้รับสารที่มีพฤติกรรมการรับชมข่าวแตกต่างกันตามรสนิยม

1.5.6 แหล่งข่าว หมายถึง ที่มาของข่าว หรืออาจเรียกว่าเป็นบ่อเกิดเป็นต้นตอหรือรากเหง้าของข่าวซึ่งในงานวิจัยนี้ แหล่งข่าว หมายถึง บุคคลที่อยู่ในอุตสาหกรรมบันเทิง อาทิ นักแสดง ดารา ศิลปิน ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นในวงการบันเทิงในช่วงเวลานั้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ทราบถึงกระบวนการ หาประเด็น การรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ การเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกของผู้สื่อข่าว รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าว แนวทางการกำหนดรูปแบบและช่องทางการนำเสนอข่าว โดยการผสมผสานระหว่างสื่อดั้งเดิมกับสื่อใหม่ของบรรณาธิการข่าวบันเทิง

เพื่อนำมากำหนดเป็นโครงสร้างกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคการหลอมรวมของเทคโนโลยีการสื่อสาร

1.6.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในภาคการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ เพื่อผลิตบุคลากรข่าวที่มีองค์ความรู้ และเข้าใจถึงกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการสื่อสารเพื่อรองรับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

1.7 ข้อสันนิษฐานการวิจัย (Assumption)

การนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมส่งผลให้บรรณาธิการข่าวต้องทำ 2 หน้าที่ในเวลาเดียวกันคือ ผู้เฝ้าประตูสาร (Gate keeper) และผู้บริหารเนื้อหาข่าวกับช่องทางการสื่อสารที่เป็นสื่อดั้งเดิมกับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ด้านผู้สื่อข่าวข้ามวัฒนธรรมนอกจากต้องมีความรู้ด้านการสื่อสารแล้วต้องมีทักษะในการ ติดต่อ ถ่ายภาพ และใช้อุปกรณ์สื่อสารรายงานข่าวจากพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมสื่อ” มีแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับข่าวบันเทิง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการข่าวทางโทรทัศน์

2.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสาร หลักการและเทคนิค

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการสื่อสารข่าว (Model of News Reporting)

2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการสื่อสารข่าว (Model of News Reporting)

2.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อสารข่าว

2.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทนายทวารข่าวสาร (Gate Keeper) และการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) การตัดสินใจต่อการรายงานข่าว (Journalists ‘Decision-Making)

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการหลอมรวมสื่อ

2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับข่าวบันเทิง

สรุสิทธิ์ วิทย์รัฐ (2552) กล่าวว่าปัจจุบันธุรกิจด้านอุตสาหกรรมบันเทิงเป็นหนึ่งในธุรกิจที่มีมูลค่าในระบบเศรษฐกิจสูงทำให้สื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ให้ความสำคัญกับการรายงานข่าวสายบันเทิงเนื่องจากมีรูปแบบการสื่อสาร ที่มีลักษณะเฉพาะทำให้ข่าวบันเทิงได้รับความนิยม และมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชน ส่งผลให้มีผู้สนใจเข้าศึกษาด้านนิเทศศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ และบทบาทของผู้สื่อข่าวบันเทิงให้กับผู้ที่เข้าสู่วงการข่าวบันเทิงในอนาคต เพื่อสร้างสรรค์ให้อุตสาหกรรมบันเทิงให้มีการพัฒนาอื่นๆ ขึ้นต่อไป

2.1.1 ความหมายข่าวศิลปวัฒนธรรม และข่าวบันเทิง

ข่าว คือ การรายงานบางสิ่งบางอย่างที่ใหม่ และเป็นที่น่าสนใจของผู้รับสาร โดยมีคุณค่าอยู่ที่หลายปัจจัย เช่น สถานการณ์ที่เกิดเหตุมีความสัมพันธ์กับผู้รับสาร ผลกระทบที่เกิดขึ้นในวงกว้าง จุดเด่นของเหตุการณ์ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนต้องการอย่างเร่งด่วน สารสนเทศใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคม ข่าวไม่มีความคงทนเมื่อผู้คนเข้าใจแล้วข่าวนั้นก็หมดความสำคัญและจะกลายเป็นประวัติศาสตร์ (พัชนี เขยจรยา, 2538 หน้า 88)

ข่าวศิลปวัฒนธรรม (Cultural News) หมายถึง การรายงานเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแวดวงศิลปวัฒนธรรมจาก ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคสังคม เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนา ด้านศิลปวัฒนธรรม เดิมทีในการทำงานผู้สื่อข่าวศิลปวัฒนธรรมจะประสานงานกับ สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (วช.) กรมศิลปากร กรมการศาสนา ซึ่งปัจจุบันอยู่ในสังกัด กระทรวงวัฒนธรรม (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2552)

ข่าวบันเทิง (Entertainment News) หมายถึง การรายงานเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในวงการบันเทิงโดยเป็นการแจ้งข่าวสาร เพื่อให้ผู้ชมทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ทำไม ของแวดวงบันเทิงทุก ๆ ด้านของ บุคคล หน่วยงาน กิจกรรมที่เกี่ยวกับความบันเทิงทั้งในและต่างประเทศ โดยผู้เขียนอาจแทรก ความคิดเห็นลงในเนื้อหาข่าว วิพากษ์วิจารณ์ หยอกล้อ ตีขมบุคคลในข่าว ซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวทั่วไปที่เป็นการรายงานสถานการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับสังคม เศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของคนในประเทศ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2552)

โรม บุนนาค (2551) กล่าวถึงการรายงานข่าวบันเทิงไทยในอดีตราวปี พ.ศ. 2488 หลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 ว่าดาราสส่วนใหญ่มาจากเวทีละคร ศาลาเฉลิมไทย ศาลาเฉลิมนคร ที่มีคณะ ศิวารมย์ เทพศิลป์ อัศวินการละคร และผู้สร้างภาพยนตร์ระบบ 16 มม. โดยช่วงเวลานั้นการรายงาน ข่าวบันเทิงยังไม่แพร่หลายมีเพียง นิตยสารรายเดือน และหนังสือรายสัปดาห์เท่านั้น อาทิ “ดารา ไทย” ของ สุรัฐ พุกกะเวส “ผดุงศิลป์” ของ อักษร เชื้อปัญญา “ภาพยนตร์โทรทัศน์” ของ เชิด ทรง ศรี และไพรัช กสิวัฒน์ “ดารา” ของ วิเชียร สงวนไทย และ สุพจน์ เกียรติพิพัฒน์ จนกระทั่ง หนังสือพิมพ์เอกภาพรายวันของสมพจน์ ปิยะอยู่ ได้มีการนำเสนอข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวัน เรื่อยมาจนถึงยุค “สยามดารา” หนังสือพิมพ์ข่าวบันเทิงรายวันฉบับแรกในไทยของบริษัท สยาม อินเทอร์เน็ตมีเดีย

ในเวลานั้นข่าวบันเทิงเป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับความบันเทิงหลายรูปแบบ เช่น ความ เคลื่อนไหวกิจกรรมที่เกี่ยวกับ งานเพลง ละคร ภาพยนตร์หรือการทำกิจกรรมของบรรดาผู้คนที่อยู่ใน วงการบันเทิง เช่น นักร้อง ดารา นักแสดง นักเขียน หรือบุคคลอาชีพอื่นซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ วงการบันเทิง เช่น นักกีฬา นักการเมือง เป็นต้น โดยมีเนื้อหาหรือประเด็นข่าวส่วนใหญ่มักเป็น เรื่องราวเกี่ยวกับผลงานชิ้นใหม่ การผลิต หรือผลงานเด่นๆ ซึ่งมักจะเน้นเรื่องการจำหน่าย แจ้าง กำหนดการณแสดง เผยแพร่ผลงานผ่านทางสื่อมวลชนเพื่อให้ประชาชนได้ รับชม รับฟัง เมื่อศิลปิน ดารา นักร้อง มีกิจกรรม ผลงาน ประเด็นข่าว ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับความบันเทิงผู้สื่อข่าวจะต้อง รับผิดชอบแหล่งข่าวเพื่อทำการสืบหาข้อมูลรายละเอียดต่างๆ มารายงานให้ทราบทันที บางครั้ง บริษัทต่างๆ อาจส่งข่าวแจกมาให้ผู้สื่อข่าวโดยตรง ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ทำให้ได้ข่าวมานำเสนอหรือเชิญ ผู้สื่อข่าวเข้าร่วมงานแถลงข่าวในโอกาสต่างๆ นอกจากนั้นการสร้างความสัมพันธ์คุ้นเคยกับคนใน

วงการบันเทิงถือเป็นช่องทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้สื่อข่าวได้ข่าวที่มีเนื้อหาเชิงลึกหรืออาจจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจไม่เปิดเผยของเหล่าดารา นักร้อง นักแสดง (โรม บุนนาค, 2551)

2.1.2 ประเด็นในการสื่อข่าวบันเทิง

ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ และอังจิตา ลิ้มปัทมปาณี (2547, หน้า 215 - 222 อ้างใน วันวิสาข จตุรวรรณ, 2556) ได้อธิบายความหมายของประเด็นข่าว ประเภทของประเด็นข่าว การจับประเด็นข่าว และปัจจัยที่มีผลต่อการคัดสรรประเด็นข่าว โดยสรุปได้ดังนี้

ประเด็นข่าว หรือ News Peg หรือ Point of View คือส่วนสำคัญที่สุดของเหตุการณ์ เรื่องราว ที่มีความน่าสนใจที่จะนำไปสู่การรายงานข่าวสู่สาธารณชน ในการรายงานข่าวแต่ละข่าวหรือ การสื่อข่าวแต่ละเหตุการณ์ที่มีข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการคัดเลือกเหตุการณ์หรือ คัดเลือกแง่มุม การจะได้ประเด็นข่าวที่ดี ต้องผ่านกระบวนการคิดและการจับประเด็น

ประเด็นข่าว หมายถึง แง่มุมต่างๆ ของเหตุการณ์ที่มีความสำคัญที่สุดของเหตุการณ์เป็น แง่มุมของเหตุการณ์ที่ผู้สื่อข่าวตัดสินใจว่าสำคัญที่สุดในการนำเสนอไปยังประชาชน การคัดสรรแง่มุม ของเหตุการณ์ออกมาเพื่อนำเสนอเป็นประเด็นข่าวนั้น ผู้สื่อข่าวต้องพิจารณาว่าในสถานการณ์ เหตุการณ์หรือการแถลงเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจุดใดมีความสำคัญโดดเด่นที่สุด โดยอาจพิจารณาจาก องค์ประกอบข่าวร่วมกับการเปรียบเทียบช่วงเวลาหรือสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

ในการปฏิบัติงานข่าวพบว่าประเด็นข่าวมีประโยชน์ต่อการทำงานของผู้สื่อข่าวหรือ บรรณาธิการในการลำดับความสำคัญของข่าว การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ รวมทั้งทำให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราวหรือเหตุการณ์ได้ง่าย เรื่องที่เกิดขึ้นมีแง่มุมใดที่มีความสำคัญที่ ประชาชนควรได้รับรู้มากที่สุด ความสำคัญดังกล่าวควรยึดเอาประชาชนผู้รับสารเป็นสำคัญ โดย ผู้สื่อข่าวต้องมีมุมพิจารณาเลือกสรรแง่มุมของข่าวนั้นๆ ออกมาจับประเด็น เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบ การสัมภาษณ์ การค้นหา รายละเอียดเพิ่มเติมก่อนนำไปสู่ข้อสรุป เพื่อทำการรายงานหรือนำเสนอข่าว นั้นนี่คือความสำคัญของประเด็นข่าว

อย่างไรก็ตามประเด็นข่าวอาจรวมไปถึงแง่มุมของข่าวหรือเหตุการณ์ที่ยังมีเงื่อนงำหรือยังไม่ ถูกทำให้กระจ่างชัด ซึ่งผู้สื่อข่าวสามารถหยิบแง่มุมที่ยังไม่ชัดเจนจากเหตุการณ์เหล่านั้นมากำหนดเป็น ประเด็นในการทำข่าวหรือตั้งสมมติฐาน ข้อสงสัย เพื่อสืบค้นหรือแสวงหาคำตอบมาสรุปเพื่อนำเสนอ ต่อไป การตั้งประเด็นในการทำข่าวนี้อาจมีลักษณะเดียวกับการตั้งประเด็นในการสืบสวนสอบสวนของ ตำรวจในการติดตามคดี แต่ผู้สื่อข่าวสามารถตั้งประเด็นข่าวขึ้นจากการศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ใน เบื้องต้นหรือจากประสบการณ์ทำงานของตน

ประเภทของประเด็นข่าว

ผู้สื่อข่าวต้องมีสัญชาตญาณที่ไวต่อการรับรู้ข่าว สามารถกลั่นกรองได้ว่าเรื่องใดไม่เป็นข่าว และเรื่องใดควรเป็นข่าว โดยการหยิบยกแง่มุมจากเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือการสังเกต การตั้งข้อ

สงสัยจากสิ่งผิดปกติ หรืออาจเกิดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จากการตั้งสมมติฐานของผู้สื่อข่าว และจากสภาพทั่วไปที่ดำรงอยู่ สามารถนำมาตั้งประเด็นข่าวเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบที่แท้จริง สามารถแบ่งประเภทได้ ดังนี้ (ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ และอังธิดา ลิ้มปัทมปาณี, 2547, หน้า 215-222 อ้างใน วันวิสาข์ จตุรวรรณ, 2556)

1. ประเด็นข่าวตามเหตุการณ์ คือแง่มุมที่เกิดจากการเลือกสรรของผู้สื่อข่าวที่พิจารณาจากสถานการณ์ เหตุการณ์ หรือการแถลงข่าวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น โดยผู้สื่อข่าวต้องตรวจสอบหรือพิจารณาอย่างรอบด้านจากเหตุการณ์ ข้อมูล หลักฐาน ตลอดจนการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ แล้วพิจารณาตามหลักองค์ประกอบข่าวว่าเป็นไปตามหลักใดบ้าง หากเป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้ ประเด็นข่าวมักมุ่งเน้นไปที่ ความคับหน้าของเหตุการณ์ โดยผู้สื่อข่าวพิจารณาความคับหน้าของเหตุการณ์เป็นอย่างไร และในความคืบหน้านั้นๆ เข้าหลักองค์ประกอบหรือไม่ หากมีลักษณะเข้ากับองค์ประกอบข่าวที่สำคัญมีคุณค่าเพียงพอในการรายงาน

2. ประเด็นข่าวจากสมมติฐาน คือแง่มุมที่ผู้สื่อข่าวตั้งขึ้นจากสมมติฐานของตนเอง หรือตั้งขึ้นจากกองบรรณาธิการ หรือผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เป็นแง่มุมที่ต่างไปจากการรับรู้หรือการรายงานข่าวโดยทั่วไป ส่วนมากประเด็นข่าวในด้านนี้มักเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้สถานการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นหรือผลกระทบที่จะติดตามมาจากเหตุการณ์หรือนโยบายต่างๆ ในเรื่องนั้น เป็นการคาดคะเน เพื่อนำไปสู่การค้นหาข้อมูลหลักฐาน หรือการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม ในแง่มุมต่างๆ มากกว่าการรายงานข่าวไปตามสิ่งที่เกิดขึ้นเท่านั้น

3. ประเด็นข่าวจากสภาพทั่วไป คือแง่มุมที่ผู้สื่อข่าวสังเกตพบจากเหตุการณ์ปกติทั่วไปที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่เป็นประจำในสังคมหนึ่ง คนที่ใกล้ชิดเหตุการณ์นั้นอาจมองไม่เห็นเหตุการณ์นั้น เพราะคิดว่าเป็นเรื่องปกติเห็นประจำ ทุกวัน เช่น ผู้สื่อข่าวสังเกตว่าพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดดูรายงานหุ้นจากโทรทัศน์ตลอดเวลาและทราบภายหลังว่า เป็นการเล่นการพนันโดยอาศัยเลขท้ายสองตัวจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ที่ปิดตลาดในช่วงกลางวันและเย็น ซึ่งอาจเป็นเรื่องธรรมดาในความคิดในสังคมนั้นๆ แต่เป็นสิ่งผิดกฎหมาย ผู้สื่อข่าวได้ประเด็นข่าวแล้วนำเสนอเหตุการณ์ที่คนทั่วไปมองเห็นปกติเป็นข่าว เป็นต้น

การคิดและจับประเด็นข่าว

การคิดและจับประเด็นข่าวต่อไปนี้จะกล่าวถึงประเด็นข่าว 3 ลักษณะ คือ ประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ ประเด็นข่าวจากสมมติฐาน และประเด็นข่าวจากสภาพทั่วไป (ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ และอังธิดา ลิ้มปัทมปาณี, 2547, หน้า 215-222 อ้างใน วันวิสาข์ จตุรวรรณ, 2556)

1. ประเด็นข่าวจากเหตุการณ์โดยอาศัยองค์ประกอบข่าวในการพิจารณา การคิดประเด็นข่าวจากเหตุการณ์โดยอาศัยองค์ประกอบข่าว โดยส่วนใหญ่ใช้องค์ประกอบข่าวหลักๆ คือ ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ผลกระทบ ความโดดเด่น ความใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม อาจจะมี

องค์ประกอบอื่นๆ ที่มาพิจารณานอกเหนือจากนี้ได้

1.1 ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ การเสนอข่าวที่มียุทธศาสตร์ประกอบด้านความรวดเร็ว เป็นการสะท้อนความต้องการของมนุษย์ ที่ต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะข่าวสำคัญที่คาดว่าผู้คนที่ต้องการรับรู้มาก สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ ต้องติดตั้งอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดสดให้ผู้ชมหรือผู้ฟังได้รับทราบทันทีพร้อมกันทั่วโลก สำนักข่าวแต่ละแห่งต่างช่วงชิงการนำเสนอข่าวที่เร็วกว่าคู่แข่ง เพราะจะได้รับความเชื่อถือจากผู้รับสารในเรื่องการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผลกระทบ ที่ส่งผลต่อผู้คนหรือสาธารณะชนในวงกว้าง ผลกระทบอาจเป็นผลกระทบในทางลบและทางบวก หรือมีทั้งกระทบบวกและผลกระทบลบ เวลาเดียวกัน อีกทั้งเป็นผลกระทบต่อความรู้สึก ทศนคติ หรือพฤติกรรมต่อสาธารณะชน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่จำเป็นต้องรู้ มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจ ผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการพิจารณาแล้วว่ามีคุณค่าควรแก่การเป็นประเด็นข่าวเพื่อนำสู่สาธารณะชน อย่างไรก็ตามประเด็นข่าวที่อ่อนไหวหรืออาจส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อชีวิตคนจำเป็นต้องให้ความใส่ใจอย่างยิ่ง (Handle with Care) ต้องพิจารณาว่านำเสนอแล้วเกิดผลกระทบอะไร และหากไม่นำเสนอแล้วจะเกิดผลกระทบอะไร มีความระมัดระวังในการนำเสนอข่าว หรือมีวิธีการนำเสนอข่าวที่มีลักษณะอ่อนไหวเหล่านี้ อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

1.3 ความเด่น สื่อมวลชน มักใช้องค์ประกอบนี้เป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาการรายงานข่าว เพราะเชื่อว่าความเคลื่อนไหวของบุคคลสำคัญหรือองค์กรที่เด่นมักได้รับความสนใจเสมอ เช่น ข่าวศิลปินนักแสดงชื่อดังแต่งงานใหม่ หย่าร้าง หรือมีทายาท ทั้งที่ปกติเป็นเรื่องเกิดขึ้นในสังคมอย่างดาษดื่น

1.4 ความใกล้ชิด ผู้รับสารจะให้ความสนใจในเรื่องใกล้ตัวหรือรู้สึกใกล้ตัวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดกับบุคคลในครอบครัว บุคคลรู้จักหรือเป็นที่สนใจให้การติดตาม

1.5 ประเด็นข่าวจากสภาพทั่วไป การตั้งประเด็นข่าวจากสภาพทั่วไปต้องอาศัยการสังเกตของผู้สื่อข่าว และไม่ละเลยต่อเบาะแสข่าว รวมทั้งการมีความคิดสร้างสรรค์ ที่มองหาแง่มุมต่างจากผู้อื่น ดังที่กล่าวไว้ตอนต้น

บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวในฐานะผู้เฝ้าประตูข่าวสาร นับเป็นตัวกลางที่สำคัญในการเลือกสรรแง่มุมของเหตุการณ์ต่างๆ จากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การคัดสรรประเด็นข่าวจึงเป็นขั้นตอนที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าว ทั้งนี้การเลือกประเด็นข่าวมีปัจจัยสำคัญในการนำเสนอ ผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการใช้ดุลพินิจในฐานะเป็นผู้กลั่นกรองข่าวสาร (Agenda Setting) จากคุณค่าข่าวที่ได้กล่าวไปแล้ว ยังมีปัจจัยที่มีผลต่อการคัดสรรประเด็นข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวผู้คัดสรรข่าว สามารถจำแนกได้ ดังนี้ (ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ และอังธิดา

ลิมป์ปัทมปาณี, 2547, หน้า 215-222 อ้างใน วันวิสาข์ จตุรธรรม, 2556)

คุณสมบัติพื้นฐานของผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการในการเป็นผู้คัดกรองข่าวสาร

1. ความรู้ ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเรื่องราวในสังคม โดยเฉพาะงานข่าวในสายที่ตนปฏิบัติอยู่ ทั้งในเชิงกว้างและในเชิงลึก เมื่อรู้โครงสร้างและรายละเอียดยอม ทำให้ มองเห็นว่าสิ่งใดผิดปกติไปจากที่ควรเป็น ซึ่งสิ่งผิดปกติจากบรรทัดฐานเหล่านั้นมักเป็นประเด็นข่าว ความรู้จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการคัดสรรประเด็นข่าว เช่น รู้ขั้นตอนของการออกกฎหมายใหม่ นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวควรมีความรู้หรือศึกษาด้านวารสารศาสตร์โดยเฉพาะ ทำให้เข้าใจกระบวนการทำงานในสายงานข่าวมากขึ้น

2. ความคิดสร้างสรรค์ ผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการจำเป็นต้องมีมุมมองแตกต่างจากผู้อื่น คิดทบทวน คิดในแง่ใหม่ หรือที่เรียกว่าความคิดสร้างสรรค์ รู้จักสังเกตเหตุการณ์หรือสถานการณ์มอง เรื่องราวอย่างรอบด้านมีเหตุมีผลทำให้พิจารณาเห็นว่ายังมีแง่มุมอื่นของเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้นำเสนออีกมากซึ่งหมายถึงการรับรู้ข่าวสูง (Sense of News) หรือการมีจมูกข่าว (Nose for News) ที่ไวต่อการรู้ว่าเป็นประเด็นข่าว

3. ความเป็นนักวิชาชีพ ผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการที่ได้รับการศึกษา ผ่านการฝึกฝน การคิดและทักษะเชิงวิชาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้ความสามารถในการจับประเด็นต่างกัน

4. ความสนใจในตัวผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่รักษาประตูด่านข่าวสาร คัดเลือกข่าว แต่ละคนมีความสนใจพิเศษเฉพาะตัว พิจารณาได้ 2 กรณี คือความสนใจภายใน เช่น ความประทับใจหรือความพึงพอใจบุคลิกภาพ และความสนใจจากภายนอก เช่น เหตุการณ์มีความไม่โปร่งใส มีเงื่อนงำ หรือมีความผิดปกติ

ในแต่ละวันมีข่าวจำนวนมากที่หลั่งไหลมายังกองบรรณาธิการข่าว แต่เนื่องจากเวลาและเนื้อที่อันจำกัด จึงเป็นไปได้ยากที่จะนำเสนอข่าวเหล่านั้นทั้งหมด ดังนั้นผู้ที่ทำการคัดเลือกข่าวจึงต้องทำงานหนักในการคัดเลือกข่าวที่ดีที่สุดและมีประโยชน์กับผู้อ่านมากที่สุด ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวไม่ได้มีตายตัวแน่นอนแต่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และผู้มีวิจรรย์ญาณของผู้มีอำนาจในการในการคัดกรอง ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ในกระบวนการสื่อข่าวบนเท็งซึ่งทำให้ประชาชนสนใจให้การติดตามก็คือ หัวข้อหรือประเด็นข่าวที่เลือกมานำเสนอ ซึ่งข่าวบนเท็งสามารถคิดประเด็นได้จากประเภทหรือแหล่งที่มาของข่าว ดังนี้ (ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธ์ และอังธิดา ลิมป์ปัทมปาณี, 2547, หน้า 215-222 อ้างใน วันวิสาข์ จตุรธรรม, 2556)

ประเด็นข่าวบนเท็ง

1. ประเด็นข่าวทางธุรกิจอุตสาหกรรมทางศิลปวัฒนธรรม และทางบันเทิง ได้แก่ การขยายองค์กร การเปิดธุรกิจใหม่ การทำธุรกิจระหว่างประเทศด้านศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง

2. ประเด็นข่าวเกี่ยวกับผลของงานที่มีต่อสังคม อาทิ การสร้างแรงบันดาลใจ การ

ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการอุทิศตนหรือการเป็นแบบอย่างที่ดี (Idol) ให้กับเด็กและเยาวชน

3. ประเด็นการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่อยู่ในรายการข่าว หรือละครในลักษณะโฆษณาแฝง (Advertorial) ทั้งนี้ ในส่วนนี้ไม่เกี่ยวกับการซื้อพื้นที่การโฆษณาตามปกติในรายการซึ่งมีสปอต (Spot) ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ในปัจจุบันมีการทำให้ สินค้าบั่นเทิน เป็นข่าวก้นมากขึ้น

4. ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดง อาทิ เรื่องความรัก เช่น การเปิดตัวคบหา การหมั้นหรือแต่งงาน การแอบจดทะเบียน การมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ทอม ดี เกย์ เลสเบี้ยน สาวประเภทสอง การเที่ยวกลางคืน เสเพลของดารา นักร้อง ศิลปิน นักแสดง เรื่องการทำศัลยกรรมร่างกาย

5. ประเด็นร้อนหรือประเด็นฉาวโฉ่ (Talk of the Town) เช่น นางแบบโชว์เต้านมระหว่างเดินแบบ ดาราแต่งตัวไปร่วมงานประกาศผลรางวัล ท้องก่อนแต่ง การทำแท้ง ภาพคลิบภาพตกแต่งหรือรัยรัย การเป็นเด็กเสีย การขายตัว เรื่องยาเสพติด เรื่องการทะเลาะวิวาท เป็นต้น
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับข่าวบั่นเทิน

1. ภาพยนตร์: การสื่อข่าวภาพยนตร์มีประเด็น ดังนี้ เตรียมการ เบื้องหลังการถ่ายทำ การเปิดตัวดาราแสดง กำหนดฉาย ชื่อเรื่อง ผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง และรายละเอียดที่เป็นจุดเด่นของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เช่น เจ้าของบทประพันธ์ เทคนิคในการถ่ายทำ จำนวนเงินทุนสร้าง แนวคิดหลักของเรื่องรวมถึงการรายงานข่าวการประกวดภาพยนตร์ และงานประกาศผลรางวัล ยกย่องเชิดชูภาพยนตร์ หรือบุคลากรในวิชาชีพภาพยนตร์

2. ละคร: การสื่อข่าวละคร เช่น การเตรียมการถ่ายทำ เบื้องหลังความสนุก วันและเวลาที่ทำการแสดง สถานที่จัดการแสดง ดารานำแสดง ดาราประกอบหรือสมทบ ผู้กำกับการแสดง ชื่อเรื่อง ฉากและระบบแสงสีเสียง การซ้อมหรือการเตรียมการ และรายละเอียดสำคัญ เช่น การจองตัวหรือราคาบัตรเข้าชม บทละครหรือเค้าโครงเรื่อง เป็นต้น

3. เพลง: มีประเด็นในการสื่อข่าว เช่น การเตรียมตัวออกงานเพลงชุดใหม่ ทั้งในส่วนของค่ายเพลงต้นสังกัด ตัวศิลปิน ชื่อเพลง แนวเพลง จำนวนเพลง กำหนดดวงจำหน่าย รายละเอียดและจุดเด่นของเพลง หรืออัลบั้มเพลง เช่น แนวคิดหลักของเพลง อัลบั้มที่วาง ทำนอง ลีลา จังหวะ พัฒนาการของตัวศิลปิน มักมีการสัมภาษณ์ศิลปินประกอบการรายงานข่าวด้วย เป็นต้น

4. ดนตรี: การสื่อข่าวเกี่ยวกับดนตรีมักสื่อข่าวในประเด็นการจัดการแสดงดนตรี วันและเวลาการแสดง สถานที่แสดง การเปิดจองบัตร ราคาบัตรเข้าชม จำนวนรอบที่แสดง การเตรียมการแสดงของนักร้องนักดนตรี อาจมีการสัมภาษณ์นักร้องนักดนตรีประกอบ เป็นต้น

5. การถ่ายภาพ: การสื่อข่าวเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การจัดงานประกวด ถ่ายภาพนางแบบ ช่างภาพ เงินรางวัล ผู้ชนะการประกวดการจัดนิทรรศการภาพถ่าย เทคโนโลยีความก้าวหน้าของอุปกรณ์ถ่ายภาพ ศิลปะการถ่ายภาพ เป็นต้น

6. หนังสือ: ประเด็นในการสื่อข่าวเกี่ยวกับหนังสือ เช่น การแถลงข่าวเปิดตัวหนังสือ กำหนดการวางจำหน่าย แนะนำผู้เขียนชื่อหนังสือ และรายละเอียดจุดเด่นของเนื้อหาแนวความคิดความเป็นมาของการเขียนหนังสือราคา สถานที่จัดจำหน่ายและสำนักพิมพ์ เป็นต้น

7. ศิลปะ ภาพวาด ประติมากรรม: การสื่อข่าวด้านศิลปะ ภาพวาดประติมากรรมมักสื่อข่าวในประเด็น การจัดนิทรรศการ การเปิดตัวศิลปิน การแสดงผลงานชุดใหม่การประมูลผลงาน การจัดประกวดและรางวัลอาจมีการสัมภาษณ์เจ้าของผลงานประกอบการรายงานข่าวด้วย เป็นต้น

8. ประติมากรรมมักสื่อข่าวในประเด็น การจัดนิทรรศการ การเปิดตัวศิลปินการแสดงผลงานชุดใหม่ การประมูลผลงาน การจัดประกวดและรางวัลอาจมีการสัมภาษณ์เจ้าของผลงานประกอบการรายงานข่าวด้วย เป็นต้น

9. วิทยูกระจ่ายเสียงและวิทยุโทรทัศน์: การสื่อข่าวจะมุ่งประเด็นไปที่ การจัดหรือปรับปรุงรายการ การประมูลคลื่นความถี่ ตารางการออกอากาศรายการ ความเคลื่อนไหวของนัก จัดรายการ พิธีกร ผู้ประกาศ ดารานักแสดง ธุรกิจการโฆษณา เป็นต้น (ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ และ อังธิดา ลิ้มปัทมปาณี, 2547, หน้า 215-222 อ้างใน วันวิสาข์ จตุรบรรณ, 2556)

2.1.3 รูปแบบในการเสนอข่าวบันเทิง

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2552) กล่าวว่าในการนำเสนอข่าวบันเทิงนั้น นอกจากการข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่างๆ แล้วยังต้องให้ความบันเทิงด้วย จึงพบว่าผู้สื่อข่าวมักสอดแทรกความรู้สึกส่วนตัวลงไปข่าวในรูปของการวิจารณ์ กระแทก กระเทียบ ดิชม และเสนอแนะ เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามซึ่งแตกต่างจากข่าวอื่นๆ เช่นข่าวอาชญากรรมที่จะต้องเสนอแต่ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้น รวมถึงการเสนอภาพข่าวในลักษณะที่มีประเมินคุณค่าของผลงาน เช่น กระแสบอรับของประชาชนที่มีต่อภาพยนตร์ ละคร ผลงานเพลง รายการโทรทัศน์ รวมทั้งเสนอแนะวิธีการปรับปรุงคุณภาพของผลงาน รูปแบบการเสนอข่าวจะมีความแตกต่างตามช่องทางการสื่อสาร ดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์มีรูปแบบในการนำเสนอ ดังนี้ 1) รูปแบบการรายงานข่าว โดยมีผู้ประกาศหรือพิธีกรรายงานประเด็นที่เกิดขึ้นในรอบวัน 2) รูปแบบการสัมภาษณ์ ซึ่งอาจเป็นการบันทึกเทปหรือรายการสดโดยเน้นพิธีกรสัมภาษณ์แขกรับเชิญที่ลงลึกในประเด็นต่างๆ 3) รูปแบบสกู๊ปข่าว (Scoop) เป็นการนำเสนอที่สามารถสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลาย เน้นความสนุกโดยมีพิธีกรและแขกรับเชิญพาไปสถานที่น่าสนใจ พร้อมสอดแทรกความรู้ ความบันเทิง และการเปิดให้ผู้ชมได้เห็นตัวตนของแขกรับเชิญมากยิ่งขึ้น

2. สื่อสิ่งพิมพ์มีรูปแบบในการนำเสนอข่าว ดังนี้ 1) รูปแบบข่าวเพื่อนำเสนอข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในแวดวงศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง 2) รูปแบบคอลัมน์เพื่อนำเสนอความคิดเห็นของคอลัมนิสต์ (Columnist) ในการวิพากษ์วิจารณ์ดิชมผลงาน สื่อวิทยุรูปแบบข่าวโดยมีนักจัดรายการอ่านเนื้อหาหรือเล่าข่าว

แหล่งข่าวศิลปวัฒนธรรมและข่าวบันเทิง

ฤทัยวรรณ โชคทวีพาณิชย์ (2550) อธิบายว่า แหล่งข่าว คือที่มาของข้อมูล โดยทั่วไปแล้ว มักจะนึกถึง แหล่งข่าวตัวบุคคล ผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในประเด็นที่นักข่าวต้องการ หรือ ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องดูแลในประเด็นนั้นๆ หรือ บุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นข่าว แต่ในความเป็นจริง นักข่าวมักได้เบาะแสข้อมูลจากหลากหลายแหล่งข่าว ทั้งแหล่งข่าวตัวบุคคล แหล่งข่าวประเภทเอกสาร และอื่นๆ ที่สำคัญพึงตระหนัก คือ แหล่งข่าวมี 2 ลักษณะใหญ่ คือ

1. แหล่งข่าวเปิด (Open News Source) ผู้ให้ข้อมูล หรือตัวข้อมูลที่พร้อมเปิดเผยต่อสาธารณะ เช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ อภิปราย การประชุม การแถลงข่าว ผู้ให้สัมภาษณ์ที่พร้อมเปิดเผยตัว

2. แหล่งข่าวปิด (Confidential News Source) กรณีที่ข้อมูลไม่พร้อมเปิดเผยที่มา หนังสือปกปิดต่างๆ แหล่งข่าวที่ไม่พร้อมเปิดเผยตัว ชื่อ ที่อยู่ อาชีพ มักเป็น

2.1 ต้นตอ เจ้าของ หรือผู้ที่ทำให้เกิดเรื่องขึ้นมา

2.2 Tipster หรือผู้ให้เบาะแส ซึ่งอาจเป็นผู้เสียประโยชน์ หรือผู้ได้ประโยชน์

หรือผู้ต้องการปกป้องประโยชน์สาธารณะอาจขอให้นักข่าวระบุว่า เป็น "แหล่งข่าวผู้ใกล้ชิด" "แหล่งข่าวที่เชื่อถือได้" หรือ "Informed Source"

จากข้อความข้างต้นที่ได้อธิบายถึงความหมายของคำว่า “แหล่งข่าว” สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ รุ่งนภา เอี่ยมงามทรัพย์ (2545) ที่กล่าวว่าการรายงานข่าวประจำวันผู้สื่อข่าวจะใช้ แหล่งข่าวบุคคลเป็นหลักโดยข่าวเด่นที่มีการนำเสนอั้นได้มาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับ แหล่งข่าว ความสามารถของผู้สื่อข่าวที่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวที่เข้าถึงยากและมีชื่อเสียง ประสิทธิภาพการทำงานของนักข่าวมีผลต่อการได้ข้อมูลข่าวในเชิงลึกและสร้างความได้เปรียบต่อการแข่งขัน

แหล่งข่าวที่สำคัญในการสื่อข่าวบันเทิง ได้แก่ บุคคลในวงการวิชาชีพ เพลง ภาพยนตร์ ละคร หนังสือ เช่น ตัวศิลปินนักร้อง นักแสดง ผู้จัดการส่วนตัวของดารา นักร้อง ผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับ การแสดง รวมถึงบุคคลในครอบครัว ออกเอนซ์ที่จัดงานโชว์ตัว ข้อมูลในโซเชียลมีเดีย (ปทุมรัตน์ พิงคานนท์, 2548)

ในสายงานข่าวบันเทิงแหล่งข่าวสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลักๆ คือ แหล่งข่าวประเภทบุคคล และแหล่งข่าวประเภทองค์กรหรือหน่วยงาน ดังนี้

1. แหล่งข่าวประเภทของบุคคล มีดังนี้

1.1 ผู้ผลิตรายการ (Producer) เป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ประกอบด้วยหลายฝ่าย เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้เขียนบท ผู้อำนวยการสร้าง ผู้ประพันธ์เพลง ครูสอนเต้น เป็นต้น

1.2 ผู้มีชื่อเสียง (Celebrities) ได้แก่ ศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดง นายแบบ นางแบบ พิธีกร (MC: Master of Ceremony) ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) เป็นต้น

1.3 ผู้บริหารระดับสูง และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ ที่รับผิดชอบดูแล นโยบายและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม

1.4 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของบริษัทผู้จัดรายการ หรือค่ายเพลง เป็นผู้ให้ ข้อมูลข่าวความเคลื่อนไหวของดารา ศิลปิน นักร้อง นักแสดง ทั้งเรื่องเกี่ยวกับผลงาน และความ เคลื่อนไหวกิจกรรมอื่น

1.5 ผู้สนับสนุนรายการ หรือกิจกรรมด้านความบันเทิง (Sponsorship) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทห้างร้านที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบันเทิง แต่ได้เป็นผู้สนับสนุนรายการ หรือกิจกรรมต่างๆ ในด้านศิลปวัฒนธรรม และบันเทิง

1.6 นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านบันเทิง ได้แก่ ศิลปินแห่งชาติ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยผู้ทำการวิจัย เป็นต้น

1.7 นักภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือ “ปราชญ์ชาวบ้าน” คือ บุคคลในท้องถิ่นที่ได้รับการยกย่องและศรัทธาจากชาวบ้าน เพราะที่มีความรู้ความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เป็นที่ประจักษ์

2. แหล่งข่าวประเภทหน่วยงานหรือองค์กร มีดังนี้

2.1 หน่วยงานภาครัฐ ที่มีอำนาจ นโยบาย และดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สภาวัฒนธรรมระดับจังหวัด กองงาน กิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กกช.) ในกรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.2 สถานีวิทยุ และสถานีโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่นำเสนอผลงานด้าน บันเทิงทั้งรายการที่ผลิตเอง และรายการของผู้ผลิตรายการอื่นๆ

2.3 บริษัท ผู้จัด ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ เช่น บริษัท จีเอ็มเอ็มแกรมมี่ จำกัด (มหาชน) บริษัท อาร์เอส โปรโมชั่น จำกัด บริษัท เอเซียเทเลวิชั่น จำกัด บริษัท บรอดคาสท์ไทยเทเล วิชั่น จำกัด รวมทั้ง บริษัทผู้ผลิตละคร เป็นต้น

2.4 สมาคมด้านชาวศิลปวัฒนธรรม และชาวบันเทิง เช่น สมาพันธ์ภาพยนตร์ แห่งชาติ สมาคมนักข่าวบันเทิง สมาคมผู้ประกอบการวิทยุและโทรทัศน์ สมาคมนักข่าววิทยุและ โทรทัศน์ไทย เป็นต้น

2.5 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสินค้าวัฒนธรรมบันเทิง เช่น สำนักพิมพ์ ร้านจำหน่าย ซีดี แกลอรี่ ผลงานศิลปะ โรงละคร บริษัทไทยทิกเก็ตแมเจอร์ บริษัทผู้จัดคอนเสิร์ต เป็นต้น

2.6 สำนักข่าวต่างประเทศ ซึ่งรายงานข่าวบันเทิงในต่างประเทศ หรือข่าวแวดวงบันเทิงของดาราในฮอลลีวูด เป็นต้น เช่น สถิติของบ็อกซ์ออฟฟิศ (Box Office)

2.7 กลุ่มสื่อภาคประชาสังคม ได้แก่ กลุ่ม มูลนิธิ องค์กร ที่เกี่ยวกับการใช้ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อการรณรงค์ประเด็นเชิงสังคม เช่น เด็กและเยาวชน เพศศึกษา สื่อสร้างสรรค์ค่านิยมใหม่ และภูมิปัญญาชาวบ้าน ตัวอย่าง มูลนิธิกระจกเงา กลุ่มมะขามป้อม ขบวนการตาสับประรด กลุ่มละครคนหน้าขาว กลุ่มละครใบ้ เป็นต้น

2.8 พิพิธภัณฑ์ทางศิลปะ หรือหอศิลป์ เป็นสถานที่ซึ่งศิลปินจะสลับสับเปลี่ยนเวียนกันมาแสดงนิทรรศการผลงาน เช่น ผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม เป็นต้น

2.9 กองถ่ายทำภาพยนตร์ ละคร หรือมิวสิกวิดีโอ เป็นสถานที่ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานด้านบันเทิงมารวมตัวกันเพื่อทำงานตามหน้าที่ ซึ่งจะได้รับมอบหมาย โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของบริษัท หรือของกองถ่ายทำจะเป็นผู้ประสานงาน เพื่อให้ผู้สื่อข่าวสายบันเทิงได้สัมภาษณ์ผู้กำกับหรือดารานักแสดง

2.10 บริษัทผู้จำหน่ายตั๋ว ซึ่งเป็นที่รวมของการจัดจำหน่ายตั๋วภาพยนตร์ คอนเสิร์ต ดนตรี ละครเวที เป็นต้น ได้แก่ บริษัท ไทยทิคเก็ตเมเจอร์ จำกัด ร้านน้องท่าพระจันทร์ เป็นต้น คำศัพท์เฉพาะทางข่าวบันเทิง

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2552) ให้ความหมายที่เป็นศัพท์เฉพาะในการนำเสนอข่าวบันเทิงไว้ ดังนี้

1. ปาปารัซซี (Paparazzi) หมายถึง การแอบถ่ายของช่างภาพอิสระที่คอยติดตามพฤติกรรมของผู้ที่มีชื่อเสียง และนำภาพเหล่านั้นมาเสนอขายต่อสำนักพิมพ์ โดยภาพตามแอบถ่ายนั้นจะเป็นภาพความสัมพันธ์ลับของศิลปิน ดารา บุคคลที่มีชื่อเสียง

2. ผู้มีชื่อเสียง (Celebrities) ได้แก่ ศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดง นายแบบ นางแบบ ศิลปินตลกผู้กำกับละครหรือภาพยนตร์ พิธีกร (MC: Master of Ceremony) ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) เป็นต้น

3. ไอดอล (Idol) หมายถึง ดารา ศิลปิน นักร้อง นักแสดง นายแบบ นางแบบ ที่มีแนวคิดมุมมอง สไตล์การแต่งตัวที่โดดเด่น มีผลงานเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง พฤติกรรมที่ดี มีอิทธิพลต่อสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน

4. ผู้จัดการรายการละคร หมายถึง บริษัทผู้ผลิตละครโทรทัศน์ที่ดูแลด้านการเงิน บริหาร นักแสดง

5. รอบปฐมทัศน์หรือรอบสื่อมวลชน หมายถึง การแสดงละครเวที การแสดงคอนเสิร์ต การฉายภาพยนตร์ โดยการเชิญสื่อมวลชนมาร่วมชมและทำข่าวก่อนรอบการแสดงจริง

6. รักโปรโมท หมายถึง คำเรียกใช้กรณีการสร้างข่าวเพื่อผลประโยชน์ทางแฝงในการประชาสัมพันธ์ละครหรือภาพยนตร์ แต่ตัวแสดงหรือดาราไม่ได้รักกันจริง ๆ เพื่อให้เกิดกระแสข่าวเท่านั้นมักออกมาจากกองถ่ายทำหรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

7. นักข่าวผี หมายถึง กลุ่มมิชฌาชีพที่แอบอ้างว่าเป็นผู้สื่อข่าวหาประโยชน์จากแหล่งข่าว ทั้งรีดไถเงิน ขอของแจก ล่ารางวัล ในงานแถลงข่าวเปิดตัวสินค้า (Event) งานเปิดตัวภาพยนตร์ คอนเสิร์ต เพื่อหวังของฟรีเมื่อยที่ผู้จัดงานเตรียมไว้ขอบคุณสื่อมวลชน และต้องการใกล้ชิดกับ ศิลปิน ดารา นักแสดง สร้างความเสื่อมเสียแก่วิชาชีพผู้สื่อข่าวเป็นอย่างมาก (สำนักข่าวอิศรา, 2556)

จากแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับข่าวบันเทิง ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ประเภทแหล่งข่าวบันเทิง เพื่อเป็นแนวทางในการจำแนกแหล่งข่าวในปัจจุบันว่ามีการเพิ่มขึ้นของประเภทแหล่งข่าวหรือไม่ วิเคราะห์ประเด็นข่าวบันเทิงเพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบว่าผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ มีวิธีคิดประเด็นข่าวอย่างไร ในยุคหลอมรวมสื่อเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางสรุปวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการข่าวทางโทรทัศน์

ช่องทางการสื่อสารที่มีอิทธิพล และสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึงมากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ ส่งผลให้รายการโทรทัศน์จึงมีเม็ดเงินจากค่าโฆษณาหมุนเวียนในธุรกิจนี้เป็นจำนวนมาก จนกลายเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงกว่าสื่ออื่นๆ สังเกตได้จากบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ต่างนำเสนอรายการโทรทัศน์ออกมามากมายในหลากหลายรูปแบบทั้งการให้ข่าวสาร สารความรู้ ความบันเทิงเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชมให้ได้มากที่สุด โดยอาศัยความเข้าใจทั้งจากประสบการณ์การทำงานสื่อ ตลอดจนการศึกษาพฤติกรรมความต้องการของผู้รับสาร ลาสเวลล์ (Lasswel, 1948 และ Wright, 1964 อ้างใน มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554, หน้า30) นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนได้สรุปความต้องการในการสื่อสารของมนุษย์มาเชื่อมโยงเข้ากับหน้าที่ของการสื่อสาร ดังนี้ (มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554 หน้า, 30)

1. ผสมผสานส่วนต่างๆของสังคม (Correlation of Parts of Society) หมายถึงการทำหน้าที่ประสานส่วนต่างๆ ของสังคม เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าสนใจร่วมกันเพื่อหาข้อตกลงหรือข้อยุติร่วมกัน

2. ถ่ายทอดมรดกทางสังคมและวัฒนธรรม (Transmission of Social Inheritance) คือ การให้ความรู้ ให้การศึกษาโดยการถ่ายทอด สอนสั่ง สิ่งที่มีคุณค่าในการเรียนรู้เพื่อให้ความรู้นั้นได้มีการสืบทอดต่อไป การให้ความบันเทิง (Entertainment) นับเป็นความต้องการของมนุษย์ประการหนึ่งใน

3. การแสวงหาความรื่นเริงบันเทิงใจจึงได้พยายามถ่ายทอดสื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์

ดังกล่าว สำหรับสื่อโทรทัศน์ในฐานะที่เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ส่งสารผสมผสานกับความต้องการของผู้รับสาร สื่อโทรทัศน์จึงทำหน้าที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสารและคาดหวังได้เป็นอย่างดี โดยหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์นั้นประกอบไปด้วยหน้าที่หลัก 4 ประการ ที่สอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร และหน้าที่ของการสื่อสาร ดังนี้

3.1 หน้าที่เสนอข่าวสาร เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะมีคอยเฝ้ายามคอยดูแลความปลอดภัยให้ ซึ่งการเฝ้าคอยดูแลเหตุการณ์นั้น โทรทัศน์ก็ต้องมีหน้าที่รายงานเหตุการณ์หรือส่ง ข่าวสารมาให้ผู้อื่นได้ทราบทั่วกัน

3.2 หน้าที่เสนอความคิดเห็น เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อช่วยในการตัดสินใจหรือการหาข้อยุติในประเด็นต่างๆ จากความต้องการนี้มนุษย์จึงต้องการ สถานที่หรือเวทีเพื่อแสดงความคิดเห็น ซึ่งโทรทัศน์ก็สามารถทำหน้าที่เพื่อการนี้ได้

3.3 หน้าที่เสนอบริการการศึกษา เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการต่างๆ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพหรือเพื่อสุนทรีย์ของชีวิต ซึ่งความต้องการนี้ก็สามารถใช้โทรทัศน์ ทำหน้าที่บริการให้การศึกษาได้

3.4 หน้าที่บริการความบันเทิง เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการในเรื่องความรื่นเริงบันเทิงใจ ความสนุกสนาน มนุษย์ส่วนใหญ่แสวงหาซึ่งความพอใจ ซึ่งโทรทัศน์มีศักยภาพที่เหมาะสมในการบริการความบันเทิงเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการพักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์

รายการวิทยุโทรทัศน์ หมายถึง รายการที่ทางสถานีจะต้องจัดขึ้นเพื่อแพร่ภาพให้แก่ผู้ชม โดยต้องมีการจัดทำผังรายการให้ผู้ชมได้ทราบว่ารายการต่างๆ จะมีเมื่อใด อย่างไร โดยสถานีจะทำการประกาศโฆษณาทางสถานีของตนเอง โฆษณาทางสื่ออื่นๆ หรือออกหนังสือกำหนดรายการของสถานีเพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายเพื่อเป็นการโฆษณา ซึ่งผู้มีหน้าที่กระทำผังรายการนี้คือฝ่ายจัดรายการจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำผังและกำหนดรายการ โดยรายการต่างๆ ที่กำหนดในผังรายการจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. รายการสด (Live Program) หมายถึง รายการวิทยุโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดสด ๆ แล้วออกอากาศแพร่ภาพในทันทีรายการสดนี้แบ่งออกเป็น 2 แบบด้วยกันคือ รายการสดในสตูดิโอ หมายถึง รายการที่ทำกันในสถานีห้องสตูดิโอแล้วออกอากาศทันที และรายการสดนอกสถานที่ หมายถึง รายการที่ออกไปถ่ายนอกสถานีแล้วส่งสัญญาณออกอากาศโดยมีรถสำหรับการถ่ายทอดรายการไปพร้อมกัน

2. รายการบันทึกเทปโทรทัศน์ หรือรายการแห้ง รายการประเภทนี้เป็นรายการที่มีวิธีการผลิตที่ถูกต้องเพราะการบันทึกเทปโทรทัศน์ไม่ได้แพร่ภาพในทันทีที่สามารถเก็บภาพไว้ เผยแพร่ทีหลัง เมื่อทำการบันทึกแล้วอาจมีการแก้ไข ตัดต่อ ลำดับภาพได้จึงทำให้คุณภาพของการ ผลิตรายการมีคุณค่าและมาตรฐานสูง สามารถเตรียมงานไว้ล่วงหน้า ข้อบกพร่องได้น้อยและประหยัด (มนัสนันท์

อภิรมย์วิจิตร, 2554, หน้า 30-31)

ประเภทรายการโทรทัศน์

วาลนแนล (Whannel, 1992 อ้างใน นันทน์ภัส วัฒนาจตุรพร, 2545, หน้า 6-8) ได้แบ่งลักษณะของรายการโทรทัศน์ออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ ดังนี้

1. รายการโทรทัศน์ประเภทละคร (Drama) เป็นรายการที่ยึดแบบแผนของการละครและการเล่าเรื่อง ถึงแม้จะมีความแตกต่างด้านศักดิ์ศรีทางวัฒนธรรมค่อนข้างมากระหว่างละครเช็คสเปียร์ ไปจนถึงละครประเภทตลก โดยการสร้างสถานการณ์ (Situation Comedy) แต่ความสำเร็จของละครแต่ละเรื่องต้องขึ้นอยู่กับการดึงดูดผู้ชมด้วยการเล่าเรื่อง ซึ่งในปัจจุบัน ดารานักแสดง บทบาทความสมจริงขององค์ประกอบ เอฟเฟกต์เป็นตัวดึงดูดความสนใจจากผู้ชมเช่นกัน
2. รายการโทรทัศน์ประเภทข่าว (Journalism) ได้แก่ รายการข่าวเหตุการณ์ประจำวันสารคดี ซึ่งรายการประเภทนี้มีลักษณะสะท้อนความคิดทางวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นสำคัญ โดยถือหลักความยุติธรรม ความเป็นกลาง จริงจังหนักแน่น และอ้างอิงต่อผู้ที่มีอำนาจหน้าที่
3. รายการโทรทัศน์ประเภทบันเทิง (Light Entertainment) เป็นประเภทที่มีหลักการของการเป็นโทรทัศน์ที่ดี (Good Television) เนื่องจากมีการเตรียมการที่ดี อาศัยมาตรฐานทางเทคนิคระดับสูง มีการนำเสนออย่างมีชีวิตชีวา สร้างความตื่นเต้นเร้าใจ ด้วยลักษณะบุคคลหรือนักแสดง สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้ทุกกลุ่ม รวมทั้งมีค่านิยมของธุรกิจบันเทิงนั้นคือมีการประเมินความสำเร็จ หรือความล้มเหลวตามเกณฑ์ของธุรกิจบันเทิง

จากข้อมูลเบื้องต้นทำให้ทราบว่า รายการข่าวบันเทิงที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ เกิดจากการผสมผสานระหว่างรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว (Journalism) กับรายการโทรทัศน์ประเภทบันเทิง (Light Entertainment) ซึ่งเป็นรายการที่เสนอข่าวสารข้อมูลด้านบันเทิง ทำให้รายการข่าวบันเทิง (Entertainment News Program) มีรูปแบบรายการที่นำเสนอเหตุการณ์หรือเรื่องราว ความเคลื่อนไหวต่างๆ ในวงการบันเทิงของดารา นักแสดง นักร้อง บุคคลในวงการทั่วไป ทั้งในรูปแบบข่าวสาร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแวดวงการบันเทิงและรูปแบบของสื่อบันเทิงของบุคคลในวงการบันเทิงของละคร ภาพยนตร์ ดนตรี และเพลง โดยเน้นตามกระแสในสังคม สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ชมเป็นหลัก ด้วยการพัฒนารูปแบบของรายการ โดยเนื้อหาของรายการข่าวบันเทิงจะเน้นนำเสนอข่าวเบา เน้นให้เกิดความบันเทิง ในการนำเสนอข่าวนั้นจะเน้นจุดที่เป็นไฮไลต์หรือจุดที่คิดว่าจะน่าสนใจที่สุด เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา จึงต้องทำให้ผู้ชมรับทราบข้อมูลข่าวสารรวมทั้งได้รับความบันเทิงเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ในเวลาอันสั้น (มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554, หน้า 40)

การคัดเลือกข่าวสารเพื่อนำเสนอทางโทรทัศน์

ไรท์ (White, 1950 อ้างใน นันทน์ภัส วัฒนาจตุรพร, 2545, หน้า 10) กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวสาร เพื่อนำมาเผยแพร่สู่สาธารณชนนั้นส่วนหนึ่งมาจากกระแสความต้องการของผู้ชม และส่วนหนึ่งมาจากความต้องการขององค์กร ดังนี้

1. ปัจจัยด้านองค์กร เป็นปัจจัยที่พบได้มากที่สุด และยากที่จะหลีกเลี่ยงได้มักจะมีเรื่องของนโยบาย อุดมการณ์ ประเพณีขององค์กรหรือสื่อ
 2. ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว การเลือกเหตุการณ์ที่เข้ากับความคาดหวังของผู้ชมสามารถเข้ากันได้กับเหตุการณ์ที่มีมาแล้วในอดีตต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตที่ยอมรับได้ เป็นข่าวที่มีคุณค่า และต้องสร้างสมดุลระหว่างข่าวประเภทต่างๆ
 3. ปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม คุณค่าของข่าวอยู่ที่เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นปกครอง คนใหญ่คนโต เพราะเชื่อว่าเหตุการณ์ต่างๆ อยู่ในความสนใจของประชาชน
- กระบวนการทำข่าวสามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 2.1: กระบวนการทำข่าวแนวคิดแรก



แนวคิดแรก: เริ่มเหตุการณ์ต่างๆ ที่ไม่มีใครคาดเดาได้ เป็นเหตุการณ์ที่แปลกไปจากสภาวะปกติ สื่อมวลชนจะมีการตอบสนอง โดยการนำเกณฑ์การเลือกข่าวเข้าไปจับ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวต้องมีความสำคัญกับสาธารณะชน และนำข่าวที่เลือกได้นั้นมานำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบ ส่วนผู้รับจะให้ความสนใจหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการคัดเลือกข่าวตามความสนใจของแต่ละคน

ภาพที่ 2.2: กระบวนการทำข่าวแนวคิดสอง



แนวความคิดที่สอง: เริ่มจากการที่รู้ว่าเรื่องใดเป็นที่น่าสนใจของประชาชน แล้วนำความสนใจนั้นมาเป็นเกณฑ์ในการเลือกข่าว รวมทั้งนำข้อบังคับข้อเรียกร้องขององค์กรรวมทั้งประเภทของข่าวเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย เหตุการณ์ที่ถูกนำมาเป็นข่าวจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อสอดคล้องกับเกณฑ์การเลือกข่าวนั้น การรายงานข่าวก็ต้องเขียนให้เข้ากับเกณฑ์ขององค์ประกอบที่ได้ระบุไว้ ไม่ใช่เขียนโดยการอ้างความเป็นจริงที่เกิดขึ้น หรือเขียนตามที่ผู้รับต้องการ (White, 1950 อ้างใน นันทน์ภัส วัฒนาจตุรพร, 2545, หน้า 10)

ประเภทข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์

ดวงกมล เทพพิทักษ์ (2542, หน้า 49-53) กล่าวว่ารายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ข่าวบันเทิงในประเทศ เป็นข่าวที่เกี่ยวกับธุรกิจบันเทิงภายในประเทศ ซึ่งเป็นข่าวที่มีทีมงานในประเทศเป็นผู้ผลิตรายการข่าวเอง คือ หาข่าว เขียนบท ถ่ายทำ ตัดต่อ ข่าวดารา นักแสดง นักร้อง บุคคลในวงการบันเทิง เป็นต้น โดยข่าวบันเทิงในประเทศไทยยังสามารถแบ่งตามรายละเอียดของงานได้ ดังนี้

1.1 ข่าวความเคลื่อนไหวของวงการบันเทิงทั่วไป เพื่อบอกว่า สังคมวงการบันเทิงมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง อาทิ การเปิดตัวใหม่ของดารา นักร้อง การเปิดตัวหนังสือใหม่ที่ยืนยันโดยคนในวงการบันเทิง การจัดละครเวที อาทิ ละครเวที เดอะ มิวสิคัล ข่าวการประกวดต่างๆ เช่น การประกวดนักร้อง เดอะ วอยส์ การประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ การประกวดนางแบบเดอะเฟส งานแถลงข่าว งานแถลงข่าวแฟชั่นต่างๆ รวมถึงงานประกาศรางวัล อาทิ รางวัลเมขลา รางวัลสุพรรณหงส์ด้านการแสดง รางวัลสีสันอวอร์ดด้านเพลง เป็นต้น

1.2 ข่าวบุคคลเด่นในสังคม หรือข่าวกอสซิป ชุบซิบในวงการ หรือข่าวที่เป็นเรื่องราวความคิดเห็นส่วนตัวของดารา นักร้อง นักแสดง อาจมีการสัมภาษณ์ ดารา นักแสดง พิธีกร นางงาม นางสาวไทย ผู้ประกาศข่าว การจัดงานต่าง ๆ เช่น ข่าวดาราได้รับปริญญา ข่าวเปิดอัลบั้มเพลงใหม่ ข่าวเลี้ยงวันเกิดดารา ข่าวประกาศแต่งงาน ข่าวที่เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับสังคมหรือไม่มีผลกระทบต่อบุคคลอื่นมากนัก ได้แก่ ข่าวตามไปดูร้านอาหารร้านโปรด งานอดิเรกที่ชอบทำของดารา บุคคลที่มีชื่อเสียงเหล่านั้นมาจากอิทธิพลการสร้างความเป็นบันเทิงให้ผู้ชมรู้สึก รัก ชอบ เกลียด ดาราเหล่านั้นได้

1.3 ข่าวแนะนำภาพยนตร์ไทย อัลบั้มเพลงใหม่ หรือละคร โดยเฉพาะภาพยนตร์ใหม่ที่กำลังจะเข้าฉายในโรงภาพยนตร์หรืออัลบั้มเพลงใหม่ที่จะออกวางแผง โดยจะมีลักษณะบอกเล่าเค้าโครงเรื่อง ความน่าสนใจของภาพยนตร์หรืออัลบั้มเพลงนั้น บางรายการอาจจูงใจนำเสนอแต่เรื่องราวเนื้อหาของภาพยนตร์ที่เกิดจากการแต่งเนื้อเรื่องล้วนๆ เพื่อสร้างความสนุกสนาน สร้างจินตนาการบันเทิง แล้วโน้มน้าวชวนให้อยากติดตามรับชม อาจมีการสอดแทรกข้อมูลจริงอยู่บ้าง

เช่น ภาพยนตร์เรื่องนี้มีเทคนิคพิเศษที่ใด แตกต่างจากเรื่องอื่นอย่างไร ใครเป็นนักแสดงนำ เป็นผลงานกำกับของใคร หรือแม้แต่ผู้ให้การพากย์เสียงซึ่งจะมีในชาวบ้านทั้งต่างประเทศ ซีรีส์ ภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

1.4 ข่าวนี้อาจเป็นการถ่ายทำละคร อาจจะมีการสัมภาษณ์ ดารา นักแสดง ผู้กำกับ นักแสดงสมทบ นักแสดงนำ ตัวอิจฉา สตันท์แมน ถึงบทบาทที่ได้รับหรือเนื้อหาในละครที่จะนำเสนอซึ่งมีให้ชมในรายการชาวบ้านทั้งบ่อยๆ เพื่อเป็นการโปรโมทละครเรื่องนั้นๆ ให้ผู้ชมสนใจคอยติดตามชม ซึ่งมักพบข่าวการโปรโมทละครในรายการชาวบ้านทั้งที่องค์กรต้นสังกัดผลิตละครของตนเอง

1.5 ข่าวกิจกรรมเพื่อสังคม วัฒนธรรม เช่น ข่าวศิลปวัฒนธรรม การจัดงานรำลึกถึงบุคคลสำคัญ อาทิ ศิลปินแห่งชาติ ข่าวนิทรรศการ งานศิลปะพื้นบ้าน นาฏกรรม เช่น การแสดงระบำ ฟ้อน รำ ศิลปะ ประติมากรรม ข่าวเกี่ยวกับวรรณกรรม ข่าวดนตรีไทย นักเขียน ดนตรีสากล มหกรรมการกุศล การเปิดแสดงดนตรี คอนเสิร์ต เป็นต้น

2. ชาวบ้านทั้งต่างประเทศ เป็นข่าวที่นำมาจากแหล่งข่าวต่างประเทศ เช่น สำนักข่าว CNN สำนักข่าว BBC หรือนำมาจากรายการชาวบ้านทั้งของต่างประเทศ อาทิ Entertainment News โดยตรง ซึ่งผู้ผลิตรายการชาวบ้านทั้งของไทยจะทำการคัดเลือกที่จะนำเสนอข่าวใดบ้าง จากนั้นจึงแปลเนื้อหาข่าวนั้นเป็นภาษาไทยแล้วจึงออกอากาศเสนอเป็นข่าวต่างประเทศได้

นอกจากนี้ยังพบว่าในปัจจุบันนอกจากการรายงานข่าวด้วยการอ่านแล้ว ยังมีการนำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบรายการบันเทิงวาไรตี้ ทอล์คโชว์มาใช้ อาทิ การพูดคุยกับแขกรับเชิญ การร้องเพลงโชว์ในรายการและสัมภาษณ์ เพื่อสร้างให้รายการมีความน่าสนใจ ไม่ทำให้เกิดการเบื่อหน่ายต่อการรับชมรายการ หรือมีสีสัน หรือการสัมภาษณ์แขกรับเชิญที่กำลังตกเป็นข่าวมาตอบคำถามเกี่ยวกับข่าวนั้นในรายการเพื่อดึงดูดความสนใจและติดตามรับชมรายการ (ธนภูมิ เรื่องวิทยานุกูล, 2542, หน้า 6)

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกแนวคิดรายการข่าวทางโทรทัศน์มาใช้นั้นเพื่อมาใช้อธิบายถึงรายการชาวบ้านทั้งในยุคหลอมรวมของเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวสาร (Gatekeeping) ของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าว 2) กระบวนการคัดเลือกประเด็นทำข่าว 3) ประเภทชาวบ้านทั้งทางโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นกรอบและเปรียบเทียบว่าที่นำเสนอในปัจจุบันยังอยู่ในกรอบของชาวบ้านทั้งหรือไม่ และมีการเพิ่มเติมจากที่ระบุอยู่ในแนวคิดหรือไม่ จากนั้นนำทั้ง 3 แนวทางนี้เป็นหลักเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปในบทต่อไป

2.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อข่าว หลักการและเทคนิค (อ้างอิงนักวิชาการ)

การสื่อข่าวเป็นงานภาคปฏิบัติในวิชาที่ว่าด้วยข่าว เป็นแนวคิด ทฤษฎีที่นำไปสู่การปฏิบัติงานซึ่งจำเป็นต้องศึกษาหาข้อมูล และประสบการณ์บางส่วนจากการปฏิบัติงานในวิชาชีพสื่อมวลชนที่ผู้สื่อข่าวปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันมาประกอบกัน เพราะงานสื่อมวลชนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ มีจุดเด่นตรงที่การปฏิบัติงานต้องใช้ข้อเท็จจริงเป็นปัจจัยที่สำคัญนำหน้ารูปแบบ ในการปฏิบัติงานภาคสนามข่าวนั้นหลายๆ กรณี ต้องอาศัยประสบการณ์เชิงวิชาชีพเป็นตัวกำกับการตัดสินใจ เพราะการสื่อสารข่าวและรายงานข่าวมีบทบาท มีความสำคัญต่อการแสวงหาความจริงของคนในสังคม ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนั้นจึงต้องศึกษาทฤษฎีในศาสตร์วิชาการควบคู่ไปกับศึกษาศิลป์และภาคปฏิบัติได้จากวิชาชีพการสื่อข่าว หมายถึง การแสวงหา รวบรวมข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปโดยอาศัยเทคนิคและวิธีการได้แก่ การสัมภาษณ์ การสืบสวน การอธิบายความ และการรายงานเชิงวิจัย เพื่อรายงานหรือนำเสนอให้ผู้อื่นทราบ

การสื่อข่าว หมายถึง การแสวงหา รวบรวมข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป โดยอาศัยเทคนิคและวิธีการ ได้แก่การสัมภาษณ์ การสืบสวน การอธิบายความ และการรายงานเชิงวิจัย เพื่อรายงานหรือนำเสนอให้ผู้อื่นทราบ

การรายงานข่าว (News Reporting) หมายถึง การนำเสนอผ่านสื่อมวลชนไปยังผู้อ่านหรือผู้ฟังผู้ชม โดยอาศัยเทคนิคและวิธีการรวบรวมข้อเท็จจริงที่เป็นข่าวเพื่อรายงานให้ผู้อื่นทราบ การรายงานข่าว เป็นขั้นตอนการนำเสนอข่าวภายหลังผ่านขั้นตอนการแสวงหารวบรวมข้อเท็จจริงมาแล้วอย่างไรรก็ตาม ในสื่อมวลชนประเภทการรายงานข่าวอาจจะสื่อสารในลักษณะการรายงานสดก็ได้ ซึ่งการรายงานข่าวของสื่อมวลชนจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของสื่อนั้นๆ กล่าวคือหนังสือพิมพ์นำเสนอโดยการเขียนและภาพนิ่ง วิทยุกระจายเสียงนำเสนอด้วยเสียง ส่วนวิทยุโทรทัศน์นำเสนอด้วยเสียงและภาพเคลื่อนไหว ทำให้การรายงานข่าวของสื่อมวลชนแต่ละประเภทจึงมีรายละเอียดในวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการสื่อข่าวและรายงานข่าวเป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องต่อเนื่องและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างมาก

การสื่อสารข่าวเป็นกระบวนการทางด้านวารสารศาสตร์ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- 1) การค้นคว้าและแสวงหาข้อมูล
- 2) การออกแบบพื้นที่ที่เหตุการณ์กำลังเกิดขึ้น
- 3) การประเมินคุณค่าทางข่าว
- 4) การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน
- 5) การเขียนข่าวจากการสื่อสารข้างต้น

ผู้สื่อข่าวจึงต้องทำความเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติ

เจฟฟรีย์ และสปาร์ค (Geoffrey & Spart 1994 อ้างใน วิโรจน์ ศรีหิรัญ, 2545) กล่าวในหนังสือ “คู่มือผู้สื่อข่าว” (Practical Newspaper Reporting) ของสภาการฝึกอบรมหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ประเทศอังกฤษว่า สิ่งที่ผู้สื่อข่าวควรปฏิบัติในการข่าวมีดังนี้

1. เมื่อเกิดประเด็นข่าวขึ้น ผู้สื่อข่าวต้องทราบว่าในประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นจะหาข้อมูลได้จากที่ใด แหล่งข่าวนั้นเป็นใคร อยู่ที่ไหน สามารถขอข้อมูลอะไรจากแหล่งข่าวนั้นได้บ้าง มีใครที่เป็นผู้ใกล้ชิดแหล่งข่าวที่สามารถจะเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าว และหากผู้สื่อข่าวมีความเกี่ยวข้องกับแหล่งข่าวนั้นมากก็ยิ่งทำให้สามารถสื่อข่าวได้รวดเร็ว และได้ข้อมูลครอบคลุมมากเท่านั้น

2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ติดต่อองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสายงานข่าวไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็วในกรณีที่ต้องติดต่อประสานงานขอข้อมูลจากองค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ

3. ค้นหาข้อมูลเบื้องหลังข่าว เมื่อปรากฏเหตุการณ์ที่เป็นข่าวขึ้นผู้สื่อข่าวควรค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าวหรือบุคคลที่ตกเป็นข่าวจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น บทสัมภาษณ์เคยตีพิมพ์ไว้ในหนังสือพิมพ์ การรายงานข่าวก่อนหน้านี้ ซึ่งผู้สื่อข่าวควรทำการศึกษาข้อมูลให้รอบด้าน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการสื่อข่าว โดยเฉพาะข่าวเชิงสืบสวน สอบสวน (investigative Reporting) และข่าวเชิงอธิบายความหมายหรือตีความ

4. รักษามารยาท เนื่องจากงานของผู้สื่อข่าวต้องพบปะกับบุคคลหลายระดับชั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีมารยาทและสุภาพชน ทั้งการแสดงออกทางคำพูด กิริยามารยาท การแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ ซึ่งจะเป็นการเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้สื่อข่าว ต้องระลึกเสมอว่าแหล่งข่าวจะให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลข่าวที่ดีๆ นั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้หากผู้สื่อข่าวเป็นผู้ไม่มีมารยาท ไม่รู้จักกาลเทศะ

5. รักษาคำพูดและคำมั่นสัญญา ผู้สื่อข่าวต้องรู้จักรักษาคำพูดและคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับแหล่งข่าว เช่น การปกปิดแหล่งข่าวและรายละเอียดบางประการที่แหล่งข่าวร้องขอไม่ให้เปิดเผย อย่างไรก็ตามหากผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่แหล่งข่าวให้มานั้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสาธารณะชน ก็ควรพยายามแจ้งให้แหล่งข่าวทราบว่าจะมีการนำเสนอ โดยอธิบายเหตุผลให้แหล่งข่าวเห็นถึงบทบาทของความเป็นสื่อมวลชนที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเป็นการรักษาความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวในการสัมภาษณ์ข้อมูลในครั้งต่อไป

6. รักษาเวลาในการนัดหมายกับแหล่งข่าว ซึ่งเป็นการเสริมความน่าเชื่อถือ (reliability) ได้เป็นอย่างดี

นอกจากสิ่งที่คุณสื่อข่าวควรปฏิบัติในการสื่อข่าวแล้ว รองศาสตราจารย์ มาลี บุญศิริพันธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวว่าผู้สื่อข่าวที่ดีนั้นต้องมีคุณสมบัติ 13 ข้อดังนี้ (วิโรจน์ ศรีหิรัญ, 2545)

1. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ระแวงระวังสงสัย ช่างสังเกต ทำให้เกิดพลังในการค้นหาเพื่อนำออกมารายงานให้ผู้ชมได้รับทราบ

2. มีจมูกสำหรับข่าว (Nose for News) คือมีสำนึกของการหาข่าวสังเกตมีความรู้สึก

อะไรควรจับมาเป็นข่าวได้บ้าง

3. การรายงานต้องสำนึกว่าใครคือผู้อ่านข่าวจึงต้องเขียนให้เหมือนกับเล่าให้ผู้อ่านได้รับทราบซึ่งเป็นมวลชน (Mass) ความรู้สึกนั้น

4. ต้องมีจินตนาการที่เป็นจริงมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่าง ๆ

5. ต้องนิยมในทางถูกต้องระมัดระวังในรูปแบบของการเขียนข่าว รู้เบาะแสของข่าวสามารถยืนยันได้ใช้เทคนิคการสื่อสารของการรายงานข่าวมีความพยายามที่จะเอาความจริงออกมาให้ได้เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องสู่ผู้อ่านการรายงานข่าวในเชิงอธิบายขยายความจากเป็นที่จะต้องมีความรู้ผู้เสนอข่าวจะต้องมีความบริสุทธิ์ใจ มีจริยธรรม และมีความเป็นกลางเพราะอาจจะมีอิทธิพลโน้มน้าวความรู้สึกของผู้อ่านให้ไปในทางลบได้

6. มีความคิดอย่างมีเหตุผล สามารถวิพากษ์ได้ทันที

7. มีความรู้กว้างขวางโดยการอ่านสะสมข้อมูล

8. ต้องสามารถเขียนได้อย่างดีใช้ภาษาง่ายถูกต้อง เช่น การรายงานข่าวเชิงวิจัย

9. ต้องมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว

10. มีความคิดริเริ่ม มีไหวพริบ คิดสิ่งใหม่ๆ ได้

11. มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัวกับบุคคลหรือแหล่งข่าวอย่างฉลาดรักษาคำพูดต่อแหล่งข่าว

12. ต้องมีความอดทน ยืนหยัดเหนียวแน่น ไม่ท้อถอยในการทำข่าว หาข่าว

13. มีความแนบแน่น สุภาพอ่อนน้อม ผู้สื่อข่าวที่ดีจะต้องมีความเชื่อมั่นว่าสามารถปรับปรุงการทำงานข่าวของตนเองได้ซึ่งจะนำไปสู่การตรวจสอบอย่าวิพากษ์วิจารณ์ในข้อมูลที่ได้รับจากหลายๆ แหล่ง

ผู้สื่อข่าวต้องพึงระลึกเสมอว่าการรายงานข่าวที่ดีจะต้องมีข้อมูลที่ได้จากแหล่งข่าว 2 แหล่งเป็นอย่างน้อย ซึ่งข่าวที่ดีที่สุดหลายๆ ชิ้นเกิดจากการทำงานหนักในการเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่ก็ถามคำถามที่เป็นหัวใจของข่าวจากแหล่งข่าวเป็นการเพิ่มเติม

การติดตามประเด็นข่าว หมายถึง การติดตามและรายงานข่าวเกาะติดอย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นในลักษณะสรุปปัญหาหรือคลี่คลายปัญหา รวมทั้งการให้คำตอบที่ชัดเจนแก่สังคมในประเด็นข่าวที่เป็นประเด็นปัญหา ซึ่งได้นำเสนอมาก่อนการติดตามประเด็นข่าว มีความหมายครอบคลุมถึงการติดตามข่าวของผู้สื่อข่าวโดยการอ่านข่าว ติดตามเรื่องที่ตัวเองทำ และเปรียบเทียบกับคู่แข่งว่าเรื่องที่ตัวเองนำเสนอไปนั้นมีความถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่เพียงใดการติดตามข่าวมีความสำคัญในการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าว ซึ่งการติดตามประเด็นข่าวมีความสำคัญในลักษณะต่างๆ กล่าวคือ

1. การรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง กัดไม่ปล่อย (Investigation) มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการรายงานข่าวโดนใช้เทคนิคการรายงานข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนโดยตรง
 2. การรายงานข่าววันต่อๆ มาโดยการติดตามประเด็นข่าวอาจมีรูปแบบที่สำคัญคือการนำเสนอข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจากที่มีการรายงานข่าวในข่าวก่อนหน้านี้การบอกถึงต้นเหตุของเรื่องราวที่นำเสนอมาก่อนหน้านั้นการบอกถึงผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่รายงานข่าวไปก่อนหน้านี้การนำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์รูปแบบการติดตามประเด็นข่าวทั้งหมดนั้นเป็นส่วนหนึ่งช่วยเติมข้อมูลข่าวสารในการรายงานข่าวให้สมบูรณ์เพราะการนำเสนอข่าวไปก่อนหน้านี้ อาจมีข้อจำกัดหรือความจำเป็นที่ยังขาดหรือบกพร่องในข้อมูลดังกล่าว
 3. การรายงานข่าวในลักษณะสารคดีเชิงข่าว (News Featuring) โดยพัฒนามาจากเรื่องราวที่นำเสนอไปก่อนหน้านี้ให้มีรายละเอียดที่มาก และรอบด้านมากขึ้นโดยนำเสนอในลักษณะสารคดีเชิงข่าวที่มีลีลาการนำเสนอแตกต่างไปจากข่าว เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน
 4. การรายงานข่าวที่เสริมมุมมองในระดับท้องถิ่น (Localization) เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการอยากรู้ของคนในท้องถิ่น
 5. การรายงานที่นำเสนอข้อมูลซึ่งทำให้ชวนระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต (Reminiscence) อาจเป็นเกร็ดความรู้หรือข้อมูลที่เสริมความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์นั้นๆ ให้กับผู้อ่าน เช่น เหตุการณ์การเรียกร้องทางการเมืองของประชาชน การปราบม็อบ
 6. การรายงานถึงความคืบหน้าของเหตุการณ์ (The Running Story) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ทันสมัยมานำเสนอข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์อาจเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา จนกว่าได้ข้อมูลที่ชัดเจน
 7. การรายงานข่าวชุดคืบเรื่องราวขึ้นมาใหม่ (Resurrected Story) เรื่องราวบางอย่างยังไม่อาจได้รับข้อเท็จจริงทั้งหมด เมื่อผู้รู้ซึ่งอาจเป็นนักประวัติศาสตร์ที่ทราบประวัติศาสตร์หรืออยู่ในเหตุการณ์มีข้อมูลมานำเสนอผู้สื่อข่าวก็รายงานข่าวนั้นได้ต่อไป
- แหล่งข้อมูลข่าว

สุรสิทธิ์ วิทยาธิรัฐ (2550) กล่าวว่ากระบวนการปฏิบัติการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวเริ่มต้นจากการคิดประเด็นข่าว (Issue Story) ซึ่งอาจจะเกิดจากข้อสงสัยของผู้สื่อข่าวเมื่อพบเห็นหรือรับรู้เหตุการณ์ต่างๆ จากนั้นผู้สื่อข่าวก็จะทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่หลากหลายประเภทตามลักษณะของข้อเท็จจริงที่ผู้สื่อข่าวต้องการ ผู้สื่อข่าวควรเรียนรู้ว่าแหล่งข้อมูลมีกี่ประเภท และแต่ละประเภทมีความเหมาะสมในการใช้งานหรือมีข้อเด่นข้อด้อยอย่างไรบ้างในการใช้งานข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร (Written Sources) สำนักพิมพ์อาจจะจัดไว้ในลักษณะศูนย์ข้อมูลกองบรรณาธิการหรือห้องสมุดของสำนักพิมพ์ซึ่งผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

2. แหล่งข้อมูลประเภทอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Sources) สำนักพิมพ์อาจจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบคอมพิวเตอร์ทำให้ผู้สื่อข่าวสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลข่าวสารประเภทอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเต็มที่

3. แหล่งข้อมูลประเภทการสำรวจ (Human Sources: Surveys) การสำรวจที่ได้รับค่านิยมในวงการสื่อสารมวลชนเป็นอย่างสูงในเวลานั้นคือการทำโพล (Poll) อย่างไรก็ตามการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวประเภทบุคคลโดยการสำรวจยังมีวิธีการและรูปแบบอีกหลายลักษณะ

4. แหล่งข้อมูลประเภทสัมภาษณ์บุคคล (Human Sources: Interviews) เทคนิคการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ต่อผู้สื่อข่าวเพราะเป็นโอกาสที่จะได้ข้อมูลข้อเท็จจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวโดยตรงมากกว่าแหล่งข่าวประเภทอื่น กล่าวคือเป็นแหล่งข้อมูลชนิดปฐมภูมิ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2550)

จากข้อมูลข้างต้นความสอดคล้องกับผลวิจัยของ รุ่งนภา เอี่ยมงามทรัพย์ (2545) ที่กล่าวว่า การรายงานข่าวประจำวันผู้สื่อข่าวจะใช้แหล่งข่าวบุคคลเป็นหลักโดยข่าวเด่นที่มีการนำเสนอขึ้นได้มาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าว ความสามารถของผู้สื่อข่าวที่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวที่เข้าถึงยากและมีชื่อเสียง ประสิทธิภาพการทำงานของนักข่าวมีผลต่อการได้ข้อมูลข่าวในเชิงลึกและสร้างความได้เปรียบต่อการแข่งขัน

องค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

กมลรัฐ อินทรทัศน์ และพรทิพย์ เย็นจะบก (2560) กล่าวว่าหลักพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก็คือเพื่อความประทับใจร่วมกัน ความรักใคร่ ความชอบพอกัน เป็นมิตรกัน เป็นหนทางที่นำไปสู่มิตรภาพ ตลอดจนการทำงานร่วมกัน โดยความสัมพันธ์ของบุคคลเกิดจากองค์ประกอบ 3 ประการคือ 1) ความใกล้ชิดการที่บุคคลอยู่ใกล้ชิดกันจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์มากกว่าบุคคลที่อยู่ห่างไกลกัน 2) ความเหมือนกันหรือความคล้ายกัน โดยทฤษฎีแล้วมนุษย์มีแนวโน้มที่จะสร้างความสัมพันธ์ และมีความชอบพอกับคนที่มีความเหมือนหรือคล้ายกับตัวเอง 3) สถานการณ์เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น การมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกที่ดีร่วมกัน ความกระตือรือร้นในการที่จะพบปะกับผู้อื่น การมีโอกาสได้ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น การถูกแยกตัวออกจากสังคมนานๆ และการเติมเต็มความต้องการของกันและกัน

วิเชียร แก้วเปล่ง (2552) ผู้สื่อข่าวอาวุโสประจำรัฐสภา กล่าวว่าหากเจอแหล่งข่าวที่มีความคุ้นเคยผู้สื่อข่าวต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ยกมือไหว้ ถวายน้ำดื่มทุกครั้งที่พบ แต่ถ้าวางแหล่งข่าวที่ไม่คุ้นเคยหรือเพิ่งพบกันครั้งแรกจะต้องแนะนำตัวเอง และแจ้งว่ามาจากสังกัดใด ถ้าหากต้องการสัมภาษณ์ต้องเริ่มจากการตั้งคำถามกว้างๆ อาทิ ประเด็นนี้กำลังเป็นที่สนใจท่านมีความเห็นอย่างไรบ้าง ในช่วงแรกผู้สื่อข่าวต้องไม่ละความพยายามค่อย ๆ ขวนคุ้ยเพื่อให้แหล่งข่าวไว้วางใจยอมพูดสนทนาด้วย

สำหรับนักข่าวมือใหม่ก่อนที่จะไปทำข่าวจะต้องไปศึกษาเบื้องหน้าเบื้องหลังของข่าวว่ามี
ความเป็นมาอย่างไร ตอนนี้มีควมคืบหน้าไปถึงไหน และศึกษาข้อมูลให้ครบรอบด้าน เพราะหากไม่รู้
ภูมิหลังของข่าวแล้วไปสัมภาษณ์อาจทำให้แหล่งข่าวมองว่าผู้สื่อข่าวไม่ได้ทำการบ้านมา และไม่มี
ความสามารถ ในการทำข่าวแต่ละวันนอกจากผู้สื่อข่าวจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นแล้วยังต้องหัด
ตั้งคำถาม ตอบโต้เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการทราบกับแหล่งข่าว อย่ากัมน้ำจืดข้อมูลเพียงอย่างเดียว
เพราะนั่นคือการไม่รู้จักพัฒนาตนเอง

การสื่อสารเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

กมลรัฐ อินทรทัศน์ และพรทิพย์ เย็นจะบก (2560) กล่าวว่าโดยทั่วไปมนุษย์เราจะสื่อสาร
เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก็ต่อเมื่อมีบรรยากาศของความไว้วางใจและความเข้าใจกัน
โดยความสัมพันธ์ของมนุษย์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทก็คือ

1. ความสัมพันธ์ด้านกายภาพ (Physical Relationship) เช่น การอาศัยอยู่ในพื้นที่
เดียวกันกลุ่มเดียวกัน หรือที่ทำงานเดียวกัน อีกประเภทหนึ่งก็คือความสัมพันธ์ด้านสภาพแวดล้อมทาง
สังคม

2. จิตใจ (Climate or Social-psychological Relationship) โดยความสัมพันธ์จะ
พัฒนาขึ้นได้จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบคือ

2.1 สภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตใจ การสร้างบรรยากาศของการสื่อสารให้
เอื้อและสนับสนุนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจะช่วยเกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น เช่นการเป็น
เพื่อนเก่ากัน การเคยพบปะกันมาก่อน เคยทำงานงานร่วมกัน หรือแม้กระทั่งการเข้าอกเข้าใจกัน

2.2 ระยะเวลา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันเวลาจะเป็นองค์ประกอบ
ที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ยิ่งเวลานานขึ้น ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ไว้วางใจซึ่งกัน
และกัน

2.3 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข่าวสารของมนุษย์
เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน สามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบคือ แลกเปลี่ยนข้อมูลกันในแนวกว้าง
(Breadth) และแนวลึก (Depth) ในแนวกว้างนั้นจะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ไปในระดับผิวเผิน
เช่นเพิ่งรู้จักกันก็จะคุยกันในหัวข้อที่หลากหลายออกเกี่ยวกับดินฟ้าอากาศ อาหารการท่องเที่ยว แต่ถ้า
เป็นแนวลึกก็จะเป็นเรื่องที่เป็นส่วนตัวมากขึ้น อาจเกี่ยวกับครอบครัวและหน้าที่การงานซึ่งจะเกิดการ
สื่อสารขึ้นในแบบใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้สื่อสารมีความตั้งใจที่จะให้เกิดความสัมพันธ์ขึ้นในระดับใด

2.4 การไว้วางใจซึ่งกันและกัน การที่บุคคลมีความไว้วางใจ รู้สึกปลอดภัย สบายใจ
ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ก็มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้น

2.5 ความรักและการควบคุมซึ่งกันและกัน ความรัก ความเกลียด การควบคุม
การข่มขู่ การช่วยเหลือ การร่วมมือ สามารถส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ได้ใน 2 แบบคือ การพึ่งพาซึ่ง

กันและกัน คือทั้งสองฝ่ายได้รับการตอบสนองจุดมุ่งหมายร่วมกันจากความสัมพันธ์และได้รับผลประโยชน์ทั้งคู่ และความสัมพันธ์แบบถาวร โดยการสื่อสารที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดให้ยืนยาว

เลกิง สมทรัพย์ (2559) ผู้สื่อข่าวบันเทิงอาวุโส ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวบันเทิงกับแหล่งข่าวในวงการบันเทิงว่า วัฒนธรรมหรือการประพฤติปฏิบัติของนักข่าวกับแหล่งข่าวนั้นมีความสัมพันธ์หลายชั้นซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะพิเศษ โดยนักข่าวหรือองค์กรสื่อใหญ่ๆ มักจะมีอำนาจต่อรองกับแหล่งข่าวในการขอข้อมูลหรือสัมภาษณ์ เช่นเดียวกับนักข่าวสายตำรวจ หรือนักข่าวการเมืองบางกระทรวงที่นักข่าวจะมีอำนาจต่อรองกับแหล่งข่าวสูง โดยเฉพาะแหล่งข่าวใหม่ที่ยังไม่มีชื่อเสียงหรืออยู่ในองค์กรขนาดเล็กจะเข้ามาติดต่อเพื่อให้สัมภาษณ์ด้วยตัวเอง เนื่องจากข่าวบันเทิงเป็นสายงานข่าวที่สามารถสร้างกระแสข่าวได้มากที่สุดดังนั้น ต้องยอมรับกันว่าดารา เจ้าของละคร เจ้าของรายการทีวี มีความต้องการสื่อมวลชนมาช่วยประชาสัมพันธ์ทำข่าวยิ่งในยามที่ต้องการโปรโมท ละคร ภาพยนตร์ อัลบั้มเพลงใหม่ วัฒนธรรมของนักข่าวสายบันเทิงกับแหล่งข่าวสายบันเทิงส่วนใหญ่จึงปรากฏว่า นักข่าวและองค์กรสื่อบันเทิงจะมีอำนาจมากกว่าความเกรงใจในฐานะสื่อกับแหล่งข่าวทั่วไป

การสร้างความสัมพันธ์และใช้ประโยชน์จากแหล่งข่าว

1. มีมนุษยสัมพันธ์ และติดต่อกับแหล่งข่าวเสมอ
2. รู้จักปกป้องแหล่งข่าว
3. มีความสุภาพและรู้จักกาลเทศะ
4. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข่าวก่อนออกไปสัมภาษณ์
5. ทำความเข้าใจกฎระเบียบและมาตรฐานต่างๆ ในการปฏิบัติงาน
6. รู้จักสร้างแหล่งข่าวหลายๆ แห่ง
7. ไม่ควรให้คำสัญญาใดๆ ที่ไม่แน่ใจ หรือไม่สามารถทำได้จริง

การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแหล่งข่าวทำให้ผู้สื่อข่าวสามารถเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็วและลึกมากขึ้นก่อให้เกิดความเชื่อถือของข่าวในข่าวนั้น อีกทั้งช่วยให้การรายงานข่าวมีชีวิตชีวา และสร้างความบันเทิงแก่ผู้รับสาร

การแสวงหาและรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลข่าว เป็นการแสวงหาข้อมูลข่าวของผู้สื่อข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ ทั้งนี้การแสวงหาข้อมูลข่าว ผู้สื่อข่าวต้องมีความสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวจากแหล่งข่าวประจำ เอกสารบันทึกต่างๆ จากห้องสมุด หนังสือพิมพ์ จากหนังสืออ้างอิงอื่น ๆ และจากข้อมูลทางสถิติที่ได้รับการเผยแพร่สู่สาธารณชน

1. การแสวงหาข้อมูลข่าวจากแหล่งข่าวประจำ (Beats) อาจเป็นการได้มาด้วยการสัมภาษณ์แหล่งข่าวหรือการสังเกตของผู้สื่อข่าวเอง แล้วนำมาประเมินคุณค่าทางข่าวว่าข้อมูลที่ได้มานั้นมีคุณค่าทางข่าวน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะแหล่งข่าวจะเป็นเพียงผู้ให้ข่าวเท่านั้น ไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลใดมีคุณค่าทางข่าวน้อยเพียงใด
2. การแสวงหาข้อมูลข่าวจากเอกสารบันทึก (Document) ถ้าการรายงานข่าวเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล หรือเหตุการณ์ที่มีความเด่น เป็นองค์ประกอบสำคัญการนำข้อมูลข่าวจากเอกสารบันทึกนำมาใช้เขียนประกอบการรายงานข่าวจะช่วยให้ข่าวนั้นมีสีสันน่าอ่านมากยิ่งขึ้น
3. การแสวงหาข้อมูลข่าวจากห้องสมุดหนังสือพิมพ์ (Morgue) สถานที่ที่เก็บแฟ้มข่าวซึ่งบรรจุข่าวสำคัญที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ต่างๆ เรียกว่า ข่าวตัด (Clipping) รวมทั้งเอกสารที่มีประโยชน์อื่นๆที่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุและบุคคลอีกมากมาย
4. การแสวงหาข้อมูลข่าวจากหนังสืออ้างอิงอื่นๆ เป็นแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้เสริมให้ข่าวของผู้สื่อข่าวถูกต้องครบถ้วนยิ่งขึ้น เช่น หนังสือสารานุกรม หนังสือ World Almanac
5. การแสวงหาข้อมูลข่าวจากข้อมูลสถิติ (Statistic Data) ข้อมูลที่เป็นสถิติผู้สื่อข่าวสามารถรวบรวมได้จากเอกสารค้นคว้าวิจัยทางหน่วยงานของรัฐบาล สถาบันการศึกษา องค์การวิจัยของเอกชน สมาคม องค์การทางการเมือง รวมทั้งที่ผู้สื่อข่าวออกสำรวจวิจัยเอง เป็นข้อมูลที่มักนำเสนอออกมาในรูปของตัวเลข แผนภูมิ กราฟ ฯลฯ

การสัมภาษณ์ข่าว แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

ปัญญาลักษณ์ ศรีบุรินทร์ (2555) กล่าวว่า การสัมภาษณ์ข่าวสามารถแบ่งได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ข่าวเหตุการณ์ เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อนำมารายงานให้เร็วที่สุด
 2. การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เป็นลักษณะของการสัมภาษณ์ที่ไม่ได้นัดหมายล่วงหน้า และอาจจะไม่ได้พบหน้ากันหรือการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือการพบปะกันและมีการพูดคุยกันไปเรื่อยๆ ซึ่งผู้สื่อข่าวมักจะมีคุ้นเคยกับแหล่งข่าว
 3. การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเป็นการสัมภาษณ์ที่มีการนัดหมายล่วงหน้า ผู้สัมภาษณ์ ต้องไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เรื่องที่สัมภาษณ์มักมีความสำคัญและเป็นที่สนใจพอสมควร
- ประเภทของการสัมภาษณ์
1. สัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงในสังคมที่มีปัญหาต่างๆ มีผลให้เกิดอุบัติเหตุมากมาย ผู้สื่อข่าวจึงต้องสอบถามจากผู้เห็นเหตุการณ์ หรือมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการแก้ปัญหาเหล่านั้นเพื่อนำข้อเท็จจริงมาเสนอให้ผู้อ่านได้พิจารณา
 2. การสัมภาษณ์เพื่อหาความคิดเห็นใช้ในกรณีที่เกิดปัญหาสาธารณะที่ประชาชนต้อง

ตัดสินใจแสดงประจักษ์ต่อปัญหานั้น โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหานั้นๆ รวมทั้งผู้ที่มีความคิดเห็นในลักษณะสนับสนุนและคัดค้านมาเสนอต่อผู้อ่าน

3. การสัมภาษณ์เพื่อเผยแพร่บุคลิกภาพ เป็นการสัมภาษณ์บุคคลทั้งที่เคยเป็นข่าวมาแล้ว และบุคคลที่ยังไม่เป็นที่รู้จักมาก่อน โดยผู้สื่อข่าวคาดว่าบุคคลนั้นจะเป็นที่สนใจของผู้อ่าน และผู้อ่านสามารถจะนำทัศนคติของบุคคลนั้นๆ มาปรับใช้กับชีวิตความเป็นอยู่ของตนได้

เทคนิคการสัมภาษณ์

1. การเตรียมตัวเพื่อการสัมภาษณ์ ขั้นตอนนี้ผู้สื่อข่าวต้องทำการศึกษาภูมิหลังแหล่งข่าว พร้อมเตรียมตั้งคำถามไว้ 1 ชุดเพื่อเป็นกรอบใช้ในการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังต้องเตรียมความพร้อมและตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล และสิ่งสำคัญที่สุดคือการตรงต่อเวลาโดยผู้สื่อข่าวที่เป็นผู้นักหมายจะต้องรักษาเวลาที่นัดหมายหรือไปก่อน

2. การดำเนินการสัมภาษณ์ ในช่วงที่เริ่มต้นทำการสัมภาษณ์ควรเริ่มต้นด้วยคำถามทั่วไปที่เกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์นั้น ซึ่งอาจเปิดให้แหล่งข่าวได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองก่อนโดยระหว่างที่สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวควรตั้งใจฟัง สบตาผู้ให้สัมภาษณ์ พร้อมจับใจความประเด็นที่น่าสนใจต่อยอดในการคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่แท้จริงของข่าวสาร โดยระหว่างทำการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวอาจจะถามเรื่องที่ทำให้แหล่งข่าวรู้สึกกระอักกระอวลใจแต่ก็เพื่อข้อมูลที่จะได้รับ

3. ข้อควรระวังในการสัมภาษณ์ การเป็นผู้สื่อข่าวบุคลิกภาพ การแต่งกายต้องเหมาะสมให้เหมาะกับสถานที่ และวัยวุฒิของแหล่งข่าวที่จะเข้าสัมภาษณ์ และต้องวางแผนในการสัมภาษณ์ทุกครั้งเพราะวิธีการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะไม่สามารถใช้ได้กับแหล่งข่าวทุกคนเนื่องจากมีปัจจัยเรื่อง สถานที่ เวลา และอุปนิสัยส่วนตัวของแหล่งข่าว นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวควรจดบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์แม้จะมีอุปกรณ์บันทึกเพื่อให้การถอดเนื้อหาการสัมภาษณ์รวดเร็วในขั้นตอนเขียนหรือตัดต่อข่าว ผู้สื่อข่าวต้องระลึกไว้เสมอว่าอย่าให้คำสัญญาใดๆ กับผู้ถูกสัมภาษณ์ ผู้สื่อข่าวต้องยึดถือหลักจรรยาบรรณของสื่อมวลชนอย่างเคร่งครัด

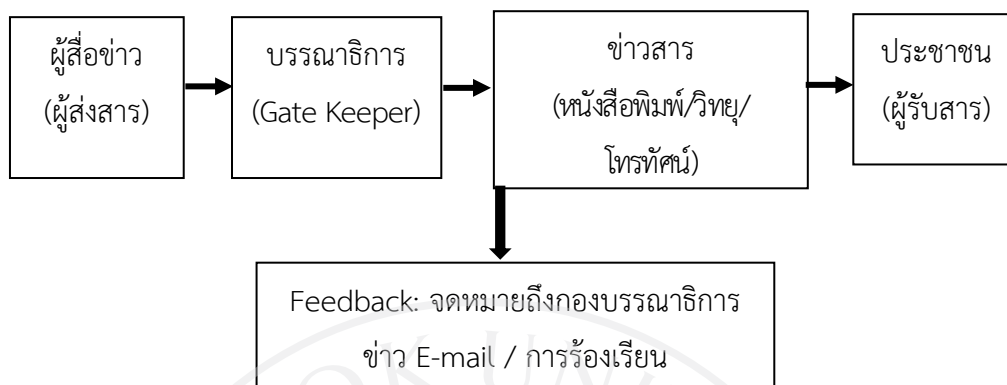
จากแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อข่าว หลักการและเทคนิควิธี ผู้วิจัยเจาะจงใช้ 1) แนวคิดด้านการแบ่งประเภทลักษณะการใช้งานข้อมูลเพื่อหาคำตอบว่าในปัจจุบันผู้สื่อข่าวบันเทิง และบรรณาธิการข่าวหาข้อมูลจากแหล่งข่าวประเภทใดบ้าง แหล่งข่าวใดมีประสิทธิภาพในการหาข้อมูลมากที่สุด 2) แนวคิดการสร้างความสัมพันธ์ รูปแบบ และเทคนิคการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเป็นกรอบในการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบแล้วนำมาเปรียบเทียบอภิปรายถึงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวกับผู้สื่อข่าวบันเทิง รวมถึงรูปแบบและเทคนิคในการสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพื่อเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์ รูปแบบ และเทคนิคการสัมภาษณ์ มาปรับเนื้อหาเพื่อใช้สัมภาษณ์แหล่งข่าวซึ่งในที่นี้หมายถึง ดารา นักแสดง และบุคคลที่อยู่ในวงการบันเทิง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบรอบด้าน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการสื่อข่าว (Model of News Reporting)

นิพ (Nip, 2006 อ้างใน มยุรี ไพบุลย์กุลกร, 2555, หน้า 23) ได้กล่าวว่่านักวิชาการและนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนต่างวิพากษ์ถึงการเข้ามามีบทบาทของสื่ออินเทอร์เน็ตว่ามีอิทธิพลและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการสื่อข่าวตั้งแต่ การคัดกรองข่าวสาร การค้นคว้าข้อมูลเนื้อหา ช่องทางการนำเสนอข่าวสาร และเพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของสื่อสังคม (Social Media) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสื่ออินเทอร์เน็ตที่เข้ามามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวนี้ ผู้ที่ศึกษาต้องมีความเข้าใจพื้นฐานของลักษณะการทำข่าวแบบดั้งเดิม (Traditional Journalism) เสียก่อน โดยการทำข่าวแบบดั้งเดิมนั้นพบว่าการไหลของข่าวสารขององค์กร กระบวนการทำข่าว ไปจนถึงการเผยแพร่ข่าวสารของสื่อดั้งเดิมอย่าง สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นการสื่อสารแบบทางเดียวจากองค์กรข่าวไปสู่ผู้รับสารเป็นหลัก เริ่มจากการที่ผู้สื่อข่าวรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มาเขียนเป็นข่าว หรือรายงานประเด็นข่าวนั้นให้แก่บรรณาธิการข่าวทำการพิจารณา คัดกรองข่าวก่อนนำเสนอไปยังผู้รับสาร โดยปัจจัยในการคัดเลือกข่าวนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรในการกำหนดวาระข่าวสาร และพบว่าในกระบวนการสื่อข่าวแบบดั้งเดิมบรรณาธิการข่าวจะมีบทบาทสำคัญมากในการกำหนดทั้งประเด็นที่จะนำเสนอ ความยาว เวลา ความถี่ ในการคัดเลือกประเด็นข่าวมาจากที่ตนเองคิดว่าสังคมอยากรู้ โดยผู้รับสารจะมีส่วนร่วมต่อเมื่อผู้สื่อข่าวต้องการข้อเท็จจริงและความเห็นในฐานะแหล่งข่าว ส่วนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรข่าวกับผู้รับสารจะเป็นการสื่อสารผ่านจดหมายหลังจากที่ข่าวนั้นได้เผยแพร่ออกไป และเพื่อให้เข้าใจกระบวนการสื่อข่าวดั้งเดิม และยุคที่สื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการสื่อข่าวได้มีการจำแนกการทำข่าวออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การสื่อข่าวแบบดั้งเดิม (Traditional Journalism) ผู้สื่อข่าวทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นข่าว เขียนเป็นข่าวหรือส่งต่อประเด็นข่าวนั้นสู่กองบรรณาธิการทำหน้าที่เป็นผู้กรองข้อมูลคัดเลือกข่าวเพื่อส่งต่อไปยังผู้รับสาร โดยแนวทางการคัดเลือกข่าวขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กร การกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) ซึ่งในการสื่อข่าวแบบดั้งเดิมนั้นบทบาทนายทวารข่าวสาร (Gatekeeper) มีความสำคัญมากในการคัดเลือกข่าวที่คิดว่าสังคมจำเป็นต้องรู้แล้วทำการนำเสนอ

ภาพที่ 2.3: แสดงกระบวนการสื่อข่าวแบบดั้งเดิม



ที่มา: มยุรี ไพบุรย์กุลกร. (2555). *บทบาทของเทคโนโลยีโซเซียลมีเดียต่อกระบวนการทำข่าวช่วงมหาวิทยาลัยประเทศไทย ปี 2554 ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

2. ลักษณะของการทำข่าวในรูปแบบออนไลน์ (Online Journalism) เป็นการสื่อสารสองทางและยังทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน โดยรวมเอาเทคโนโลยีของสื่อดั้งเดิมเข้ากับความก้าวหน้า ของระบบเทคโนโลยีสัมพันธ์ทำให้สามารถสื่อสารได้สองทางผ่านทางระบบเครือข่าย และมีศักยภาพ เป็นสื่อแบบประสม (Multimedia) ปัจจุบันสื่อใหม่พัฒนาขึ้นหลากหลายเป็นที่รู้จักและนิยมกันมากขึ้น (Burnett & Marshall, 2003, pp. 40-41 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554)

การทำข่าวในรูปแบบออนไลน์ (Online Journalism) เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีสื่อออนไลน์ เข้ากับกระบวนการทำข่าวที่มีลักษณะการทำงานเฉพาะที่เพิ่มขึ้นจากสื่อดั้งเดิม (สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554) โดยผู้สื่อข่าวที่ใช้สื่อออนไลน์ต้องตัดสินใจเลือกใช้สื่อที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับเนื้อหาข่าวที่จะนำเสนอ (Multimodality) ต้องคำนึงถึงช่องทาง เครื่องมือ ที่ผู้รับสารสามารถตอบโต้ และเลือกรับข่าวสารในรูปแบบที่ต้องการ (Interactivity) รวมถึงความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวไปสู่ประเด็นหรือฐานข้อมูลอื่นๆ ผ่าน Hyperlink (Hypertextuality) ได้

2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อข่าว

สกุลศรี ศรีสารคาม (2554) ศึกษาเรื่อง “สื่อสังคม (Social Media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว” ผลวิจัยพบว่าการใช้สื่อสังคมในกระบวนการข่าวนั้นเพื่อความรวดเร็วในการรายงานข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์ และจากสถานที่เกิดเหตุ โดยสื่อสังคมถูกนำมาใช้ทั้งในกระบวนการหาข่าว (News Gathering) และการเผยแพร่ข่าว (Distribution) ที่มีเครือข่ายของข้อมูลเพิ่มมากขึ้นมี

แหล่งข่าวใหม่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวมีการใช้สื่อสังคมในการแสดงความคิดเห็น เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้รับสาร สร้างเครือข่ายชุมชนออนไลน์ของตนเอง รวมถึงนำเสนอผลงานให้เป็นที่รู้จัก แต่ยังมีคามถ้อยกว่าการใช้เพื่อรายงานด้วยความเร็วยังคงต้องมีการพัฒนารูปแบบของการใช้มิติลึกและการใช้งานในลักษณะอื่นเพิ่มเติม

จากการนำสื่อออนไลน์มาใช้ในกระบวนการสื่อข่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการสื่อข่าวใน 3 เรื่องหลัก ประการแรกการสื่อข่าวที่มีรูปแบบและช่องทางเพิ่มขึ้น ประเด็นข่าวที่มาจากหลายช่องทาง ประการที่สองคือบทบาทของผู้สื่อข่าวที่ต้องทำหน้าที่เป็นนายทวารคัดกรองข้อมูลและตัดสินใจเลือกข่าวที่จะเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมด้วยตัวเองต้องเน้นหนักไปที่จรรยาบรรณมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันกองบรรณาธิการก็ต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับโมเดลการสื่อข่าวแบบใหม่ที่มีการตัดสินใจนำเสนอข่าวไม่ได้เกิดจากกองบรรณาธิการด้านเดียวอีกต่อไป ประการสุดท้ายคือความสัมพันธ์กับผู้รับสารที่เปลี่ยนไปสู่การสื่อสารสองทางแบบเรียลไทม์ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูล การร่วมกันทำงานในกระบวนการข่าวซึ่งเป็นการทำข่าวสู่ความหลากหลายที่ต่างจากกระบวนการสื่อข่าวแบบเดิม

ปัจจุบันบทบาทของกองบรรณาธิการข่าวมีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการนำสื่อออนไลน์เข้ามาหลอมรวม (Convergence) กับสื่อดั้งเดิม โดยกระบวนการสื่อข่าวตั้งแต่ต้นจนจบจะเป็นรูปแบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงส่วนต่างๆ ให้ทำงานร่วมกับองค์กรสื่อ (Skoler, 2009 และ Bradshaw, 2007 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า9) กล่าวว่ากระบวนการทำข่าวแบบใหม่นั้นนั้นต้องให้ความสำคัญใน 2 มิติคือ มิติเร็ว และ มิติความลึก ซึ่งเป็นศักยภาพของสื่อออนไลน์ที่ควรถูกนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยการใช้สื่อดั้งเดิมร่วมกับสื่อออนไลน์เพื่อทำให้สามารถรายงานข่าวได้ทั้งในมิติลึก (Depth) และมิติของความเร็ว (Speed) โดยแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตือนให้ทราบ (Alert) เป็นการรายงานเหตุการณ์ว่าเกิดอะไรขึ้นทันทีที่มีข้อมูลข่าวผ่านเทคโนโลยีมือถือและอินเทอร์เน็ต เช่น Twitter Facebook เพื่อเตือนให้ผู้รับสารรู้ว่าเกิดเหตุการณ์ใดขึ้น และดึงความสนใจให้ติดตามข่าวสารนั้นต่อ ขั้นตอนนี้เป็นช่วงชิงเรื่องความรวดเร็ว การชิงพื้นที่ข่าวเป็นการประกาศว่าสำนักข่าวใดนำเสนอข่าวนั้นเป็นที่แรก

2. ข่าวร่าง (Draft) คือการรายงานข่าวโดยแบบอัปเดตเพิ่มเติมจากการแจ้งเตือน โดยจะทำแบบ Real-time หรือในช่วงเวลาที่มีข้อมูลใหม่เข้ามา เพื่อดึงให้ผู้รับสารติดตามต่อเนื่อง

3. รายงานข่าว (Article/Package) ระหว่างการนำเสนอข่าวในมิติเร็วผ่านสื่อออนไลน์ บรรณาธิการข่าวจะต้องตัดสินใจทำการคัดเลือกข่าว พร้อมทำการรวบรวมข้อมูลรอบด้านเพื่อเสนอในรูปแบบการรายงานข่าว หรือสก็ูปข่าว (Package) ผ่านสื่อดั้งเดิมอย่างหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์โดยขั้นตอนนี้นี้อาจข่าวจะต้องมีความสมบูรณ์

4. เพิ่มเติมข้อมูล (Context) เป็นการต่อยอดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น โดยอาศัยธรรมชาติของสื่อออนไลน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาด้วย Hyperlink ซึ่งการทำให้การค้นคว้า

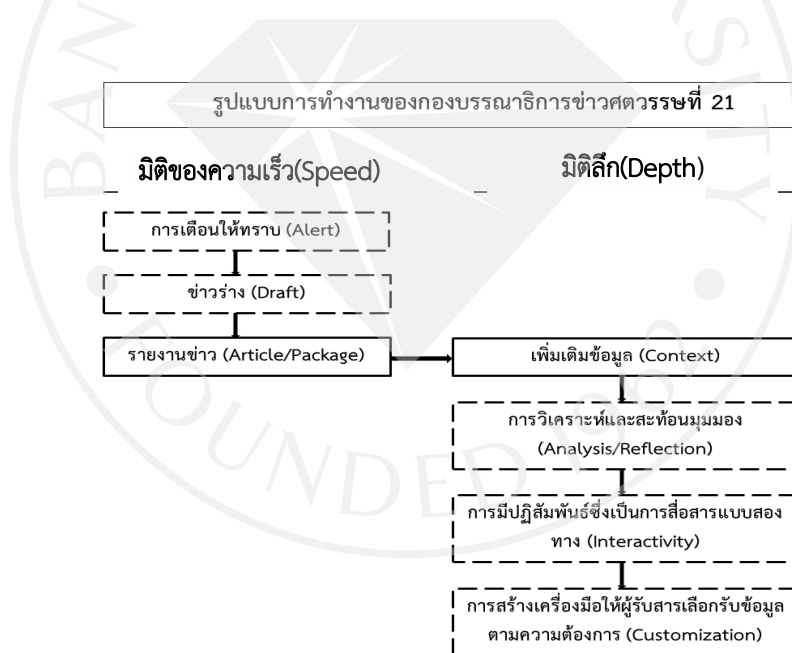
ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวนั้นกว้าง และครอบคลุมหลายประเด็นมากขึ้น

5. การวิเคราะห์และสะท้อนมุมมอง (Analysis/Reflection) เป็นขั้นตอนรวบรวมปฏิบัติการมีส่วนร่วม การแสดงความเห็นต่อข่าวนั้น ๆ ทั้งในรูปแบบผู้ที่ได้รับข้อมูล และผู้ที่ได้รับผลกระทบมาวิเคราะห์เพื่อเปิดมุมมองที่แตกต่างแบบทันท่วงทีจากบล็อก (Blog) ของนักข่าวหรือของสำนักข่าวเอง

6. การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Interactivity) เป็นการแลกเปลี่ยนความเห็น แบ่งปันข้อมูลระหว่างผู้สื่อข่าวกับผู้รับสาร

7. การสร้างเครื่องมือให้ผู้รับสารเลือกรับข้อมูลตามความต้องการ (Customization) ได้แก่ รูปแบบของเนื้อหา ช่องทาง เวลาในการรับสาร รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้รับสารสามารถแนะนำเนื้อหา ข้อมูลให้ผู้สื่อข่าวนำไปค้นคว้าต่อได้

ภาพที่ 2.4: รูปแบบการทำงานของกองบรรณาธิการข่าวศตวรรษที่ 21



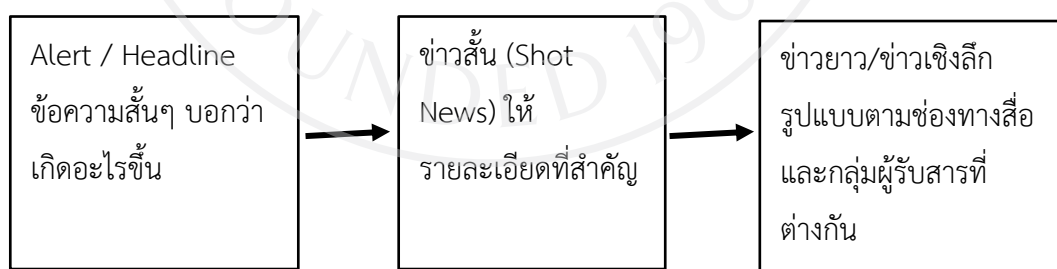
ที่มา: *A model for the 21st century newsroom: pt1 – the news diamond.* (2007).

Retrieved from <https://onlinejournalismblog.com/2007/09/17/a-model-for-the-21st-century-newsroom-pt1-the-news-diamond/>.

พาวลิก (Pavlik, 1999 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554) กล่าวว่าเครื่องมือของ New Media และสื่ออินเทอร์เน็ตได้สร้างความเปลี่ยนแปลงในวงการสื่อสารมวลชนส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำได้หลากหลายวิธี และรายงานข่าวสำคัญได้รวดเร็วมีข้อมูลสนับสนุนรอบด้าน ส่วนของเนื้อหาข่าว (Content) สื่อใหม่ทำให้สามารถสร้างสรรค์รูปแบบในการนำเสนอผ่านหลายช่องทาง แต่มีข้อระวังคือ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจน และการนำเสนอที่เน้นความเร็วอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการรายงานข่าวได้ง่าย ส่งผลให้การสื่อข่าวออนไลน์จะมีความยืดหยุ่นมากกว่าสื่อดั้งเดิม

สกุลศรี ศรีสารคาม (2554) ได้กล่าวถึงผลการศึกษา A New Model For News (2008) ของสำนักข่าว AP (Associated Press) เกี่ยวกับโครงสร้างการบริโภคข่าวของกลุ่มวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของข่าวและการบริโภคข่าวในยุคสื่อดิจิทัล ว่าแม้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจะมีช่องทาง และแพลตฟอร์มที่ทำให้การสื่อสารส่งต่อข้อมูลได้ในมิติเร็ว (Speed) สร้างความได้เปรียบในการนำเสนอข่าว แต่ในมิติลึก (Depth) ของเนื้อหาข่าวยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับสารได้ ซึ่งสำนักข่าวเอพี (AP) ได้มีการปรับตัวขององค์กรในการเปลี่ยนแปลงการไหลของข่าวในกระบวนการสื่อข่าวในยุคดิจิทัลต้องให้ความสำคัญกับ 4 เรื่องคือการให้ข้อเท็จจริง (Fact) การอัปเดตที่ทันต่อเหตุการณ์ (Update) การเจาะข้อมูลถึงเบื้องลึกข่าว และการต่อยอดประเด็นข่าว จากนั้นส่งข้อมูลทั้ง 4 มิติผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย (Multi-channels) ดังนี้

ภาพที่ 2.5: แสดงการไหลของข่าวตามขั้นตอนกระบวนการข่าวรูปแบบใหม่ของสำนักข่าว AP

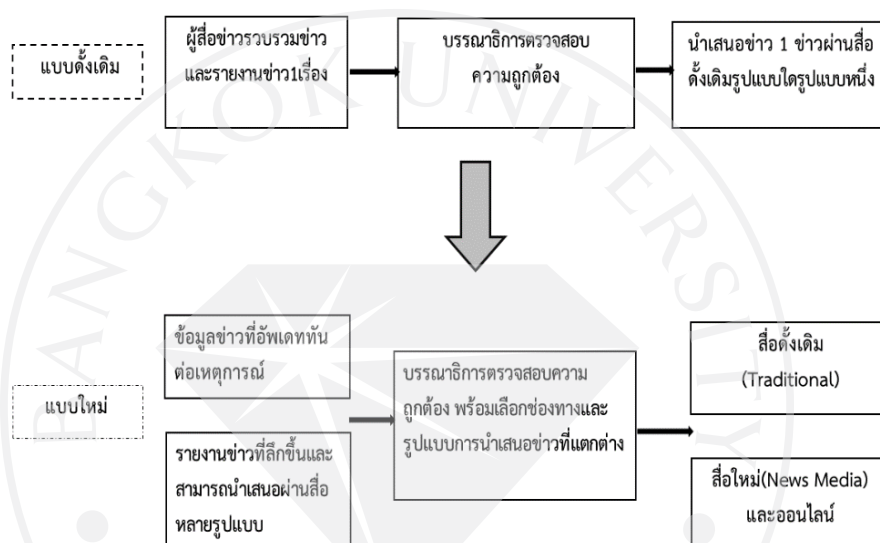


ที่มา: สกุลศรี ศรีสารคาม. (2554). *สื่อสังคม (Social Media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

จากแผนภาพที่ 2.5 ทำให้ทราบถึงกระบวนการทำข่าวแบบใหม่นี้เริ่มจากการบอกที่เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นในรูปแบบของข้อความสั้น ๆ เช่น หัวข้อข่าว จากนั้นตามด้วยข่าวสั้นโดยยึดหลัก 5W1H ได้แก่ Who What Where When Why และ How เพื่ออธิบายว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด ใน

ส่วนที่สำคัญว่าทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น และเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นอย่างไร และสุดท้ายคือการพัฒนา
รูปแบบรายการยาว ที่มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามช่องทางการสื่อสาร นอกจากนี้กระบวนการสื่อ
ข่าวที่จากเดิมผู้สื่อข่าวหนึ่งคนจะทำข่าว 1 ข่าวและส่งข้อมูลเนื้อหาไปยังบรรณาธิการเพื่อพิจารณา
คัดเลือกก่อนเผยแพร่ผ่านเพียง 1 ช่องทาง เปลี่ยนมาเป็นการรายงานข่าวที่มีมุมมองที่หลากหลายให้
ผู้รับสารได้รับข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ภาพที่ 2.6: แสดงการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวของสำนักข่าว AP



ที่มา: มยุรี ไพบุรย์กุลกร. (2555). *บทบาทของเทคโนโลยีโซเซียลมีเดียต่อกระบวนการทำข่าวช่วงมหาวิทยาลัยประเทศไทย ปี 2554 ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

จากแผนภาพที่ 2.6 ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการสื่อข่าว การรวบรวมข้อมูล การรายงานข่าว เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมผ่านการสื่อสารสองทาง โดยข่าวจะถูกนำเสนอใน 2 มิติคือ ความเร็วทันต่อเหตุการณ์ ณ เวลาที่สถานการณ์เกิดขึ้นพร้อมการอัปเดตข้อมูลใหม่ๆ และมิติความลึก การให้ข้อมูลที่มากกว่าการรายงานสิ่งที่เกิดขึ้นประกอบด้วยการวิเคราะห์ เจาะลึกถึงเบื้องหลังและการต่อยอดประเด็นข่าว

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุรี ไพบุรย์กุลกร (2555) ว่าแม้เทคโนโลยีสื่อสารจะช่วยให้ผู้บริโภคสามารถรับข่าวสารได้หลายช่องทางอย่างรวดเร็ว แต่ผู้บริโภคยังคงให้ความสำคัญกับข่าวที่มาจากสำนักข่าว เนื่องจากยังคงไว้วางใจในเรื่องมาตรฐานข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบข้อเท็จจริง

(Reliability) มากกว่าความเร็ว โดยผู้รับสารมีความคาดหวังต่อบรรณาธิการข่าวว่าจะได้รับข้อมูลข่าวแบบเรียลไทม์ (Real-time) ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์คัดกรองข่าวสารแบบเชิงลึก (In-depth Analysis)

2.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวมข่าวสารและการรายงานข่าว (News Gathering & News Reporting Method)

บริจจส์ (Briggs, 2007 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 17) อธิบายการรายงานข่าวยุค 2.0 ว่าเป็นการรายงานข่าวที่ทำอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการทำข่าว ไม่ใช่รอให้ทำรายงานเสร็จแล้ว ค่อยเผยแพร่ การรายงานข่าวระหว่างขั้นตอนกระบวนการทำข่าวทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างผู้สื่อข่าวและคนอ่าน และเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมช่วยเหลือในกระบวนการสื่อข่าวได้เรียกโมเดลการรายงานข่าวนี้อีกว่า Distributed, Collaborative or Open-source Reporting โดยเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นผู้สื่อข่าวจะรายงานและเปิดโอกาสให้ผู้อ่านส่งข้อมูลต่างๆ เข้ามาเพื่อประมวลต่อยอดประเด็นและใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการเจาะข่าวและนำมารายงานสามารถใช้ได้ทั้ง การหาข้อมูล การหาแหล่งข่าว และการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ปัจจุบันพบว่าลักษณะของสื่อออนไลน์ และกระบวนการสื่อข่าวที่มีการสื่อสารแบบสองทางระหว่างสำนักข่าวกับผู้อ่านมากขึ้น ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมจากประชาชนทั่วไปเป็นผลทำให้เกิดรูปแบบของกระบวนการหาข่าวหรือการรวบรวมข่าวสารแบบใหม่ๆ รวมถึงวิธีการรายงานข่าวที่มีรูปแบบของการมีส่วนร่วมต่างจากกระบวนการสื่อข่าวแบบเดิมที่ผู้สื่อข่าวหรือสำนักข่าวเป็นเพียงผู้ที่ส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารอ่านข่าวนั้นเพียงอย่างเดียว

อลงกรณ์ เหมือนดาว และแอนนา จุมพลเสถียร (2558) ได้ศึกษากระบวนการนำข้อมูลจากโซเชียลมีเดียมาใช้ในการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ พบว่าปัจจุบันสื่อมวลชนนิยมใช้ข้อมูลจากโซเชียลมีเดียมาเสนอข่าวกันอย่างแพร่หลายทำให้กระบวนการคัดเลือกข้อมูลเพื่อใช้ในการนำเสนอข่าวเปลี่ยนไปจากข้อมูลข่าวที่ถูกค้นหาโดยผู้สื่อข่าวโดยตรง อาจจะมีข้อมูลหรือประเด็นข่าวให้เลือกแบบจำกัด แต่การตรวจสอบทำได้ง่ายและไม่ต้องใช้วิธีการสลับซับซ้อนเพราะข้อมูลที่ถูกนำมาใช้มักเป็นข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวได้ไปพบด้วยตัวเองหรือได้รับจากแหล่งข่าวที่มีตัวตนเชื่อถือได้ขณะที่การนำข้อมูลจากโซเชียลมีเดียมาใช้ในการนำเสนอข่าว แม้ทำให้ข้อมูลหรือประเด็นข่าวมีให้เลือกมากมายแต่กระบวนการตรวจสอบและคัดกรองต้องถูกกำหนดไว้อย่างละเอียดหลายขั้นตอน โดยการคัดกรองข้อมูลจากโซเชียลมีเดียโดยพิจารณาจากจำนวนการเข้าชม จำนวนการแชร์และจำนวนการกด Like โดยมีการพิจารณาด้านคุณค่าข่าวเป็นส่วนประกอบ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมประเมินคุณค่าของข่าวอย่างรอบด้านหากมีคุณค่าข่าวเพียงพอ ข้อมูลและประเด็นที่ได้จากโซเชียลมีเดียจึงถูกมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่ทำข่าวเพิ่มเติม

มิทเชลสไตน์ และ บล็อกโควสกี (Mitchelstein & Boczkowski, 2000 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า17) กล่าวว่า เครื่องมือบนโลกออนไลน์ทำให้นักข่าวต้องทำงานหลายๆ อย่าง (Multiple Tasks) มากขึ้น และต้องผสมผสานเครื่องมือในการรวบรวมข่าว (Newsgathering) และ เทคนิคในการเล่าเรื่อง (Story-telling Technique) ผ่านสื่อและช่องทางต่างๆ ให้ได้อย่างเหมาะสม ธรรมชาติของตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่แต่ละคนไม่ว่าจะเป็นผู้สื่อข่าว ช่างภาพ บรรณาธิการ ฯลฯ จะมีหน้าที่เฉพาะของตนเองกลายเป็นทุกคนต้องสามารถทำทุกอย่างได้ด้วยตัวเองหรือที่เรียกว่า Multi-3

จากแนวคิดข้างต้นที่ได้กล่าวถึงการทำงานของนักข่าวที่ต้องมีความสามารถทำได้หลายหน้าที่ที่มีสอดคล้องกับ Skill Journalist (Alejando, 2010 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 18) ที่กล่าวถึงกระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำข่าวมีวิธีการ รูปแบบ และมีธรรมชาติที่เปลี่ยนไปว่า ผู้สื่อข่าวต้องมีบทบาทในการคัดกรองข่าวสารข้อมูลด้วยตัวเองมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสารในมิติที่เร็ว เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีการหลอมรวม (Convergence) การข้ามสื่อผ่านสื่อออนไลน์และสื่อสังคม ผู้สื่อข่าวต้องสามารถรายงานข่าวได้ทันทีผ่านสื่อสังคม โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการบรรณาธิการข่าวและต้องทำหน้าที่คัดกรอง (Filter) ตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยตัวเองจากเดิมที่ต้องให้กองบรรณาธิการเป็นผู้ตรวจสอบ

2.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทนายทวารข่าวสาร (Gate Keeper) และการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) การตัดสินใจต่อการรายงานข่าว (Journalists 'Decision-Making)

ผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gate Keeper) นายทวารข่าวสาร ผู้ปิด และ เปิดประตูสาร หรือ บรรณาธิการข่าว คือ ผู้ที่คอยกั้นกรองข่าวสารเพื่อที่จะส่งผ่านสื่อมวลชนไปยังผู้รับสาร ทำหน้าที่การคัดเลือก คัดกรอง ประมวล คัดกรอง ข่าวสารประจำวันของสื่อมวลชน มีบทบาทในการควบคุม ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำ โดยปราศจากการลำเอียง บิดเบือน เพื่อให้ข่าวสารนั้นสมบูรณ์ตลอดทุกขั้นตอนที่ข่าวสารไหลผ่านหรือแพร่กระจายจากต้นตอไปสู่ผู้รับสารที่อยู่ปลายทาง

หน้าที่ของ Gate Keeper ไม่เพียงแต่เลือกหรือปฏิเสธสารต่าง ๆ ที่เข้ามาเท่านั้นแต่ยังทำหน้าที่จัดการข่าวสารนั้นๆ แต่ยังทำหน้าที่ กำหนดการนำเสนอข่าวสาร ระยะเวลาที่ หนึ่งเห็นข่าวสารนั้นไว้ว่าจะเสนอในช่วงเวลาใด ซึ่งอาจจะนำเสนอสารทั้งหมดหรือเลือกเสนอเพียงบางส่วนเท่านั้น โดยมีปัจจัยในการตัดสินใจดังต่อไปนี้ 1) หลักที่ยึดถือในการบริหาร 2) การมองโลกของความจริงและนิสัยของคน โดยมองว่าผู้รับสารต้องการอะไรและมีความปรารถนาอย่างไร 3) ค่านิยมซึ่งยึดถือโดยกองบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีมาตรฐาน ทางด้านความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ โดยบรรณาธิการจะเป็นผู้ตัดสินว่าอะไรที่ผู้รับสารควรจะได้รู้ 4) การประเมินคุณค่าของข่าวสารโดยการแข่งขันของสื่อ 5) ค่านิยมส่วนตัวและนิสัยแปลก ๆ ของบรรณาธิการ

เช่น ถ้าบรรณาธิการกลัวหรือไม่ชอบอะไรบางอย่าง บรรณาธิการจะไม่อนุญาตให้สิ่งที่เขาไม่ชอบปรากฏอยู่ในข่าวหรือนำเสนอ

นอกจากปัจจัยทั้ง 5 แล้วยังมีสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของบรรณาธิการอีก อาทิ ปัจจัยเรื่องเวลาและเนื้อการเสนอข่าวสาร เช่น นักข่าวที่หาข่าวมาได้แล้วรายงานข่าวเข้าสู่หน่วยงานของจะมี Rewriter เป็นผู้เฝ้าประตูอีกต่อหนึ่งจะทำหน้าที่ตบแต่งข่าว โดยการตัดทอน ย่อหน้า ตัดบางประโยคบางคำของข่าว หรืออาจจะไม่มีแก้ไขต้นฉบับข่าวที่นักข่าวส่งมาเลยก็ได้ จากนั้นส่งต่อข่าวออกไปตีพิมพ์หรือออกอากาศ แต่บางครั้งเมื่อส่งข่าวไปแล้วไม่ได้ตีพิมพ์ก็มีซึ่งอาจเกิดจากเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือเวลาในการออกอากาศของรายการไม่พอ โดยสาเหตุอาจมาจากมีโฆษณาเข้ามามากเกินไปจนทำให้เนื้อที่และเวลาในการเสนอข่าวไม่พอตัวผู้จัดการฝ่ายโฆษณานี้ก็ถือว่าทำหน้าที่เป็น Gate Keeper เช่นกัน

เคิร์ท เวลีน Kurt Lewin นักสังคมวิทยาเป็นคนแรกที่นำศัพท์นี้มาใช้อธิบายการสื่อสารมวลชน โดยอธิบายว่าในกระบวนการสื่อสารนั้นต้องมีการส่งข่าวสารผ่านช่องทางการสื่อสาร และในช่องทางนี้จะต้องมีผู้หนึ่งที่ทำหน้าที่ในการกลั่นกรองข่าวสาร นั่นก็คือ Gate Keeper หรือกล่าวได้ว่ากระบวนการของนายทวารข่าวสาร (Gate Keeper) ก็คือการที่องค์กร สื่อทำหน้าที่เลือกที่จะให้ข้อมูลข่าวสารใดถูกส่งผ่านออกมาเผยแพร่ทางสื่อใดบ้าง (Lewin, White & McQuil, 1994 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 24)

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารก่อให้เกิดการเติบโตของคอนเทนต์บนสื่อออนไลน์ ซึ่งธรรมชาติของสื่อประเภทนี้เปิดพื้นที่ให้คนรับสารที่เคยเป็นเพียงผู้รับสามารถสร้างเนื้อหาได้เอง (User-generated Content) นักข่าวต้องปรับบทบาทของตัวเองในการทำข่าวโดยเฉพาะการทำหน้าที่นายทวารข่าวสารเพราะไม่ใช่ทุกเรื่องต้องผ่าน Gate Keeper อีกต่อไป

มิทเชลทิน และ บล็อกโควสกี (Mitchelstein & Boczkowski, 2009 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 24) บอกว่านักข่าวเปลี่ยนบทบาทจาก การเป็น Gate Keeper สู่การเป็น Gate Opening หรือการเปิดประตูเชื่อมโยงสื่อและผู้อ่านให้มี ส่วนร่วมในกระบวนการข่าวทำงานร่วมกันมากขึ้นแทนที่จะเป็นเพียงผู้เลือกเนื้อหาเพื่อนำเสนอ

เบรินส์ (Bruns, 2003; 2005 อ้างใน สกุลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 24) เสนอว่าการเติบโตของข่าวออนไลน์และธรรมชาติของมันทำให้สังคมเปิดกว้างและใครก็สามารถเพิ่มเติมข้อมูลในโลกข่าวสารได้ ทำให้หน้าที่ของผู้สื่อข่าวและหน่วยงานด้านข่าวในเรื่อง Gate Keeping หรือผู้คัดกรอง ข่าวสารเปลี่ยนเป็นเพียงแค่ Gate Watching คือองค์กรข่าวทำหน้าที่ในการใช้เครื่องมืออินเทอร์เน็ต ช้แนะเนื้อหาข้อมูลให้ผู้อ่านเป็นการทำงานในลักษณะการหาความร่วมมือ Open-source ซึ่งก็คือบทบาทที่เปลี่ยนไปของผู้สื่อข่าว

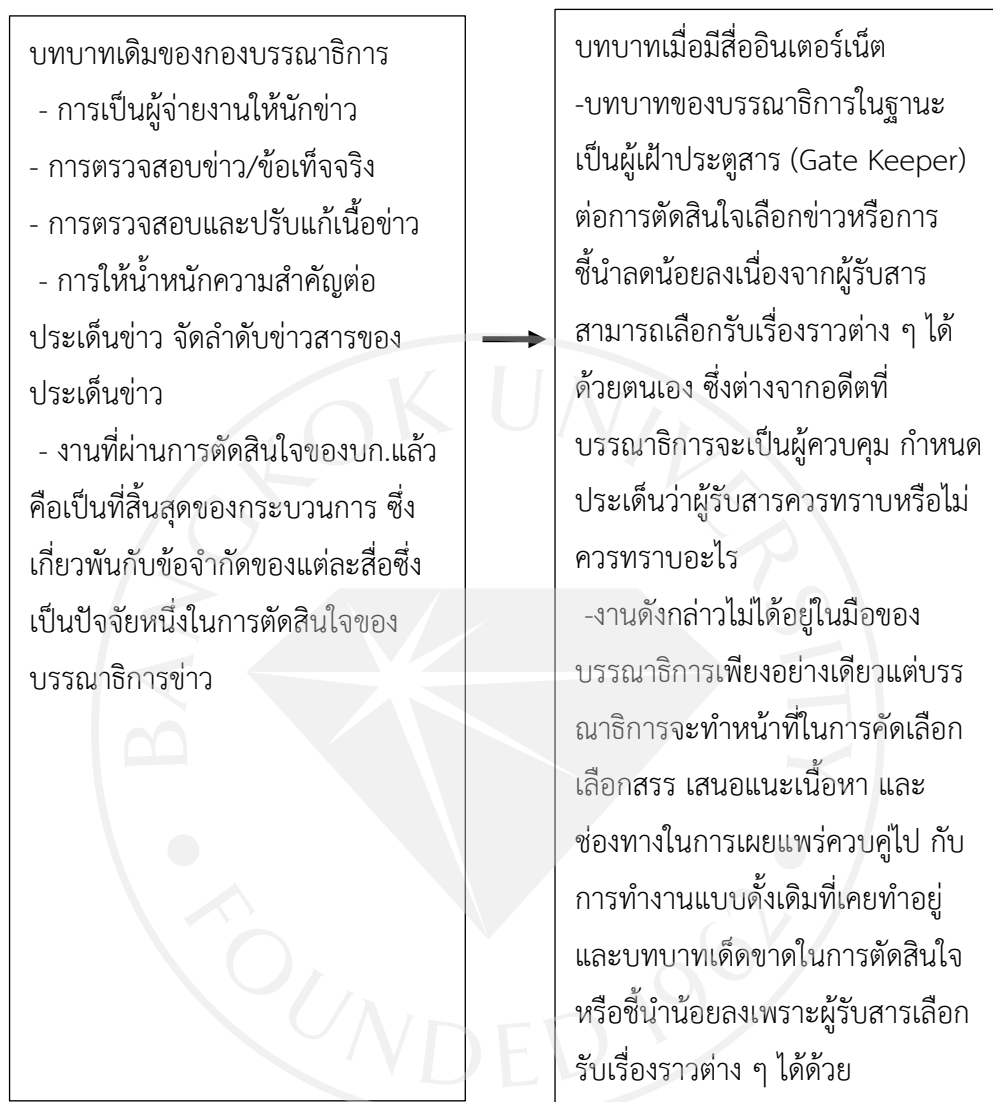
ทฤษฎีเรื่องนายทวารข่าวสารและการจัดวาระข่าวสารเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกข้อมูลเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของนักข่าวและกองบรรณาธิการ จากเดิมที่เคยเป็นการตัดสินใจของผู้ส่งสารเท่านั้นเมื่อกระบวนการทำข่าวรูปแบบใหม่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารสองทาง มีการปฏิสัมพันธ์กับคนอ่านทำให้การตัดสินใจคัดเลือกข่าวสาร ข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญเพื่อนำเสนอนั้นได้รับอิทธิพลบางส่วนจากชุมชนหรือกลุ่มผู้อ่านที่เข้ามาแลกเปลี่ยนข้อมูลเลือกว่าจะทำรายงานข่าวไหนหรือไม่ทำข่าวไหนบ้างก็ได้

สำนักข่าว AFP (2010) กล่าวว่าท่ามกลางการไหลของข่าวสารที่รวดเร็วซึ่งเป็นผลมาจากสื่ออินเทอร์เน็ตและเครื่องมือสื่อสารสังคม แม้ผู้บริโภคข่าวจะได้รับข่าวสารจากหลากหลายแหล่งได้อย่างรวดเร็วแต่ผู้บริโภคข่าวยังให้ความสำคัญกับข่าวที่มาจากสำนักข่าวในเรื่องมาตรฐานด้านการบรรณาธิการข่าว (Editorial Decision) และความน่าเชื่อถือจากการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริง (Reliability) มากกว่าความเร็ว โดยความคาดหวังของผู้รับสารตอบทบทวนด้านการบรรณาธิการข่าว (Editorial) คือการได้รับข้อมูลแบบเรียลไทม์ (Real-time) คู่ขนานกับความน่าเชื่อถือและการวิเคราะห์ข่าวสารเชิงลึก (In-depth Analysis)

จากข้อมูลข้างต้นที่สำนักข่าว AFP ได้กล่าวถึงความคาดหวังของผู้รับสารที่มีต่อบรรณาธิการว่านอกจากจะต้องการรับสารที่รวดเร็วแล้วยังต้องการข่าวสารที่ผ่านการวิเคราะห์และน่าเชื่อถือจากสำนักข่าวอีกด้วย ซึ่งความเห็นนี้ได้สอดคล้องกับบทความของ พิเชฐ ยิ่งเกียรติคุณ (2557) กล่าวถึงการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลให้การผลิตข่าวบันเทิงนั้นเปลี่ยนรูปแบบไปอย่างมาก เมื่อทุกคนมีสิทธิที่จะส่งเสียงตัวเองออกไปเท่ากัน จากเดิมที่อำนาจในการเลือกสรรกระแสให้กับสังคมนั้นๆ เป็นหน้าที่ของดาราและสื่อแต่เพียงสองฝ่าย แต่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีก่อให้เกิดรูปแบบการสื่อสารสองทางผู้ชมมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็น สื่อสารกลับได้ทันทียกตัวอย่างเช่น ข้อความ รูปภาพของดาราที่เผยแพร่บน Instagram อาจถูกนำไปจินตนาการหรือถูกนำไปเป็นประเด็นในการถกเถียงในวงกว้าง และมาสู่สื่อกระแสหลักในที่สุด โดยสื่อมวลชนกระแสหลักมีหน้าที่ขยายผลต่ออย่างรวดเร็ว เพราะยังคงมีความน่าเชื่อถือและเข้าถึงคนกลุ่มหมู่มากได้อยู่ โดยเฉพาะรูปแบบในการบริโภคของประชาชนในประเทศไทยที่ถึงแม้จะบริโภคข้อมูลจากสื่อออนไลน์ยังมีการบริโภคผ่านสื่อเก่าควบคู่ไปด้วยซึ่งแตกต่างจากบางประเทศในตะวันตกที่สื่อออนไลน์เข้ามาแทนที่สื่อเก่าไปแล้วบางส่วน

มิเอล และฟาริส (Miel & Faris, 2008 อ้างใน สกุศลศรี ศรีสารคาม, 2554, หน้า 25) อธิบายลักษณะการสื่อสารรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นจากสื่อออนไลน์และสื่อสังคมนั้นทำให้บทบาทของบรรณาธิการเปลี่ยนไปเช่นกัน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.7: แสดงการเปรียบเทียบบทบาทของกองบรรณาธิการบนสื่อเก่าและสื่อใหม่



จากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการสื่อสารข่าว (Model of News Reporting) ผู้วิจัยเจาะจงนำ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อสารข่าว มาใช้เป็นกรอบและเป็นต้นแบบเพื่อมาอธิบายรูปแบบวิธีการทำรายการข่าวบนเทีงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในยุคการหลอมรวมของเทคโนโลยีการสื่อสาร 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและการรายงานข่าว (News Gathering and News Reporting Method) มาใช้เป็นกรอบและเป็นต้นแบบเพื่อมาอธิบายการรวบรวมข้อมูลจากสื่อสังคม และการนำเสนอข่าวของรายการข่าวบนเทีงในปัจจุบันผ่านช่องทางใด ด้วยรูปแบบใดบ้าง 3) แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทนายทวารข่าวสาร (Gate Keeper) และการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) และการตัดสินใจต่อการรายงาน

ข่าว (Journalists' Decision Making) มาประกอบการอภิปรายต่อบทบาทของบรรณาธิการข่าว บันเทิง และปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวบันเทิงเพื่อนำเสนอไปยังผู้รับสาร ซึ่งหลังจากที่ได้ ทำการเก็บข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ที่แจ้งไว้ข้างต้นแล้วผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผ่านแผนภาพที่แสดงการ ไหลของข่าวตามขั้นตอนกระบวนการข่าวรูปแบบใหม่ และแผนภาพการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อ ข่าวของสำนักข่าวAPเพื่อให้สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนต่าง ๆ ได้ชัดเจน

2.5 แนวคิดการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence)

การหลอมรวมสื่อสาร (Media Convergence) เกิดจากการวิวัฒนาการมาพบกันของ เทคโนโลยีสื่อสาร 3 ประเภท ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer Technology) เทคโนโลยี การแพร่ภาพและเสียง (Broadcast and Motion Picture Technology) และเทคโนโลยีการพิมพ์ (Print and Publishing Technology) โดยมีเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication Technology) เป็นตัวสนับสนุนในการหลอมรวม (สุดจิตต์ ตรีวิจิตรศิลป์, 2555)

เจนคินส์ (Jenkins, 2006 อ้างใน ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์, 2554) นักวิชาการสื่ออเมริกัน ได้ อธิบายว่าสู่ยุคการหลอมรวมเทคโนโลยีเป็นการหลอมรวมของเนื้อหาของสื่อหลายๆ แพลตฟอร์ม รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างอุตสาหกรรมสื่อหลายๆ รูปแบบ อาทิการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตรอตแบนด์ของ โทรศัพท์ โทรทัศน์ และอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ โดยสาเหตุ ของการหลอมรวมเข้าหากันของอุตสาหกรรมต่าง ๆ เกิดจากการมุ่งสร้างความได้เปรียบแข่งขัน สร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง และสร้างมูลค่าเพิ่มในธุรกิจ

สตาร์ฮัททาล และ ลาโรส (Straubhaar & LaRose, 2000 อ้างใน ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์, 2554) ได้ให้ความหมาย ว่าการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence) คือการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุค สังคมสารสนเทศ (Information Society) อย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมของ เทคโนโลยี สื่อสารมวลชนอย่าง วิทย์ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ สื่อบันเทิง กับ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต จนกลายเป็นสื่อใหม่ (New Media) ที่สามารถสื่อสารได้สองทาง (Two way Communication) ผ่านอุปกรณ์การสื่อสารโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา ระยะทาง สถานที่ โดย ผู้ใช้งานสามารถกำหนดเนื้อหาและรูปแบบการสื่อสารได้ด้วยตนเอง ซึ่งในอดีตสื่อมวลชนคือผู้ที่ ควบคุมการสื่อสารทำหน้าที่กำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) และเป็นตัวกลางในการ คัดเลือกเสนอข้อมูลข่าวสารในสังคม (Gate keeper) แต่การหลอมรวมการสื่อสารก่อให้เกิดทางเลือก ในการเข้าถึงข่าวสารหลากหลายทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้ควบคุมการสื่อสารแทน

เจนคินส์ (Jenkins, 2009 อ้างใน ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์, 2554) นักวิชาการผู้ที่ศึกษาเรื่อง ของ Media Convergence Culture และเรื่อง Transmedia ได้อธิบายวงการสื่อปัจจุบันว่าอำนาจ สื่อไม่ได้อยู่ในมือของบริษัทสื่อขนาดใหญ่เพียงอย่างเดียวแต่อยู่ในมือของคนทุกคนที่ผลิตเนื้อหา

(Content) ได้เองซึ่งเป็นโลกของสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม สื่อในยุคนี้แบบที่เรียกกันว่าเป็น "วัฒนธรรมหลอมรวม" (Convergence Culture) นั้นหมายถึงโลกที่ทุกเรื่องราว ทุกเสียง ทุกแบรนด์ ทุกภาพ และทุกความสัมพันธ์ถูกนำเสนอผ่านจำนวนสื่อที่หลากหลายหลายช่องทางมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และเครื่องมือที่ดีในการเล่าเรื่องในยุควัฒนธรรมหลอมรวม (Convergence Culture) นี้ให้ได้มีประสิทธิภาพอย่างน่าสนใจคือการใช้วิธีการเล่าเรื่องผ่านหลายๆช่องทาง (Platform) หรือที่เรียกว่า "การเล่าเรื่องข้ามสื่อ" (Transmedia Storytelling) ซึ่งไม่ใช่แค่การใช้วิธีผลิตเนื้อหาหลายสื่อหรือนำเสนอผ่านช่องทางที่หลากหลาย แต่ในทุกช่องทางที่ทำการสื่อสารจะต้องเล่าเรื่องเสริมซึ่งกันและกัน โดยการนำเอาจุดแข็งของแต่ละสื่อมาใช้เล่าเรื่อง โดยแนวคิดนี้เหมาะสำหรับการเล่าเรื่องจริง (Reality) หรือการให้ข้อมูลข่าวได้เป็นอย่างดี ข่าวควรนำวิธีการการเล่าเรื่องข้ามสื่อ (Transmedia Storytelling) มาใช้เพื่อนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริงให้หลากหลาย ต่างมุมมอง ผ่านคนที่เกี่ยวข้องที่แตกต่างกัน ผ่านสื่อที่เหมาะสมกับคนดูที่แตกต่างกัน เพื่อให้ข้อเท็จจริงนั้นเข้าถึงคนได้ทุกกลุ่ม และถูกอธิบายขยายความให้เข้าใจได้อย่างสมบูรณ์

จากบทความข้างต้นที่กล่าวถึงการนำแนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อมาใช้ในการนำเสนอข่าว สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิชาการวิชาชีพวารสารศาสตร์ แสดงความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าการหลอมรวมสื่อครั้งนี้ส่งผลให้ธรรมชาติของข่าวเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากต่อกระบวนการทำงานของนักข่าวสอดคล้องกับความเห็นของ คาโรล ริช (Carole Rich) ศาสตราจารย์สาขาวารสารศาสตร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า สื่ออินเทอร์เน็ตได้เปลี่ยนแปลงธรรมชาติของข่าวและการกระจายข่าวไปยังผู้รับ สำนักพิมพ์ นักข่าวจะต้องเตรียม ข้อมูล ข่าวสาร ไว้หลายๆ รูปแบบ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2550)

ลักษณะของการหลอมรวมสื่อ

อศินา พรพดิน และสกุลศรี ศรีสารคาม (2555) กล่าวว่า การหลอมรวมสื่อในประเทศไทยมีลักษณะ 2 อย่างคือ 1) การขยายช่องทาง (Platform) ทั้งเว็บไซต์หรือโทรทัศน์ 2) การรวมทุกสื่อที่มีอยู่มาทำงานด้วยกันซึ่งขึ้นอยู่กับองค์กรนั้นมีลักษณะของโครงสร้างสื่อประเภทใด โดยการหลอมรวมสามารถแบ่งเกิดเป็น 4 ระดับ คือ

1. การหลอมรวมการบริการ (Convergence of Services)
2. การหลอมรวมของช่องทางการสื่อสารข้อมูล (Convergence of Transmission Channels)
3. การหลอมรวมของอุปกรณ์ลูกข่าย (Convergence of Terminals)
4. และการหลอมรวมของผู้ให้บริการ (Convergence of Providers)

คุณลักษณะของสื่อใหม่

คุณลักษณะของสื่อใหม่ต้องมียอดประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) ความเป็นดิจิทัล (Digitalization) สามารถทำงานได้รวดเร็วแม่นยำตอบสนองสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ได้อย่างเท่าทันต่อทุกสถานการณ์ 2) เป็นการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence) เพื่อให้ผู้ใช้มีความสะดวกในการใช้สื่อเพียงสื่อเดียว 3) มีลักษณะปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) สามารถโต้ตอบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว 4) สามารถกระจายสารจากผู้ส่งหนึ่งคนไปยังกลุ่มคนหมู่มาก (One-to-Many) ได้อย่างรวดเร็วสามารถเข้าถึง และแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นกับบุคคลอื่นได้แบบทันที 5) มีลักษณะที่สามารถกระจายข่าวสารไปยังกลุ่มคนอื่นๆ (Many-to-many) ซึ่งมีความสนใจที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้

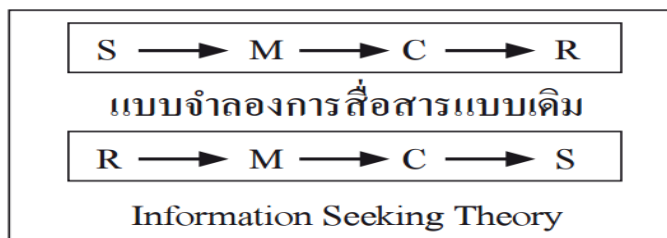
โชติกา บุญนุช (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดตั้งบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ ประเภทสาระความรู้ และบันเทิง เชิงสถานการณ์จริง” พบว่าสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) และเว็บไซต์ของรายการบันเทิงเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญในการแจ้งข่าวสาร เชิญชวนให้ผู้ชมเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นการขยายฐานผู้ชมไปยังผู้บริโภครุ่นใหม่ได้ง่ายด้วยงบประมาณที่ต่ำ

จันทนา ทองประยูร (2548) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะเด่นของสื่อออนไลน์ว่า ในโลกปัจจุบันทุกประเทศอยู่ท่ามกลางปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ปัจเจกบุคคล ชุมชน สังคมต่างมีความเกี่ยวข้องกัน ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันในทุกเวลา และสถานที่ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีดำเนินชีวิตสู่ยุคของสังคมที่ติดต่อสื่อสารด้วยระบบเครือข่ายสื่อรูปแบบเดิมทั้ง หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ต่างเผชิญกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่นิยมสื่อใหม่ในรูปแบบออนไลน์โดยการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต องค์กรสื่อต้องปรับเปลี่ยนนโยบาย กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงนี้กระแสมโนทัศน์ในการใช้ และเข้าถึงสื่อรูปแบบใหม่อย่างง่ายดายของผู้บริโภคจะกดดันให้องค์กรสื่อต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน และการนำเสนอข่าวสารในรูปแบบใหม่

การแสวงหาข่าวสารในยุคหลอมรวมสื่อ

การหลอมรวมสื่อที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้ผู้รับสารมีการเปลี่ยนบทบาทจากผู้ที่ยอมรับข่าวสาร (Passive Audience) มาเป็นผู้แสวงหาข่าวสาร (Active Audience) และเป็นผู้กำหนดการใช้สื่อ (User Pull) มากกว่าถูกผลักดันจากสื่อมวลชน (User Push) ที่มีลักษณะการสื่อสารทางเดียว (One Way Communication) (กาญจนา แก้วเทพ, 2556)

ภาพที่ 2.8: แบบจำลองทฤษฎีการแสวงหาข่าวสาร



ที่มา: กาญจนา แก้วเทพ. (2556). *สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ (2556) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของผู้รับสารในปัจจุบันว่ามีการใช้ชีวิตอยู่กับหน้าจอเป็นหลักโดยมีการเข้าถึงข่าวสารผ่านสื่อโซเชียลมีเดียอย่าง เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter) และ อินสตาแกรม (Instagram) ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่าการชมแบบมัลติสกรีน 4 Screen โดยผู้ใช้สื่อบริโภคข่าวสารผ่านหน้าจอทั้ง 4 ได้แก่ หน้าจอโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และมือถือ ในรูปแบบ Multi-Screen เพื่อเชื่อมโยงไปสู่โลกออนไลน์ซึ่งแต่ละหน้าจอมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้งาน และเปลี่ยนบทบาทจากผู้ที่ยอมรับข่าวสาร (Passive Audience) มาเป็นผู้แสวงหาข่าวสาร (Active Seeking) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองในโลกของสังคมยุคสารสนเทศ (Information Society) คุณสมบัติของผู้สื่อข่าวในยุคดิจิทัล

ธาม เชื้อสถาปนศิริ (2558) นักวิชาการด้านสื่อกล่าวว่าผู้สื่อข่าวในยุคดิจิทัลที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้นองค์กรสื่อต้องให้ความสำคัญคือการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีให้แก่คนในองค์กร ดังนี้

1. Multi Skill, Multimedia, One Man Journalism: ทักษะในกระบวนการผลิตและนำเสนอรายการข่าว โดยนักข่าว 1 คนต้องมีความสามารถในการเป็น ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ตัดต่อวีดิโอ ช่างเทคนิค และบรรณาธิการข่าวต้องมีทักษะในการสืบค้นหาข่าว การบันทึกภาพ การตัดต่อวิดีโอ การเขียนเรียบเรียง และการตีพิมพ์เผยแพร่นำเสนอ

2. Digital Skill and Thinking: มีทักษะในการขุดคุ้ย (Mining) การรวบรวม (Collecting) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การพิสูจน์ความถูกต้อง (Check and Prove) การคัดสรร (Curating) การนำเสนอในรูปแบบภาพและกราฟิก (Visualizing) ไม่มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่และเวลาอีกต่อไป

3. Trans media–Story Telling: ทักษะการเล่าเรื่องข้ามสื่อ โดยการออกแบบการเล่าเรื่องให้มีเสน่ห์ที่น่าสนใจ เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาส่งไปถึงมือผู้รับสารให้มาก และตรงที่สุด โดยการใช้สื่อเคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) และอุปกรณ์โทรคมนาคมพกพา

4. Decode and Encode Script: มีความสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลต่างๆ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการแสดงผลข่าวหรือรายการ และความสามารถในการเขียนเว็บล็อกหรือเขียนเว็บไซต์ข่าวออนไลน์

5. Audience Research: ใช้เครื่องมือทางการตลาดเพื่อเก็บรวบรวมสถิติ ความนิยม การพูดถึงการค้นหา การเข้าถึง ระยะเวลาเข้าชม การเข้าชม การแสดงความคิดเห็น การกดแชร์ รวมถึงการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นที่รับชมมาปรับใช้

6. Application Utilize: ความสามารถในการใช้งาน แก้ไข ออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับการแสดงผลหรือการเชื่อมโยงเนื้อหารายการกับผู้ชมให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

7. News Gathering, Collaboration and Participation: มีทักษะการทำงานเป็นทีม และความสามารถในการสืบค้นข้อมูลทางลึกและกว้าง มีความสัมพันธ์กับแหล่งข่าว รู้ลึก รู้จริงมากกว่าเดิมโดยมีรูปแบบในการทำงานแบบมีส่วนร่วมการแชร์และแบ่งปันข้อมูลระหว่างเพื่อนนักข่าวด้วยกันหรือระหว่างแหล่งข่าวกับตัวผู้สื่อข่าว

8. Data Journalism: ผู้สื่อข่าวต้องมีความสามารถในการจัดการข้อมูลข่าวสาร หลักการของดาต้าเจอร์널리ซึม (วารสารศาสตร์เชิงข้อมูล) คือ (1) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในกระบวนการผลิตและการถ่ายทำได้ทั้งหมด (2) ใช้แอปพลิเคชันสำหรับการสืบค้นหาคำเสนอข่าว (3) สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารในลักษณะภาพกราฟิก วิดีโอกราฟิกได้ และอีกหนึ่งแนวคิดที่สำคัญ คือ Crowd Sourcing หรือการทำข่าวโดยการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวขนาดใหญ่ที่สุดนั่นคือประชาชน พลเมืองชาวนีตที่สามารถติดต่อเพื่อสอบถาม และรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการที่ประชาชนส่งข้อมูลประเด็นข่าวให้

9. Be familiar with Laws and Ethics: ผู้สื่อข่าวต้องมีความเข้าใจว่าการนำเสนอข่าว อย่างระมัดระวังไม่ให้กระทบต่อสังคม ต้องรู้กฎหมาย มีจริยธรรม ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

10. Teaching Teamwork and Leadership: นักข่าวต้องสามารถทำงานเป็นทีม และมีความคิดเป็นผู้นำทางสังคม เป็นผู้รังสรรค์ประเด็นข่าวสารทางสังคมให้เฉียบคมและนำพาสังคมไปในทางที่ดีขึ้น

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกแนวคิดการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence) เพื่อใช้อธิบายบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิง รูปแบบที่ใช้นำเสนอข่าวบันเทิงในแต่ละช่องทางการสื่อสาร และการบริหารเนื้อหากับช่องทางการเสนอข่าวผ่านสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อนำไปเป็นแนวทางในกระบวนการสื่อข่าวรายการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อต่อไป

2.6 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 2.9: กรอบแนวคิด



บทที่ 3

ระเบียบ/วิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถอดประสบการณ์ของผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าวบันเทิง และบุคคลในวงการบันเทิง เมื่อมีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในกระบวนการสื่อสาร และการได้มาของข้อมูลข่าวเชิงลึกเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยแบ่งระเบียบวิธีวิจัยได้ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การนำเสนอข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งจะทำการศึกษา “กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” โดยใช้วิธีแบบสหวิธีการ (Multiple Methodology) กล่าวคือ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ร่วมกับการสังเกตการณ์ระหว่างสัมภาษณ์ บรรณาธิการ ผู้สื่อข่าว บุคคลในวงการบันเทิง เกี่ยวกับกระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิง และการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) เกี่ยวกับที่เป็นรูปแบบข่าวกับช่องทางการสื่อสารเดิมและสื่อออนไลน์ (Social Media)

3.2 วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการศึกษางานวิจัย ทฤษฎี ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อข่าวบันเทิง แนวคิดการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการสื่อข่าว การสัมภาษณ์แหล่งข่าว และแนวคิดการหลอมรวมสื่อ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางวัตถุประสงค์เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่าง การตั้งคำถามและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อให้การวิจัยนี้ประโยชน์สูงสุด

3.2.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล (Data Collection) โดยมีกลุ่มข้อมูลออกเป็น 2 ชุดดังนี้

ข้อมูลชุดที่ 1: การเก็บข้อมูลประเภทบุคคล

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการสนทนาแบบมีจุดมุ่งหมายในลักษณะตัวต่อตัว ด้วยการออกแบบโครงสร้างคำถามถึงการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการปฏิบัติงานสื่อข่าว รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสาร และปัจจัยที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวเชิงลึกซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดที่มีความยืดหยุ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นรูปธรรมมาวิเคราะห์ โดยจะทำการสัมภาษณ์ที่สำนักงานหรือในสถานที่ขณะปฏิบัติงานจริง และเป็นการนัดหมายโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ คือกลุ่มบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิงที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลจำนวน 4 สำนัก กลุ่มผู้สื่อข่าวบันเทิงที่มีประสบการณ์ทำงานในวิชาชีพไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 10 ท่าน และกลุ่มบุคคลดารานักแสดง พิธีกร ที่เคยมีประเด็นข่าวที่ประชาชนให้ความสนใจข่าวนั้นในช่วงปี พ.ศ.2559-2560 จำนวน 5 ท่าน

ข้อมูลชุดที่ 2: การเก็บข้อมูลประเภทเอกสาร

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลของสำนักข่าวบันเทิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 สำนักข่าวเกี่ยวกับรูปแบบและช่องทางการสื่อสารที่สำนักข่าวใช้ในการนำเสนอข่าวเพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาใช้วิเคราะห์หารูปแบบที่ใช้ในการสื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อต่อไป

3.3 ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 แหล่งข้อมูลประเภทองค์กรและบุคคล

3.3.1.1 บรรณาธิการสำนักข่าวบันเทิง: ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นสำนักข่าวบันเทิงที่สถานีโทรทัศน์ดิจิทัลผลิตเองจำนวน 4 สำนัก มีการทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเนื่องจากผู้วิจัยต้องการเก็บข้อมูลว่าภายใต้สถานการณ์ข่าวที่อยู่ใน วัน เวลา เดียวกัน แต่ละสำนักข่าวมี รูปแบบ และช่องทางในการนำเสนอข่าวผ่านช่องทางสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่อย่างไร โดยงานวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาการนำเสนอข่าวบันเทิงในประเทศไทยเป็นหลักเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาบทสรุปตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้

ตารางที่ 3.1: ตารางแสดงชื่อบรรณาธิการรายการข่าวบนเท็งสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	รายการ/สถานีโทรทัศน์
1.	คุณเฉลิมพล พูลสวัสดิ์	ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 3 เอชดี
2.	คุณวันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล	หัวหน้าแผนกข่าวบนเท็ง สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เอชดี
3.	คุณมลิวลย์ หวันสุ	โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโส รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี
4.	คุณปานิสร่า ช่มอาวุธ	ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการห้องข่าวบนเท็ง ช่องWorkpoint

3.3.1.2 ผู้สื่อข่าวบนเท็ง: เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำข่าวมากกว่า 10 ปีขึ้นไปจำนวน 10 ท่าน จากสำนักข่าวบนเท็งที่ผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ หรือผู้สื่อข่าวที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ควบคู่กับหนังสือพิมพ์เพื่อเก็บข้อมูลว่าในยุคการหลอมรวมของเทคโนโลยีการสื่อสารผู้สื่อข่าวบนเท็งมี การหาประเด็น การรวบรวมข้อมูล เทคนิคการสัมภาษณ์ รวมถึงปัจจัยที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวเชิงลึก การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการรายงานข่าวกลับมายังกองบรรณาธิการ และการรายงานสดจากสนามข่าวไปยังผู้รับสาร เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาบทสรุปตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้

ตารางที่ 3.2: แสดงรายชื่อผู้สื่อข่าวบนเท็งที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
1.	คุณวัชรพงศ์ ปัทมาวิไล	เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน ช่อง 9 เอ็มคอต เอชดีประสบการณ์ทำงาน 12 ปี
2.	คุณณฤมล ไชมอนส์	โปรดิวเซอร์รายการดาวกระจาย บริษัทโฟลลิฟัส เอ็นเตอร์เทนเมนต์จำกัด ประสบการณ์ทำงาน 13 ปี

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ): แสดงรายชื่อผู้สื่อข่าวบันเทิงที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
3.	คุณวรัญญูภัทร์ พิมทอง	หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวัน และสื่อออนไลน์ ประสบการณ์ทำงาน 20 ปี
4.	คุณเสาวลักษณ์ สุกิจพิพัฒน์	เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน ช่อง 9 เอ็มคอต เอชดี, ประสบการณ์ทำงาน 14 ปี
5.	คุณบริรักษ์ นิลนาคะ	ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี ช่องอมรินทร์ทีวี 34 ประสบการณ์ทำงาน 20 ปี
6.	คุณวรรณิ ท่อโนทยาน	ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประสบการณ์ทำงาน 24 ปี
7.	คุณเฉลิมพล พูลสวัสดิ์	ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ประสบการณ์ทำงาน 12 ปี
8.	คุณพัฒน์นรี อุทัย	ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8 ประสบการณ์ทำงาน 10 ปี
9.	คุณปานิสรา ช่มอาวุธ	ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ช่อง Work point ประสบการณ์ทำงาน 11 ปี
10.	คุณนันทิศา แสงสุวรรณ	ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ประสบการณ์ทำงาน 11 ปี

3.3.1.3 บุคคลที่อยู่ในการบันเทิง: ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในที่นี้คือ ดารา นักแสดง พิธีกร ที่มีต้นสังกัดและไม่มีต้นสังกัด ซึ่งเคยตกเป็นประเด็นข่าวในช่วงปี พ.ศ.2559-พ.ศ.2560 จำนวน 5 ท่าน เพื่อการศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าวอยู่ในรูปแบบใด ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวสัมภาษณ์ในช่วงที่เกิดประเด็นข่าว การถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจากรายงานข่าว และมีความเห็นอย่างไรการนำเสนอออนไลน์อย่าง Facebook Live มาใช้ในการรายงานข่าวระหว่างให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาบทสรุปตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้

ตารางที่ 3.3: แสดงรายชื่อดารานักแสดง พิธีกร ที่เคยมีประเด็นข่าวปี พ.ศ.2559-พ.ศ.2560

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ประเด็นข่าวที่อยู่ในความสนใจประชาชน
1.	คุณอุษามณี ไวยานนท์ นักแสดง สังกัด สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เอชดี	“ขวัญ อุษามณี น้ำตาร่วง เปิดใจปัญหาเรื่องเงินทำลายครอบครัว” ที่มา: เว็บไซต์ Gossip Star, วันที่9 ตุลาคม พ.ศ.2559, http://gossipstar.mthai.com/gossip-content/58559
2.	คุณปรกรณ์ ฉัตรบริรักษ์ นักแสดง สังกัด สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เอชดี	“บอย ยินดี มาร์กี้ เตรียมสละโสด ไม่นอยด์ที่โดนแซงหน้า” ที่มา: เว็บไซต์ Gossip Star, วันที่17 มิถุนายน พ.ศ. 2559, http://gossipstar.mthai.com/gossipcontent/62803
3.	คุณธนภพ ลีรัตนขจร นักแสดงสังกัดค่ายจีดีเอช ห้าห้าเก้า	“ตกใจ!! ต่อ ธนภพ เลือดกำเดาไหลเรื้อรังวันละ 5 รอบ” ที่มา: เว็บไซต์ MGR Online, วันที่24 มีนาคม พ.ศ.2559, http://www.manager.co.th/entertainment/viewnews.aspx?NewsID=9600000030292
4.	คุณภัทรศยา เครือสุวรรณศิริ นักแสดง สังกัด สถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 เอชดี	“พิศหยุดทำร้านขนมกับ เต๋อ ไม่เกี่ยวเรื่องส่วนตัว” ที่มา: เว็บไซต์ Sanook, วันที่3 พฤษภาคม พ.ศ.2559, http://news.sanook.com/2209858/
5.	คุณเกียรติศักดิ์ อุดมनाค นักแสดง พิธีกร อีสระ	“เสนาหอย ไม่โกรธ อุ้ม หลังโดนกระแสปูดดูถูกปมด้อย” ที่มา: เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ, วันที่20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559, http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/687760

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบสหวิธีการ กล่าวคือใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีประสบการณ์ทำงานที่ตรงกับหัวข้อการวิจัย โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่จำกัดคำตอบรวมกับการสังเกตการณ์ขณะปฏิบัติงาน และการศึกษาเอกสารโดยมุ่งเน้นศึกษารูปแบบและช่องทางการเสนอข่าวของรายการข่าวบันเทิง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยบท และเนื้อหา (Textual Analysis/Content Analysis) วิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อสรุปว่ากระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการข่าวบันเทิง และผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคการหลอมรวมสื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ดังนี้

3.5.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับข่าวบันเทิง

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาข้อมูล ในส่วนของแหล่งข่าวบันเทิง เพื่อเป็นแนวทางในการจำแนกแหล่งข่าวในปัจจุบันว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มขึ้นของประเภทแหล่งข่าวหรือไม่ มาเป็นหลักเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปในบทต่อไป

3.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการข่าวทางโทรทัศน์

ผู้วิจัยใช้แนวคิดรายการข่าวทางโทรทัศน์เพื่ออภิปรายถึงรายการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษา 3 ด้านคือ 1) กระบวนการเสนอข่าวที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวสารของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าว 2) กระบวนการทำข่าวเพื่อนำเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบว่าผู้สื่อข่าวบันเทิงมีกระบวนการคัดเลือกประเด็นทำข่าวโดยใช้หลักเกณฑ์ใด 3) ประเภทข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นกรอบและเปรียบเทียบว่าที่นำเสนอในปัจจุบันยังอยู่ในกรอบของข่าวบันเทิงหรือไม่ และมีการเพิ่มเติมจากที่ระบุอยู่ในแนวคิดหรือไม่ จากนั้นนำทั้ง 3 แนวทางนี้มาเป็นหลักเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปในบทต่อไป

3.5.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อข่าว หลักการและเทคนิค

ผู้วิจัยจะจงใจใช้ 1) แนวคิดด้านการแบ่งประเภทลักษณะการใช้งานข้อมูลเพื่อหาคำตอบว่าในปัจจุบันผู้สื่อข่าวบันเทิง และบรรณาธิการข่าวหาข้อมูลจากแหล่งข่าวประเภทใดบ้าง แหล่งข่าวใดมีประสิทธิภาพในการหาข้อมูลมากที่สุด 2) แนวคิดการสร้างความสัมพันธ์ รูปแบบและเทคนิคการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเป็นกรอบในการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบแล้วนำมาเปรียบเทียบอภิปรายถึงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวกับผู้สื่อข่าวบันเทิง รวมถึงรูปแบบและเทคนิคในการสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพื่อเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์มา

ปรับเนื้อหาเพื่อตั้งคำถามสัมภาษณ์แหล่งข่าวซึ่งในที่นี้หมายถึง ดารา นักแสดง และบุคคลที่อยู่ในวงการบันเทิงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบรอบด้าน

3.5.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการสื่อข่าว (Model of News Reporting)

ผู้วิจัยจะนำเสนอ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อข่าวมาใช้เป็นกรอบและเป็นต้นแบบเพื่อมาอธิบายรูปแบบวิธีการทำรายการข่าวบันเทิงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในยุคการหลอมรวมของเทคโนโลยีการสื่อสาร 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและการรายงานข่าว (News Gathering and News Reporting Method) มาใช้เป็นกรอบและเป็นต้นแบบเพื่อมาอธิบายการรวบรวมข้อมูล ช่องทาง รูปแบบ การนำเสนอข่าวของรายการข่าวบันเทิงในปัจจุบัน 3) แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทนายทวารข่าวสาร (Gate Keeper) และการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) และการตัดสินใจต่อการรายงานข่าว (Journalists' Decision Making) มาประกอบการอภิปรายตอบทบทวนของบรรณาธิการข่าวบันเทิง ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวบันเทิง ซึ่งหลังจากที่ได้ทำการเก็บข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ที่แจ้งไว้ข้างต้นแล้วผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผ่านแผนภาพที่แสดงการไหลของข่าวในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการสื่อข่าวรายการข่าวบันเทิง โดยนำแผนภาพการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวของสำนักข่าวAPเป็นต้นแบบเพื่อให้สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนต่าง ๆ ได้ชัดเจน

3.5.5 แนวคิดเกี่ยวกับการหลอมรวมสื่อ

ผู้วิจัยเลือกแนวคิดการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence) เพื่อใช้อภิปรายกระบวนการบทบาทของบรรณาธิการในการบริหารเนื้อหาเกี่ยวกับช่องทางการเสนอข่าวในสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ (Social Media) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.6 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อข่าวรายการบันเทิงมานำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Research) โดยยึดหลักทฤษฎีตามขอบเขตของกรอบแนวคิดมาอภิปรายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการสื่อข่าวบันเทิงตลอดจนบทบาทของผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวในยุคหลอมรวมสื่อ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยวิธีแบบสหวิทยาการ (Multiple Methodology) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าวบันเทิง และบุคคลในวงการบันเทิง (ดารา นักแสดง) และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) เกี่ยวกับรูปแบบของเนื้อหาและช่องทางการนำเสนอข่าว โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 เพื่อศึกษากระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิงด้านระบบการทำงานร่วมกับผู้สื่อข่าว กระบวนการคัดเลือกข่าว ประเภทเนื้อหาของรายการข่าวบันเทิง การบริหารเนื้อหากับช่องทางการสื่อสาร และบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงยุคหลอมรวมสื่อ

4.1 กระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง

ในวัตถุประสงค์ข้อแรกผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการข่าวบันเทิง และข้อมูลเอกสาร (Documentary) เกี่ยวกับรูปแบบและช่องทางการนำเสนอข่าวบันเทิงที่นำเสนอทางสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของสำนักข่าวบันเทิงสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เอชดี สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เอชดี สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี และสถานีโทรทัศน์ช่อง 23 เวอร์คพอยท์ โดยงานวิจัยนี้มุ่งเก็บข้อมูลข่าววงการบันเทิงในประเทศไทยเพื่อได้ผลสรุปเกี่ยวกับกระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง ดังนี้

4.1.1 บทบาท และระบบการทำงานร่วมกันของบรรณาธิการกับผู้สื่อข่าว

4.1.1.1 บรรณาธิการเป็นผู้ควบคุมดูแลรายการ คัดสรรรายงาน และประเด็นข่าวในระบบการทำงานของสำนักข่าวบันเทิง ผู้สื่อข่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบรรณาธิการ โดยในแต่ละวันบรรณาธิการจะทำการตรวจเช็คประเด็นที่เกิดขึ้นจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) จากนั้นตรวจสอบว่ามีหมายข่าวใดมีนักแสดงที่กำลังมีประเด็นข่าวออกงานโชว์ตัวหรือไม่ ซึ่งในการคัดเลือกรายงานบรรณาธิการจะเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่าประเด็นข่าวใดที่กำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน จากนั้นบรรณาธิการจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจเลือกประเด็นและมอบหมายงานให้แก่ผู้สื่อข่าว ระหว่างออกปฏิบัติหน้าที่ในสนามข่าวผู้สื่อข่าวจะต้องส่งข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญพร้อมภาพถ่าย หรือคลิปวิดีโอ (Clip Video) ส่งผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line) มายังบรรณาธิการข่าวเพื่อทำการตรวจสอบข้อมูล จากนั้นจึงเปลี่ยนเนื้อหาให้มีรูปแบบตรงตามช่องทางการสื่อสารแต่ละช่องทาง หากเป็นข่าวเหตุการณ์หรือข่าวในกระแสจะนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อเป็นการชิงพื้นที่ข่าวก่อนแล้วจึงนำเสนอในรูปแบบรายการทาง

โทรศัพท์ แต่หากเป็นข่าวประชาสัมพันธ์ละคร รายการขององค์กรจะนำเสนอทางสื่อโทรศัพท์ก่อนแล้ว จึงเปลี่ยนรูปแบบมาเผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

“บรรณาธิการจะเป็นผู้ใช้ประเด็น คัดเลือก และมอบหมายงานให้แก่ผู้สื่อข่าว โดยพิจารณาความถนัดของผู้สื่อข่าวแต่ละคน ระหว่างที่ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่จะส่งข่าวกลับมาให้ทางแอปพลิเคชันไลน์ (Line) ทันทีหลังสัมภาษณ์เสร็จ เพื่อให้บรรณาธิการตรวจสอบข้อมูลซ้ำอีกครั้งจากนั้นจึงนำเสนอผ่านของทางการสื่อสารของรายการ” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์ช่อง 3)

“แผนกข่าวบันเทิงช่อง 7 จะมีบรรณาธิการคัดเลือกประเด็นข่าวและมอบหมายงานให้ผู้สื่อข่าวล่วงหน้า 1 วัน ซึ่งมีทั้งข่าวบันเทิงในกระแสซึ่งต้องไปตามเวลาในหมายเชิญ เมื่อไปถึงงานนักข่าวจะต้องรายงานข้อมูลเข้ามาเป็นระยะๆ ทางแอปพลิเคชันไลน์ (Line) ที่ตั้งระบบเป็นกลุ่มเอาไว้เพื่อให้บรรณาธิการตรวจสอบข้อมูล ถ้าเป็นข่าวที่อยู่ในกระแสก็จะนำเสนอผ่านโซเชียลมีเดียของรายการทันที” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิงช่อง 7)

“ในแต่ละวันบรรณาธิการจะรวบรวมหมายข่าวที่จะจัดขึ้นในวันต่อไปมาคัดเลือกโดยให้นักข่าวเข้ามาช่วยดูว่ามีงานไหน ดาราคนใด ที่มีประเด็นหรือควรไปสัมภาษณ์บ้าง จากนั้นจึงจะมอบหมายงานให้นักข่าวแต่ละคนไปเตรียมตัวหาข้อมูล ระหว่างทำข่าวในพื้นที่นักข่าวจะต้องถ่ายรูปส่งข้อมูลหลังจากสัมภาษณ์เสร็จแล้วมาให้กองบรรณาธิการทันทีผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ (Line) เพื่อให้กองบรรณาธิการพิจารณาอีกครั้ง” (มลิวัดย์ หวันสุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“เพื่อความเป็นระบบในการทำงาน บรรณาธิการจะเป็นคนมอบหมายงานในแต่ละวันให้กับนักข่าว ซึ่งเวลาลงพื้นที่ที่นักข่าวจะต้องสื่อสารส่งข้อมูลข่าวที่ได้เข้าไปให้กองบรรณาธิการที่อยู่ในสถานีเพื่อตรวจสอบ ผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ (Line) แล้วนำเสนอทันที” (ปาณิสรา ชุ่มอาวุธดี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าวช่องเวิร์คพอยท์)

ผู้วิจัยพบว่านอกจากหมายข่าวที่บรรณาธิการต้องตรวจเช็คในแต่ละวันแล้ว สำนักข่าวบันเทิงช่อง 7 เอชดี และช่อง 3 เอชดี ยังต้องตรวจเช็คตารางการถ่ายทำของกองละคร และกิจกรรมขององค์กร ซึ่งบรรณาธิการข่าวบันเทิงของช่อง 3 และช่อง 7 ต่างให้ความสำคัญมากกว่าหมายข่าวทั่วไป โดยจัดให้ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่เก็บข่าว พร้อมสัมภาษณ์นักที่สำคัญเพื่อเก็บไว้นำเสนอข่าวเมื่อละครเรื่องนั้นๆ ออกอากาศ ส่วนข่าวกิจกรรมขององค์กรจะนำเสนอในรายการข่าวบันเทิงช่วงต่าง ๆ ของสถานี โดยดูจากความเหมาะสมว่าจะนำเสนอข่าวในช่วงเวลาใด ส่วนหมายข่าวที่เป็นงานเปิดตัวสินค้า งานแถลงข่าวการเปิดตัวหนังสือ เพลง กิจกรรมต่างๆ หากมีนักแสดงในสังกัดของตนเองไปร่วมงานนั้นๆ ก็พิจารณาส่งผู้สื่อข่าวไปร่วมทำข่าว แต่หากหมายข่าวงานใดมีนักแสดงในสังกัดที่เป็นคู่แข่งไป

ร่วมงานก็จะไม่ได้รับการคัดเลือกไปทำข่าว เว้นในกรณีที่เป็นการข่าวในกระแสที่สังคมให้ความสนใจเป็นอย่างมากซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับผลงาน อาทิ ข่าวอาการป่วยและการเสียชีวิตของ ปอ ทยุณี นักแสดงสังกัดช่อง 3 สำนักข่าวบันเทิงช่อง 7 เอชดีได้รายงานความคืบหน้าการรักษาและรายงานข่าวการเสียชีวิต

“แต่ละวันผู้สื่อข่าวส่วนหนึ่งจะถูกส่งลงพื้นที่เก็บฉากและสัมภาษณ์นักแสดงในกองละคร ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของบรรณาธิการที่ต้องวางแผนอย่างดี เพราะถ้าหากวางแผนผิดพลาดหมายถึงการไม่มีข่าวนำเสนอเมื่อละครเรื่องนั้นออกอากาศ และเป็นความผิดพลาดของบรรณาธิการที่ไม่วางแผนหรือตรวจสอบให้ดี ส่วนหมายข่าวงานที่ได้รับเชิญไปร่วมงานแถลงข่าวต่าง ๆ หากมีนักแสดงช่อง 3 ไปร่วมงานก็จะพิจารณาไปทำข่าว แต่งานนั้นมีแต่นักแสดงช่องคู่แข่งก็จะไม่ส่งนักข่าวไปร่วมงาน” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์ช่อง 3)

“เนื่องจากช่อง 7 ละครถือว่าเป็นหนึ่งในความบันเทิงที่ได้รับความนิยมสูงสุด และสร้างรายได้ให้แก่สถานี ดังนั้นบรรณาธิการจะให้ความสำคัญกับตารางการถ่ายทำละครในแต่ละวันเป็นมาก โดยจะจัดให้มีทีมข่าวสำหรับลงพื้นที่เก็บฉากและสัมภาษณ์ละครโดยเฉพาะเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการนำเสนอข่าวช่วงที่ละครออกอากาศ ส่วนข่าวในกระแสทั่วไปจะพิจารณาจากการที่มีดาราในสังกัดไปร่วมงานหรือไม่ หากมีจะส่งทีมไปทำข่าว แต่ถ้าหากไม่มีก็จะไม่ส่งทีมไปร่วมทำข่าวถึงแม้ข่าวนั้นจะอยู่ในความสนใจของคนไม่สังคมนักก็ตาม ยกเว้นบางกรณีอย่างข่าวของ ปอ ทยุณี ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกและเสียชีวิต ช่อง 7 เรานำเสนอเนื่องจากพิจารณาแล้วว่าข่าวที่เสนอนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับต้นสังกัดอย่างช่อง 3 แต่เป็นเรื่องของตัวบุคคล และประชาชน สื่อทุกสำนักให้การรายงาน ในฐานะเราเป็นสื่อมวลชนก็ต้องนำเสนอแต่ไม่มีการเอ่ยว่านักแสดงช่อง 3 ในบทข่าว โดยจะเอ่ยว่า คุณปอ ทยุณี นักแสดงที่กำลังรักษาอาการป่วยอยู่” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิงช่อง 7)

ด้านสำนักข่าวบันเทิงไนน์เอ็นเตอร์เทนช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี และสำนักข่าวบันเทิงช่องเวิร์คพ้อยท์ กล่าวว่าเนื่องจากสำนักข่าวของตนเองสามารถนำเสนอข่าวของนักแสดงได้ทุกสังกัดเลยไม่มีปัญหาในการคัดเลือกหมายข่าว โดยจะเน้นคัดเลือกหมายข่าวที่มีดาราตั้งหรือประเด็นข่าวที่อยู่ในกระแสเป็นหลัก

“ช่อง 9 มินิโอบายนำเสนอข่าวดาราจากทุกสังกัดเลยไม่มีปัญหาในการนำเสนอข่าวของดาราเหมือนช่อง 3 หรือ ช่อง 7 ซึ่งการคัดเลือกหมายข่าวจะเน้นไปงานที่ดารามีกระแสไปร่วมงานหรืองานที่ดารามีความดังมากกว่า” (มลิวัลย์ หวันสุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ข้อจำกัดของเวิร์คพอยท์ที่ไม่มีเหมือนช่อง 3 และช่อง 7 เวลาคัดเลือกหมายงานเลย ตัดสินใจจากความดังของดารา ความน่าสนใจของงาน และงานที่มีดาราเป็นกระแสไปร่วมงาน มากกว่า” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าวช่องเวิร์คพอยท์)

4.1.1.2 บรรณาธิการเป็นผู้กำกับดูแลผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวเพื่อป้องกันความผิดพลาดบรรณาธิการข่าวได้อธิบายเพิ่มเติมถึงเหตุผลที่ บรรณาธิการ ต้องกำกับดูแลเนื้อหาในการนำเสนอเนื้อหาของผู้สื่อข่าว เนื่องจากข่าวบนเทปเป็นข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียง มีการเขียนหรือนำเสนอที่ใช้ภาษาเปรียบเปรย ดิขิม ซึ่งหากเกิดการผิดพลาดในความหมายที่สื่อสารออกไปอาจจะถูกฟ้องร้องหรือทำให้รายการและองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียงได้ ด้วยเหตุนี้บรรณาธิการข่าวจึงต้องกำกับดูแล ตรวจสอบข้อมูล และไม่ได้ให้อิสระแก่ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวทันที

“สาเหตุที่ไม่ให้นักข่าวนำเสนอข่าวผ่านโซเชียลมีเดียของรายการเอง เพราะป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดของข้อมูล การใช้ภาษา เพื่อไม่ให้กระทบกับใครซึ่งอาจจะเกิดการฟ้องร้องได้ ถ้าข้อมูลผิด หรือเขียนไปกระทบความรู้สึกมากจนเกินไป” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบนเทปช่อง 7)

“นักข่าวไม่สามารถเผยแพร่ข่าวผ่านช่องทางการสื่อสารของรายการได้เอง ทุกข้อความ และภาพก่อนจะนำเสนอต้องผ่านการตรวจสอบจากบรรณาธิการก่อนเพื่อป้องกันความผิดพลาดของเนื้อหาซึ่งอาจทำให้เกิดการฟ้องร้องได้” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์ช่อง 3)

“ถึงแม้จะต้องการนำเสนอข่าวที่รวดเร็ว แต่ก็เสี่ยงกับการโดนฟ้องหรือโดนดำเนิน บรรณาธิการเลยต้องควบคุมการนำเสนอข่าวของนักข่าวในสังกัดด้วยตัวเอง เพราะทุกอย่างที่ผ่านเราเมื่อเกิดปัญหาเราจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุด” (มลิวัลย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“การทำงานข่าวบนเทปเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องมากเพราะข่าวที่นำเสนอมีส่วนกระทบต่อชื่อเสียงของดาราเพื่อป้องกันความผิดพลาดบรรณาธิการต้องเป็นผู้ตรวจสอบและนำเสนอเองไม่ให้ผู้สื่อข่าวทำโดยพลการ” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าว

4.1.2.1 ตัวบุคคลที่มีชื่อเสียง และเหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในกระแสความสนใจ

บรรณาธิการจะพิจารณาจาก 1) ความมีชื่อเสียงของบุคคล ที่มีแฟนคลับหรือประชาชนคอยติดตามข่าวสารที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น 2) เหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในกระแส อาทิ การเปิดตัวคู่รัก การประกาศแต่งงาน มือที่สาม หย่าร้าง คู่จิ้น (มาจากคำว่า “Imaginary Lovers” คู่ดาราที่มี

ผลงานร่วมกันแล้วแฟนคลับล้นอยากให้เป็นคู่รักกันจริงๆ) ชาวภาพหลุด คดีความ งานประกาศรางวัล เป็นต้น โดยข่าวในกระแสนี้บรรณาธิการจะพิจารณาอีกว่าข่าวนั้นเกิดจากการตั้งใจสร้างขึ้นมาเพื่อหาผลประโยชน์จากการมีสื่อไปสัมภาษณ์หรือไม่ รวมถึงประเด็นข่าวที่ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจนและยังไม่ได้หาคำตอบจากผู้ที่ถูกเป็นข่าวก็จะไม่นำเสนอ นอกจากนี้ยังมีประเด็นข่าวโปรโมท ประชาสัมพันธ์ อาทิ แอลงข่าวเปิดตัวสินค้า เทศกาล คอนเสิร์ต แฟชั่นโชว์ งานประกาศรางวัล

“หลักๆ เลยจะเลือกจากกระแส จากนั้นก็คอยดูว่าข่าวที่เป็นกระแสนั้นดาราคือใคร ดังแค่ไหน ถ้าดาราดังแล้วก็มีกระแสตัวก็ต้องไปทำข่าวมานำเสนอเลย แต่ถ้าเป็นข่าวที่ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจนจะไปหาข้อมูลก่อน แล้วก็ข่าวงานต่างๆ ก็ดูความน่าสนใจของงานเป็นหลัก” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์ช่อง 3)

“เลือกจากตัวบุคคลเป็นหลัก ส่วนข่าวที่เป็นกระแสถึงแม้จะมีมูลความจริงแต่ถ้าข่าวนั้นส่งผลกระทบต่อคนที่ตกเป็นข่าวมากก็อาจจะไม่ทำหรือนำเสนอในสองมุมมองเพื่อให้ผู้ชมได้ข้อมูลทั้งสองด้าน ส่วนงานแอลงข่าว คอนเสิร์ต หรือกิจกรรมที่พิจารณาแล้วว่างานน่าสนใจ มีประโยชน์ก็จะพิจารณานำเสนอ” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิงช่อง 7)

“เวลาคัดเลือกข่าวไนน์เอ็นเตอร์เทนจะดูว่า ข่าวนั้นกำลังอยู่ในกระแส มีคนอยากรู้หรือเปล่าซึ่งต้องบวกกับตัวบุคคลที่ตกเป็นข่าวว่ามีชื่อเสียงแค่ไหนหรือเลือกจากตัวดารามีชื่อเสียง มีประชาชนให้การติดตามความเคลื่อนไหวเป็นจำนวนมากแม้ช่วงเวลานั้นจะไม่มีกระแสข่าวให้ติดตามเป็นพิเศษแต่ถ้าเป็นดาราดังเราก็เลือกมานำเสนอ อาทิ ข้าวอัม พัชราภา ช่วยตามหาสุนัขที่ถูกเจ้าของนำมาปล่อยตอนนั้นเพื่อนของ อัม ถ่ายวิดีโอคลิปโพสต์ในอินสตาแกรมเราก็ดึงภาพมานำเสนอซึ่งมีคนจำนวนมากติดตามชมเพราะผู้หญิงคนนี้ทำอะไรก็เป็นข่าวได้ แต่ข่าวใดไม่มีแหล่งที่มาของข้อมูลที่ชัดเจนแม้จะเป็นกระแสใหญ่เราจะไม่นำเสนอ หรือข่าวที่ดารารังเกียจสร้างขึ้นมาเพื่อใช้สื่อเป็นเครื่องมือเพื่อหาผลประโยชน์หากพิจารณาแล้วไม่นำเสนอไปไม่ตอบโทย์คนดูเราก็จะไม่นำเสนอเช่นกัน เราก็จะเลือกไปนำเสนอข่าวดาราคือความดังลดลงมาแต่มีแง่มุมใหม่ ๆ ให้คนดูรู้สึกว่ารายการไม่ได้ย่ำอยู่กับประเด็นเดิมๆ” (มลิวัลย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ช่อง Workpoint จะเลือกจากตัวดาราดังมาก่อนเพราะคนดูสนใจเรื่องราวของเขา แม้ข่าวที่ได้มาจะไม่ได้มีประเด็นหวือหวา และก็เลือกทำข่าวที่เป็นกระแสที่คนสนใจติดตามช่วงนั้น แต่จะไม่ทำข่าวที่มีการจงใจสร้างกระแสเพื่อต่อยอดให้มีคนมาจ้างไปออกงานโชว์ตัว เดียวนี้มีเยอะเราต้องใจเย็นๆ หาที่มาที่ไป วิเคราะห์กับเพื่อนนักข่าวที่อื่นๆซึ่งจะมีแหล่งข้อมูลว่าเป็นข่าวที่จงใจสร้างขึ้นหรือเกิดขึ้นจริง นอกจากนี้ก็จะดูจากคุณค่าของงานเช่นการประกาศรางวัล แอลงข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบันเทิงหรือมิชชีพิเศษในงานที่หาได้ยาก ซึ่งบางที่ผู้จัดงานก็อาจจะซื้อเวลาออกอากาศใน

รายการ อันนี้ก็จะเป็เหตุผลหนึ่งที่คัดเลือก” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.2.2 นโยบายขององค์กร

- นโยบายไม่นำเสนอข่าวนักแสดงช่องคู่แข่งเพื่อรักษาพื้นที่ให้แก่นักแสดงในสังกัด
เน้นนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเบื้องหลังละคร รายการ เกมโชว์

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลลึกลงไปพบว่านโยบายองค์กรมีผลต่อการคัดเลือกประเด็นมา
นำเสนอ โดยช่อง 3 เอชดี และช่อง 7 เอชดี ยังคงยึดนโยบายไม่นำเสนอข่าวนักแสดงช่องคู่แข่ง ถึงแม้
ในเวลานั้นนักแสดงช่องคู่แข่งจะมีประเด็นที่สังคมกำลังให้ความสนใจเป็นอย่างมากก็ตาม ยกเว้นใน
กรณีที่เกี่ยวข้องกับการสูญเสีย เช่น ข่าวการป่วยของ ปอ ทฤษฎี พระเอกสังกัดช่อง 3 เอชดี ซึ่งเวลานั้น
สำนักข่าวบันเทิงช่อง 7 เอชดีก็นำเสนอ รวมถึงข่าวการแต่งงาน การหย่าร้าง หรือข่าวที่มีการซื้อเวลา
เพื่อออกอากาศ สาเหตุที่ช่อง 3 เอชดีและช่อง 7 เอชดีมีนโยบายไม่นำเสนอข่าวของดาราที่อยู่ใน
สังกัดคู่แข่งนั้นเนื่องจาก ดารา นักแสดง ถือเป็นบุคลากรที่มีมูลค่าสามารถเรียกเรตติ้งและค่าโฆษณา
ให้แก่สถานีโทรทัศน์ หากนำเสนอข่าวดาราคู่แข่งอาจจะทำให้แฟนละครของตนเองหันไปติดตาม
ละครของคู่แข่ง นอกจากนี้ทุกวินาทีในการออกอากาศมีมูลค่า ฉะนั้น สถานีโทรทัศน์จึงมุ่งเน้นที่จะ
นำเสนอนักแสดง ดารา ผลงานละคร รายการ ในสังกัดเพื่อให้การประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
และคุ้มค่ากับต้นทุนการผลิตที่สูญเสียไป และหากนักแสดงในสังกัดเกิดประเด็นข่าวในด้านลบ
บรรณาธิการจะเลือกไม่นำเสนอ หรือหากมีการนำเสนอจะเป็นการเปิดโอกาสให้นักแสดงได้มีโอกา
สชี้แจง เนื่องจากการนำเสนอข่าวที่เป็นประเด็นด้านลบของนักแสดงในสังกัดอาจส่งผลกระทบต่อ
ภาพลักษณ์องค์กร และการตัดสินใจลงโฆษณาของลูกค้าได้

“ช่อง 3 มีนโยบายให้ทำข่าวของ ดารา ในสังกัดเป็นหลัก ส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องผลงาน
ละคร กิจกรรมของช่องเพื่อรักษาพื้นที่ข่าวให้ดาราช่อง และโปรโมตเด็กในสังกัด และเอาใจแฟนละคร
ช่อง นอกนั้นจะเป็นนักแสดงที่ไม่มีสังกัด ศิลปินค่ายต่าง ๆ แต่จะไม่นำเสนอข่าวนักแสดงช่องคู่แข่ง”
(เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์ช่อง
3)

“ช่อง 7 ผลิตข่าวบันเทิงเองทั้งหมดเน้นนำเสนอข่าวนักแสดงในสังกัด เพื่อโปรโม
ตละคร รายการ ของสถานี ไม่นำเสนอข่าวดาราที่เป็นช่องคู่แข่งเพื่อรักษาพื้นที่ให้ดาราช่องเราเพราะ
ทุกนาทีที่ออกอากาศมันมีมูลค่า เราจะไปโปรโมตนักแสดงช่องอื่นในขณะที่เราเสียต้นทุนการผลิตถือ
ว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า ยกเว้นในบางกรณีที่ข่าวนั้นมีผลกระทบต่อความรู้สึกคนและไม่ใช่ข่าวที่
เป็นการโปรโมตดาราช่องคู่แข่ง อาทิ ข่าวอาการป่วยของ ปอ ทฤษฎี เป็นต้น” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล,
การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิงช่อง 7)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่านโยบายขององค์กรที่ไม่นำเสนอข่าวของนักแสดงช่องคู่แข่งแล้ว รายการประเภทวาไรตี้ ทอล์คโชว์ เกมโชว์ ของช่อง 7 เอชดี และช่อง 3 เอชดี ก็ถูกกำหนดนโยบายนี้เช่นกัน โดยจะไม่นำนักแสดงที่อยู่สังกัดคู่แข่งมาร่วมรายการ เนื่องจากต้องการสงวนพื้นที่ข่าวให้กับนักแสดงช่องของตนเอง และใช้พื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ละคร รายการ นักแสดง ในสังกัดของตนมากกว่ายอมเสียพื้นที่และเวลาให้แก่นักแสดงช่องคู่แข่ง ส่วนสำนักข่าวบันเทิงไนน์เอ็นเตอร์เทน และสำนักข่าวบันเทิงเวิร์คพอยท์ มีนโยบายที่สามารถนำเสนอข่าวของนักแสดงได้ทุกสังกัด เนื่องจากองค์กรไม่มีนักแสดงหรือพิธีกรในสังกัดที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้เท่าที่ควร

- นโยบายนำเสนอข่าวนักแสดงทุกสังกัดเพื่อใช้ความมีชื่อเสียงของนักแสดงช่องคู่แข่งมาสร้างจุดแข็งให้รายการตนเอง เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังตกอยู่ในกระแสทั้งประเด็นที่ดีและประเด็นที่เสียหาย

ผู้วิจัยพบว่าสำนักข่าวไนท์เอ็นเตอร์เทนของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี และสำนักข่าวช่องเวิร์คพอยท์แม้จะมี นักแสดง พิธีกร อยู่ในสังกัดตนเองแต่ไม่มีนโยบายห้ามนำเสนอข่าวของนักแสดงต่างสังกัด เนื่องจากเล็งเห็นว่าความมีชื่อเสียงของนักแสดงนอกสังกัดโดยเฉพาะนักแสดงช่อง 3 เอชดี และช่อง 7 เอชดี เป็นที่รู้จักของผู้ชมอย่างกว้างขวางมีประชาชนและแฟนคลับติดตามข่าวสารตลอดเวลา จึงใช้จุดนี้มาสร้างจุดแข็งให้รายการข่าวบันเทิงของตนเอง ซึ่งจะเน้นการนำเสนอข่าวที่กำลังอยู่ในกระแสความสนใจมากกว่าผลงาน

“จุดเด่นของรายการไนท์เอ็นเตอร์เทนคือนำเสนอข่าวนักแสดงทุกค่าย ทุกสังกัด ไม่แบ่งแยก เมื่อเปิดมาชมรายการเดียวก็ทราบข่าวสารทั้งวงการ ซึ่งข่าวของดาราที่อยู่สังกัดส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นข่าวส่วนตัวเพราะคนสนใจอยากทราบเยอะ ส่วนข่าวเรื่องผลงานเราก็มีบ้างอย่างข่าวไปโชว์ตัวต่างประเทศแล้วแฟนคลับมารอรับจำนวนมาก การไปร่วมงานกับต่างประเทศ ถ้าเป็นผลงานที่เป็นการโปรโมทละคร รายการของคู่แข่งเราก็ไม่นำเสนอเท่าไรยกเว้นมีประเด็นข่าวเกี่ยวกับรายการ หรือละครนั้นๆ ส่วนการโปรโมทเรานั้น ละคร นักแสดง รายการช่อง 9 มากกว่า” (มลิวัลย์ หวันสุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิเวียร์อาวุโสรายการไนท์เอ็นเตอร์เทน)

“หลัก ๆ ถ้าเป็นการประชาสัมพันธ์ โปรโมท ก็จะเป็นรายการ นักร้องที่สังกัดเวิร์คพอยท์มากกว่า ส่วนนักแสดงต่างสังกัดเราก็จะนำเสนอประเด็นข่าวที่คนอยากรู้ ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องส่วนตัว ก็ยอมรับว่านักแสดง พิธีกร นักร้องช่องเราก็น้อยอยู่ คนดูอาจจะไม่รู้จักเท่าไร ถ้าเรานำเสนอข่าวของดารา นักแสดงช่องเราอย่างเดียวนั้นก็น่าสนใจ อย่างดาราช่อง 3 ช่อง 7 หรือค่ายอื่นๆ เค้ามีชื่อเสียงอยู่แล้วเวลานำเสนอข่าวก็ช่วยให้คนติดตามรายการเรามากขึ้น” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.3 เนื้อหาของรายการข่าวบันเทิง

จากการนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาที่รายการบันเทิงนำเสนอ นั้น เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของดารา ผลงานการแสดง และข่าวความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง อาทิ การประกาศรางวัล งานแสดงคอนเสิร์ต กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม สามารถเรียงลำดับจากเนื้อหาที่มีการนำเสนอมากที่สุดได้ดังนี้

4.1.3.1 เนื้อหาข่าวที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว ของศิลปิน ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง อาทิ มือที่สาม รัก เลิก ภาพหลุด คู่จิ้น (มาจากคำว่า “Imaginary Lovers” คู่ดาราที่มีผลงานร่วมกันแล้วแฟนคลับล้นอยากให้เป็นคู่รักกันจริงๆ) พฤติกรรมที่ไม่สมควรของดารา การเสียชีวิต ชีวิตที่ตกอับ เป็นต้น

4.1.3.2 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับผลงาน อาทิ การวางตัวนักแสดง เบื้องหลังการถ่ายทำฉากเลิฟซีน แอคชั่น อุบัติเหตุหรือความผิดพลาดในการถ่ายทำ การเปิดตัวละคร ภาพยนตร์ เป็นต้น

4.1.3.3 เนื้อหาข่าวที่เกี่ยวกับวงการเพลง อาทิ การถ่ายทำมิวสิกวิดีโอเพลง การแถลงข่าวเปิดตัวเพลงหรือการจัดแสดงคอนเสิร์ต เป็นต้น

4.1.3.4 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม อาทิ การประกวด การมอบรางวัลสาขาต่างๆ

4.1.3.5 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และการซื้อเวลาเพื่อโปรโมทสินค้าออกอากาศ

“เนื้อหาข่าวของรายการเรื่องเล่าเช้านี้จะนำเสนอเกี่ยวกับข่าวผลงานการแสดง การเปิดตัวธุรกิจของดารา กระแสคู่จิ้น ซึ่งเป็นนักแสดงของช่อง 3 นอกนั้นจะเป็นการอัปเดตข่าวความเคลื่อนไหวตามกระแส ข่าวเกี่ยวกับการแสดงคอนเสิร์ต การเดินทางมาโชว์ตัวศิลปินต่างประเทศ ภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉายโดยเน้นไปที่นักแสดงนำซึ่งเป็นดาราที่สังกัดช่อง 3” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“ข่าวบันเทิงของช่อง 7 จะเน้นนำเสนอเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวกับเบื้องหลังการถ่ายทำละครของช่อง ภาพหลุด ความน่ารักของนักแสดงที่หาดูที่ไหนไม่ได้ พร้อมสอดแทรกเนื้อหาละครชวนให้ผู้ชมติดตาม ข่าวบันเทิงต่างประเทศ ข่าวศิลปินวัฒนธรรม การการแสดงผลงาน คอนเสิร์ตการกุศล หรือการโปรโมทผลงานที่ไม่มีสังกัด ค่ายเพลง ค่ายที่ผลิตภาพยนตร์ที่เป็นพันธมิตร ส่วนข่าวที่อยู่ในกระแสเราก็นำเสนอโดยเน้นไปที่ข่าวเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อคนสังคม” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

“เนื้อหาข่าวที่นำเสนอจะเป็นข่าวของดารา นักแสดง นักร้อง หรือบุคคลในวงการบันเทิงเกี่ยวกับ ความรัก มือที่สาม ภาพหลุด เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมข่าวที่มีลักษณะเดียวกันมาทำสัปดาห์ เพิ่มเติมข้อมูล ใส่สีสันในการติดต่อ ให้เข้ากับสถานการณ์ที่คนกำลังสนใจ อาทิ

สก็๊ปข่าวที่ดาราเซอร์ไพรส์ขอแต่งงานแบบต่าง ๆ ข่าวงานประกาศรางวัลทั้งในและต่างประเทศ โดยพยายามฉีกเนื้อหาข่าวให้แตกต่างจากสำนักข่าวอื่นเสมอ” (มลิวัลย์ หวันสุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“เนื้อหาข่าวบันเทิงจะนำเสนอเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของรายการ ศิลปิน แสดงที่อยู่ ในสังกัดเป็นการโปรโมท และข่าวการเปิดตัวคู่รัก การประกาศแต่งงาน คู่จิ้น งานประกาศรางวัล เป็นต้น ส่วนเหตุการณ์ที่เป็นกระแสในเชิงลบ อาทิ ข่าวมือที่สาม ภาพหลุด หย่าร้าง คดีความ” (ปานิสร่า ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลลึกลงในรายละเอียดพบว่า นโยบายขององค์กรที่มีผลต่อการ คัดเลือกข่าวของบรรณาธิการนั้นสามารถแบ่งประเภทของเนื้อหาข่าวการข่าวบันเทิงออกเป็น 2 ประเภท คือ

- รายการข่าวประเภทกอสซิปบันเทิง จะนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับประเด็นข่าวใน กระแส ซึ่งพบว่าเป็นรายการข่าวในองค์กรที่สามารถนำเสนอข่าวของนักแสดงได้ทุกสังกัดโดยนำเสนอ ทั้งประเด็นข่าวในด้านบวก และประเด็นข่าวในด้านลบ มีการใช้ภาษา ลีลา นำเสนอที่ร้อนแรงเพื่อให้ ผู้ชมเกิดความสนใจติดตาม

- รายการข่าวบันเทิงประเภทสนับสนุนองค์กร จะนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับเบื้องหลัง การถ่ายทำละคร ฉากที่น่าสนใจ ความสนุกสนานของนักแสดงเมื่ออยู่ในกองละคร และข่าวความเคลื่อนไหวกิจกรรมของนักแสดงในองค์กรตนเองซึ่งเน้นการนำเสนอข่าวในเชิงบวกแก่นักแสดง และองค์กร เลี่ยงการนำเสนอข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร การใช้ภาษา เนื้อหาในข่าวจะเป็นการ เชิญชวนให้ผู้ชมรายการ ละคร ผลงานของนักแสดงในสังกัด เอาใจแฟนคลับของนักแสดงในสังกัด

4.1.4 การบริหารเนื้อหากับช่องทางการสื่อสาร

4.1.4.1 แยกเนื้อหาให้เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสาร บรรณาธิการต้องแยกเนื้อหา ข่าวให้เหมาะสมกับช่องทางในการนำเสนอข่าวสารเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้รับสารที่เปิดรับ ข่าวสารจากหลายช่องทาง บรรณาธิการจึงบริหารเนื้อหาข่าวโดยข่าว 1 ข่าวจะถูกนำมาแยกเนื้อหา ข่าวในกระแสที่ต้องออกอากาศทันที ส่วนเนื้อหาข่าวที่เป็นการสนับสนุนประชาสัมพันธ์ ละคร รายการขององค์กร อาทิ ข่าวเก็บตก ข่าวเบื้องหลังกองละคร จะวางแผนออกอากาศในเวลาที่เหมาะสม โดยจะนำเสนอในรายการข่าวบันเทิงที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ก่อน จากนั้นก็นำมาเปลี่ยน รูปแบบเพื่อนำเสนอทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อาทิ บทสัมภาษณ์เต็มฉบับ นำเสนอทาง เว็บไซต์ (Website), รูปภาพและข้อความ (Picpost) นำเสนอทาง อินสตาแกรม (Instagram), ดู รายการข่าวย้อนหลังทาง ยูทูบ (YouTube), รายงานสดการสัมภาษณ์ดาราจากพื้นที่ข่าวทาง เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) เป็นต้น

“ข่าว 1 ข่าวจะถูกนำมาแยกเนื้อหาไปนำเสนอในรายการข่าวบันเทิงที่มี 4 อยู่ช่วงตลอดทั้งวัน โดยหลังจากรายการจบเราจะนำลิงค์ข่าวไปโพสต์ลงใน เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ ยูทูบ และโปรโมทข่าวที่จะนำเสนอวันต่อไปคนรอติดตาม” (มลิวัลย์ หวันสุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิเวเซอร์อาวุโสรายการไนท์เอ็นเตอร์เทน)

“ช่อง 3 จะบริหารเนื้อหาโดยการทำโพสต์คลิป และบทสัมภาษณ์ในเว็บไซต์ อินสตาแกรม ยูทูบ และแฟนเพจของรายการ โดยนำข่าวที่ออกอากาศไปแล้วในรายการมาทำเป็นลิงค์เพื่อให้ผู้ชมดูได้จากหลายช่องทาง และออกอากาศคู่ขนานทางยูทูบ เฟซบุ๊ก และวิทยุ นอกจากนี้ยังใช้ออฟฟิเชียลไลน์ อินสตาแกรม โปรโมทว่าในวันต่อไปรายการมีข่าวอะไรให้ชมบ้าง” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิเวเซอร์)

“ช่อง 7 มีการบริหารเนื้อหาข่าวมาก่อนที่สื่อสังคมออนไลน์จะมีบทบาท เช่น ข่าวการถ่ายทำฉากต่างๆ ในกองละครจะนำเสนอในรายการเส้นทางบันเทิง และแยกเนื้อหาที่ดาราพูดบทผิดคิวพลาด ไปออกรายการขิดจอร์ดูที่เป็นแนวรายการเก็บตก จากนั้นทำเป็นวิดีโอคลิปสั้นๆ โพสต์ลงในอินสตาแกรมของรายการ” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

“ห้องข่าวบันเทิง ช่อง Workpoint กล่าวเสริมว่ารายการห้องข่าวบันเทิงจะเน้นรายงานสดผ่านทาง Facebook Live เพื่อให้ผู้ชมได้เต็มอิ่มกับข่าวสาร จากนั้นจึงนำมาตัดต่อและนำเสนอผ่านช่องทางรายการโทรทัศน์ และแกะบทสัมภาษณ์แบบคำต่อคำเพื่อโพสต์ลงในเว็บไซต์ของรายการ” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.4.2 ผลิตรายการข่าวบันเทิงเพื่อนำเสนอในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลให้เกิดช่องทางที่สามารถรับชมความบันเทิงในรูปแบบรายการสด (Live) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อย่าง อินสตาแกรม (Instagram) และ เฟซบุ๊ก (Facebook) ส่งผลให้รายการข่าวบันเทิงจากเดิมที่นำเสนอข่าวเฉพาะช่องทางโทรทัศน์มีการปรับตัวมาผลิตรายการเพื่อเผยแพร่ในเฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ไม่ใช่แค่การรับชมแบบเรียลไทม์ควบคู่กับการออกอากาศทางโทรทัศน์ (Streaming) เท่านั้น

ปัจจุบันสำนักข่าวบันเทิงช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี และสำนักข่าวบันเทิงช่อง 7 เอชดี มีการผลิตรายการข่าวบันเทิงเพื่อนำเสนอในช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยเฉพาะช่อง 9 เอ็มคอต เอชดี ผลิตรายการข่าวบันเทิงชื่อรายการว่า “Nine Entertain ON Line TV” นำเสนอผ่านช่องทาง ไลน์ทีวี (Line TV) มีพิธีกรดำเนินรายการ เล่าข่าวแบบกระชับ เน้นนำเสนอข่าวของนักแสดง ดารา ศิลปิน ทั้งในและต่างประเทศที่อยู่ในความสนใจของผู้ชมกลุ่มเจนเอเรชันวาย (Generation Y) ส่วนสำนักข่าวบันเทิงของช่อง 7 เอชดี ผลิตรายการ “สดๆ บทไม่มี” เพื่อออกอากาศ

เฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่สามารถรับชมพร้อมกันได้ 3 ช่องทางคือ ยูทูบ (YouTube) เฟซบุ๊ก (Facebook) และ เว็บไซต์ของช่อง 7 (Website) ในรูปแบบรายการข่าวบันเทิง ไร่ดี เห็นเบื้องหลังการทำงาน รู้จักตัวตนของศิลปิน ดารา มากยิ่งขึ้น นับว่าเป็นการปรับตัวก้าวสำคัญของอุตสาหกรรมข่าวบันเทิงที่ไม่ได้มุ่งนำเสนอข่าวในสื่อโทรทัศน์เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป

“ล่าสุดเราผลิตรายการนำเสนอผ่านไลน์ทีวี (Line TV) โดยเน้นเนื้อหาข่าว นักแสดง ดารา นักร้อง เพื่อให้วัยรุ่นยุคเจนเนอเรชั่นวายดูโดยเฉพาะ ซึ่งจริง ๆ เราก็เชื่อว่าคนก็ยังดูทีวีปกติอยู่ นะ แต่ที่เราผลิตเพื่อออกอากาศอีกหนึ่งช่องทางเพื่อรองรับพฤติกรรมคนดูในอนาคตซึ่งตอนนี้เราไม่ได้ ดูทีวีเป็นหลักอย่างกลุ่มวัยรุ่น เนื้อหาข่าวก็จะเน้นของดารา นักแสดง พิธีกร แพนชั่น ที่ตรงกับช่วงอายุ” (มลิวัลย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิเวอร่าวูโซ)

“ตอนนี้ทีมบันเทิงช่อง 7 เราผลิต “รายการสด ๆ บทไม่มี” เพื่อออกอากาศทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยเฉพาะ สาเหตุที่ทำเพราะสถานีมีนโยบายรองรับผู้ที่นิยมเปิดรับ ข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ (Social Media) และเวลาในการนำเสนอข่าวบันเทิงของช่อง 7 มีน้อย การนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ทำให้ข้อจำกัดเรื่องเวลาในการนำเสนอหายไป คนดูได้รับความสนุกแบบเต็ม อิ่ม ซึ่งเราใช้รูปแบบการติดต่อเน้นความสนุก ออกอากาศทุกวันศุกร์เวลา 18.00 หลังจากจากที่ได้ ออกอากาศไปผู้ชมให้การตอบรับ และแชร์ต่อเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

ในส่วนของสำนักข่าวบันเทิงช่องเวิร์คพอยท์ และช่อง 3 เอชดี ยังไม่มีนโยบายในการ ผลิตรายการเพื่อเผยแพร่เฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เนื่องจากเห็นว่าช่องทาง หลักที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารคือโทรทัศน์ดิจิทัล และการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มา ช่วยเสริมเพื่อแจ้งข่าวสารนั้นเพียงพอแล้ว

“ช่อง 3 ยังไม่มีนโยบายที่จะผลิตรายการเพื่อนำเสนอเฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพราะคิดว่าช่องทางที่ใช้อยู่ตอนนี้ก็คุ้มค่าแล้ว” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“ช่องเวิร์คพอยท์เน้นการรายงานทางโทรทัศน์และการรายงานสดผ่าน เฟซบุ๊ก (Facebook Live) อยู่แล้วการผลิตรายการใหม่ขึ้นมาเฉพาะยังไม่ได้คิด” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การ สื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.5 รูปแบบของเนื้อหา และช่องทางการเผยแพร่ข่าวบันเทิง

นอกจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับบรรณาธิการข่าวบันเทิงแล้ว ผู้วิจัย ได้เก็บข้อมูลด้านเอกสาร (Documentary Research) เกี่ยวกับรูปแบบและช่องทางการสื่อข่าวของ ทั้ง 4 สำนัก เพื่อวิเคราะห์แนวทางการบริหารเนื้อหาและช่องทางการสื่อบันเทิงของบรรณาธิการ ต่อไป โดยผลวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

4.1.5.1 สื่อหลักช่องทางโทรทัศน์

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาผู้วิจัยพบว่ารูปแบบของรายการข่าวบันเทิงที่นำเสนอในโทรทัศน์ดิจิทัลปัจจุบัน เป็นรูปแบบเดียวกับรายการข่าวบันเทิงที่เคยนำเสนอมาตั้งแต่ยุคที่สถานีโทรทัศน์ออกอากาศด้วยระบบแอนะล็อก โดยมีการนำเสนอทั้งในลักษณะ “รายการสด” และ “รายการที่บันทึกเทป” มีพิธีกรนำเสนอข่าวโดยแบ่งเป็น

1. พิธีกรอ่านข่าวพร้อมภาพประกอบ และมีเสียงสัมภาษณ์บุคคลในข่าว อาทิ ประเด็นที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นกระแส ประเด็นที่เกี่ยวกับตัวบุคคล ประเด็นการโปรโมทงาน กิจกรรม เป็นต้น
 2. พิธีกรทำการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ ซึ่งมีทั้งการสัมภาษณ์สด และการบันทึกเทป โดยพิธีกรสัมภาษณ์แขกรับเชิญที่ลงลึกในประเด็นต่างๆ
 3. สกู๊ปข่าว (Scoop) เป็นการนำเสนอที่สามารถสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลาย อาทิ การประมวลข่าวเกี่ยวกับความรัก เส้นทางชีวิตในวงการ การทะเลาะกันของคนในวงการ (เกาเหลา)โดยมีการลงเสียง บวกการตัดต่อที่มีสีสัน สกู๊ปที่มีพิธีกรและแขกรับเชิญพาไปสถานที่ที่น่าสนใจ พูดคุยเกี่ยวกับผลงาน เรื่องส่วนตัว ให้ผู้ชมได้เห็นตัวตนของแขกรับเชิญมากยิ่งขึ้น
- ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์

ภาพที่ 4.1: ตัวอย่างรายการอ่านข่าวพร้อมภาพประกอบ



ที่มา: รายการห้องข่าวบันเทิงสถานีโทรทัศน์ Workpoint ช่อง 1, ข่าวเกิดเด็กใหม่สุดพิค! #ป้าซุ่มหุ่บไม่อิน ชาวเน็ตชุดข่าวเก่า “หยาด-พี๊ด-เอส”. (2559). สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/watch?v=mXw8QUim9q8>.

ภาพที่ 4.2: ตัวอย่างพิธีกรอ่านข่าว พร้อมเสียงสัมภาษณ์บุคคลในข่าว



ที่มา: รายการสแกนข่าวบนเทิลงานีโทรทัศน์โทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง7 ช่อง 35, ข่าวขวัญ อุษามณี
ไม่จำกัดความหมายมิตรภาพ กอล์ฟ พิษณุ. (2559). สืบค้นจาก
<http://www.bugaboo.tv/watch/255912>.

ภาพที่ 4.3: ตัวอย่างการสัมภาษณ์รูปแบบรายการสด



ที่มา: รายการเรื่องเล่าเช้านี้สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (ช่อง 33), สัมภาษณ์สด 7 หนุ่ม BTS ก่อนจัดเต็มใน '2016 BTS LIVE in Bangkok'. (2559). สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=OMATf1PQuWc>.

ภาพที่ 4.4: ตัวอย่างการสัมภาษณ์รูปแบบการบันทึกเทป



ที่มา: รายการสนามข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (ช่อง 35), เทปพิเศษเบื้องหลังรายการก๊ากดูสงครามเพลง. (2560). สืบค้นจาก <http://www.bugaboo.tv>.

ภาพที่ 4.5: ตัวอย่างการนำเสนอในรูปแบบการของสcoopข่าว (Scoop)



ที่มา: รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี, สกู๊ปพิเศษ: รวมวิธีแต่งงานสุดเซอร์ไพรส์ของเหล่าดารา. (2559). สืบค้นจาก <http://www.nineentertain.tv/view/5943d698e3f8e4d032374539>.

4.1.5.2 สื่อออนไลน์ (Social Media)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์และการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าการนำเสนอสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทั้งหมด 7 ประเภทด้วยกันคือ เว็บไซต์ (Website) เฟซบุ๊ก (Facebook) อิน스타그램 (Instagram) ยูทูบ (YouTube) ทวิตเตอร์ (Twitter) ออฟฟิเชียลไลน์ (Official Line) ไลน์ทีวี (Line TV) โดยสำนักข่าวไนน์เอ็นเตอร์เทนช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี ได้ใช้งานครบทุกช่อง รองลงมาคือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เอชดี สถานีโทรทัศน์ Workpoint และสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เอชดี โดยมีรูปแบบการนำเสนอตามคุณสมบัติของช่องทางนั้น ๆ อาทิ 1) เว็บไซต์ (Website) มีรูปแบบการนำเสนอคือการ โพสต์ลิงค์ข่าวจากรายการหลัก บทสัมภาษณ์ฉบับเต็ม เป็นต้น 2) เฟซบุ๊ก

(Facebook) ใช้ออกอากาศคู่ขนานกับสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล การรายงานสดจากพื้นที่ทำข่าว เป็นต้น ซึ่งสามารถจำแนกช่องทางการนำเสนอและรูปแบบได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.1: ตารางแสดงประเภทและรูปแบบการนำเสนอข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

ประเภทสื่อออนไลน์	รูปแบบ	ช่อง3	ช่อง7	ช่อง 9	ช่อง23 เวิร์คพอยท์
1.Website	-ออกอากาศคู่ขนานโทรทัศน์	✓	✓	✓	✓
	-โพสต์ลิงค์ข่าวจากรายการหลัก	✓	✓	✓	✓
	-บทสัมภาษณ์ฉบับเต็ม	✓		✓	✓
2.Facebook	-ออกอากาศคู่ขนานโทรทัศน์	✓	✓	✓	✓
	-โพสต์ลิงค์ข่าวจากรายการหลัก	✓	✓	✓	✓
	-รายงานสดจากพื้นที่ทำข่าว				✓
	-ประชาสัมพันธ์ข่าวสารรายการ	✓	✓	✓	✓
3.Instagram	-รายงานสดจากสนามข่าว				
	-รายงานข่าวด้วยภาพและสรุปข่าว	✓	✓	✓	✓
	-Picpost	✓		✓	✓
4.YouTube	-ออกอากาศคู่ขนานโทรทัศน์	✓	✓	✓	✓
	-ผลิตรายการออกอากาศเฉพาะ	✓			
5.Twitter	-แจ้งข่าวสาร และอัปเดตข่าวอย่างต่อเนื่องด้วยข้อความสั้น	✓		✓	✓
6.Official Line	-โปรโมทรายการ	✓	✓	✓	✓
7.Line TV	-ผลิตรายการข่าวบันเทิง			✓	

ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าว
บันเทิง

ภาพที่ 4.6: ตัวอย่างเว็บไซต์ (Website) ของสำนักข่าวบันเทิง

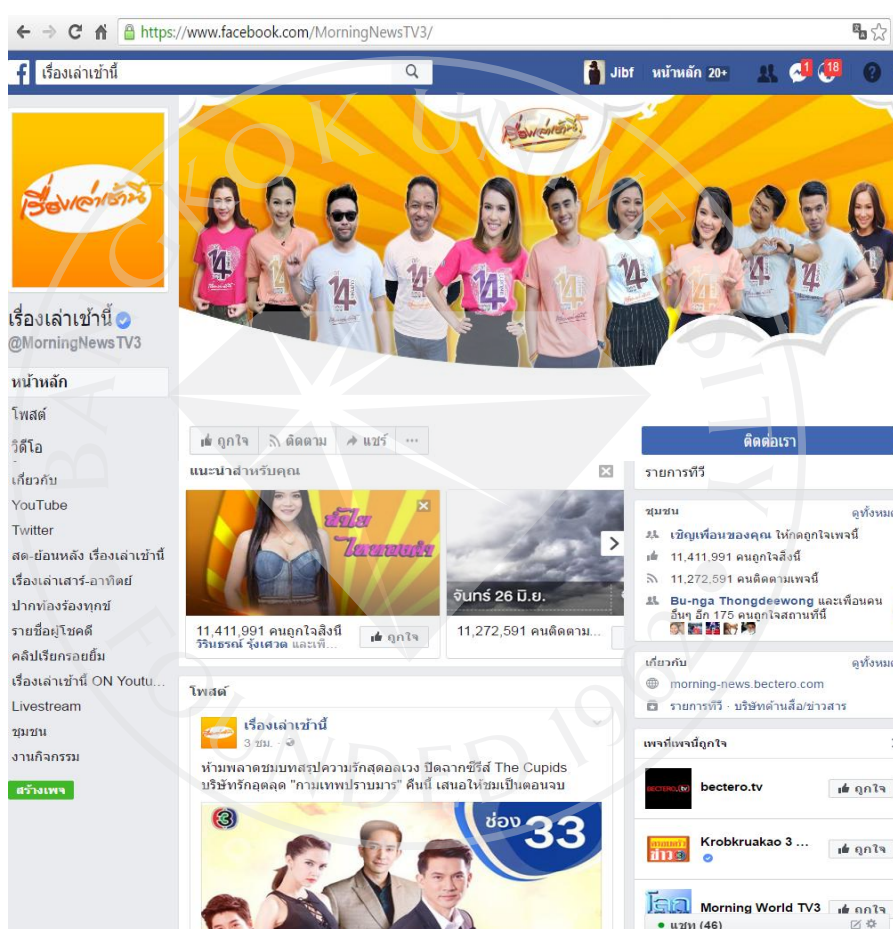


ที่มา: รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี. (2560). สืบค้นจาก
<http://www.nineentertain.tv/index>.

จากการเก็บข้อมูลพบว่าสำนักข่าวบันเทิงใช้ เว็บไซต์ (Website) เพื่อเป็นแหล่ง
รวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่สำนักข่าวได้ผลิตไว้ทั้งหมด เพื่อให้สามารถรับชมย้อนหลังได้ตลอดเวลา

รวมถึงสามารถดูการรายงานข่าวบันเทิงที่กำลังออกอากาศทางโทรทัศน์ผ่านทางเว็บไซต์ได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังมีการแจ้งข่าวสารต่างๆ ให้ผู้ที่ติดตามได้ทราบความเคลื่อนไหว กิจกรรมของรายการ ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าวบันเทิง (ต่อ)

ภาพที่ 4.7: ตัวอย่างเฟซบุ๊ก (Facebook) ของสำนักข่าวบันเทิง



ที่มา: รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี. (2560). สืบค้นจาก <http://www.nineentertain.tv/index>.

จากการเก็บข้อมูลพบว่าสำนักข่าวบันเทิงใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่ออัปเดตข่าวที่เกิดขึ้น โดยหวังให้เกิดการส่งต่อ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่น่าสนใจ ประชาสัมพันธ์ว่ารายการข่าวบันเทิงที่จะนำเสนอในช่วงต่อไปมีข่าว หรือ แหกรับเชิญคนไหนน่าสนใจเพื่อให้ผู้ชมคอย

รอดติดตาม นอกจากนี้ยังสามารถรายงานสดการสัมภาษณ์นักแสดงจากพื้นที่สนามข่าว หรือ ออกอากาศควบคู่กับการรายงานของทางโทรทัศน์ ซึ่งพบว่าการเสนอทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ทำให้เกิดการสื่อสารแบบสองทางการส่งต่อข้อมูลได้ง่าย และรวดเร็ว

ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าว บันเทิง (ต่อ)

ภาพที่ 4.8: ตัวอย่าง อินสตาแกรม (Instagram) ของสำนักข่าวบันเทิง

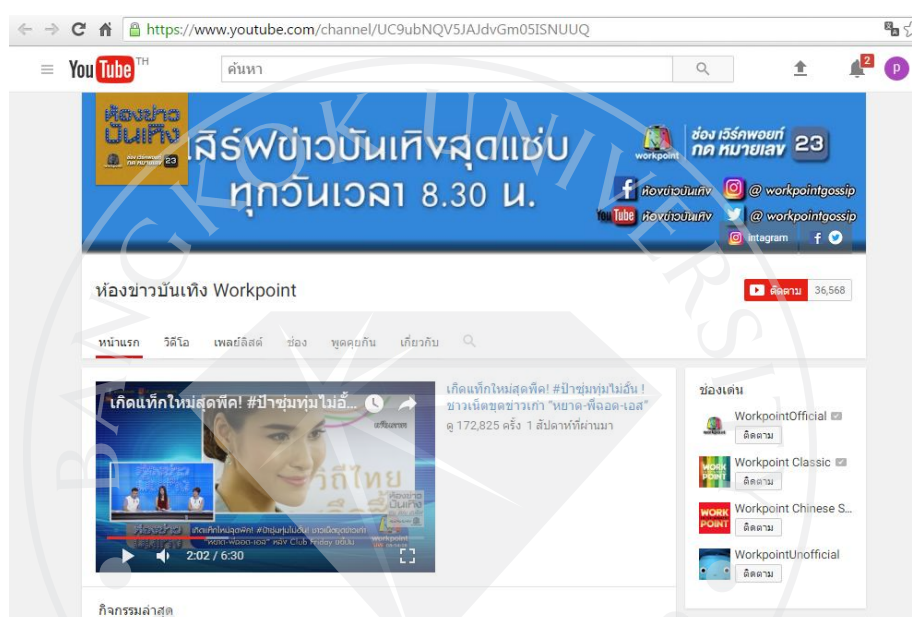


จากการเก็บข้อมูลพบว่าสำนักข่าวบันเทิงใช้ Instagram เพื่ออัปเดตข่าวที่เกิดขึ้น โดยหวังให้ผู้ชมกดถูกใจ โดยภาพที่นำเสนอส่วนใหญ่จะเน้นความสวยงาม พร้อมการบรรยายหัวข้อสั้นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจุบันมีการตัดต่อคลิปข่าวที่ได้นำเสนอไปแล้ว มาโพสต์ใน Instagram ซึ่งได้รับ

ความนิยมจากผู้ติดตาม ในการแชร์ต่อ โดยสำนักข่าวไนน์เอ็นเตอร์เทนจะใส่โลโก้รายการไว้กับภาพหรือคลิปวิดีโอเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์รายการในอีกช่องทางหนึ่ง

ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าวบันเทิง (ต่อ)

ภาพที่ 4.9: ตัวอย่าง ยูทูบ (YouTube) ของสำนักข่าวบันเทิง



ที่มา: ยูทูบรายการห้องข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ Workpoint. (2560). สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/channel/UC9ubNQV5JAJdvGm05ISNUUQ>.

จากข้อมูลพบว่าสำนักข่าวบันเทิงนำ ยูทูบ (YouTube) มาใช้เพื่อออกอากาศแบบคู่ขนานกับการออกอากาศทางโทรทัศน์ดิจิทัล และการนำเสนอรายการที่ผลิตขึ้นมาเพื่อออกอากาศโดยเฉพาะ โดยการออกอากาศทาง ยูทูบ (YouTube) เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ชมที่ไม่สามารถรับชมทางโทรทัศน์ได้ สามารถรับชมย้อนหลังในเวลาใดก็ได้ มีระบบให้ผู้ชมได้กดติดตาม (SUBSCRIBE) เมื่อถึงเวลาที่รายการออกอากาศ ระบบจะทำการแจ้งเตือนให้ผู้รับชมทราบ สามารถแบ่งปันด้วยการคัดลอกลิงค์ส่งต่อหรือโพสต์ลงให้สื่อออนไลน์ของตนเองได้

ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าว
บันเทิง (ต่อ)

ภาพที่ 4.10: ตัวอย่าง ทวิตเตอร์ (Twitter) ของสำนักข่าวบันเทิง



ที่มา: ทวิตเตอร์ (Twitter) รายการเรื่องเล่าเช้านี้ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. (2560). สืบค้น
จาก <https://twitter.com/morningnewstv3>.

จากข้อมูลพบว่าสำนักข่าวบันเทิงนำ ทวิตเตอร์ (Twitter) มาใช้เพื่อแจ้งข่าวสารที่เกิดขึ้นในแต่ละวันซึ่งเป็นการอัปเดตทันทีที่เหตุการณ์เกิดขึ้นตลอดเวลาโดยไม่จำกัดจำนวนครั้งในการนำเสนอ อาทิ แจ้งการเดินทางมาถึงเมืองไทยของศิลปินต่างประเทศด้วยความสั้นพร้อมรูปภาพหรือข้อความสั้นซึ่งเป็นคำตอบของดาราที่เพิ่งให้สัมภาษณ์เสร็จสิ้น นอกสำนักข่าวบันเทิงจะใช้ ทวิต

เตอร์ (Twitter) เป็นช่องทางเพื่อแจ้งข่าวสารแล้วยังหวังให้เกิดการแชร์ต่อข้อความเพื่อสร้างเครือข่ายให้ผู้ชมคอยทำตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิงจากสำนักข่าวของตนเอง

ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าวบันเทิง (ต่อ)

ภาพที่ 4.11: ตัวอย่าง Official Account LINE ของสำนักข่าวบันเทิง



จากข้อมูลพบว่าสำนักข่าวบันเทิงนำ ออฟฟิเชียล แอคเคาท์ ไลน์ (Official Account LINE) มาใช้เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร หรือว่ากิจกรรมของสำนักข่าวไปยังกลุ่มผู้ชมที่เป็นแฟนรายการว่าจะมีข่าวบันเทิงใดนำเสนอบ้าง หรือแจ้งให้ทราบว่าจะเข้ารับเชิญท่านใดมาร่วมรายการบ้าง โดยจะเป็นการแจ้งล่วงหน้าให้ผู้ชมได้ทราบก่อน 1 วัน เหมือนเป็นการนัดหมายแฟน ๆ ได้ทราบก่อนเพื่อไม่ให้พลาดทุกการติดตาม

ตัวอย่างรูปแบบและประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของรายการข่าวบันเทิง (ต่อ)

ภาพที่ 4.12: ตัวอย่าง ไลน์ทีวี (Line TV) ของสำนักข่าวบันเทิง



สำนักข่าวบันเทิงไนน์เอ็นเตอร์เทนเป็นสำนักข่าวบันเทิงสำนักแรก queผลิตรายการข่าวบันเทิงเพื่อนำเสนอผ่านช่องทาง ไลน์ ทีวี (Line TV) ซึ่งเป็นช่องทางที่สามารถรับชมความบันเทิงเหมือนการรับชมจากโทรทัศน์ผ่าน แท็บเล็ต (Tablet) หรือสมาร์ทโฟน (Smartphone) สะดวกในการเปิดรับชมได้จากทุกพื้นที่ โดยการปรับเนื้อหาข่าวที่นำเสนอให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ชมกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย (Generation Y) เน้นข่าวของ ดารา ศิลปิน ทั้งในและต่างประเทศที่ตรงกับช่วงอายุของผู้รับสารด้วยเนื้อหาที่ สั้น กระชับ เข้าใจเนื้อหา่าย

จากการศึกษารูปแบบและช่องทางการนำเสนอข่าวบันเทิงผู้วิจัยพบว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านระบบการจัดการข่าวสารของบรรณธิการจากเดิมเมื่อได้ข้อมูลข่าวมาต้องนำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ก่อนแล้วจึงนำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางอื่น เปลี่ยนมาเป็นการนำเสนอข่าวที่เน้นความรวดเร็วเป็นหลัก และทุกช่องทางมีความสำคัญเท่ากันขึ้นอยู่กับช่วงจังหวะในการใช้มีความเหมาะสมที่

จะสามารถนำเสนอข่าวสารได้เข้าถึงผู้ชมได้อย่างครอบคลุม โดยสามารถจำแนกวัตถุประสงค์การใช้ ออกได้ดังนี้

1. ทวิตเตอร์ (Twitter), อิน스타그램 (Instagram): ใช้ในการเปิดประเด็นข่าว แจ้งข่าวสารที่เป็นเหตุการณ์เบื้องต้นไปยังผู้รับสารก่อนเพื่อความรวดเร็วหลังจากที่บรรณาธิการทราบข่าว หรือได้ข้อมูลจากผู้สื่อข่าวเพื่อเรียกความสนใจจากผู้รับสาร และเป็นการสร้างพื้นที่ให้สำนักข่าวในการ เป็นสื่อแรกที่น่าสนใจ

2. เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter), อินstagram (Instagram), เว็บไซต์ (Website): ใช้ในการแจ้งข้อมูลที่ได้มาเพิ่มเติมมีเนื้อหาที่ละเอียดขึ้นจากที่ครั้งแรกเป็นการรายงานใน ลักษณะการพาดหัวข่าวหรือการสรุปข่าวสั้น โดยมีข้อมูล ภาพถ่าย คำสัมภาษณ์ วีดิโอคลิป เพื่อ ก่อให้เกิดการติดตามข่าวต่อเนื่องเกี่ยวกับประเด็นข่าว และการแสดงความคิดเห็นของผู้รับสาร เกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นๆ

3. เว็บไซต์ (Website), เฟซบุ๊ก (Facebook), ยูทูบ (YouTube): ในการรายงานข่าว การเพิ่มเติมเนื้อหาในเชิงวิเคราะห์ การเพิ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือข้อมูลข่าวที่พิเศษกว่าสำนัก ข่าวอื่น เพื่อให้ผู้รับสารได้รับทราบข้อมูลครบถ้วนเกี่ยวกับประเด็นนั้น ๆ ผ่านช่องทางรายการข่าว บันเทิงที่น่าสนใจด้วยการออกอากาศคู่ขนานกับการออกอากาศทางโทรทัศน์ดิจิทัล ซึ่งผู้รับสาร สามารถแสดงความคิดเห็นและส่งต่อข่าวได้ในขณะที่ทำการรับชม หรือการรายงานสดจากสนามข่าว ระหว่างที่นักแสดง ดารา ศิลปิน ให้สัมภาษณ์ทันทีเพื่อดึงให้ผู้รับสารติดตามตลอดเวลา

4. ออฟฟิเชียล แอคเคาท์ ไลน์ (Official Account LINE): การประชาสัมพันธ์ข่าวที่จะ นำเสนอไปยังกลุ่มผู้รับสารโดยตรงนอกจากนี้ยังมี ทวิตเตอร์ (Twitter), อินstagram (Instagram) และทวิตเตอร์ (Twitter) ที่สามารถแจ้งข่าวสารได้ทันที

5. ไลน์ ทีวี (Line TV): ผลิตรายการบันเทิงโดยเน้นการนำเสนอเนื้อหาที่เฉพาะกลุ่ม มากยิ่งขึ้น สามารถแจ้งเตือนผู้ชมได้ทันทีเมื่อถึงเวลาการออกอากาศ อีกทั้งยังสามารถรับชมย้อนหลัง ได้ทุกช่วงเวลาที่ต้องการ

4.1.6 บทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงยุคหลอมรวมสื่อ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 ท่านได้สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงใน ยุคหลอมรวมสื่อ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเด็นด้วยกันคือ บรรณาธิการจะต้องไม่นำเสนอ ข่าวโดยไร้แหล่งที่มา รู้ว่าอะไรควรนำเสนอและอะไรไม่ควรนำเสนอ เคารพสิทธิส่วนบุคคล และเพื่อ ป้องกันความผิดพลาดในการนำเสนอข่าวบรรณาธิการจะต้องควบคุมการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าว ทำ ตัวเองให้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ลึกและดีที่สุด พร้อมทั้งจะเรียนรู้พัฒนาตนเองเสมอนอกจากนี้ต้องรู้จัก ประยุกต์เนื้อหาข่าวที่มีให้สามารถนำเสนอในแต่ละช่องทางการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4.1.6.1 ไม่นำเสนอข่าวโดยไร้แหล่งที่มา

สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับบทบาทของบรรณาธิการข่าวยุคหลอมรวมสื่อ คือไม่นำเสนอข่าวโดยไร้แหล่งที่มา ต้องหนักแน่นไม่ตื่นตูมไปกับกระแสข่าว อย่ามุ่งที่ความเร็วหรือเป็นสื่อแรกที่ได้นำเสนอข่าวเพราะอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย ต้องเน้นความถูกต้องของข่าว และเคารพสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่ทำร้ายคนที่ตกเป็นข่าว

“บรรณาธิการต้องไม่นำเสนอข่าวที่ไม่เป็นกลาง แม้ข่าวนั้นจะอยู่ในความสนใจของประชาชนแต่ถ้านำเสนออาจจะกระทบหรือส่งผลร้ายแรงต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าวได้ จึงควรพิจารณาให้ดี” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

“อย่าให้เทคโนโลยีมากำหนดเรา เพราะการเน้นความรวดเร็วอย่างเดียวอาจจะเกิดความผิดพลาดได้ง่าย ต้องรู้ว่าประเด็นแบบไหนควรจะนำมาเล่นเป็นข่าว และประเด็นแบบไหนที่ไม่ควรหยิบมาเล่น การเคารพสิทธิส่วนบุคคลของแหล่งข่าว มีความรับผิดชอบต่อสังคมและแหล่งข่าว” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“ความถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ ต้องมีจรรยาบรรณ ไม่นำเสนอข่าวที่อาจจะกระทบหรือทำร้ายใคร” (ปณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

“ยิ่งใครก็ได้สามารถโพสต์ข้อมูลลงในสื่ออินเทอร์เน็ต เราในฐานะสื่อต้องระวังมากยิ่งขึ้น ไม่นำเสนอแบบไร้ที่มาหากเป็นข่าวที่มีการโพสต์ขึ้นมัลลอย ๆ และไม่ใช่นักข่าวเป็นคนโพสต์เองก็จะรอสัมภาษณ์ก่อนแล้วค่อยนำเสนอพร้อมสำนักข่าวอื่น” (มลิวัลย์ หวันสุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนท์เอ็นเตอร์เทน)

จากข้อมูลข้างต้นเมื่อทำการวิเคราะห์หาลึกลงไปพบว่าท่ามกลางการแข่งขันเพื่อนำเสนอข่าวที่รวดเร็วทันนั้น บรรณาธิการต้องหัดไต่ตามติดความเคลื่อนไหวของ ดารา นักแสดง จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อาทิ การแสดงความคิดเห็น รูปภาพส่วนตัว การแสดงความคิดเห็นของผู้ที่ติดตาม หากพบความผิดปกติของข้อความ อาทิ แสดงความน้อยใจ ประชดประชัน การใส่ชุดว่ายน้ำโชว์ความเซ็กซี่ การลงรูปภาพคู่กับคนรักที่ไม่เคยเปิดเผยมาก่อน เป็นต้น โดยบรรณาธิการจะนำข้อความ ภาพ การแสดงความคิดเห็นมานำเสนอทางสื่อออนไลน์ของสำนักข่าวก่อนเพื่อเป็นการเปิดประเด็นรอก่อนที่จะผู้สื่อข่าวจะได้สัมภาษณ์ ดารา นักแสดง เกี่ยวกับข้อความ รูปภาพ โดยผู้วิจัยพบว่า การนำภาพ หรือ ข้อความ จากโซเชียลมีเดียของดารา นักแสดง มาใช้นั้นเป็นการนำมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของภาพ หรือข้อความนั้นก่อน แต่ใช้วิธีกล่าวอ้างอิงถึงแหล่งที่มาแทนเพื่อป้องกันการถูกฟ้องร้องเรื่องลิขสิทธิ์

“เดี๋ยวนี้ดารา นักแสดง ชอบโพสต์แสดงความคิดเห็นในอินสตาแกรม ทวิตเตอร์ของตัวเอง บางคนไปเที่ยวที่ไหนกับใคร ทานอาหาร แต่งตัว แต่งหน้า กำลังโกรธรู้สึกละกับใครก็จะ

โพสต์ทุกอย่างลงในสื่อโซเชียลมีเดียหมด ซึ่งถ้าเราเห็นว่าการใช้ภาษา รูปภาพผิดไปจากเดิมก็จับมาเป็นประเด็นนำเสนอ ก่อน ภาพที่นำมาใช้ก็จะมาจากอินสตาแกรมของดาราคอนันต์เลย เดี๋ยวนี้เราจะเห็นว่าพอดาราโพสต์อะไรปุ๊บสักพักก็จะมีคนเอามาเขียนเป็นข่าวทันทีส่วนใหญ่จะเป็นสำนักข่าวออนไลน์ เนื้อหาข่าวก็ไม่มีอะไรมากมายเรียกว่าเป็นการเปิดประเด็นมากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่เลยไม่ได้ขออนุญาตเจ้าของก่อนเอาภาพหรือข้อความมาลงหรอก” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“ตอนนี้นอกจากเช็คหมายข่าวแล้ว บรรณาธิการต้องเฝ้าอินสตาแกรม เฟสบุ๊ก สื่อพันทิป ดูว่ามีการลงภาพ หรือข้อความที่ผิดปกติหรือเปล่า บางทีดาราไปไหนกับใครสักพักจะมีคนเอาภาพมาลง พร้อมเขียนบรรยายเสร็จสรรพว่าเจอที่ไหน มากับใคร แถมเวลาลงภาพก็จะติดแฮชแท็กไปหาดาราคอนันต์ด้วย เราก็จะดึงภาพมาใช้นำเสนอ หรือเก็บไว้เป็นประเด็นถามเวลาเจอดาราคอนันต์ ” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

“พอมีเทคโนโลยีเข้ามาทุกๆ สำนักข่าวนั้นแข่งขันเรื่องความเร็ว เราเองก็ต้องแข่งบ้างแต่ไม่ใช่เน้นเร็วอย่างเดียว เพราะเดี๋ยวนี้ใครก็สามารถโพสต์ข้อมูลลงในสื่ออินเทอร์เน็ตได้ถ้าเป็นข้อมูลที่เรารู้ไปสืบค้นต่อแล้วมีมูลความจริงก็จะนำเสนอเลยทันทีโดยให้เครดิตแหล่งที่มา แต่ถ้าไม่มีก็จะยังไม่นำเสนอออกไปสัมภาษณ์ก่อน แต่ถ้าเป็นข้อมูลจากการโพสต์ของดาราเองก็จะนำเสนอได้ซึ่งก็ใส่เครดิตเช่นกัน” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

“เดี๋ยวนี้เราต้องเฝ้าติดตามการใช้ อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ ของดาราเลยถ้าพบความผิดปกติแล้วหาข้อมูลเพิ่มเติมมีน้ำหนักกว่าจะเป็นความจริงก็จะเปิดประเด็นก่อนเลยแล้วค่อยไปสัมภาษณ์อีกครั้ง แต่ถ้าข้อมูลนั้นมาจากบุคคลนิรนามอันนี้ก็จะไม่นำเสนอเพราะอาจจะถูกฟ้องร้องได้” (มลิวลย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนท์เอ็นเตอร์เทน)

4.1.6.2 ผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gate Keeper)

การทำหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวในฐานะเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gate Keeper) ยังคงอยู่ แต่การปฏิบัติหน้าที่มีรายละเอียดที่ซับซ้อนมากขึ้น เพราะนอกจากจะต้องคอยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล บรรณาธิการข่าวบันเทิงยังต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่เริ่มคัดเลือกหมายข่าวว่างานไหนควรไป งานไหนไม่ควรไป เพราะปัจจุบัน ดารา เจ้าของงานที่จัดแถลงข่าวมีการสร้างกระแสข่าวขึ้นมาเพื่อให้คนข่าวไปสัมภาษณ์ในงานของตนเอง ซึ่งต่างจากอดีตที่บรรณาธิการจะคอยตรวจสอบความถูกต้องหลังจากที่ผู้สื่อข่าวได้ข่าวมาเท่านั้น

“ก่อนนำเสนอข่าวเราต้องตรวจสอบเช็คข้อมูลให้ดี ยิ่งเราเป็นสื่อใหญ่ยิ่งต้องระวัง บางครั้งต้องเช็คตั้งแต่ตอนคัดเลือกหมายงานเลยด้วยซ้ำ เพราะไม่อย่างนั้นเวลาส่งข่าวไปทำมาก็ไม่คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป รวมถึงการตรวจสอบต้องมีที่มาที่ไปก่อนนำเสนอ” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิงช่อง 7)

“หลักๆ เลยเราจะต้องรู้ประเด็นก่อนว่าดาราคณไหนทำอะไร มีเรื่องอะไรที่น่าสนใจ แล้วดูรายชื่อจากหมายข่าวที่ส่งมา แล้วค่อยตัดสินใจเลือกงานแล้วมอบหมายให้น้องนักข่าวไปทำมา ซึ่งบางงานถึงแม้จะมีดารานักที่มีประเด็นที่คนสนใจ แต่บางครั้งก็ไม่ไปนะ เพราะเหมือนเค้าๆ ประเด็นหรือเอามาให้สื่อไปทำข่าว เวลาเรานำเสนอแล้วคนดูไม่ได้อะไรจากการรายงานข่าวเราก็เลือกที่จะไม่ไปทำตั้งแต่แรก และการตรวจสอบความถูกต้องนี้สำคัญมากไม่อย่างนั้นข่าวที่นำเสนอออกไปก็ไม่มีคุณภาพ รายการก็เสียชื่อไปด้วย” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“เดี๋ยวนี้ให้ทีมนักข่าวช่วยกันดูหมายงานมาให้ก่อนเบื้องต้น แล้วคัดกรองอีกทีเป็นการฝึกให้นักข่าวคิดประเด็นและวิเคราะห์หามุมมองไปสัมภาษณ์ เรามีหน้าที่ดูว่าเนื้อหาข่าวที่ได้มามีมิติหรือเปล่า เหมาะที่จะออกอากาศไหม บางครั้งรู้ก่อนได้มาก่อนก็อาจจะยังไม่นำเสนอหรือให้สำนักข่าวออนไลน์นำเสนอก่อนแล้วเรค่อยนำเสนอตามเพราะบางทีก็เสี่ยงกับการโดนฟ้อง” (มลิวลย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“เวลานักข่าวได้ข้อมูลข่าวมาแล้วเราก็ต้องมานั่งดูว่าบทสัมภาษณ์ข่าวนั้นมันโอเคเหมาะจะนำเสนอหรือเปล่า บางทีถามไปแล้วไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน ดารากถามคำตอบคำก็ไม่นำเสนอเก็บไว้เป็นสืู่ปดึกๆ ต้องคัดเลือกดีๆ เพราะข่าวเดี๋ยวนี้เหมือนกันไปหมด ถ้านำเสนอเหมือนๆ กันเราก็ไม่แตกต่างคนดูก็จะหาย ความถูกต้องก็สำคัญ ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้องคนดูก็จะไม่เชื่อเรา” (ปาณิสรา ช่มอาวุธุมิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.6.3 ศักยภาพ และหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวบันเทิงกับช่องทางการสื่อสาร

ในขณะที่ทรัพยากรข่าว แหล่งข่าว รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจมีจำนวนเท่าเดิม ทำให้บรรณาธิการต้องบริหารเนื้อหาข่าวที่ได้มาแต่ละวันให้สามารถนำเสนอผ่านแต่ละช่องทางการสื่อสารด้วยรูปแบบที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

“บรรณาธิการต้องบริหารจัดการเนื้อหาข่าวที่มีอยู่กระจายนำเสนอได้ในทุกช่องทาง โดยปรับรูปแบบข่าวให้เข้ากับช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

“บรรณาธิการในยุคนี้ต้องรู้จักประยุกต์เนื้อหาข่าวที่มีให้สามารถนำเสนอในแต่ละช่องทางการสื่อสาร เพราะทุกวันนี้เทคโนโลยีพัฒนาไปเร็วมาก คนดูก็จะกระจายไปตามช่องทางที่เขาถนัด

หน้าที่ของเราต้องบริหารจัดการเนื้อหาที่มีอยู่ให้” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“บรรณาธิการต้องรู้จักการบริหารต่อยอดเนื้อหาข่าว เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการเปลี่ยนรูปแบบของเนื้อหาให้เข้ากับแต่ละช่องทาง เพราะเดี๋ยวนี้คนดูแยกย่อยไปอยู่ตามสื่อต่าง ๆ เยอะมาก อย่างถ้าเราอยากให้คนอ่านแชร์ข่าวของเราก็ต้องนำเสนอทางเฟซบุ๊ก” (มลิวลีย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“บรรณาธิการตอนนี้ต้องทำหลายหน้าที่มากกว่าเดิม ไม่ใช่แค่ตรวจข่าวแล้วนำออกอากาศ แต่ยังต้องบริหารเนื้อหาข่าวกับสื่อที่มีตอนนี้อยู่ ซึ่งแต่ละสื่อก็มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมจะได้เกิดประโยชน์จริง ๆ แต่ที่สำคัญคือต้องรักษาคุณค่าของข่าว ไม่นำเสนอข่าวที่ไม่มีแหล่งที่มา” (ปานิสร่า ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

4.1.6.4 ทำตัวให้รู้สึกเรื่องใดเรื่องหนึ่งและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ บรรณาธิการบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อจะต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญด้านใดด้านหนึ่งเป็นอย่างดี รู้ให้ลึก รู้ให้จริง และพร้อมที่จะเปิดใจรับฟังปรับตัวที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้

“ต้องทำตัวเองให้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ลึกและดีที่สุด เหมือนตัวอักษรที (T) ที่มีแกนกลางที่ชำนาญเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นอย่างดี และขยายแขนงอนด้านบนออกไปให้เยอะที่สุดเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่าคิดเองว่าสิ่งที่เราทำนั้นตอบโจทย์คนดู ต้องทำการวิจัยว่าคนดูจริงๆ เค้ายากดูอะไร ไม่อยากดูอะไร เพื่อผลิตเนื้อหาที่ตรงใจกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด” (มลิวลีย์ หวันสู, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2560) (โปรแกรมโปรดิวเซอร์อาวุโสรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“อย่ายึดติดอะไรเดิมๆ ต้องเปลี่ยนแปลง ปรับตัวเองให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ไม่อย่างนั้นเราก็จะคุยกับเด็กที่เป็นผู้สื่อข่าวคนรุ่นใหม่ไม่รู้เรื่อง ต้องผสมความรู้ที่เราให้เข้ากับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเสมอ” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์)

“เราต้องรู้ให้ลึก รู้ให้จริงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างหลักการเขียนข่าวเราจะต้องแม่นยำ แต่ภาษาที่เขียนอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยซึ่งเราก็ต้องปรับเปลี่ยนตามไม่อย่างนั้นบทข่าวก็จะโบราณคนดูก็ไม่เข้าใจ รวมถึงรูปแบบการสื่อสารตอนนั้นมันมีหลากหลายมากขึ้น ไม่ได้แบ่งแยกแล้วว่ารูปแบบนี้ใช้กับสื่อโทรทัศน์ รูปแบบนี้ใช้กับสื่อสิ่งพิมพ์ มันหลอมรวมกันหมดแล้วเราก็ต้องปรับตัวตาม” (วันเพ็ญ พงษ์สิทธิผล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าแผนกข่าวบันเทิง)

“ต้องปรับทัศนคติของตัวเองใหม่ว่าตอนนี้โลกการสื่อสารเปลี่ยนไปแล้ว ในฐานะบรรณาธิการข่าวเราต้องเปลี่ยนตัวเองตามคือเรียนรู้ช่องทางการนำเสนอมากขึ้น แม่นยำในเรื่องการ

เขียนข่าว หรือเก่งเรื่องการปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหา” (ปาณิสรา ชุ่มอาวุฒิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

นอกจากหน้าที่และบทบาทในการทำงานของบรรณาธิการข่าวเปลี่ยนไปแล้ว อีกหนึ่งส่วนที่สำคัญในกระบวนการสื่อข่าวก็คือ ผู้สื่อข่าว ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่หาข้อมูลประสานงานกับแหล่งข่าว ทำการสื่อข่าวเอามาข้อมูลมารายงานให้ผู้ชมได้ทราบ ตามที่ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนี้

4.2 กระบวนการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ

เพื่อศึกษากระบวนการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวบันเทิงด้าน กระบวนการหาประเด็นข่าว การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว การสัมภาษณ์เพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก ปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึก การนำเสนอข่าวจากภาคสนาม และคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมของสื่อ จากการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวที่มีประสบการณ์ทำข่าวบันเทิงตั้งแต่ยุคที่ต้องนำเสนอข่าวผ่านสื่อดั้งเดิมมาจนถึงยุคสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ผู้วิจัยพบว่าผู้สื่อข่าวบันเทิงมีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ใช้ในกระบวนการสื่อข่าวบันเทิง ใน 3 ขั้นตอนหลักคือ การหาประเด็นข่าว และรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์แหล่งข่าว การส่งข่าวให้กองบรรณาธิการและการรายงานข่าวจากภาคสนาม ดังนี้

4.2.1 การหาประเด็นข่าว และการรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้สื่อข่าวได้รับมอบหมายงานจากบรรณาธิการแล้วในหมายข่าวที่ได้รับมานั้นจะแจ้งข้อมูลว่าเป็นงานเกี่ยวกับอะไรมีดาราท่านใดมาร่วมงานบ้างขั้นตอนแรกคือการหาข้อมูลเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ และประกอบการเขียนบทข่าว ตลอดจนภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวเพื่อใช้ประกอบในขั้นตอนการรายงานข่าว ในการหาประเด็นและข้อมูลต่างๆ นั้น ผู้สื่อข่าวใช้วิธีพูดคุยกับตัว ศิลปิน ดารา นักแสดง ผู้จัดการ หรือบุคคลที่ใกล้ชิด รวมถึงผู้สื่อข่าวต่างสำนักเพื่อทราบถึงพฤติกรรมหรือความเป็นไปในชีวิตของดารา ศิลปิน นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวยังหาข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ด้วยการเช็คข้อมูลจากการโพสต์รูปภาพ ข้อความ ในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ส่วนตัวของดารา อาทิ อินสตาแกรม (Instagram) ทวิตเตอร์ (Twitter) รวมถึงการแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์บันเทิงต่างๆ

4.2.1.1 แหล่งข้อมูลข่าวบันเทิง

- แหล่งข้อมูลบุคคลซึ่งอาจจะเป็น นักแสดง ดารา ที่ผู้สื่อข่าวจะไปสัมภาษณ์โดยตรง หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับดาราท่านนั้น อย่างผู้จัดการส่วนตัว เพื่อน หรือคนในครอบครัว ช่างแต่งหน้า

- แหล่งข้อมูลที่มาจากโซเชียลมีเดียซึ่งเป็นข้อมูลจากการใช้สื่อออนไลน์ของดารานักแสดง หรือเป็นข้อมูลที่มาจากสื่อ อินสตาแกรม (Instagram) ทวิตเตอร์ (Twitter) เฟซบุ๊ก (Facebook) ที่ทำให้การค้นหารวบรวมข้อมูลรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

“แหล่งข้อมูลหลักๆ ที่ใช้ก็คือข้อมูลจากตัวบุคคลที่เป็น ดารา ผู้จัดการ ที่มีทั้งจากคนในวงการบันเทิงและข้อมูลจาประชาชนทั่วไปที่เข้ามาโพสต์คอมเมนต์ข้อความ ทำให้การรวบรวมข้อมูลในปัจจุบันง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น ระหว่างที่หาข้อมูลนักข่าวพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่าประเด็นไหนที่ควรเลือกทำข่าว ประเด็นใดควรปล่อยผ่าน และหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ที่นักแสดง ดารา นักร้องใช้โพสต์เรื่องราวส่วนตัว เดียวนี้ดารามักเปิดเผยเรื่องส่วนตัว หรือแสดงความคิดเห็น แสดงอารมณ์ ผ่านอินสตาแกรม ทวิตเตอร์ หรือข้อความที่มีคนแสดงความคิดเห็นก็สามารถนำมาต่อยอดเป็นประเด็นคำถามได้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย ที่มีทั้งจากคนในวงการบันเทิง และข้อมูลจากประชาชนทั่วไปที่เข้ามาโพสต์คอมเมนต์ข้อความ ทำให้การรวบรวมข้อมูลในปัจจุบันง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“เทคนิคในการหาประเด็นของพี่คือการเข้าไปพูดคุยกับตัวดารา ผู้จัดการ แฟนคลับ เพื่อหาเรื่องราวที่น่าสนใจมานำเสนอต่อ” (เสาวลักษณ์ สุขกิจพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ถ้าอยากได้ประเด็นที่พิเศษ แตกต่างจากที่อื่นก็ต้องหาจากแหล่งข่าวที่เป็นบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นตัวดารา ผู้จัดการ คนในครอบครัว แม้แต่คนที่ได้ร่วมงานกับดารา อย่างช่างแต่งหน้า ทำผม ทีมงานกองถ่ายจะมีประเด็นที่ยังไม่เคยเป็นข่าวมาก่อนให้เราได้รับรู้” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“เดี๋ยวนี้ผู้จัดการส่วนตัว หรือแม้กระทั่งตัวดาราก็เป็นคนให้ประเด็นเอง นอกจากนี้เราหาได้จากโซเชียลมีเดียซึ่งมีบุคคลได้ถ่ายแล้วโพสต์ไว้ และมีการแชร์ต่อจนเกิดกระแส รวมถึงอินสตาแกรมของนักแสดง แฟนเพจ การติดแฮชแทคจากแฟนคลับ แหล่งเทคโนโลยีส่งผลต่อคนทำข่าวให้รวดเร็วขึ้น สามารถนำมาต่อยอดนำเสนอออกอากาศได้เลย” (นันทิศา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสช่อง 7)

“ถ้าอยากได้ประเด็นที่แตกต่างก็ต้องหาประเด็นจากตัวแหล่งข่าว หรือคนที่ใกล้ชิด เพราะจะทำให้เราได้ข้อมูลข่าวนำเสนอที่พิเศษกว่าที่อื่น แต่ถ้าเป็นประเด็นที่อยู่ในกระแสก็จะหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพราะรวดเร็วรวบรวมได้ง่ายกว่า” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลิ)

“ส่วนตัวจะใช้วิธีเข้าไปพูดคุยกับผู้จัดการ คนติดตาม หรือก่อนสัมภาษณ์ก็จะพูดคุยถามไถ่ความเป็นไปในชีวิต มีแผนจะทำอะไรอยู่หรือเปล่า รวมไปถึงเรื่องสุขภาพครอบครัว แล้วจับประเด็นจากคำตอบมาต่อยอดสัมภาษณ์เพื่อนำเสนอเป็นข่าวได้ ความจริงแล้วทุกเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวดารานั้นสามารถทำเป็นข่าวได้หมด เพียงแต่นักข่าวเองก็ต้องมีภูมิความรู้เกี่ยวกับดารานั้นมาด้วยว่าเค้ามีความน่าสนใจตรงไหน มีแผนคลับติดตามข่าวเยอะหรือเปล่า เคยให้สัมภาษณ์เรื่องไหนไปแล้วบ้าง หากเป็นเรื่องที่ดารานั้นเคยให้สัมภาษณ์ไปแล้วเราต้องรู้จักบิดมานำเสนอในมุมที่ยังไม่เคยมีใครทำ ซึ่งนักข่าวที่มีประสบการณ์มักจะใช้วิธีนี้ทำให้ได้ประเด็นข่าวที่ต่างจากคนอื่น”(ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ช่อง Work point)

“ถ้าเป็นดาราที่มีประเด็นอยู่ในกระแสจะหาข้อมูลที่ได้จากสื่อออนไลน์ แต่ถ้าดาราที่จะสัมภาษณ์ไม่มีประเด็นช่วงนั้นก็ถามถามข้อมูลจากผู้จัดการหรือถามที่เจ้าตัวเลย โดยจะพูดคุยถามไถ่ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ว่าช่วงนี้ทำอะไรอยู่ มีแผนจะไปเที่ยวหรือลงทุนทำธุรกิจไหม แล้วพิจารณาว่าประเด็นใดที่ยังไม่มีใครสัมภาษณ์มาก่อน” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“ทุกวันนี้ นักข่าวต้องตามติดสื่อออนไลน์ หรือเว็บไซต์ เพจข่าวบันเทิงต่างๆ โดยเฉพาะในช่วงไหนที่ดารานั้นมีประเด็นข่าวตกอยู่ในกระแสก็อาจจะมีการโพสต์รูปภาพ ข้อความ สัญลักษณ์บางอย่างลงในโซเชียลมีเดียของตนเองสิ่งเหล่านี้ นักข่าวสามารถนำมาต่อยอดเพื่อนำไปตั้งเป็นประเด็นคำถามได้ แต่แหล่งข่าวที่แม่นยำที่สุดคือบุคคลซึ่งอาจจะหาจากเจ้าตัวเองเลย หรือคนใกล้ชิดตัวความถึงเพื่อนักข่าวซึ่งช่วยเราได้มาก” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“ข้อมูลเดี๋ยวนี้น่าง่าย แต่หาให้พิเศษจริง ๆ จะยากถ้าเป็นข้อมูลที่เป็นประเด็นที่มาจากสื่อออนไลน์ก็จะเป็นประเด็นที่เป็นกระแส เรื่องรักเลิกลา แต่ถ้าจะให้พิเศษก็ต้องเป็นแหล่งข่าวบุคคลที่เป็นคนใกล้ชิด อย่างผู้จัดการดารา คนในกองถ่าย ช่างแต่งหน้า และเพื่อนักข่าวซึ่งจะมีข้อมูลที่ลึกและเชื่อถือได้” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“แหล่งข้อมูลส่วนใหญ่ถ้าเข้าถึงตัวบุคคลได้จะดีมากเพราะจะเป็นเรื่องที่ใหม่ สด ไม่มีใครรู้ทำให้เราได้อะไรใหม่ๆ มานำเสนอ ส่วนสื่อออนไลน์ก็ช่วยให้เรานั้นทำงานได้เร็วขึ้นซึ่งก็ต้องคอยติดตามสื่อออนไลน์ของดารา นักร้อง ซึ่งมีเยอะมากต้องขยันเปิดเช็ค ไล่อ่านข้อความบ่อยๆ” (วรัญญ ภัสร์ พิมทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารา รายวันและสื่อออนไลน์)

4.2.1.2 เนื้อหาของข่าวบันเทิงที่น่าสนใจในปัจจุบัน

เนื้อหาข่าวที่น่าสนใจในปัจจุบันเป็นเนื้อหาที่มีความคล้ายกับเนื้อหาข่าวที่น่าสนใจในอดีต ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ผลงานการแสดง เนื้อหาที่เกี่ยวกับละคร รายงาน องค์กรต่างๆ ซึ่งในอดีตข่าวบันเทิงจะนำเสนอเรื่องผลงานของ ศิลปิน นักร้อง นักแสดง เป็นนหลัก แต่ในปัจจุบันเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวได้รับความนิยมมากกว่าทำให้เนื้อหาที่น่าสนใจนั้นมุ่งเน้นนำเสนอเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะเรื่องความรัก พฤติกรรมด้านต่างๆ ของนักแสดง มากกว่าผลงาน

1. เนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ไม่คาดคิดหรือแสข่าว: หากในหมายข่าวที่ได้รับมอบหมายมี ดารา นักแสดง ที่กำลังตกอยู่ในกระแสข่าว ประชาชนให้ความสนใจอยากทราบความจริงหรือความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น ผู้สื่อข่าวต้องทำความเข้าใจกับประเด็นนั้นว่าต้นเหตุมาจากไหน มีใครเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้บ้างเพื่อให้เวลาสัมภาษณ์จะได้ตั้งถามตรงประเด็น สามารถซักไซ้เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจน

2. เรื่องส่วนตัวของดารา นักแสดงที่ประชาชนต้องการทราบทุกความเคลื่อนไหว: กรณีที่บรรณาธิการมอบหมายงานให้และงานนั้นดาราไม่มีประเด็นที่อยู่ในกระแสให้ติดตามจะเป็นงานที่เกี่ยวกับการมอบรางวัลหรืองานที่เกี่ยวกับประโยชน์ทางสังคมที่มีคุณค่าผู้สื่อข่าวสามารถสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องและนำเสนอข่าวนั้นได้เลย หรือหมายงานนั้นอาจจะมีดาราดังที่ประชาชนให้ความสนใจติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทุกเรื่อง หากผู้สื่อข่าวอยากได้ประเด็นที่พิเศษจากผู้สื่อข่าวสำนักอื่นก็ต้องหาโอกาสสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวกับดาราท่านั้น โดยการต่อยอดประเด็นข่าวที่สำนักอื่นได้สัมภาษณ์ไปแล้วหรือสัมภาษณ์เรื่องเกี่ยวกับครอบครัว การวางแผนอนาคต สุขภาพ ผลงาน แนวทางการใช้ชีวิต มุมมองเรื่องรัก เป็นต้น

“ข่าวที่น่าสนใจในปัจจุบันมี 2 แบบคือ ประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติเป็นเหตุการณ์ อาทิ อุบัติเหตุ ภาพหลุด ความขัดแย้ง การแต่งงาน หย่าร้าง เป็นต้น” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“เดี๋ยวนี้การเจอ ดารา นักแสดง หรือคนในวงการบันเทิงนั้นง่ายมาก เพราะสินค้าต่างๆ เมื่อรู้ว่าดาราคณไหนกำลังตกเป็นข่าวอยู่ก็จ้างให้ดาราคณนั้นมาร่วมงานพร้อมเขียนประเด็นข่าวลงในจดหมายข่าวมาเลย แต่ถ้าดาราดังๆ อย่าง อัม พัชราภา ถึงแม้วันที่ออกงานโชว์ตัวอาจจะไม่มีประเด็นในกระแสอะไรเลย ซึ่งประเด็นที่สัมภาษณ์อาจจะหยิบยกมาจากอินสตาแกรมที่ อัม ได้โพสต์เอาไว้ว่าไปเที่ยวที่ไหน ทำอะไรมา เรื่องงานละคร หรือแม้แต่การแต่งตัวออกงานของ อัม คนก็สนใจติดตามมากมาย แต่หากเป็นดาราทั่วไปตัวนักแสดงเองก็ต้องรู้จักคิดหยิบเรื่องราวที่อยู่แวดล้อมกับตัวดารามาสัมภาษณ์เพื่อนำเสนอโดยพิจารณาว่าประเด็นที่เราจะทำนี้เหมาะสมที่จะเป็นข่าวได้หรือไม่

ให้อะไรกับคนดู ทำร้ายหรือล้าเส้นสิทธิส่วนบุคคลหรือเปล่า” (วรัญญ์ภัทร์ พิมพ์ทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“เนื้อหาที่นำเสนอตอนนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องส่วนตัวของดารามากกว่า ถึงแม้ว่าเราจะไปเจอดาราในงานแถลงข่าวเปิดตัวละครก็ตามแต่น้ำหนักก็จะเน้นนำเสนอไปทางประเด็นส่วนตัว เพราะคนให้ความสนใจมากกว่า” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“หลักๆ ที่นำเสนอตอนนี้ก็จะมีข่าวที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว รัก เลิก เกาเหลา เซ็กส์ คดี ความ และเรื่องผลงานแต่ต้องโดดเด่นจริง ๆ ซึ่งเดี๋ยวนี้ดารามีผลงานโดดเด่นและคนอยากทราบว่าจะเล่นละครเรื่องไหนต่อมีน้อยมากข่าวที่นำเสนอเลยมีแต่เรื่องส่วนตัวมากกว่า” (วรัญญ์ภัทร์ พิมพ์ทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“ข่าวส่วนตัวของดาราคอนจะสนใจติดตามแบบเกาะติดเลยยิ่งถ้าเป็นข่าวการเลิกซึ่งมาจากมือที่สามยิ่งได้รับความสนใจซึ่งอาจเป็นเพราะคนดูเอาไปพูดกับเพื่อนต่อได้ทำให้ข่าวที่นำเสนอจะเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวมากกว่า ส่วนผลงานก็จะนำเสนอเช่นกันแต่นั่นที่ผลงานของดาราดัง เพราะคนจะให้ความสนใจทุกเรื่อง” (ณกุล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“ข่าวในกระแสเหตุการณ์จะมีคนให้ความสนใจอยากรู้ข้อมูลมากกว่าข่าวที่เกี่ยวกับผลงานเพราะส่วนใหญ่ผลงานสามารถติดตามได้จากที่ดาราโพสต์ลงโซเชียลมีเดียของตัวเองอยู่แล้ว แต่ข่าวที่เกี่ยวกับความรัก หรือข่าวที่เป็นแง่ลบนั้นดาราไม่ค่อยลงทำให้เวลาเรานำเสนอข่าวก็จะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่” (เสาวลักษณ์ สุกิจพิพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ตอนนี้ความสนใจของคนดูเปลี่ยนไปเยอะมากจากเมื่อก่อนเรานำเสนออะไรไปคนก็จะดูข่าวนั้นแต่ตอนนี้ไม่ใช่แล้ว คนดูจะเป็นคนบอกว่าอยากดูข่าวแบบไหนแล้วเราก็ไปหาข้อมูลมานำเสนอซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข่าวที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดอย่างภาพหลุดหรือเรื่องที่ดาราไม่อยากให้ใครรู้ ส่วนผลงานละครก็จะได้รับความสนใจน้อยลง ยิ่งถ้าดาราคอนนั้นไม่มีชื่อเสียงคนก็ไม่อยากทราบว่าทำอะไร เล่นอะไร” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

“เรื่องส่วนตัวของดาราขายได้ตลอดกาล ซึ่งเราไม่จำเป็นต้องนำเสนอประเด็นที่เป็นด้านลบอย่างเดียว แต่จริง ๆ แล้วเรื่องส่วนตัวด้านดี ๆ ก็สามารถนำเสนอได้แต่ต้องสร้างสรรค์การนำเสนอให้น่าสนใจอย่างข่าวความกตัญญู การทำงานเพื่อการกุศล หรือการออกกำลังกาย ธุรกิจ แต่ต้องเป็นเรื่องที่ดาราไม่เคยพูดที่ไหนมาก่อนก็ทำให้คนสนใจติดตาม อย่างข่าวผลงานก็เช่นกันหากมี

รูปแบบนำเสนอที่สนุกไม่น่าเบื่อคนก็ติดตามโดยเฉพาะกลุ่มแฟนคลับที่อยากรู้เรื่องผลงานดารา” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ)

“ช่อง 3 จะนำเสนอเรื่องผลงานด้านละครของดารามากกว่าเพราะเป็นการโปรโมท ละครแต่ก็จะพ่วงเรื่องความรักไปด้วย เมื่อนำเสนอไปแล้วได้กระแสตอบรับมีคนแชร์ต่อเยอะกว่าการ นำเสนอข่าวผลงานเพียงอย่างเดียว” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“เวลามสัมภาษณ์เราจะเริ่มต้นด้วยการสัมภาษณ์เรื่องผลงานก่อนและตามด้วยคำถาม เรื่องส่วนตัวถือว่าเป็นสูตรสำเร็จในการสัมภาษณ์ดาราในช่วงเวลานี้แต่บางครั้งอาจจะเป็นการ สัมภาษณ์เน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปเลย ซึ่งยอมรับว่าเป็นเรื่องส่วนตัวหรือกระแสข่าวมากกว่าเรื่อง ผลงานเพราะคนสนใจติดตามมากกว่า” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“ตอนนี้ดาราสามารถโปรโมทผลงานตัวเองทางอินสตาแกรม หรือทวิตเตอร์ ทำให้ข่าว ที่เวลาไปสัมภาษณ์ก็จะเป็นข่าวเหตุการณ์ในเวลานั้น เพราะส่วนคนดูต้องการทราบว่าดาราจะตอบ คำถามเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไรทำให้เวลานำเสนอข่าวก็จะเน้นเรื่องส่วนตัวมากกว่าเรื่องผลงาน” (ปาณิสรา ช่มอวุฒิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ช่อง Workpoint)

“ช่อง 7 จะนำเสนอข่าวเรื่องผลงานของดารามากกว่าเรื่องส่วนตัว โดยส่วนใหญ่จะ เป็นดาราในสังกัด ส่วนข่าวเหตุการณ์หรือข่าวในกระแสก็มีการนำเสนอเช่นกันแต่น้อยกว่าซึ่งแฟน ๆ ที่ติดตามข่าวจากทางรายการจะทราบว่าหากต้องการทราบเรื่องผลงานต้องติดตามรายการเราเพราะ จะมีภาพข่าวที่พิเศษมาให้ชมตลอด” (นันทิตา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง7)

ภาพที่ 4.13: ตัวอย่างจดหมายเชิญสื่อเพื่อร่วมงานแถลงข่าว

บริษัท ยายเหิ ครีเอชั่น จำกัด ผนึกกำลังแบรนด์เสื้อผ้าแฟชั่นชั้นนำสำหรับเด็กกว่า 30
แบรนด์ เนรมิต Run Way สุดหรู เพื่ออวดโฉมเสื้อผ้าเด็กใน Concept Thai Style Fashion ของเหล่า Thai
Kids Designer ชั้นนำของเมืองไทยในงาน **"Yayee Thai Kids Designer 2017"**

โดยมี **ฟิล์ม รัฐภูมิ ไชย-อามิณา กุล แม่โบว์ น้องมะลิ** ร่วมเดินแฟชั่นครั้งนี้



ในวันอาทิตย์ที่ 23 กรกฎาคม 2560
ลงทะเบียน 16:00 น. ณ ลาน Infinicity Hall ชั้น 5 สยามพารากอน

เวลา 16.30 น. พบ Mini Concert จาก ฟิล์ม รัฐภูมิ ที่จะมาร้องเพลงในแฟชั่นโชว์ แบรนด์ **La Famille kids**

*** สัมภาษณ์ร่วมศิลปินดารากับผู้บริหารแบรนด์ โดยตัวสัมภาษณ์ศิลปินดารา ***

เวลา 17.00 น. พบ อามิณา กุล (ไอซ์) นักแสดงจาก สามใบไม้น่ารัก, พลิกพลังสิริมยุ นักแสดงสังกัดช่อง 3 โดยน้องไอซ์
มาเดินแฟชั่นโชว์กับน้องเซเลบ 8 คน ในแบรนด์ **Freshly Kids**

เวลา 18.00 น. พบ น้องมะลิ แม่โบว์ เดินแฟชั่นโชว์ ภายใต้แบรนด์ **La Lune**

สำหรับงานในครั้งนี้ได้นำคอลเลกชั่นพิเศษจากแบรนด์เสื้อผ้าที่ Design โดย Thai Designer มาโชว์เต็มรูปแบบ
สู่สายตาแฟชั่นนิสต้าได้ตลอดทั้งวันที่ 22-23 กรกฎาคม 2560 ณ ลาน Infinicity Hall ชั้น 5 Paragon Cineplex
สยามพารากอน

สอบถามเพิ่มเติม 084-0858148

4.2.2 การสัมภาษณ์แหล่งข่าว และปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลเชิงลึก

ผู้สื่อข่าวบันเทิงให้คำตอบไปในทิศทางเดียวกันว่าขั้นตอนการสัมภาษณ์ถือเป็นหัวใจหลักของกระบวนการสื่อข่าวเพราะถึงแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วแต่ถ้าผู้สื่อข่าวไม่สามารถเข้าถึง และดึงข้อมูลจากแหล่งข่าวได้ก็ถือว่าประเด็นข่าวนั้นไม่สมบูรณ์ทำให้ข่าวนั้นเป็นเพียงข่าวลืออยู่ โดยการสัมภาษณ์สามารถจำแนกออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

4.2.2.1 ขั้นตอนการสัมภาษณ์แหล่งข่าว

- ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าว และข้อมูลส่วนตัวแหล่งข่าวมาเป็นอย่างดีเพื่อเตรียมใช้เป็นคำถามในการสัมภาษณ์

- การสัมภาษณ์อาจเปิดให้แหล่งข่าวได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองก่อน แล้วผู้สื่อข่าวจึงค่อยตั้งคำถามทั่วไปที่เกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์นั้น ระหว่างที่สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวต้องมีสมาธิ จับใจความประเด็นที่น่าสนใจต่อยอดในการคำถาม

- ใช้ภาษา น้ำเสียงที่ดีในการตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่แท้จริงของข่าวสาร ระหว่างสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวอาจจะถามเรื่องที่ทำให้แหล่งข่าวรู้สึกเหมือนโดนไล่ต้อน

- ทำบรรยากาศให้ดารารู้สึกผ่อนคลาย เป็นกันเอง ที่สำคัญต้องรู้จักว่านิสัยส่วนตัวของดารา นักแสดงคนนั้นๆ เป็นอย่างไรของแหล่งข่าว

- จัดบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์แม้จะมีอุปกรณ์บันทึกเพื่อให้การถอดเนื้อหาการสัมภาษณ์รวดเร็วในขั้นตอนเขียนหรือตัดต่อ

- อย่าตั้งคำถามที่ไม่มีข้อมูลมาก่อน หรือคิดตั้งประเด็นคำถามเองเพียงเพราะอยากได้ข่าวแรงๆ มานำเสนอเพราะนอกจากดาราจะไม่ให้ความเชื่อถือแล้ว ผู้ชมก็จะไม่ให้ความเชื่อถือด้วยเช่นกัน

“นักข่าวเองก็ต้องทำการบ้านเกี่ยวกับข้อมูลให้ดี การใช้คำพูดในการสัมภาษณ์ที่อ่อนน้อมโดยเฉพาะกับแหล่งข่าวอาวุโสในวงการบันเทิง ไม่กดดันให้เค้าเครียด ทำบรรยากาศให้เหมือนเพื่อนคุยกันซึ่งระหว่างสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวต้องสร้างความไว้วางใจต่อแหล่งข่าวด้วย” (นันทิตา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง7)

“นักข่าวจะต้องมีวาทศิลป์ มีจิตวิทยาในการโน้มน้าว จับความรู้สึกจากคำตอบ ท่าทางของนักแสดง ต้องคอยสนุกทำให้ดารารู้สึกให้เหมือนเป็นการคุยกันระหว่างเพื่อนเพื่อลดช่องว่างระหว่างคำว่าดารา กับนักข่าวให้มากที่สุด ที่สำคัญต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับดาราคนนั้นด้วย” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“จากประสบการณ์ข่าว 24 ปี เราจะต้องมีการพูดคุยกับเพื่อนนักข่าวก่อนว่าใครมีประเด็นอะไรที่ต้องการทราบบ้าง จากนั้นก็ปรึกษากันว่าประเด็นคำถามที่เตรียมมาครอบคลุมหรือขาดส่วนไหนไปหรือไม่ หรือจะเรียกว่าเป็นการแชร์ประเด็นกันก็ได้ ระหว่างสัมภาษณ์ในวงรวมเราก็ต้องตั้งใจฟังคำตอบเพื่อช่วยกันถามต่อจนได้ข้อมูลครบถ้วน” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ถ้าหากเป็นประเด็นข่าวใหญ่ดาราอยู่แล้วว่าเราจะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องอะไรก็อาจเปิดให้ดาราเล่าถึงเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนจากนั้นเราก็ค่อยซักถามกลับไปในจุดที่สงสัยแต่ต้องระวังไม่ให้ดารารู้สึกว่าเราไล่บี้เขาอยู่ อย่าทำเหมือนดาราเป็นนักโทษจะทำให้เขารู้สึกไม่อยากจะตอบคำถามหรือไม่ให้ความร่วมมือในครั้งต่อไปเมื่อขอสัมภาษณ์” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ต้องเตรียมตัวไปให้ดีไม่ใช่ไปแบบไร้ข้อมูลเพราะยังมีข้อมูลเป็นพื้นฐานไปมากเท่าไร ข้อมูลการสัมภาษณ์จะครอบคลุมมากขึ้น ระหว่างสัมภาษณ์เราต้องวางบทบาทตัวเองเป็นทั้งผู้ฟังที่ดี และเป็นผู้ถามที่มีความฉลาด รู้จักถ่วงน้ำหนักให้ตอบในสิ่งที่เราอยากรู้ จับอารมณ์ว่าตอนนั้นดารารู้สึกอย่างไร อัดเวลาตอบคำถามเราหรือเปล่าเพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปด้วยดี” (วรรณยุกต์สรพิมทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารา รายวันและสื่อออนไลน์)

“ตอนนสัมภาษณ์เราต้องใช้ภาษาที่ดีไม่ใช่คำถามที่ไม่ให้เกียรติดารารเพราะไม่อย่างนั้นเราก็จะไม่ให้ความร่วมมือ ที่สำคัญต้องทำการบ้านไปให้มากๆ เพราะดารารู้ทันที่ว่าเรารู้เรื่องนี้เยอะมากหากจะหลบเลี่ยงก็ทำได้ลำบาก เราเองก็จะได้ข้อมูลที่แน่นกลับมารายงานด้วย และอย่าถามในสิ่งที่ไม่อยู่ในข้อมูลซึ่งดารารู้สึกว่าเรายัดเยียดในสิ่งที่เขาไม่ได้ทำ” (เสาวลักษณ์ สุขกิจพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“เวลาสัมภาษณ์ถึงแม้จะมีอุปกรณ์อัดเสียงหรือถ่ายจากกล้องวิดีโอแต่นักข่าวควรจดบันทึกข้อมูลที่เป็นจุดสำคัญๆ ไว้ด้วยเพราะจะช่วยให้เวลาเขียนบทข่าวง่ายขึ้นไม่ต้องไปนั่งแกะเทปสัมภาษณ์ก่อนทุกประโยค ที่สำคัญเวลาตั้งคำถามต้องระวังอย่าใช้ภาษาที่เหมือนการดูถูกหรือภาษาที่ไม่สุภาพเพราะจะมีผลต่อการให้ความร่วมมือของสัมภาษณ์ในครั้งต่อไป” (ปริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

“อย่าสัมภาษณ์ในสิ่งที่ตนเองไม่รู้จริงหรือถามคำถามแรงๆเพื่อให้ดาราตอบแรง ๆ กลับมาเพราะต้องการให้ข่าวนั้นเป็นกระแสเพราะจะมีผลต่อความไว้วางใจที่ดารามีให้ อีกทั้งยังเป็นการดูถูกวิชาชีพสื่อมวลชน นักข่าวควรหาข้อมูลไปให้ดีเพราะเวลาได้ตอบคำถามจะได้ครอบคลุมทุกประเด็น” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“นอกจากการเตรียมตัวเรื่องข้อมูลไปเป็นอย่างดีแล้วนักข่าวจะต้องไม่ลืมว่าดาราคือบุคคลที่มีชื่อเสียง ภาษาที่ใช้ในการสัมภาษณ์นั้นต้องให้เกียรติดาราร” (ปาณิสรา ชุ่มอาวุฒิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ช่อง Work point)

“ใช้น้ำเสียงที่ดี มีลูกล่อลูกชนดึงปล่อยช่วงจังหวะเพื่อให้การสัมภาษณ์นั้นมีสีสันไม่น่าเบื่อ นักข่าวควรมีอารมณ์ร่วม จับความรู้สึกของดารารให้ได้ว่าตอนนี้เค้ากำลังสนุก เศร้า เครียด เวลาตอบเพื่อดึงอารมณ์ออกมานำเสนอได้ตามฉบับของข่าวบันเทิง” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

4.2.2.2 ปัจจัยที่ทำให้ได้ข้อมูลที่พิเศษและลึกจากการสัมภาษณ์

ปัจจุบันรายการข่าวบันเทิงส่วนใหญ่จะนำเสนอข่าวที่อยู่ในกระแสที่ได้จากการสัมภาษณ์ร่วมกับสื่ออื่นๆ คำตอบจึงเหมือนกันหมด แต่หากสำนักข่าวใดมีข้อมูลข่าวที่พิเศษมากกว่ารายการอื่นผู้ชมก็จะให้ความสนใจติดตามเป็นพิเศษ ซึ่งการได้มาของข้อมูลที่ลึกและพิเศษนี้เกิดจากปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนี้

- ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างดารากับผู้สื่อข่าวช่วยให้ข้อมูลพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันว่าปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้สื่อข่าวสามารถเข้าถึงข้อมูลที่พิเศษและลึกของข้อมูลนั้น เกิดจากที่ความคุ้นเคย ความสนิทสนม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างดารา นักแสดง กับผู้สื่อข่าวบันเทิง ซึ่งระดับความสัมพันธ์ของดารากับผู้สื่อข่าวบันเทิง มีผลต่อการให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างดารากับผู้สื่อข่าวเหมือนน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ในขณะเดียวกันก็เหมือนลั่นกับฟันที่มีกระทบกระทั่งกันบ้าง แต่ส่วนใหญ่ดาราจะอยู่ได้เพราะการเกื้อหนุนจากผู้สื่อข่าวบันเทิง โดยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงกับนักข่าวนั้นเป็นลักษณะความสัมพันธ์หลายสถานะทับซ้อนกันอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งมีทั้งลักษณะความสัมพันธ์โดยเกิดจากหน้าที่ในการทำงานที่ผู้สื่อข่าวเป็นทั้งผู้ให้การสนับสนุนผลงานของดารา และในขณะเดียวกันก็ยังเป็นนำเสนอพฤติกรรม ขุดคุ้ยหาความจริงหากดาราทำนั้นมิประเด็นข่าวในเชิงลบ ในเวลาเดียวกันยังคอยชี้แนะหาทางออกให้เมื่อดาราเผชิญกับปัญหา

- การที่ผู้สื่อข่าวบันเทิงอยู่สังกัดเดียวกันกับ ดารา นักแสดง

นอกจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือความคุ้นเคยแล้ว สิ่งที่ทำให้นักแสดงไว้วางใจให้สัมภาษณ์ข้อมูลที่พิเศษกว่าสำนักอื่น หรือให้สัมภาษณ์ในกรณีที่เป็นประเด็นข่าวใหญ่คือการเป็นผู้สื่อข่าวที่อยู่ในสังกัดเดียวกันกับนักแสดงเนื่องจากมีความคุ้นเคย นักแสดงจึงมั่นใจว่าจะไม่ถูกหักหลังหรือบิดเบือนคำสัมภาษณ์อย่างแน่นอน เพราะการที่นักแสดงในสังกัดมีข่าวในทางที่เสื่อมเสียออกไปนอกจากส่งผลกระทบต่อตัวนักแสดงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และรายได้ขององค์กร

- การเตรียมข้อมูล บุคลิก ความมั่นใจ การมีวาทีศิลป์ในการตั้งคำถาม

การเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับ ศิลปิน ดารา นักแสดง เป็นอย่างดีก่อนสัมภาษณ์จะทำให้ได้ข้อมูลที่มากขึ้น อีกหนึ่งเหตุผลที่ ดารา นักแสดง เปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวสัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่พิเศษมากขึ้นเกิดจากการที่ผู้สื่อข่าวแสดงให้เห็นว่าได้เตรียมตัวหาข้อมูลในการสัมภาษณ์มาเป็นอย่างดี ทำให้รู้สึกว่าการที่นักข่าวคนนี้ได้ใส่ใจรายละเอียดในการทำงานและยินดีที่จะให้สัมภาษณ์ แต่ในทางตรงกันข้ามหากฟังการตั้งคำถามแล้วรู้สึกว่าการที่นักข่าวไม่ได้เตรียมตัวมาเลยก็จะให้ข้อมูลเพียงแค่ว่าผิวเผินเพราะเหมือนไม่ให้เกียรติ หรือเห็นความสำคัญของแหล่งข่าว

“การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวแหล่งข่าวจะตัดสินใจจากความคุ้นเคย และความไว้วางใจซึ่งอาจจะมีประสบการณ์จากการเคยให้สัมภาษณ์ก่อนหน้านี้ ยิ่งเจอกันบ่อยๆ แล้วพูดคุยถาม

สารทุกข์สุกดิบกันเป็นประจำจะทำให้ความสัมพันธ์ค่อยๆพัฒนาขึ้นมา แต่สิ่งที่สำคัญคือการรักษามิตรภาพเอาไว้เพราะการนำเสนอข่าวมีโอกาสนำเสนอข่าวในด้านลบ นักข่าวต้องมีวิธีการให้ได้ข่าวมานำเสนอในขณะเดียวกันก็ต้องไม่กระทบต่อความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวด้วย เช่น การบอกว่าเราจะนำเสนอข่าวในลักษณะให้ดาราได้ชี้แจงมากกว่าการนำเสนอแบบฟันธงว่าดาราคือคนผิด” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“ในกรณีที่ดาราคอนนั้นมีประเด็นอยู่ในกระแสโดยส่วนตัวจะพบว่าดารายินยอมให้สัมภาษณ์กับนักข่าวที่เจอกันบ่อย คุณเคยในการสัมภาษณ์มาหลายครั้ง ให้ความไว้วางใจว่าจะไม่ถูกทำร้ายหรือหักหลังเอาข้อมูลที่ไม่ยินยอมไปนำเสนอ ทำให้ระหว่างสัมภาษณ์ดารายจะไม่รู้สึกกดดันว่าตัวเองกำลังถูกไล่ป้อนอยู่ ผ่อนคลายตอบคำถามด้วยภาษาที่ไม่เป็นทางการ มีเวลาคิดคำตอบซึ่งทำให้เราได้ข้อมูลที่ละเอียด หรือแตกต่างจากสำนักอื่นๆ โดยระหว่างที่สัมภาษณ์เราต้องสบตากับแหล่งข่าวให้เขารู้สึกว่าเราสนใจในสิ่งที่เขาพูด ขณะเดียวกันต้องมีสติฟังคำตอบมาประมวลในหัวอย่างรวดเร็วเพื่อแปลงออกมาเป็นคำถาม” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวกับดารายเหมือนน้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่าถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน ในขณะเดียวกันก็เหมือนลื่นกับพื้นที่มีกระทบกระทั่งกันบ้าง แต่ส่วนใหญ่ดารายอยู่ได้เพราะการเกื้อหนุนจากสื่อบันเทิง เห็นชัดๆ ก็คือเวลาดารายเข้ามาในวงการใหม่ๆ พิธีกรจะพาเดินสายพบปะสื่อแต่ละสำนัก ให้พี่ๆ ได้รู้จัก บางครั้งความสัมพันธ์อาจจะเหมือนเพื่อนร่วมงานในออฟฟิศเดียวกันแต่อาจจะอยู่คนละแผนกจึงต้องสร้างสัมพันธ์กันไว้เวลาต้องการข้อมูลหรือความช่วยเหลือก็สามารถเอ่ยขอกันได้ เพราะฉะนั้นเวลาออกข่าวสิ่งที่สื่อต้องระวังคือคำถามที่อาจจะทำให้แหล่งข่าวรู้สึกว่าคุณคุกคามหรือสื่อไม่ให้เกียรติ” (วรัญญูภัสร์ พิมพ์ทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“เกิดจากการรู้จักการมานาน เคยช่วยเหลือพิงพาหรือเคยให้การสนับสนุนผลงานกันมาก่อนก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ขอข้อมูลง่ายขึ้น การนำเสนอข่าวบันเทิงจะมีความยืดหยุ่นสูงกว่าข่าวอื่นๆ เพราะไม่ใช้การคาดคั้นเพื่อหาคนผิดแต่เป็นการนำเสนอเพื่อให้คนดูได้ตัดสินใจว่าดาราคือคนไหนเป็นอย่างไร หรือตอบข่าวตามความเป็นจริงหรือไม่ และการสัมภาษณ์แต่ละครั้งนักข่าวเองก็ต้องหาข้อมูลมาเป็นอย่างดีก่อนสัมภาษณ์ด้วยเช่นกัน” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“นักข่าวกับดารายถ้ารู้จักกันมานานก็เหมือนเป็นพี่น้องกันนะ คุยกันลักษณะที่ไม่เป็นทางการ ไว้วางใจ เวลาขอสัมภาษณ์ก็จะง่ายมีบรรณาธิการคอยตอบคำถามแม้ประเด็นนั้นจะเป็นประเด็นด้านลบแต่ดารายก็จะเชื่อใจว่านักข่าวจะไม่บิดเบือนและดูภาพลักษณ์ของข่าวที่นำเสนอว่าจะไม่ส่งผลกระทบ

ต่อตนเองแน่นอน” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“เป็นเหมือนพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน แล้วแต่ช่วงอายุด้วย ดาราที่อายุไล่ๆ กันก็จะคุยกัน ง่ายด้วยภาษาเดียวกัน ส่วนดาราที่อายุต่างกันก็จะเหมือนผู้ใหญ่กับเด็กเราก็ต้องนอบน้อม ด้วยความที่ เราเป็นนักแสดงช่อง 7 ที่มีนักแสดงในสังกัด เวลาที่ดาราในสังกัดเกิดประเด็นข่าว นักแสดงเค้าจะ ไว้วางใจในฐานะที่เราเป็นนักแสดงสังกัดเดียวกันไม่มีทางทำร้ายเค้าแน่นอน แต่การเป็นคนในองค์กร เดียวกันก็ได้หมายความว่าเราจะถามอะไรก็ได้” (นันทิศา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิงช่อง 7)

“การได้ข้อมูลที่พิเศษนั้นเกิดจากความสัมพันธ์อันดีระหว่างดารากับผู้สื่อข่าว ซึ่ง ความสัมพันธ์ที่ว่านี้อธิบายชัดเจนไม่ได้ว่าเป็นลักษณะใด เพราะมีความทับซ้อนกันระหว่างการเอื้อ ประโยชน์และในขณะเดียวกันก็มีความเป็นเพื่อน พี่ น้อง แฝงอยู่ในนั้นด้วย ซึ่งความสัมพันธ์นี้ช่วยลด ช่องว่างระหว่างดารากับผู้สื่อข่าวได้เป็นอย่างดี ” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

“ความสนิทสนมคุ้นเคยทำให้ดาราไว้วางใจให้เราได้สัมภาษณ์และลงลึกถึง รายละเอียดเรื่องส่วนตัว ซึ่งหลังจากที่สัมภาษณ์เสร็จเราจะต้องดูอีกทีว่าเรื่องไหนสามารถนำเสนอเป็น ข่าวได้เรื่องไหนนำเสนอไปแล้วจะส่งผลเสียต่อแหล่งข่าวของเรา เพราะฉะนั้นหากต้องการความ ไว้วางใจนักข่าวก็ต้องทำตัวเองให้น่าไว้วางใจด้วย แต่ไม่ใช่สนิทแล้วจะไม่เตรียมข้อมูลไปเลยก็ไม่ได้ ก่อนไปทำข่าวทุกครั้งต้องเตรียมตัวไปเป็นอย่างดีแม้ว่าจะไปสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เราคุ้นเคยก็ตาม” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“ต้องอาศัยเวลาและอึดยาคัยที่ดีในการเข้าไปพูดคุย ดารามักจะไม่เปิดโอกาสให้คน เข้าไปสนิทสนมสนมมากนักโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักข่าวเพราะกลัวโดนเอาเรื่องส่วนตัวไปนำเสนอ ดังนั้นเราต้องรักษาสัจจะให้ได้เพราะสำคัญมาก ที่สำคัญต้องเตรียมตัวมาให้ได้ทุกครั้งไม่ว่าแหล่งข่าวนั้น จะคุ้นเคยกันก็ตาม” (เสาวลักษณ์ สุกิจพิพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ถ้าเป็นดาราในสังกัดเดียวกันก็จะง่ายเวลามีประเด็นข่าวใหญ่ๆ แต่นักข่าวก็ต้องระวัง ไม่ถามคำถามที่กระทบต่อชื่อเสียงดาราในสังกัด แต่ถึงแม้จะอยู่ในสังกัดเดียวกันบางทีดาราก็ไม่ได้ให้ ความร่วมมือเสมอไปเพราะถ้าไม่ใช่ นักข่าวที่คุ้นเคยก็จะไม่เปิดโอกาสให้นักข่าวสัมภาษณ์เพราะฉะนั้น ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี จริใจ และเตรียมข้อมูลก่อนไปสัมภาษณ์ทุกครั้ง” (ปาณิสรา ชุ่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ช่อง Workpoint)

ด้าน ดารา นักแสดงได้ให้คำตอบเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า การเจอกันบ่อยๆ ความจริงใจ การให้เกียรติ มีผลต่อการเปิดโอกาสและการให้ข้อมูลระหว่างสัมภาษณ์ โดยเฉพาะนักข่าวที่ทำให้รู้สึก

ว่าดารา นักแสดงเป็นบุคคลพิเศษของเขาระหว่างสัมภาษณ์จะทำให้รู้สึกเต็มใจให้ข้อมูล นอกจากนี้ยังพบว่านักแสดงที่มีต้นสังกัดจะรู้สึกไว้วางใจในการให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวที่อยู่ในสังกัดเดียวกัน เพราะเชื่อมั่นว่าจะไม่ถูกบิดเบือนคำตอบ และไม่ถูกทำร้ายเมื่อเกิดประเด็นข่าวใหญ่จะไว้วางใจให้ต้นสังกัดคัดกรองสื่อที่จะเข้ามาสัมภาษณ์ แต่สิ่งที่สำคัญคือการเตรียมตัวมาเป็นอย่างดีเกี่ยวกับประเด็นที่จะมาสัมภาษณ์ทำให้ดารารู้สึกอยากตอบข้อซักถามเพราะรู้สึกว่านักข่าวให้ความใส่ใจในการสัมภาษณ์ครั้งนี้

คุณบอย ปกรณ์ นักแสดงสังกัดช่อง 3 เอชดี ได้ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันกับคุณวรรณิว่า “จากการที่อยู่วงการมานานต้องเจอการสัมภาษณ์อยู่บ่อยครั้งผมจึงไม่มีปัญหาในการให้ข้อมูลซึ่งเราจะตอบตามความเป็นจริงอยู่แล้ว ซึ่งเราจะระมัดระวังคำตอบเป็นพิเศษ แต่หากเป็นประเด็นอ่อนไหวเราก็จะไวใจพี่ ๆ สื่อที่คุ้นเคย ทำงานกับเรามา เราก็จะพูดได้ละเอียดมากขึ้นเพราะเรารู้ว่าเค้าจะนำเสนอตามความเป็นจริง และระวังในการนำเสนอเพื่อให้เกิดผลกระทบกับเรา โดยส่วนตัวแล้วผมคิดว่า ดารา กับ นักข่าว คือผู้ร่วมงานในองค์กรที่มีหน้าที่ต่างกัน เวลาปฏิบัติงานนักข่าวก็มีหน้าที่ซักถาม และนำเสนอข่าว ดาราก็มีหน้าที่ให้ความร่วมมือตอบในประเด็นคำถามนั้น แต่พอเลิกงานเราก็เป็นเพื่อน พี่ น้อง ที่พูดคุยหยอกล้อกัน” (ปกรณ์ ฉัตรบริรักษ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2560) (นักแสดงสังกัดสถานีโทรทัศน์ช่อง 3)

“โดยส่วนตัวแล้วผมยินดีให้สัมภาษณ์กับพี่ ๆ สื่อง่ายอยู่แล้วและก็ตอบเต็มที่ไม่มีกั๊ก เรื่องความคุ้นเคยอาจจะมีบ้างเล็กน้อย แต่สิ่งที่ผมให้ความสำคัญคือเวลาที่สัมภาษณ์พี่เคาท์ไฟท์ที่เราตั้งใจฟังคำตอบ มันทำให้ผมรู้สึกว่สิ่งที่เราพูดไปนั้นสำคัญสำหรับพี่ๆ เขามากตรงจุดนี้ทำให้ผมรู้ อยากให้สัมภาษณ์กับคนนี้บ่อยๆ ” (ธนภพ ลีรัตนขจร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2560)

(นักแสดงสังกัดค่าย GDH)

“พี่ชอบคุยส่วนตัวกับพี่นักข่าว นั่งสัมภาษณ์กันเพราะรู้สึกไม่กดดัน สบายๆ และพี่นักข่าวจะโฟกัส ตั้งใจคุยกับเรามาก ทำให้รู้จักกันมากขึ้น บางครั้งก็แนะนำเรื่องส่วนตัวอื่นๆ ในฐานะพี่น้องซึ่งพี่ความั่นติมากๆ เวลาเกิดข่าวพี่ก็จะให้ต้นสังกัดเป็นคนตัดสินใจว่าจะให้สัมภาษณ์รูปแบบไหน อย่างกรณีที่พี่ต้องแถลงข่าวเลิกกับพี่เต๋อ ต้นสังกัดก็ตัดสินใจจัดแถลงข่าวในครั้งเดียวเพื่อให้ข่าวที่นำเสนอเป็นไปในทิศทางเดียวกัน” (ภัทรศยา เครือสุวรรณศิริ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2560) (นักแสดงสังกัดสถานีโทรทัศน์ช่อง 7)

“ถ้าเป็นคนที่เคยสัมภาษณ์เรามาก่อน มีการถามแบบให้เกียรติ รู้จักในคำพูดเพื่อรักษาหัวใจเรา คุณสนุก จริงใจ เรารับรู้ได้ถึงความเป็นมิตร ขวัญ ก็จะทำให้สัมภาษณ์เป็นพิเศษ แต่ถ้าเป็นประเด็นข่าวทั่วไปที่ไม่ได้ลงลึกรายละเอียดก็ยินดีให้สัมภาษณ์ทุกสื่อ แต่การที่ขวัญเป็นนักแสดงที่มีต้นสังกัดคือช่อง 7 สี ดังนั้นเวลาที่ตกเป็นข่าว พี่ๆ นักข่าวที่คุ้นเคยกันจะให้กำลังใจ และแนะนำแนวทางว่าเราควรทำอย่างไรกับข่าวที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ขวัญจะให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวต้นสังกัดก่อนเพราะสะดวกใจในการตอบคำถาม ไม่ต้องระวังคำตอบ อารมณ์ในตอนนั้นเพราะพี่ๆ เค้าจะรู้จักพื้นฐานของ

ขวัญ พอสมควร” (อุษามณี ไวยยานนท์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (นักแสดงสังกัด สถานีโทรทัศน์ช่อง7)

“เรื่องความคั่นเคยนั้นพี่ไม่ได้ให้น้ำหนักเท่าไร แต่จะให้ความสำคัญที่เวลานักข่าวมาสัมภาษณ์ดูจากการตั้งคำถาม หากฟังคำถามแล้วรู้สึกละอายนักข่าวคนนี้ได้เตรียมตัวมาเลยก็จะให้ข้อมูลเพียงแค่ผิวเผิน แต่ถ้านักข่าวคนไหนมีการตั้งคำถามที่ตรงประเด็น ต่อยอด ชักถามเราได้ คล่องแคล่วที่จะยินดีตอบอย่างเต็มที่และรู้สึกสนุกเหมือนเราได้สนทนากับคนที่รู้จริง” (กียรติศักดิ์ อดมณาค, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2560) (นักแสดง พิธีกรอิสระ)

4.2.3 การส่งข้อมูล และรายงานข่าวจากพื้นที่สนามข่าว

ปัจจุบันเมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้การเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ประชาชนสามารถเข้าถึงข่าวสารได้จากทุกสถานที่ ทุกเวลา ส่งผลให้การทำงานของนักข่าวบนเวทีที่ต้องแข่งขันกันด้านความเร็วอยู่แล้วต้องเพิ่มความรวดเร็วตามขึ้นไปอีกเท่าตัว ด้วยการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการส่งข่าวไปยังกองบรรณาธิการซึ่งข่าวที่ส่งไปล่วงหน้านั้นจะเป็นลักษณะการสรุปข่าวพร้อมรูปภาพหรือวิดีโอคลิปสั้นๆ เพื่อให้กองบรรณาธิการตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำเสนอผ่านสื่อโซเชียลมีเดียก่อน ส่วนเนื้อหาข่าวที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำไปเขียน ข่าว ตัดต่อ เพิ่มเติมข้อมูล เพื่อนำเสนอในรายการข่าวบนเวทีผ่านช่องทางหลัก นอกจากนี้ยังนำ เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) มาใช้รายงานข่าวระหว่างดาราให้สัมภาษณ์

4.2.3.1 การใช้เทคโนโลยีส่งข่าวจากพื้นที่ไปยังกองบรรณาธิการ

หลังจบการสัมภาษณ์หรือระหว่างที่ดาราให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นข่าวผู้สื่อข่าวบนเวทีจะทำการอัดวิดีโอคลิปหรือคลิปเสียง ถ่ายภาพนิ่ง พิมพ์สรุปข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้น ๆ ส่งให้บรรณาธิการข่าวผ่านทาง แอปพลิเคชันไลน์ (Line) เพื่อให้บรรณาธิการดึงข้อมูลไปตรวจสอบและนำเสนอได้ทันที โดยพบว่าบางครั้งการส่งข้อมูลผ่านทางไลน์อาจเกิดการเข้าใจในความหมายของข้อความที่พิมพ์ไปผิดซึ่งจะส่งให้บรรณาธิการรายงานข่าวนั้นผิดไปจากที่ตั้งใจ โดยผู้สื่อข่าวไทยรัฐได้อธิบายเพิ่มเติมว่าการโทรศัพท์เพื่อรายงานข่าวโดยตรงกับบรรณาธิการจะทำให้เข้าใจในเนื้อหาข่าวที่ได้มาชัดเจนที่สุด แต่ถ้าหากเลี่ยงไม่ได้ทั้งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวเองก็ต้องเพิ่มความระมัดระวังตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาให้มากกว่าเดิม

“ระหว่างสัมภาษณ์ก็จะทำการอัดคลิปเสียง ถ่ายวิดีโอสั้นๆ สรุปเนื้อหาส่งให้กองบรรณาธิการ ซึ่งสิ่งที่ต้องระวังมากที่สุดคือนักข่าวจะต้องมีสติ จับใจความให้ดี เพราะยิ่งเรานำเรื่องความรวดเร็วมาเท่าไรความแม่นยำก็ต้องเพิ่มตามเป็นเท่าตัว ห้ามคิดเอง เขียนเอง หรือเพิ่มเติมข้อมูลที่โม้ชัดเจกลงไปอย่างเด็ดขาด” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“ใช้ Line ในการส่งข้อมูลและรูปให้กับกองบก.เพื่อความรวดเร็ว จำนวนมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับข่าวที่เราได้ในช่วงเวลานั้น นักข่าวต้องทำหน้าที่เป็นช่างภาพนิ่ง และถ่ายวิดีโอสั้นๆ ไม่ได้แค่สัมภาษณ์เหมือนเมื่อก่อนแล้ว” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“ส่วนใหญ่จะใช้ไลน์ส่งข่าวจากงานเราจะตั้งกรู๊ปไลน์ไว้ นักข่าวทุกคนจะเห็นว่าเพื่อนได้ข่าวอะไรมา มีประเด็นอะไรที่จะเอาไปทำต่อในหน้างานของตัวเองก็แจ้งกันผ่านทางนี้ ส่วน บก.ก็อาจจะสั่งงานเพิ่มเติมหรือบอกประเด็นที่เราตกไปผ่านมาทางนี้เช่นกัน” (นันทิตา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิงช่อง 7)

“ตอนนี้ใช้ไลน์กลุ่มในการส่งข้อมูลข่าวที่ได้มาเบื้องต้นมาให้กองบรรณาธิการ เพราะสะดวก รวดเร็วในการส่งข้อมูล นอกจากข้อมูลแล้วยังมีส่งรูปภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวด้วย” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ก่อนหน้านี้เวลาจะส่งข่าวให้กองบรรณาธิการก็จะโทรหรือส่งข้อความทางSMS แต่เดี๋ยวนี้จะเป็นส่งข้อความทางไลน์เพราะรวดเร็วและส่งได้ทั้งข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอคลิป หรือโทรคุยกับบรรณาธิการได้เลยเวลาข่าวที่มีเนื้อหาซับซ้อนเราก็ต้องมีการอธิบายให้ชัดเจนขึ้นไม่อย่างนั้นอาจจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดและนำเสนอข่าวผิดไป” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“ตอนนี้ส่งข่าวให้บรรณาธิการนักข่าวจะใช้ไลน์เป็นหลักเลยเพราะส่งในรูปแบบไหนก็ได้ และสามารถโต้ตอบกับกองบรรณาธิการได้ทันทีตรงนี้ช่วยให้การส่งข้อมูลรวดเร็วมากยิ่งขึ้น แต่ก็ต้องระวังการพิมพ์ที่อาจจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดในความหมายของข่าวซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในช่วงเวลาที่เร่งรีบ” (วรัญญูภัทร์ พิมพ์ทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“หลักๆ ก็จะมีกรู๊ปไลน์ที่เมื่อนักข่าวในทีมกับบรรณาธิการเป็นสมาชิกเวลาใครได้ข่าวมาก็จะส่งเข้าไปในกลุ่มเพื่อนๆ ก็จะรู้ว่าตาราคนนี้เราเจอแล้วหากไปเจอในงานอื่นและถ้าไม่มีประเด็นอะไรต้องถามเพิ่มก็จะได้ไม่ต้องเสียเวลาสัมภาษณ์ไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อน เอาไว้แชร์ข้อมูลระหว่างกันและบรรณาธิการก็จะเอาข้อมูลจากที่เราส่งไปเขียนนำเสนอได้ทันที หากมีอะไรส่งก็จะโทรถามเพราะเป็นการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันมากที่สุด” (เสาวลักษณ์ สุขกิจพิพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ตอนนี้เวลาส่งข้อมูลให้กับกองบรรณาธิการก็จะส่งผ่านทางไลน์เพราะง่ายและเร็ว เพราะส่งได้ทั้งข้อความ รูปภาพ วิดีโอคลิป หรือไฟล์เสียง แต่บางที่ด้วยความรีบพิมพ์ก็อาจจะทำให้

เกิดความเข้าใจผิดเวลาสื่อสารได้ก็ต้องระวังให้มาก” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

“จริงๆ เวลาส่งข่าวช่องทางที่ดีที่สุดคือโทรหาโดยตรงเพราะเข้าใจในเนื้อหาข่าวตรงกัน ทั้งสองฝ่ายแต่บางครั้งด้วยความรีบเร่งข่าวมักจะพิมพ์ข้อความในลักษณะการพาดความข่าวส่งให้ทางกองบรรณาธิการผ่านทางไลน์ถ้าอ่านแล้วไม่มีคำผิดก็จะรายงานข่าวทันที แต่ก็เสี่ยงในการนำเสนอข่าวที่ผิดเพราะถ้าเราใช้ภาษาไม่เข้าใจจึงต้องระวังเป็นอย่างมาก” (วรรณิ ท่อโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“ตอนนี้ส่งผ่านไลน์เป็นหลักเพราะง่าย พิมพ์ทิ้งไว้แล้วบรรณาธิการมาอ่าน ไม่เข้าใจตรงจุดไหนก็ถามกลับมาได้ทันที สามารถส่งได้ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว” (ปาณิสรา ช่มอาวุฒิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ช่อง Workpoint)

4.2.3.2 การรายงานสดจากสนามข่าวด้วย เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live)

นอกจากการใช้ แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ที่ผู้สื่อข่าวใช้ส่งข้อมูลให้กับกองบรรณาธิการข่าวแล้ว ผู้สื่อข่าวยังต้องทำหน้าที่รายงานสดระหว่างที่ดาราให้สัมภาษณ์ผ่าน เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live) ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่ผู้ชมสามารถเปิดรับชมได้ทันที โดยประชาชนจะได้เห็นบรรยากาศภายในงาน กระบวนการก่อนเริ่มสัมภาษณ์ ได้ยินทุกคำถามและทุกคำตอบของดาราเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นๆ นอกจากนี้ยังได้เห็นกิจกรรมที่น่าสนใจภายในงานที่จัดขึ้น อาทิ การแสดงบนเวที ร้องเพลง แพนชั่นโชว์ เป็นต้น โดยสำนักข่าวบันเทิงช่อง 23 เวิร์คพอยท์เป็นสำนักข่าวเดียวที่มีนโยบายชัดเจนในการรายงานสดการสัมภาษณ์ดาราด้วย เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live) ทุกงานที่มีการออกไปทำข่าวในวันนั้น

“นโยบายของช่อง Workpoint คือการรายงานข่าวสดทุกข่าวจากพื้นที่ทันทีผ่าน Facebook Live ผ่านโทรศัพท์ระหว่างที่สัมภาษณ์นักแสดงหรืออาจจะLiveตั้งแต่งานเริ่มซึ่งจะพิจารณาว่าในงานมีโชว์อะไรที่น่าสนใจ ดาราโชว์อะไรบนเวทีเป็นพิเศษหรือเปล่า เรื่องจากผู้บริหารเห็นว่าเป็นการนำเสนอข่าวก่อนใครและรวดเร็ว ไม่ต้องรอสรุปผลก่อนแล้วค่อย นำเสนอซึ่งก่อนจะทำการLiveนั้นจะโพสต์ข้อความแจ้งชื่อนักแสดง เวลาที่จะ Live ให้ผู้ติดตามใน Facebook ทราบก่อนล่วงหน้าขั้นตอนนี้ผู้ข่าวจะเป็นผู้ดำเนินการเองโดยประสานกับกองบรรณาธิการที่อยู่ในสถานี ส่วนช่างภาพก็ถ่ายทำทางกล้องวิดีโอเพื่อนำไปออกช่องทางโทรทัศน์เช่นเดิม” (ปาณิสรา ช่มอาวุฒิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานข่าวผ่านทาง เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) ระหว่างสัมภาษณ์ พบว่าผู้สื่อข่าวบันเทิงทั้ง 9 ท่านยังไม่ได้รับนโยบายที่ชัดเจนในการรายงานข่าวด้วย เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) แต่ถ้ามองประโยชน์ในด้านการแข่งขันเรื่องการรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วก็ถือว่าเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มผู้ชมได้ทันทีได้ข่าวมาก แต่หากมองในด้านผลกระทบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ต่างแสดงความกังวลเรื่องการสื่อสารที่อาจเกิดการเข้าใจผิดได้ง่ายเนื่องจากภายในงานจะมีเสียงเพลงและเสียงพิธีกรบนเวทีรบกวนอยู่ตลอดเวลาซึ่งอาจทำให้ผู้รับสารได้ยินประโยคคำถามหรือคำตอบที่ไม่ชัดเจนจนเกิดการเข้าใจผิดในการรับสารได้ นอกจากนี้ยังพบว่าตัวผู้สื่อข่าวต้องระวังกิริยาอาการ ภาษาในการใช้สัมภาษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับดาราที่กำลังเป็นประเด็นที่อ่อนไหวมีประชาชนและแฟนคลับสนใจติดตามข่าวจำนวนมาก เช่นกรณี ขวัญ อุซามณี ให้สัมภาษณ์เรื่องที่แม่และพี่สาวโพสต์อินสตาแกรมว่าขวัญไม่กลับบ้านไม่รู้ไปอยู่ที่ไหน หากผู้สื่อข่าวถาม ขวัญ ว่าที่ไม่กลับบ้านเพราะไปอยู่กับ กอล์ฟ หรือเปล่าอาจจะทำให้ดาราที่ถูกถามหรือแฟนคลับที่ชมข่าวผ่าน เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) อยู่รู้สึกว่าเป็นการถามที่ไม่ให้เกียรตินักแสดง และอาจเกิดการตำหนิการทำงานและส่งผลกระทบต่อด้านลบของวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาได้ ดังนั้นหากผู้สื่อข่าวสำนักใดมีการใช้ เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live) รายงานข่าวควรแจ้งให้เพื่อนนักข่าวทราบก่อนเพื่อระวังมากขึ้นระหว่างการสัมภาษณ์

“เดี๋ยวนี้มีการรายงานข่าวผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์เวลาสัมภาษณ์ต้องระวังเป็นพิเศษยิ่งโดยเฉพาะการตั้งคำถามต้องพูดให้ชัด และคิดภาษาก่อนพูดเพราะถ้าสื่อผิดไปอาจจะผิดพลาดตามมา อย่างกรณี ขวัญ อุซามณี ที่มีประเด็นเรื่องพี่สาวกับแม่โพสต์อินสตาแกรมว่าไม่กลับบ้าน ไม่เจอเลย คนมุ่งประเด็นไปที่กอล์ฟอยู่แล้วถ้าไม่กลับบ้านคงอยู่กับกอล์ฟ แต่เราจะไปถามแบบนั้นเลยก็ไม่ได้ ต้องให้เกียรติ ขวัญ ด้วยต้องคิดเยอะๆ ก่อนถาม ถ้าเลือกได้ก็ไม่อยากให้มีไลฟ์สด เพราะบางเรื่องบางคำตอบที่ดาราหลุดออกมาไม่ควรนำเสนอข่าวเพราะอาจมีผลเสียตามมามาก” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“เราเป็นนักข่าวบางครั้งเรารู้ว่าคำตอบไหนควรตัดออกอากาศ คำตอบไหนไม่ควรตัดออกอากาศเพื่อไม่ให้ดาราเจอผลกระทบ แต่พอไลฟ์สด ทุกอย่างยังไม่ผ่านการกลั่นกรอง บางทีดาราฟังคำถามไม่ชัดตอบไม่ตรงประเด็น คนที่ดูสดอยู่ก็จำไปตีความอีกแบบได้ อาจจะทำให้สื่อสารแบบเข้าใจผิด” (นันทิศา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิงช่อง 7)

“ต้องระวังตัวตั้งแต่การใช้น้ำเสียง กิริยาอาการ และการตั้งคำถามเพราะอาจจะเกิดกระแสดราม่าเกี่ยวกับการทำงานของนักข่าวได้ จริงถ้าเลือกได้ก็ไม่อยากให้มีไลฟ์สดนะ แต่เข้าใจเพราะตอนนี้เทคโนโลยีเอื้ออำนวยให้สามารถนำเสนอข่าวได้เร็วมาก” (เสาวลักษณ์ สุขกิจพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ต้องตั้งสติให้ดีเลยนะ เพราะไม่อย่างนั้นอาจจะเผลอหลุดคำพูด คำถามที่อาจจะทำให้เข้าใจผิดได้ เพราะส่วนใหญ่ในงานจะเสียงดัง ทั้งเสียงพิธีกร เครื่องเสียง ไม่ใช่แค่คนข่าวหรือดาราที่ต้องตั้งสติต้องเก็บอารมณ์ตัวเองให้ดีเหมือนกัน” (วรัญญูภัทร์ พิมทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดาราวันและสื่อออนไลน์)

“ถ้าเลือกได้ไม่อยากให้ไลฟ์สดระหว่างสัมภาษณ์นะ โดยเฉพาะประเด็นที่อ่อนไหว อย่าง ยาเสพติด การทะเลาะ ดาราเลิกกัน เพราะชาวพวกนี้นั้นมีการพาดพิงกับบุคคลอื่น บางทีเกี่ยวกับคดีความถ้าเราใช้คำศัพท์ไม่ถูกอาจจะเข้าใจผิด หรือบางที่ดาราเองก็อาจจะตอบโดยไม่ทันระวังแทนที่ชาวจะจบกลายเป็นเรื่องยืดเยื้ออีก ถ้าเป็นเมื่อก่อนที่ไม่มีการไลฟ์สดก็หลังสัมภาษณ์ดาราจะมีการเอ่ยขอว่าคำตอบที่ตอบไปเมื่อครุ่นีไม่น่าเสนอแนะเพราะเดี๋ยวมมีปัญหา แต่ถ้าไลฟ์สดมันเรียกคืนไม่ได้แล้ว พูดอะไรหลุดออกไปก็ตามนั้นเลย” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“ตอนนี้เวลาสัมภาษณ์จะมีการใช้เฟซบุ๊กไลฟ์ในเวลานั้นเลย ซึ่งถ้ามองในแง่ดีก็ถือว่าชิงความรวดเร็วในการรายงานข่าว แต่ในด้านการปฏิบัติงานนักข่าวก็ต้องเก่งมากขึ้นเพราะต้องรู้ว่าถ่ายแบบไหนออกมาให้ภาพสวยและสื่อความเป็นข่าวได้ระยะห่างแค่ไหนที่พอจะทำให้ได้ยินเสียงได้ชัดเจน แต่การทำงานก็ยากมากขึ้นเพราะเราก็ต้องระวังตัวเองจะพูดจะถามหรือแสดงกิริยาอะไรก็ต้องคิดเพราะคนดูไม่ได้อยู่กับเราตรงนั้นอาจจะเกิดการเข้าใจผิดในสิ่งที่นักข่าวทำได้” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ดาวกระจายก็มีการใช้เฟซบุ๊กไลฟ์รายงานข่าวบ้างแต่ไม่บ่อยส่วนใหญ่บรรณาธิการจะมอบหมายมาก่อนว่างานนี้ต้องไลฟ์สดงานนี้ไม่ต้องเพราะประเด็นไม่มีอะไรน่าสนใจ เราเป็นนักข่าวก็ต้องเรียนรู้เรื่องการถ่ายทำด้วยเพราะเวลาไลฟ์สดเราจะไปเปลี่ยนไปมูมไหนยังก็ต้องมองก่อนอาจจะช่วยให้รวดเร็วในการรายงาน แต่การสัมภาษณ์ของนักข่าวก็ยุ่งยากมากขึ้น ดาราไม่ได้เป็นอย่างที่เห็นในละครบางคนเหวี่ยงวิน ตอบแบบจิกกัดบ้างซึ่งนอกจากนักข่าวจะต้องเก็บอารมณ์แล้ว ดาราเองก็ต้องเก็บอารมณ์ด้วยเพราะเวลาไลฟ์สดภาพหรือคำพูดที่หลุดออกไปเรียกคืนกลับมาไม่ได้” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“เมื่อก่อนออกทำข่าวก็จะทำหน้าที่แค่สัมภาษณ์กลับมาเขียนข่าวแล้วค่อยส่งให้บรรณาธิการตรวจสอบแล้วรายงานข่าว แต่ตอนนี้มีหน้าที่เพิ่มมากขึ้นเพราะต้องไลฟ์สดระหว่างสัมภาษณ์ด้วยก็ต้องเรียนรู้เรื่องอุปกรณ์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ก็ต้องระวังคำพูด น้ำเสียง ในการสัมภาษณ์ด้วยไม่งั้นอาจจะเกิดดราม่าจากคนดูตามมาได้เสียชี้นักข่าวอีก” (วรัญญภัทร์ พิมพ์ทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“การทำข่าวมันซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิมเยอะเลย นอกจากดาราจะโดนจับจ้องจากสื่อแล้ว สื่อเองก็โดนจับจ้องจากประชาชนด้วย ยิ่งตอนนี้มีการใช้เฟซบุ๊กไลฟ์รายงานสดก็ต้องระวังมากขึ้น เดี๋ยวนักข่าวสัมภาษณ์จะมีการเตือนกันว่ามีไลฟ์สดนะ ระวังคำถามกันหน่อยประมาณนี้” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

“มีทั้งข้อดีและไม่ได้อยู่ในตัวแต่เชื่อว่าในอนาคตการใช้ เฟซบุ๊ก लाईฟ (Facebook Live) รายงานข่าวจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะการแข่งขันในการรายงานข่าวที่รวดเร็ว ดังนั้นเราที่เป็นนักข่าวก็ต้องเก่งหลายๆ ด้านไม่ใช่แค่เขียนวิเคราะห์ข่าวอย่างเดียวต้องรู้เรื่องเทคโนโลยีด้วย ส่วนตอนนี้การใช้ เฟซบุ๊ก लाईฟ (Facebook Live) รายงานข่าวระหว่างสัมภาษณ์เลยนักข่าวก็ต้องร่ำวงคำถาม กริยาอาการมายิ่งขึ้นเพราะอาจจะกระทบต่อความน่าเชื่อถือในวิชาชีพสื่อมวลชนของเราได้” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

ด้านดารา นักแสดง กล่าวว่าการใช้ผู้สื่อข่าว เฟซบุ๊ก लाईฟ (Facebook Live) ระหว่างสัมภาษณ์ทำให้ต้องระวังตัวทั้งเรื่องการแสดงความรู้สึกทางสีหน้า น้ำเสียง คำตอบ และอารมณ์ของตัวเองให้ดี โดยเฉพาะถ้าเป็นการตอบคำถามที่เกี่ยวกับเรื่องคดีความหรือเรื่องที่ต้องมีการเอ่ยพาดพิงถึงบุคคลในวงการบันเทิงท่านอื่นอาจจะเกิดการเข้าใจผิดและเป็นประเด็นลูกกลมใหญ่โต เพราะถ้าหากเป็นเมื่อก่อนหากดาราให้สัมภาษณ์แล้วรู้สึกว่าการตอบในบางประเด็นอาจจะเสี่ยงต่อการเข้าใจผิดก็จะขอความร่วมมือพี่ๆ นักข่าวไม่นำเสนอแต่ถ้าเป็นการใช้ เฟซบุ๊ก लाईฟ (Facebook Live) เหมือนปัจจุบันก็ไม่สามารถทำได้เพราะเป็นการไลฟ์สดทุกอย่างแก้ไขไม่ได้ บางทีการสื่อสารที่ผิดพลาดก็ไม่ได้เกิดจากตัวดาราเสียทีเดียวแต่อาจจะเกิดจากบรรยากาศภายในงานที่เสียงดังก็อาจจะทำให้เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาดได้เช่นกัน ในอนาคตคาดว่านักข่าวต้องมีการใช้ เฟซบุ๊ก लाईฟ (Facebook Live) มากขึ้นในฐานะดาราที่ต้องโดนสัมภาษณ์ก็เลยได้ยากซึ่งถ้าหากเป็นไปได้ก็อยากให้มีการแจ้งให้รู้ตัวก่อนสัมภาษณ์เพื่อระวังคำตอบมากขึ้น

“ตอนที่ขวัญมีประเด็นข่าวเรื่องพี่กับแม่ วันนั้นสื่อมาเยอะมากก็มีทั้งสัมภาษณ์และ Facebook Live เราก็เห็นแล้วแต่บางทีในอารมณ์นั้นมันก็ควบคุมลำบากจำได้ว่าร้องได้ออกมา แล้วก็ มีช่วงที่คนขับรถมาดึงแขนขวัญตอนพี่ๆ นักข่าวสัมภาษณ์อยู่เรื่องที่พี่นักข่าวถามว่าท้องหรือเปล่า ขวัญก็สะบัดแล้วก็พูดอะไรสักอย่างประมาณว่าสัมภาษณ์อยู่ คนที่อยู่ตรงนั้นไม่ตกใจเท่าไร แต่คนที่ดู Facebook Live สดตกใจแล้วก็คอมเมนต์ว่าเกิดอะไรขึ้น มีการตัดภาพวิดีโอช่วงนั้นไปโพสต์ตีประเด็นไปว่าขวัญโดนกระชากแขนไม่ให้สัมภาษณ์ตามมาอีก ก็ต้องมานั่งให้สัมภาษณ์อีกรอบว่าไม่มีอะไร ซึ่งขวัญเองมองว่าถ้าเป็นเมื่อก่อนเราจะพูดคุยขอกันตรงนั้นว่าไม่ตัดภาพตอนช่วงนี้ออกได้ไหม หรือฝากพี่ๆ อธิบายในบทข่าวว่าภาพที่เห็นตอนสะบัดแขนเพราะคนขับรถเข้าใจผิดคิดว่าขวัญตอบไม่ไหวเลยจะพากลับ มันก็จะไม่เกิดประเด็นตามมาแบบนี้ ถ้าเลือกได้ก็ไม่อยากให้ Facebook Live ตอนสัมภาษณ์ข่าว แต่ถ้าเลี่ยงไม่ได้ก็ขอให้แจ้งเรายังดี ให้เราได้ระวังตัว” (อุษามณี ไวทยานนท์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (นักแสดงสังกัดสถานีโทรทัศน์ช่อง 7)

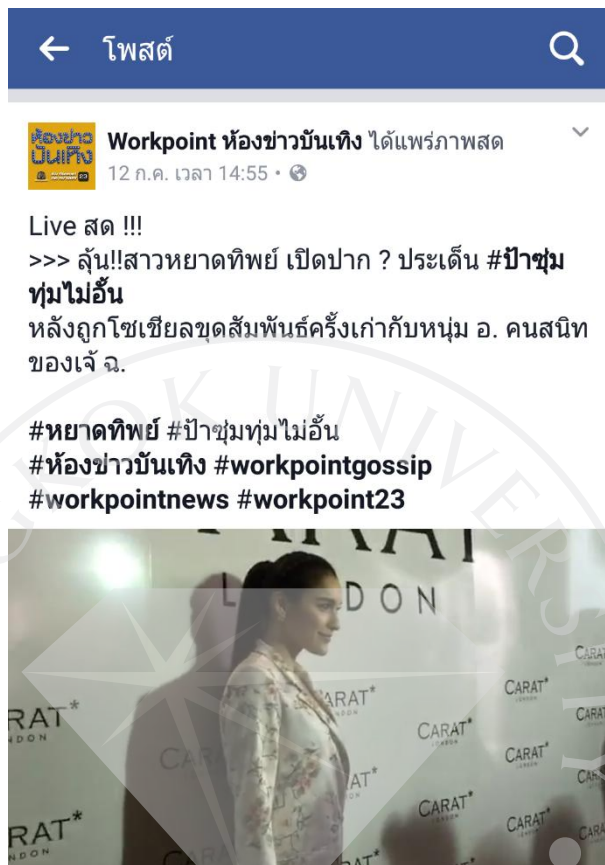
“ผมเป็นคนตรงๆ ทำให้ต้องระวังคำพูดมากขึ้นครับ ยิ่งเวลาตอบคำถามแล้วไม่ยั้ง อาจจะทำให้คนที่ดูอยู่คิดว่าเรากำลังโกรธหรือไม่โอเคหรือเปล่า บางทีงานเสียงดังคนดูอาจจะไปไม่ชัดว่าเรากำลังถามกันเรื่องอะไร จริงๆ ก็อยากให้สัมภาษณ์กันปกติมากกว่า แต่ถ้าเลือกไม่ได้ก็อยากให้แจ้งล่วงหน้าก่อน” (ชนภพ ลีรัตนขจร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2560) (นักแสดงสังกัดค่าย GDH)

“ถ้าเลือกได้ไม่อยากจะให้ Facebook Live ระหว่างสัมภาษณ์นะครับเพราะกลัวหลุดคำไม่ดีออกไป หรือบางทีเราฟังคำถามไม่ชัด ตอบไปแล้วเข้าใจอีกอย่างก็จะยิ่งไปกันใหญ่ บางทีจะเกิดประเด็นวิจารณ์ตามมาอีก” (ปกรณ์ ฉัตรบริรักษ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2560) (นักแสดงสังกัดสถานีโทรทัศน์ช่อง 3)

“ก็ต้องระวังตัวมากกว่าเดิม ยิ่งเราเป็นคนชอบแหย่ ชอบอ้า แล้วคนอาจจะไม่เข้าใจสิ่งที่เราพูดก็อาจจะเป็นเรื่องได้ เดิมนการพูดผิดไปแค่คำเดียวสามารถเป็นข่าวได้แล้ว ดังนั้นเราก็ต้องระวังตัวเองให้มากยิ่งขึ้น” (เกียรติศักดิ์ อุดมราค, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2560) (นักแสดง พิธีกรอิสระ)

“พืคนานๆ ที่จะเจอพืนักข่าว และส่วนใหญ่ก็จะเป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวมากกว่าการให้สัมภาษณ์แบบเยอะๆ แต่พอมีการไลฟ์สด เราก็ระวังตัวมากขึ้นโดยเฉพาะคำตอบ เพราะถ้าพลาดก็อาจจะเป็นประเด็นได้” (ภัทรศยา เครือสุวรรณศิริ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2560) (นักแสดงสังกัดสถานีโทรทัศน์ช่อง 7)

ภาพที่ 4.14: ตัวอย่างการรายงานข่าวโดยการใช้ Facebook Live ของช่อง Workpoint



ที่มา: Facebook Fan page รายการห้องข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ Workpoint, ข่าวหยาดทิพย์ กรณีสาวเจ้ข่มท่มไม้อื่น. (2560). สืบค้นจาก https://www.facebook.com/workpoint/?hc_ref=ARQtIRkuecj9BIF1LQzvzbyTzFyjxvq4XAHm_BkYhTU7m3690nZ5d70fVGQ8QY1e0R8&rf=1512149495745822.

ภาพที่ 4.15: ตัวอย่างการรายงานข่าวด้วย Facebook Live ขณะดาราให้สัมภาษณ์



4.2.4 คุณสมบัติผู้สื่อข่าวบันเทิงยุคดิจิทัล

ผู้สื่อข่าวบันเทิงทั้ง 10 ท่านได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวในยุคหลอมรวมสื่อ โดยสามารถแบ่งตามผลวิจัยได้ ดังนี้

4.2.4.1 ผู้สื่อข่าวจะต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาอยู่ในสนามข่าว เนื่องจากในปัจจุบันสำนักข่าวเพิ่มมากขึ้น ผู้สื่อข่าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีการแข่งขันเพื่อเสนอข่าวที่รวดเร็ว สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี อดทน มีใจรักในวิชาชีพ และสามารถต้องหาประเด็นหรือข้อมูลข่าวที่แตกต่างจากสำนักอื่น โดยผู้สื่อข่าวต้องเป็นคน

ช่างสังเกตเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในงานซึ่งอาจจะเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ได้

4.2.4.2 ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สื่อข่าวสำนักอื่นๆ มีการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าว และช่วยกันตั้งคำถามสัมภาษณ์ดาราเพื่อให้ได้ประเด็นข่าวที่ครบถ้วน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวด้วยกันไม่ได้เอื้อประโยชน์แก่กันเฉพาะในพื้นที่สนามข่าวเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการแจ้งหมายงานหรือประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันโดยไม่มีการนัดหมายล่วงหน้า เช่น ดาราเกิดอุบัติเหตุกำลังรักษาตัวที่โรงพยาบาล ดารากำลังจะเดินทางไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ ซึ่งผู้สื่อข่าวจะต้องไปยังสถานที่นั้นทันทีเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยหมายข่าวนี้เป็นการแจ้งกันระหว่างเพื่อนผู้สื่อข่าวด้วยกันเองซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

4.2.4.3 นอกจากการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพเดียวกันแล้วผู้สื่อข่าวยังต้องสร้างสัมพันธ์กับดารา ผู้จัดการ ทีมประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นต้นสังกัดที่นักแสดง หรือศิลปิน อยู่ในสังกัด เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงานและแหล่งข่าวในกรณีที่ต้องการสอบถามข้อมูลข่าว การขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ขอข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าวต่างๆ หากมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีผู้สื่อข่าวสามารถโทรศัพท์ หรือสอบถามข้อมูลจากดาราได้ทันที

4.2.4.4 ในการสัมภาษณ์ ผู้สื่อข่าวจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังพูดถึง เพื่อให้สามารถซักถามข้อมูลได้ครบถ้วน โดยระหว่างการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวต้องมีการประมวลคำถามอย่างรวดเร็ว นำคำตอบมาต่อยอดเป็นคำถามเพื่อเจาะเข้าไปถึงข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งต้องอาศัยการมีวาทศิลป์ที่ดีเพื่อให้ดารารู้สึกสนุกไปกับการสัมภาษณ์ หรือรู้สึกผ่อนคลายเมื่อต้องตอบคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่อ่อนไหว

4.2.4.5 ผู้สื่อข่าวที่ดีต้องสามารถเขียนบทข่าวเพื่อให้พิธีกรอ่านนำเสนออย่างเข้าถึงอารมณ์ข่าวนั้นๆ เพื่อให้ผู้รับสารรู้สึกสนุก มีอารมณ์ร่วม กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ในการรับชม โดยการสร้างสรรค์บทข่าว ต้องรู้จักนำภาษาบันเทิงมาใช้ และสามารถนำเสนอได้หลากหลายรูปแบบไร้กรอบในการนำเสนอทำให้ข่าวบันเทิงสามารถปรับรูปแบบให้เข้ากับช่องทางการสื่อสารได้ง่ายและหลากหลายและก้าวทันเทคโนโลยีการสื่อสารที่เนื่องจากผู้สื่อข่าวต้องทำหน้าที่ในการถ่ายทอดสดการสัมภาษณ์ บรรยากาศในงานฝ่ายทาง เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) รวมถึงการส่งข้อความภาพเคลื่อนไหวทางแอปพลิเคชันไลน์ (Line) ไปให้กองบรรณาธิการ

“นักข่าวต้องทำการบ้านหาข้อมูลให้ดี ไม่เขียนหรือนำเสนอโดยที่ยังไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริง ต้องมีความอดทนเพราะการลงพื้นที่ทำข่าวไม่ได้สบายอย่างที่คิด ต้องมีใจรักในอาชีพนี้จริงๆ” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“ความจริงแล้วนักข่าวต้องทำการบ้านหาข้อมูล และโฟกัสกับการสัมภาษณ์ก่อนเป็นอันดับแรกเพื่อให้รู้คำตอบที่ชัดเจนไปนำเสนอ นอกจากนั้นต้อง หูไว ตาไว สอดส่อง ช่างสังเกต ช่าง

สงสัยว่าดาราคคนนั้นมากับใครหรือเปล่า ดอกไม้ที่ส่งมาเป็นของใคร ไม่ใช่จ้องนำเสนอแต่ข่าวกระแสเพียงอย่างเดียว” (เสาวลักษณ์ สุกิจพิพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“นักข่าวต้องมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อผู้รับสารให้มาก ยิ่งในยุคที่เราสามารถหยิบข้อมูลง่ายจากหลายแหล่งก็ยิ่งต้องพิจารณาให้รอบคอบ อย่ารีบนำเสนอข่าวโดยไม่ได้หาคำตอบ” (วรัญญูภัทร์ พิมทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“นักข่าวบันเทิงต้องมีความอดทน มีจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ และมีมารยาททางสังคม รู้จักปรับตัว เรียนรู้ตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา” (นันทิตา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7)

“นักข่าวต้องมองให้เป็นว่าประเด็นไหนควรเป็นข่าว และประเด็นไหนไม่ควรเป็นข่าว ต้องคิดเสมอว่าแม้เราจะนำเสนอข่าวบันเทิง แต่ในความบันเทิงนั้นเราได้ให้อะไรกับผู้รับสารหรือเปล่า สิ่งที่น่าเสนอไปทำร้ายผู้ที่ตกเป็นข่าวหรือไม่ และต้องหมั่นพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่ตลอดเวลา นำมาปรับใช้กับเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าที่สุด” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“ต้องขยัน อดทน รักและให้เกียรติวิชาชีพของตัวเอง เวลาไปทำข่าวก็ต้องรู้จักพูดคุยกับเพื่อนต่างสำนัก แบ่งปัน แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่จะตั้งคำถาม ความสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้เราตอนที่เกิดประเด็นข่าวใหญ่และมีเหตุต้องไปสัมภาษณ์ทันที เราก็ต้องอาศัยเพื่อนสื่อด้วยกันนี้แหละบอกข่าว” (ปาณิสรา ช่มอาวุธ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

“ต้องทำการบ้านนะ ไม่ใช่ออกมาทำข่าวแบบไม่มีอะไรมาเลย ต้องหาข้อมูลเป็น รู้ว่าอะไรควรถาม อะไรไม่ควรถาม แก่ไขสถานการณ์ล่วงหน้าเป็น” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“ต้องรู้จักการปรับตัวไปกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป สนุกกับงานที่เราทำ รักในงาน นักข่าว สามารถถ่ายทอดบทความข่าวได้ถึงอารมณ์ในประเด็นนั้นๆ เพราะข่าวบันเทิง มันคือการนำเสนอข่าวให้เกิดความสนุก” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“ต้องหุตาไว โฟกัสกับงานที่ทำ ชอบสงสัย สังเกตอยู่ตลอดเวลา ต้องระวังเรื่องการนำเสนอข่าวที่ผิดพลาด” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“ต้องมีความรู้เรื่องเทคโนโลยีการที่ใช้รายงานข่าว มีความรู้ว่าจะนำเสนอข่าวด้วยการเล่าเรื่องด้วยภาพเพราะข่าวทีวีการเล่าเรื่องด้วยภาพพร้อมกับข้อมูลบรรยายนั้นสำคัญมาก ด้วยการเขียนบทข่าวที่ประยุกต์ภาษา เหตุการณ์เข้าด้วยกัน” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมพบว่าเนื้อหาข่าวบันเทิงที่นำเสนอมีความเหมือนคล้ายกันส่วนใหญ่ได้จากการสัมภาษณ์ร่วมกันของผู้สื่อข่าวทุกสำนักในการโชว์ตัวของนักแสดง มีข้อจำกัดเรื่องเวลาของนักแสดงที่ให้สัมภาษณ์สักรอบเดียวเท่านั้น ซึ่งการสัมภาษณ์ร่วมกันนี้มีเพียงผู้สื่อข่าวไม่กี่คนที่ช่วยกันซักถามข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าว และมีผู้สื่อข่าวจำนวนมากไม่ช่วยตั้งคำถามเพราะให้ความสำคัญในการพิมพ์ข้อความระหว่างดาราให้สัมภาษณ์ส่งไปให้บรรณาธิการ ซึ่งบางครั้งพบว่าการนำเสนอข่าวก่อนเกิดข้อมูลที่ผิดพลาดได้ง่ายเนื่องจากผู้สื่อข่าวไม่รอฟังคำตอบเกี่ยวกับประเด็นนั้นที่ชัดเจนก่อน

“เวลาลงพื้นที่จะเจอนักข่าวเยอะมากจากหลายสำนักซึ่งหากเป็นงานที่ดาราโชว์ตัวแล้วให้สัมภาษณ์ครั้งเดียวสื่อก็จะรวมตัวกันที่จุดสัมภาษณ์เยอะบ้าง น้อยบ้างตามความดังของดาราหรือกระแสข่าวที่มีในเวลานั้น แต่เมื่อถึงตอนตั้งคำถามจริงจะพบว่ามีเพียงนักข่าวไม่กี่คนที่สัมภาษณ์ดาราคนนั้นก็เลยบ่นหรือฟังคำตอบแล้วพิมพ์ข้อมูลส่งให้สำนักของตนเองทั้งๆ ที่ยังไม่ได้ข้อมูลครบถ้วนเลยเกิดปัญหาการนำเสนอข่าวผิดพลาดอยู่บ่อยครั้ง” (เสาวลักษณ์ สุกิจพิพัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“นักข่าวรุ่นใหม่ๆ เดี่ยวนี้ไม่ช่วยตั้งคำถามหรือสนใจฟังการสัมภาษณ์ เพราะต้องคอยส่งข่าวให้กองบรรณาธิการ เพราะสำนักข่าวสั่งว่าต้องส่งข้อมูลให้เร็วจะได้นำเสนอ ก่อน บางครั้งก็เกิดการส่งข้อมูลที่ผิดได้ง่าย” (วัชรพงศ์ ปัทมาวิไล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2560) (เจ้าหน้าที่ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน)

“เพราะสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลเปิดเยอะ รายการข่าวบันเทิงก็เยอะตามไปด้วย บุคลากรก็ไม่พอ นักข่าวรุ่นใหม่ๆ ส่วนใหญ่ไม่ได้จบด้านสื่อสารมวลชนมาโดยตรงเลยไม่รู้เรื่องการสื่อข่าว เวลาถูกส่งมาทำข่าวก็ไม่ว่าจะเริ่มหรือทำอะไรก่อนหลังดี บางคนก็จบด้านสื่อสารมวลชนมาแต่ชั่วโมงบินยังน้อยเลยอาจจะไม่กล้าถามเพราะเกรงใจนักข่าวรุ่นพี่” (วรัญญูภัทร์ พิมพ์ทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์สยามดารารายวันและสื่อออนไลน์)

“เดี๋ยวนี้เวลาออกทำข่าวนักข่าวไม่กี่คนตั้งคำถาม คนอื่นๆ เจียบรอฟังอย่างเดียว หรือไม่ก็ก้มหน้าพิมพ์ข้อความส่งเข้ากองบรรณาธิการของตัวเอง ทำให้ข่าวมันมีเหมือนกันหมด คนข้างนอกมองว่าทำไมข่าวบันเทิงทำง่ายจังเอาไมค์โครโฟนยื่นให้ดาราถือก็จบ จริงๆ แล้วไม่ใช่เลย เพราะการเป็นนักข่าวบันเทิงต้องสร้างสรรค์เนื้อหาข่าวเป็น จะนำเสนอที่อะไร เหมือนข่าวทั่วไปไม่ได้

เรานำเสนอข้อมูลพร้อมให้ความบันเทิงไปด้วย” (นันทิศา แสงสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7)

“นักข่าวเดี๋ยวนี้นี่เป็นง่าย แค่อัฒตางานกับช่องทีวีก็มีโอกาสเป็นสื่อแล้วทั้งๆ ที่บางคนไม่ได้จบด้านสื่อสารมวลชนมาด้วยซ้ำ ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวที่ผิดพลาดได้ง่าย และมีผลต่อการตั้งคำถาม การสัมภาษณ์ที่ผู้สื่อข่าวไม่รู้จะทำอย่างไร” (วรรณิ ห่อวโนทยาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

“อาจจะเพราะการแข่งขันนำเสนอข่าวที่รวดเร็วทำให้นักข่าวรุ่นใหม่ หรือบางคนไม่ใช่ นักข่าวใหม่ให้ความสำคัญกับการพิมพ์ข้อความส่งให้บรรณาธิการข่าวมากกว่าการตั้งใจฟังคำตอบจากการสัมภาษณ์ หรือช่วยเพื่อนสื่อด้วยกันตั้งคำถาม” (ปาณิสรา ช่มอาวุฒิ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กรกฎาคม 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและบรรณาธิการข่าว)

“นักข่าวเดี๋ยวนี้นี้ไม่ค่อยช่วยกันสัมภาษณ์เหมือนเมื่อก่อน เพราะสนใจแต่จะไลฟ์สดกับกัมหนำพิมพ์ข้อความเพื่อส่งให้บรรณาธิการ เพื่อให้รวดเร็วในการนำเสนอข่าว แต่บางคนก็เกรงใจนักข่าวรุ่นพี่ไม่กล้าถาม” (เฉลิมพล พูลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการเรื่องเล่าเช้านี้)

“การทำข่าวเมื่อก่อนสนุกมาก นักข่าวไม่กี่คนช่วยกันตั้งคำถาม คนนั้นถาม คนนี้ตอบ ประเด็น เดี๋ยวนี้นักข่าวมากขึ้นแทนที่จะมีคนช่วยกันถามเพิ่มขึ้นแต่กลับไม่ใช่แบบนั้น กลายเป็นกัมหนำพิมพ์ข้อความ หรือไม่ก็เจียบรอฟังคำตอบอย่างเดียว” (นฤมล ไชมอนส์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสรายการดาวกระจาย)

“บรรยากาศการสัมภาษณ์ร่วมกันหลังๆ มีบ่อยมากโดยเฉพาะในการโชว์ตัวของดาราก็ให้สัมภาษณ์สื่อรอบเดียว นักข่าวก็ต้องมาอยู่รวมกันหมด ปัญหาคือยิ่งคนเยอะ คนถามยิ่งน้อย เมื่อก่อนก็เพียงแค่ว่าเจียบ แต่พอมีเทคโนโลยีเข้ามา การแข่งขันนำเสนอข่าวที่เมื่อก่อนแข่งกันเร็วแล้วตอนนี้แข่งกันเร็วยิ่งกว่า นักข่าวส่วนใหญ่กัมหนำพิมพ์ข้อความอย่างเดียวเพราะกลัวส่งข่าวไม่ทัน” (พัฒน์นรี อุทัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์ช่อง 8)

“น่าเป็นห่วงนะ ยิ่งเทคโนโลยีเร็วเท่าไร นักข่าวก็ต้องเร็วตามมากเท่านั้น กลายเป็นนักข่าว สำนักข่าว มุ่งความสนใจไปที่การนำเสนอข่าวที่เร็วแทนที่จะให้ความสำคัญกับการสัมภาษณ์ ถ้าเป็นแบบนี้ไปนานๆ นักข่าวที่สัมภาษณ์เป็นจริง ๆ จะมีเหลือน้อยมาก” (บริรักษ์ นิลนาคะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2560) (ผู้สื่อข่าวอาวุโสและโปรดิวเซอร์รายการดาราเดลี)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารข่าวบันเทิงจากการนำ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในกระบวนการทำข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ ตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกประเด็นข่าว ที่มาของประเด็น การค้นคว้าข้อมูลข่าว การสัมภาษณ์ แหล่งข่าว ช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อนำถอดประสบการณ์ของ บรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง ผู้สื่อข่าวบันเทิง และบุคคลในวงการบันเทิง (พิธีกร นักแสดง) เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมด้านมาวิเคราะห์สรุปผลวิจัยและอภิปรายผลวิจัย โดยแบ่งตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้พบว่ากระบวนการสื่อสารของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ ตั้งแต่ กระบวนการคัดเลือกประเด็นข่าว ที่มาของประเด็นและการค้นคว้าข้อมูลข่าว การเข้าถึงและการ สัมภาษณ์แหล่งข่าว และช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร มีขั้นตอนการทำงานที่ละเอียดซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำมาเปรียบเทียบกับกระบวนการสื่อสารแบบดั้งเดิม (Traditional Journalism) ที่กระบวนการทำข่าวนั้นเริ่มจากการที่ผู้สื่อข่าวทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นข่าวจากนั้นเขียนเป็นข่าวหรือรายงานข่าวเรื่องนั้นไปยังกองบรรณาธิการ ให้ทำหน้าที่เป็นผู้คัดกรองความถูกต้อง และทำการคัดเลือกข่าวที่จะส่งต่อไปยังผู้รับสาร โดยปัจจัยใน การกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) จะขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรเป็นหลัก บรรณาธิการ ในฐานะนายทวารข่าวสาร (Gate Keeper) จะมีบทบาทสำคัญมากในการคัดเลือกข่าวโดยใช้หลักการ ตัดสินใจจากความรู้สึกและความคิดของตนเองว่าสังคมจำเป็นต้องรู้อะไรจากนั้นรายงานข่าวผ่าน ช่องทางใดช่องทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการสื่อสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับสารหรือการสื่อสารทางเดียว

ในขณะที่สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ผู้รับสารสามารถแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูล กลับมายังผู้ส่งสารได้ทันที และยังสามารถส่งต่อข้อมูลที่ได้รับไปให้เพื่อน ญาติ หรือคนรู้จักได้ในเวลา อันรวดเร็ว ด้วยคุณสมบัติด้านความรวดเร็วนี้ส่งผลให้กระบวนการสื่อสารมีขั้นตอนการคัดเลือก ประเด็นเพื่อนำเสนอ การค้นหาข้อมูล การนำเสนอและช่องทางการเผยแพร่ข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิม ดังนั้นเพื่อให้การสรุปผลวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้วิจัยจึงแบ่งการสรุปผลวิจัย 2 ประเด็นหลักคือ สรุปผลวิจัยที่ได้จากบรรณาธิการข่าว ผลวิจัยที่ได้จากผู้สื่อข่าวและแหล่งข่าวข่าว บันเทิง ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ที่ 1: บทบาทในการทำงานของบรรณาธิการรายการข่าวบันเทิง

ผลการวิจัยในวัตถุประสงค์แรกพบว่าในกระบวนการสื่อข่าวบันเทิง “บรรณาธิการ” คือผู้ที่มีบทบาทสำคัญด้านการบริหารบุคคล ทรัพยากรข่าว และช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งมีอำนาจในการคัดเลือกประเด็น ควบคุมเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ คัดกรองความถูกต้อง กำหนดช่องทางในการเผยแพร่เนื้อหาทั้งในช่องทางโทรทัศน์ และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ตลอดจนการเป็นผู้มอบหมายงานให้แก่ “ผู้สื่อข่าว” ในการลงพื้นที่สัมภาษณ์หาข้อเท็จจริงมานำเสนอ นอกจากนี้การทำหน้าที่เป็นผู้เฝ้าประตูสารแล้วบรรณาธิการต้องทำหน้าที่ในการเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาที่มีอยู่ให้สามารถนำเสนอได้ในทุกช่องทางการสื่อสารเพื่อให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดเพื่อแย่งชิงฐานผู้ชม และเงินโฆษณาจากบริษัทต่างๆ

ดังนั้น บรรณาธิการข่าวในยุคหลอมรวมสื่อจึงต้องมีความเข้าใจธรรมชาติของแต่ละช่องทางการสื่อสารเพื่อกำหนดรูปแบบเนื้อหาที่เหมาะสมทั้งในสื่อโทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้งานได้คุ้มค่าที่สุด และในยุคที่สำนักข่าวบันเทิงต่างแข่งขันในการนำเสนอข่าวที่รวดเร็วบรรณาธิการต้องคอยจับกระแสว่าตอนนี้ในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ประชาชนกำลังพูดคุยหรือสนใจเรื่องอะไรอยู่ จากนั้นนำข้อมูลมาขยายผลต่อทันที ควบคู่กับการทำหน้าที่ในการคัดกรองความถูกต้องของเนื้อหา และคัดกรองว่ากระแสข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวันนั้นข่าวไหนควรนำมาเสนอข่าวไหนไม่ควรนำเสนอเพราะบางข่าวเกิดจากการหวังผลประโยชน์ที่สื่อมวลชนไปสัมภาษณ์ในงานโชว์ตัว จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นพบว่าบทบาทของบรรณาธิการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อมีดังนี้

5.1.1.1 บทบาทการเป็นผู้เฝ้าประตูสาร (Gate Keeper) ในการคัดกรองความถูกต้องท่ามกลางการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารบนสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้บรรณาธิการข่าวต้องทำหน้าที่ในการเป็นผู้เฝ้าประตูสาร (Gate Keeper) พิจารณาคัดกรองประเด็นและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาให้รอบคอบมากขึ้นกว่าเดิม จากการวิจัยพบว่าเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวบันเทิงปัจจุบันหลักๆ มีอยู่ 2 ประเภทคือ ข่าวบันเทิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประสมพันธ์เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม นักแสดง ละคร รายการขององค์กร และข่าวบันเทิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกระแสสังคมหรือเรื่องส่วนตัวของดารา ในการคัดเลือกข่าวที่มีเนื้อหาเพื่อสนับสนุน ดารา ละคร รายการขององค์กรนั้นบรรณาธิการจะจัดสรรเวลาให้ผู้สื่อข่าวสามารถเก็บภาพและสัมภาษณ์ได้ทันเวลาการถ่ายทำมากกว่าการตัดสินใจว่าควรไปหรือไม่ เนื่องจากเป็นหน้าที่ของรายการข่าวบันเทิงต้องรายงานข่าวขององค์กรอยู่แล้ว

ส่วนข่าวบันเทิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกระแสสังคมหรือเรื่องส่วนตัวของดารา บรรณาธิการข่าวจะมีกระบวนการพิจารณาที่ซับซ้อน เริ่มจากการคัดเลือกข้อมูลที่ได้จากบุคคล และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาวิเคราะห์พิจารณาว่าประเด็นนั้นประชาชนให้ความสนใจมาก

น้อยเพียงใดจากการกล่าวถึง การส่งต่อข้อมูล ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นบนสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) จากนั้นบรรณาธิการต้องพิจารณาว่าประเด็นข่าวที่กำลังเป็นกระแสพูดถึง ใครคือ บุคคลที่ตกเป็นข่าว มีชื่อเสียงระดับใด พื้นฐานเก่าของข่าวนั้นเป็นอย่างไรมีความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน เพราะในบางครั้งอาจมีการปล่อยภาพหลุดออกมาก่อนวันที่จะมีงานโชว์ตัวเพื่อให้สื่อไปสัมภาษณ์ สร้างพื้นที่ข่าวให้แก่ตนเอง เป็นต้น เมื่อบรรณาธิการพิจารณาว่าประเด็นข่าวมีความเหมาะสมจึงจะ มอบหมายให้ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บรรณาธิการจะทำการ พิจารณาความถูกต้องอีกครั้งก่อนเปลี่ยนเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสาร ซึ่ง ในแต่ละขั้นตอนจะเป็นการตัดสินใจในเวลาที่รวดเร็วจากประสบการณ์ด้านข่าวบนเวทีของ บรรณาธิการข่าว โดยสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับการคัดเลือกประเด็นข่าวคือข่าวที่นำเสนอขึ้นต้องมี แหล่งที่มาชัดเจน มีข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ตกเป็นข่าว ต้องหนักแน่นไม่ตื่นตูมไปกับกระแสข่าว เพราะอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย

จากผลวิจัยยังพบว่าในขณะที่บรรณาธิการข่าวทำหน้าที่เป็นผู้เฝ้าประตูสาร (Gate Keeper) บางเวลาบรรณาธิการได้ทำหน้าที่ให้ผู้สื่อข่าวควบคุมไปด้วยจากการนำเสนอข่าวทันทีเมื่อพบ ความผิดปกติจากข้อความ รูปภาพ การแสดงความคิดเห็นในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อาทิ อินสตาแกรม (Instagram), เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter) ส่วนตัวของศิลปิน ดารา มา นำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของสำนักข่าวตนเองทันที ซึ่งข้อมูลที่ได้มานั้น บรรณาธิการยังไม่ได้ขออนุญาตอย่างเป็นทางการแต่ใช้วิธีการขึ้นข้อความขอบคุณแหล่งที่มาของภาพ แทนการขออนุญาต ในการนำเสนอข่าวล่วงหน้าเรียกว่า “การเปิดประเด็นข่าว” ซึ่งเกิดจากที่ บรรณาธิการหรือผู้สื่อข่าวได้ข้อมูลพิเศษที่ไม่มีสื่อสำนักใดทราบมาก่อน ซึ่งในอดีตจะนำเสนอใน รายการข่าวบนเวทีทางโทรทัศน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์เป็นที่แรก แต่ในปัจจุบันการเปิดประเด็นข่าวจะ นำเสนอทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นช่องทางแรกจากนั้นจึงค่อยขยายผลต่อด้วยการ มอบหมายให้ผู้สื่อข่าวไปสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวหรือรอสัมภาษณ์นักแสดงในงานแถลงข่าว และนำ ข้อมูลมาขยายรายงานในช่องทางอื่น ๆ ต่อไป

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นการเปิดประเด็นข่าวอาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิด และส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้ที่ตกเป็นข่าว เนื่องจากข้อมูลที่บรรณาธิการข่าวได้นำไปเผยแพร่ ล่วงหน้ายังไม่ได้รับคำยืนยันจากผู้ตกเป็นข่าว รวมถึงการนำรูปภาพ ข้อความ การแสดงความคิดเห็น ของดารา นักแสดง หรือบุคคลทั่วไปมาใช้นำเสนอข่าวโดยไม่ได้อขออนุญาตก่อนนั้นอาจเข้าข่ายการ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หากข่าวที่นำเสนอไม่เป็นความจริงและส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้ที่ตกเป็น ข่าวอาจเกิดการฟ้องร้องซึ่งอาจส่งผลเสียต่อรายการได้

5.1.1.2 บทบาทการเป็นผู้บริหารเนื้อหาข่าวกับช่องทางการสื่อสาร การเพิ่มจำนวน ของรายการข่าวบนเวทีทางโทรทัศน์ สำนักข่าวบนเวทีออนไลน์ และการเปลี่ยนช่องทางการสื่อสาร

ของสื่อพิมพ์มาเป็นสื่อออนไลน์ ในขณะที่จำนวนของแหล่งข่าวและเนื้อหาข่าวมีจำนวนเท่าเดิม ส่งผลให้บรรณาธิการต้องทำหน้าที่ในการวางแผนเนื้อหาที่มีอยู่ให้สามารถนำเสนอได้ในทุกช่องทาง การสื่อสารเพื่อให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดเพื่อแย่งชิงฐานผู้ชม และเงินโฆษณาจากบริษัท ต่างๆ

ผลการวิจัยพบว่าการนำเสนอข่าวบนเทงเน้นความรวดเร็วเป็นหลัก และทุกช่องทางมี คุณบัตด้านการสื่อสารที่ให้ประโยชน์แตกต่างกันออกไป โดยบรรณาธิการจะต้องมีความเข้าใจ ธรรมชาติของช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เป็นอย่างดี และใช้คุณสมบัติของแต่ละช่องทางอย่าง เหมาะสมเพื่อให้การรายงานข่าวเข้าถึงผู้รับสารที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารตามรสนิยมที่แตกต่าง กันอย่างชัดเจน โดยสามารถจำแนกรูปแบบของเนื้อหาข่าวกับช่องทางที่สำนักข่าวบนเทงนิยมใช้ได้ดังนี้

5.1.1.3 ทวิตเตอร์ (Twitter), อินสตาแกรม (Instagram): ใช้ในการเปิดประเด็นข่าว เพื่อช่วงชิงการเป็นสื่อแรกในการนำเสนอข่าว โดยการแจ้งข่าวสารที่เป็นเหตุการณ์เบื้องต้นไปยังผู้รับ สารในทันที เพื่อดึงความสนใจจากผู้รับสารคอยติดตามความคืบหน้าของข่าว และการส่งต่อข้อมูลไป ให้บุคคลที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของผู้รับสาร

5.1.1.4 เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter), อินสตาแกรม (Instagram), เว็บไซต์ (Website): ใช้ในการแจ้งข้อมูลที่ได้มาเพิ่มเติม โดยเนื้อหาจะมีข้อมูลที่ละเอียดขึ้นจากที่ครั้ง แรกเป็นการรายงานในลักษณะการพาดหัวข่าวหรือการสรุปข่าวสั้น โดยมีข้อมูล ภาพถ่าย คำ สัมภาษณ์ วิดีโอคลิป เพื่อก่อให้เกิดการติดตามข่าวต่อเนื่องเกี่ยวกับประเด็นข่าว และการแสดงความ คิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นๆ

5.1.1.5 เว็บไซต์ (Website), เฟซบุ๊ก (Facebook), ยูทูบ (YouTube): ในการรายงาน ข่าว การเพิ่มเติมเนื้อหาในเชิงวิเคราะห์ การเพิ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือข้อมูลข่าวที่พิเศษกว่า สำนักข่าวอื่น เพื่อให้ผู้รับสารได้รับทราบข้อมูลครบถ้วนเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ ผ่านช่องทางรายการ ข่าวบนเทงที่นำเสนอด้วยการออกอากาศคู่ขนานกับการออกอากาศทางโทรทัศน์ดิจิทัล ซึ่งผู้รับสาร สามารถแสดงความคิดเห็นและส่งต่อข่าวได้ในขณะที่ทำการรับชม หรือการรายงานสดจากสนามข่าว ระหว่างที่นักแสดง ดารา ศิลปิน ให้สัมภาษณ์ทันทีเพื่อดึงให้ผู้รับสารติดตามตลอดเวลา

5.1.1.6 ออฟฟิเชียล แอคเคาท์ ไลน์ (Official Account LINE): การประชาสัมพันธ์ ข่าวที่จะนำเสนอไปยังกลุ่มผู้รับสารโดยตรงนอกจากนี้ยังมี ทวิตเตอร์ (Twitter), อินสตาแกรม (Instagram) และทวิตเตอร์ (Twitter) ที่สามารถแจ้งข่าวสารได้ทันที

5.1.1.7 ไลน์ ทวี (Line TV): ผลิตรายการบนเทงโดยเน้นการนำเสนอเนื้อหาที่เฉพาะ กลุ่มมากยิ่งขึ้น สามารถแจ้งเตือนผู้ชมได้ทันทีเมื่อถึงเวลาการออกอากาศ อีกทั้งยังสามารถรับชม ย้อนหลังได้ทุกช่วงเวลาที่ต้องการ

จากวัตถุประสงค์ข้อแรกสามารถสรุปได้ว่าบรรณาธิการข่าวคือหัวใจหลักในด้านการบริหารบุคคล เนื้อหาและช่องทางการสื่อสาร โดยการเปลี่ยนบทบาทเดิมที่บรรณาธิการมีอำนาจในการกำหนดประเด็นข่าวสารเพียงผู้เดียวมาเป็นผู้เฝ้าติดตามว่าในช่วงเวลานี้ผู้รับสารต้องการทราบข่าวอะไรมากที่สุดจากการแสดงความคิดเห็นหรือการส่งต่อข้อมูลใน สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ไปพร้อมกับการทำหน้าที่พิจารณาคัดกรองประเด็นไปขยายผลหาข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำเสนอให้ทันเวลาด้วยรูปแบบที่มีความหลากหลายผ่านช่องทางสื่อโทรทัศน์และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้ครอบคลุมพฤติกรรมการเปิดรับของผู้รับสารมากที่สุด

5.1.2 วัตถุประสงค์ที่ 2: บทบาท หน้าที่ และคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ ในกระบวนการสื่อข่าวบันเทิงนอกจากบรรณาธิการข่าวที่เป็นหัวใจหลักด้านการบริหารแล้วอีกหนึ่งหัวใจหลักคือ “ผู้สื่อข่าวบันเทิง” ในฐานะผู้ปฏิบัติในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล สัมภาษณ์ และรายงานข่าว ผลวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวบันเทิงกับดาราคือความสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อนระหว่างหน้าที่การเป็นสื่อมวลชนซึ่งเป็นทั้งผู้ตรวจสอบพฤติกรรมและสนับสนุนผลงานแก่ดาราในเวลาเดียวกัน ในการปฏิบัติงานอาจเกิดการกระทบกระทั่งต่อความรู้สึกบ่อยครั้งแต่เมื่อพ้นเหตุการณ์ข่าวในช่วงเวลานั้นไปดาราก็ยังให้ความร่วมมือให้สัมภาษณ์เช่นเดิม นอกจากความสัมพันธ์ที่เกิดจากหน้าที่แล้วยังมีความสัมพันธ์ในรูปแบบเพื่อนระหว่างนักข่าวกับดาราส่งผลให้ผู้สื่อข่าวสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึกหรือได้ข้อมูลพิเศษจากการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว

แม้ว่าการความสัมพันธ์อันดีจะช่วยให้ผู้สื่อข่าวสามารถเข้าถึงข้อมูลและตัวดาราง่าย แต่ทุกครั้งที่การออกปฏิบัติงานผู้สื่อข่าวจะต้องมีการเตรียมตัวหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าวที่จะสัมภาษณ์ ก่อนล่วงหน้าทุกครั้งเพื่อใช้ในการตั้งคำถามได้ตรงประเด็นสามารถโต้ตอบกับแหล่งข่าวได้อย่างฉะฉาน ในระหว่างสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวต้องจับประเด็น สังเกตอาการปฏิกิริยาของแหล่งข่าว มีความอดทนต่อแรงกดดัน และสามารถเขียนบทข่าวนำเสนอด้วยภาษาบันเทิงได้อย่างเหมาะสม นอกจากทักษะด้านการสื่อข่าวแล้วผู้สื่อข่าวยังต้องมีความสามารถในการใช้โปรแกรมตัดต่อได้อย่างคล่องแคล่ว ใช้เทคโนโลยีรายงานข่าวผ่าน แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ตลอดจนทำหน้าที่ช่างภาพรายงานสดระหว่างการสัมภาษณ์ดาราส่งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อาทิ เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live), อิน스타그램 (Instagram)

ผลการวิจัยที่ได้จากการลงพื้นที่สังเกตการทำงานของผู้สื่อข่าวขณะปฏิบัติหน้าที่ในสนามข่าว พบว่าการสัมภาษณ์ในภาคสนามมีอยู่ 2 รูปแบบ คือการสัมภาษณ์ดาราในลักษณะตัวต่อตัว และการสัมภาษณ์ร่วมกับสำนักอื่น โดยส่วนใหญ่จะเป็นการสัมภาษณ์ร่วมกันเนื่องจากดาราให้สัมภาษณ์สื่อครั้งเดียวซึ่งพบปัญหาว่าระหว่างการสัมภาษณ์มีผู้สื่อข่าวจำนวนน้อยที่ช่วยกันซักถามดาราเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นๆ เมื่อทำการวิเคราะห์พบสาเหตุของปัญหา 3 ประการ ดังนี้

5.1.2.1 ผู้สื่อข่าวไม่ได้จบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มาโดยตรง เมื่อต้องออกปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคสนามทำให้ไม่ทราบว่าต้องปฏิบัติอย่างไรตั้งแต่ขั้นตอนการหาข้อมูล การสัมภาษณ์ ซึ่งสาเหตุเกิดจากบุคลากรที่มีความรู้ด้านสื่อสารมวลชนไม่เพียงพอต่อจำนวนของสำนักข่าวบันเทิงที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้องค์กรคัดเลือกบุคคลที่ไม่มีพื้นฐานมาเข้าทำงาน

5.1.2.2 องค์กรหรือสถานีโทรทัศน์ต้นสังกัดมีนโยบายนำเสนอข่าวที่รวดเร็วเพื่อแข่งขันกับสำนักข่าวบันเทิงอื่นๆ โดยกำหนดให้ผู้สื่อข่าวที่อยู่ภาคสนามต้องส่งข่าวให้บรรณาธิการข่าวทันทีหลังจบการสัมภาษณ์ จากนั้นนโยบายนี้ส่งผลให้ระหว่างที่ดาราให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวบันเทิงจึงให้ความสำคัญในการพิมพ์ข้อมูลส่งให้บรรณาธิการข่าวทาง แอปพลิเคชันไลน์ (Line) มากกว่าการตั้งใจจับประเด็น ฟังคำตอบและซักถามเพื่อให้ได้คำตอบตามประเด็นที่ตั้งไว้ การกระทำนี้นอกจากจะทำให้เสี่ยงต่อการนำเสนอข่าวที่ผิดพลาดแล้วยังส่งผลให้ความน่าเชื่อถือของสำนักข่าวลดลงอีกด้วย

5.1.2.3 ประสบการณ์ทำงานยังน้อยและเกิดความเกรงใจนักข่าวรุ่นพี่ โดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นผู้สื่อข่าวที่เพิ่งเริ่มต้นทำงานในสายข่าวบันเทิงบรรยากาศในการทำงานที่รวดเร็วอาจส่งผลให้ไม่มีความมั่นใจในการตั้งคำถาม เกิดอาการตื่นเต้นเมื่อเจอดารา นักแสดง ซึ่งในกรณีนี้ผู้สื่อข่าวที่มีโอกาสลงพื้นที่สนามข่าวบ่อยๆ สามารถฝึกฝนตนเองด้วยการตั้งใจจับประเด็นว่าตอนนี้นักลี้ยงถามเรื่องอะไรหาจังหวะแทรกประเด็นคำถามที่ต้องการ นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวต้องรู้จักพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้สื่อข่าวสำนักอื่น เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนนักข่าวด้วยกันเอง ซึ่งจะมีผลต่อการทำงานในกรณีที่เกิดข่าวด่วน ข่าวเหตุการณ์พิเศษที่ไม่มีการแจ้งหมายข่าวล่วงหน้า

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อได้ดังนี้

1. ทักษะด้านสื่อสารมวลชน: ผู้สื่อข่าวต้องสามารถนำศาสตร์ด้านวารสารศาสตร์ในขั้นตอนการสื่อข่าว การหาข้อมูล การใช้ภาษาข่าวบันเทิงในการเขียนบทข่าว มีวาทีศิลป์ในการพูดคุย และการจับใจความประเด็นข่าวมาใช้ร่วมกับศาสตร์ด้านนิเทศศาสตร์ที่นำความคิดสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอให้เกิดความบันเทิง ทำงานบนกระตือรือร้นด้วยจิตวิญญาณของสื่อมวลชน
2. ทักษะด้านการสร้างความสัมพันธ์: ในการทำงานสายข่าวบันเทิงการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแหล่งข่าว (Connection) นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากประชาชนต้องการทราบข้อมูลข่าวสาร บทสัมภาษณ์ โดยตรงจากตัว ดารา นักแสดง ศิลปิน นอกจากต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับดาราแล้วผู้สื่อข่าวต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้จัดการหรือคนในครอบครัว เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวได้ง่ายขึ้น โดยในการสร้างความสัมพันธ์นี้ต้องพื้นฐานของความจริงใจให้กันและกัน ในการสร้างความไว้วางใจนั้นเกิดการที่ผู้สื่อข่าวให้เกียรติ รักษาคำพูด ไม่ก้าวล่วง หรือแสดงกิริยาที่เป็นการดูถูกอีกฝ่าย นอกจากแหล่งข่าวในวงการบันเทิงแล้วเพื่อนสื่อมวลชนต่างสำนักเป็นอีกหนึ่งแหล่งข่าวที่มี

ข้อมูลข่าวสารให้แลกเปลี่ยนตลอดเวลา และการช่วยเหลือกันเวลาปฏิบัติงานในสนามข่าว

3. ทักษะด้านเทคโนโลยีสื่อสาร: ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันอุตสาหกรรมบันเทิงทุกแขนงมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมาโดยตลอด ฉะนั้นผู้ที่เข้ามาเป็นผู้สื่อข่าวบันเทิงจะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อข่าวทั้งหมด ตั้งแต่การเก็บข้อมูล การติดต่อ การส่งข้อมูลข่าว การถ่ายภาพนิ่ง และการถ่ายภาพเคลื่อนไหวเพื่อรายงานข่าวจากพื้นที่ข่าวได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นเรียวรู้ ปรับตัว พัฒนาศักยภาพตัวเองตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายให้บรรณารักษ์ในการรับชม เนื่องจากในปัจจุบันสำนักข่าวบันเทิงได้รายงานข่าวในรูปแบบการรายงานสด (Live) ผ่านช่องทาง เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook) หรือ อินสตาแกรม (Instagram) ซึ่งในอนาคตคาดว่าทุกสำนักข่าวจะใช้ช่องทางนี้ในการรายงานข่าวจากพื้นที่สนามข่าวอย่างแน่นอน ฉะนั้นบุคคลที่ต้องการทำงานด้านสายข่าวบันเทิงต้องฝึกฝนทักษะการถ่ายภาพเคลื่อนไหวและการใช้เทคโนโลยีสื่อสารมาเป็นอย่างดี

นอกจาก หน้าที่ บทบาท คุณสมบัติของผู้สื่อข่าว และบรรณาธิการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์กระบวนการสื่อข่าวบันเทิงในยุคการหลอมรวมสื่อ และการรายงานข่าวของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ ดังนี้

5.1.3 กระบวนการสื่อข่าวบันเทิงในยุคการหลอมรวมสื่อ

กระบวนการสื่อข่าวบันเทิงในยุคการหลอมรวมสื่อ บรรณาธิการ และ ผู้สื่อข่าว เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญตั้งแต่เริ่มต้นหาประเด็นข่าวไปจนถึงการเผยแพร่ข่าวสารไปยังผู้รับสาร โดยบทบาทของบรรณาธิการคือผู้บริหารบุคคล เนื้อหา และช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร ด้านผู้สื่อข่าวทำหน้าที่ภาคปฏิบัติในการลงพื้นที่สัมภาษณ์หาข้อมูลมานำเสนอซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1.3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล และประเภทแหล่งข่าว จากการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในกระบวนการสื่อข่าวส่งผลให้แหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการนำเสนอข่าวนั้นเปลี่ยนแปลงไป โดยสามารถจำแนกแหล่งที่มาของข้อมูลได้ดังนี้

5.1.3.2 แหล่งข่าวบุคคลซึ่งอาจจะเป็น นักแสดง ดารา ที่ผู้สื่อข่าวจะไปสัมภาษณ์โดยตรงหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับดาราท่านนั้น อาทิ ผู้จัดการส่วนตัว เพื่อน คนในครอบครัว ช่างแต่งหน้าทำผม บุคคลที่ได้ร่วมงานกับดารานักแสดงที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม อุปนิสัยส่วนตัว การใช้ชีวิต การคบหาคนรักที่ไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะชน โดยส่วนใหญ่ดารา นักแสดง จะไม่เปิดบังขณะที่อยู่กองถ่าย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้แหล่งข่าวส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัวเอง การให้ข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ไม่เปิดเผยตัวเองนี้จะเป็นการให้ข้อมูลลักษณะการซุบซิบ นินทา หรือการเล่าให้ฟังกับคนที่มีความสนิทสนม

5.1.3.3 แหล่งข่าวจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ส่วนตัวของดารา นักแสดง หรือเป็นข้อมูลที่มาจาก เว็บไซต์พันทิป เฟสบุ๊กแฟนเพจที่ชอบนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับดาราโดยเจ้าของเพจไม่แสดงตัว อาทิ เพจใต้เตียงดารา เพจอีเจียบเลียบด่วน เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ข้อมูลด้านลบของดารา นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการยังสามารถหาข้อมูลได้จาก เว็บไซต์ (Website), อินสตาแกรม (Instagram), เฟซบุ๊ก (Facebook) ของแฟนคลับซึ่งเป็นกลุ่มที่เฝ้าติดตามดารา แจ้งข่าวสารการออกงาน กิจกรรมส่วนตัวของดารา ซึ่งผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการไม่ได้ติดตามไปทำข่าวทุกครั้งก็สามารถติดตามความเคลื่อนไหวผ่านช่องทางการสื่อสารของแฟนคลับมานำเสนอข่าวได้

5.1.3.4 แหล่งข่าวนิรนาม จากเดิมที่เป็นการแจ้งข่าวผ่านการเขียนจดหมายเข้ามายังสำนักข่าวบันเทิง เปลี่ยนมาเป็นการส่งข้อความผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของสำนักข่าวบันเทิง อาทิ ส่งผ่านกล่องข้อความอิเล็กทรอนิกส์ (Messenger Facebook) ของผู้สื่อข่าว หรือ บรรณาธิการโดยตรง ซึ่งอาจเป็นเพียงข้อความอย่างเดียว หรืออาจมีรูปภาพด้วย ในกรณีนี้ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการจะต้องใช้วิจารณญาณอย่างมากก่อนนำข้อมูลหรือรูปภavnั้นมานำเสนอ เพราะอาจเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องได้

5.1.3.5 การคัดเลือกประเด็นข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อคุณสมบัติของสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) นอกจากจะมีความรวดเร็วในการเผยแพร่ข่าวสารได้หลายช่องทางในเวลาเดียวกันแล้ว ผู้รับสารยังสามารถแสดงความคิดเห็นกลับมายังสำนักข่าวบันเทิง และในเวลาเดียวกันก็สามารถส่งต่อข้อมูลไปยังคนรู้จัก ส่งผลให้บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวบันเทิง สามารถตรวจสอบว่าผู้รับสารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นข่าวที่ได้นำเสนอไปอย่างไรบ้าง และยังสามารถทราบว่ตอนนี้มีประเด็นข่าวหรือดาราท่านใดที่กำลังได้รับความสนใจเป็นพิเศษมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำเสนอ ซึ่งสามารถจำแนกปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวดังนี้

5.1.3.6 ปัจจัยที่เกิดจากกระแสสังคม: โดยส่วนใหญ่สังคมจะมุ่งความสนใจประเด็นข่าวที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของดาราซึ่งไม่ค่อยได้รับการเปิดเผย อาทิ ภาพหลุดกับคนรักหรือภาพหลุดเมื่ออยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสม ขาวมือที่สาม เลิกรา หย่าร้าง คดีความ

5.1.3.7 ปัจจัยจากความมีชื่อเสียงของบุคคล: นอกจากเหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในกระแสแล้วความมีชื่อเสียงของบุคคลก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอ เพราะดาราบางคนแม้ไม่มีประเด็นข่าวเสียหายหรือประเด็นข่าวที่นำเสนออาจจะไม่ได้เป็นเรื่องใหญ่โตแต่ประชาชนก็สนใจให้การติดตามเนื่องจากชื่นชมในความสามารถ หน้าตา ความน่ารัก อาทิ อัม พัชราภา ออกงานนักข่าวอาจจะสัมภาษณ์เรื่องสุขภาพหรือผลงานการแสดงก็ได้รับความสนใจจากผู้ชมเป็นอย่างมาก การเปิดตัวละครของ ณเดชน์ – ญาญ่า แม้จะเป็นแค่เรื่องผลงานก็สามารถนำเสนอได้ เป็นต้น

5.1.3.8 ปัจจัยจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด: เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด อาทิ การเกิดอุบัติเหตุ การเสียชีวิต ความผิดพลาดระหว่างการเดินแฟชั่นโชว์ เช่น ชุดที่ใส่หลุดหรือหกล้มบนเวที เป็นต้น

5.1.3.9 ปัจจัยที่เกิดจากนโยบายขององค์กร: นโยบายที่องค์กรวางไว้เพื่อเป็นกรอบในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวซึ่งมีเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นหลัก โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบด้วยกันดังนี้

1. องค์กรที่มีนโยบายไม่นำเสนอข่าวของนักแสดงที่สังกัดช่องคู่แข่ง: ยกเว้นในกรณีข่าวที่เกี่ยวกับการสูญเสีย การแต่งงาน การหย่าร้าง หรือข่าวที่มีการซื้อเวลาเพื่อออกอากาศสาเหตุที่สถานีโทรทัศน์มีนโยบายไม่นำเสนอข่าวของดาราที่อยู่สังกัดคู่แข่ง เนื่องจากการนำเสนอข่าวดาราคู่แข่งอาจทำให้แฟนละครของตนเองหันไปติดตามละครของคู่แข่งได้ นอกจากนี้ทุกวินาทีที่รายการออกอากาศนั้นมีมูลค่าเรื่องต้นทุน ฉะนั้นองค์กรจึงเน้นการนำเสนอข่าวของนักแสดง ละคร รายการ ในสังกัดเพื่อให้การประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยองค์กรที่มีนโยบายนี้ชัดเจนคือ สำนักข่าวบันเทิงช่อง 7 เอชดี และสำนักข่าวบันเทิงช่อง 3 เอชดี

2. องค์กรที่มีนโยบายที่นำเสนอข่าวทุกสำนัก: เนื่องจาก นักแสดง พิธีกรในสังกัดของตนอาจมีชื่อเสียงไม่มากพอที่จะดึงดูดความสนใจให้ประชาชนคอยติดตามข่าวสาร ในขณะที่นักแสดงของช่องอื่น อาทิ ช่อง 7 เอชดีและช่อง 3 เอชดีมีฐานผู้ชมคอยติดตามข่าวสารเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงใช้ความมีชื่อเสียงของนักแสดงที่อยู่สังกัดคู่แข่งมาสร้างความนิยมให้รายการข่าวบันเทิงของตนเอง โดยเนื้อหาข่าวส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับประเด็นส่วนตัวไม่เกี่ยวกับผลงาน โดยองค์กรที่มีนโยบายนี้ชัดเจนคือสำนักข่าวบันเทิงช่อง 23 เวิร์คพอยท์และสำนักข่าวบันเทิงไนน์เอ็นเตอร์เทนช่อง 9 เอ็มคอต เอชดี

3. ข้อตกลงทางด้านธุรกิจ: เนื่องจากรายการข่าวบันเทิงเป็นหนึ่งในช่องทางที่สามารถเสนอข่าวสารเข้าถึงผู้ชมได้ทุกช่วงวัย ดังนั้นเจ้าของสินค้าอาจทำการซื้อเวลาหรือโฆษณาในรูปแบบการรายงานข่าวบันเทิง ในกรณีดาราที่เป็นพิธีกรอยู่ต่างสังกัดจะได้รับการยกเว้นเนื่องจากการเป็นกรายงานข่าวที่เกิดจากการจ่ายค่าตอบแทน

ผลการวิจัยข้อนี้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวนั้นมาจากนโยบายขององค์กรที่กำหนดเอาไว้ แม้ประเด็นข่าว หรือ ดาราคนนั้นจะมีประเด็นที่น่าสนใจคนในสังคมอยากรู้ก็ตามแต่ถ้าไม่สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรก็ไม่ได้มีการพิจารณาแนะนำเสนอ ซึ่งพบว่าปัจจุบันการนำเสนอข่าวแบบแบ่งแยกนักแสดงในสังกัดนี้ยังคงอยู่ โดยผู้บริหารองค์กรเชื่อว่าพื้นที่ข่าวขององค์กรมีไว้เพื่อนำเสนอข่าวเพื่อส่งเสริม รายการ ละคร นักแสดง กิจกรรม ภายในองค์กรมากกว่า จากข้อมูลที่ได้กล่าวไปข้างต้น สามารถวิเคราะห์ถึงดีและข้อเสียของการที่องค์กรมีนโยบายเป็นข้อกำหนดในการนำเสนอข่าวได้ดังนี้

- รายการข่าวบันเทิงที่มีนโยบายที่นำเสนอข่าวดารา ศิลปิน ได้ทุกสำนักทำให้รายการมีความหลากหลายของเนื้อหาข่าวไม่น่าเบื่อ บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวสามารถคัดเลือกเฉพาะประเด็นของดารา ศิลปินที่มีความโด่งดังมีกลุ่มผู้ชมรอติดตามข่าวสารเป็นจำนวนมาก โดยเนื้อหาของข่าวเน้นไปที่เรื่องส่วนตัวของดารามากกว่าเรื่องผลงาน ในขณะที่เดียวกันก็แทรกการรายงานข่าวที่มีเนื้อหาเพื่อประชาสัมพันธ์รายการ ละคร นักแสดงในสังกัดตนเองร่วมอยู่ด้วย ซึ่งพบว่าองค์กรที่มีนโยบายในการนำเสนอข่าวบันเทิงได้ทุกสำนักมักเป็นองค์กรที่ไม่มี ดารา นักแสดง ในสังกัดหรือยังไม่มีชื่อเสียงมากพอที่จะดึงดูดความสนใจจากผู้ชม

- รายการข่าวบันเทิงที่มีนโยบายไม่นำเสนอข่าวนักแสดงที่อยู่ในสังกัดของคู่แข่ง โดยเนื้อหาที่นำเสนอมุ่งเน้นไปที่ผลงานมากกว่าเรื่องส่วนตัวของนักแสดง อาทิ เบื้องหลังกองละคร การถ่ายทำรายการ เพื่อสร้างความเคลื่อนไหวไปยังผู้ชมที่คอยติดตามผลงานของสถานีโทรทัศน์อยู่ ซึ่งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการจะระวังเนื้อหาข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของนักแสดงหรือองค์กร แม้เนื้อหาข่าว รวมถึงดาราที่นำเสนอจะไม่หลากหลายแต่รายการยังคงได้รับความนิยมเนื่องจากมีฐานผู้ชมที่ติดตามละครเป็นจำนวนมาก

5.1.4 การสัมภาษณ์แหล่งข่าว และปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลเชิงลึก

ขั้นตอนการสัมภาษณ์ถือเป็นหัวใจหลักของกระบวนการสื่อข่าวเพราะถึงแม้จะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการรายงานข่าวแต่ถ้าผู้สื่อข่าวไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญได้ในเวลาอันรวดเร็วถือว่าข่าวนั้นไม่สมบูรณ์เพราะเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวเพียงด้านเดียว ในการสัมภาษณ์สามารถจำแนกขั้นตอนได้ ดังนี้

ขั้นตอนการสัมภาษณ์

1. ผู้สื่อข่าวต้องศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าวรวมถึงข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับตัวแหล่งข่าวมาเป็นอย่างดีเพื่อใช้ในการตั้งคำถามสัมภาษณ์ ซึ่งการหาข้อมูลผู้สื่อข่าวสามารถสืบค้นข้อมูลทั้งบทสัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ภาพถ่าย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หรือสอบถามจากบุคคลที่มีความใกล้ชิดตลอดจนเพื่อนผู้สื่อข่าวสำนักข่าวอื่น

2. การสัมภาษณ์ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 1) การสัมภาษณ์ร่วมกับผู้สื่อข่าวสำนักอื่นซึ่งการสัมภาษณ์ร่วมกันนี้เกิดขึ้นได้บ่อยที่สุดเนื่องจากส่วนใหญ่งานที่ผู้สื่อข่าวจะมีโอกาสได้สัมภาษณ์นักแสดงนั้นเป็นการแถลงข่าวเปิดตัวสินค้า งานประกาศรางวัล บวงสรวงละคร แถลงข่าวแต่งงาน หรือการเตรียมแสดงคอนเสิร์ต เป็นต้น 2) การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว เป็นการขอสัมภาษณ์กรณีพิเศษเกี่ยวกับผลงานในวงการ การใช้ชีวิต ธุรกิจ รวมถึงข่าวที่กำลังอยู่ในกระแส ซึ่งผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการสามารถนัดหมายล่วงหน้าเพื่อขอสัมภาษณ์ หรืออาจขอสัมภาษณ์ตามงานโชว์ตัวที่ดาราคงกล่าวมาร่วมงาน ในการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวนี้ผู้ข่าวมีโอกาสได้ข้อมูลที่พิเศษกว่าการ

สัมภาษณ์ร่วมกับสำนักข่าวอื่น ๆ แสดงถึงความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข่าว ความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้สื่อข่าว ในกรณีที่ยังไม่มีประเด็นที่ต้องการทราบแน่ชัดผู้สื่อข่าวอาจจะเริ่มต้นคำถามเกี่ยวกับผลงาน สุขภาพ ครอบครัว แนวคิดการใช้ชีวิต แต่ถ้าหากเป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นข่าวที่กำลังอยู่ในกระแสผู้สื่อข่าวอาจเริ่มต้นด้วยการเปิดโอกาสให้แหล่งข่าวได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองก่อนจากนั้นผู้สื่อข่าวจึงตั้งคำถามเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์นั้นเพิ่มเติม

3. ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวต้องมีสมาธิในการจับใจความประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อย่อยอดในการซักคำถาม ไม่ควรกัมนำพิมพ์ข้อความหรือมองไปทางอื่น ควรสบตากับผู้ให้สัมภาษณ์แสดงท่าทีตอบสนองเพื่อให้การสัมภาษณ์นั้นราบรื่น

4. ใช้ภาษาและน้ำเสียงที่ดีในการตั้งคำถามเพื่อให้การสัมภาษณ์เกิดความต่อเนื่องจนได้ข้อมูลข่าวที่ครบถ้วน เนื่องจากระหว่างสัมภาษณ์อาจมีคำถามที่ทำให้แหล่งข่าวรู้สึกกดดันหรือเกิดความไม่พอใจ ฉะนั้นการใช้ภาษาที่ดีจะช่วยลดบรรยากาศความตึงเครียดระหว่างสัมภาษณ์ได้

5. แม้จะมีอุปกรณ์บันทึกข้อมูลแต่ผู้สื่อข่าวควรจดบันทึกข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการถอดเนื้อหาข่าวในขั้นตอนการเขียนบทข่าว และการติดต่อ

สิ่งที่ควรระวังในขั้นตอนการสัมภาษณ์พบว่าแหล่งข่าวไม่ต้องการตอบคำถามที่มีการพาดพิงถึงบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม วิจารณ์ผลงานหรือเรื่องส่วนตัว คดีความ เพราะเกรงว่าอาจเกิดการเข้าใจผิดจนทำให้เกิดความบาดหมางกับคนในวงการเดียวกันได้ ฉะนั้นหากผู้สื่อข่าวต้องการสัมภาษณ์เรื่องเกี่ยวกับบุคคลอื่นควรชี้แจงเหตุผลให้ดาราทราบเสียก่อนและถามความสมัครใจเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีไว้

ปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลเชิงลึก

ท่ามกลางการเพิ่มจำนวนของสำนักข่าวบนเท็กซึ่งมากขึ้นในปัจจุบัน ทุกสำนักข่าวต่างพยายามเสาะแสวงหาข้อมูลที่แตกต่างเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้รับสาร และแสดงถึงศักยภาพของทีมงาน ผลวิจัยพบว่าผู้สื่อข่าวที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับแหล่งข่าวสามารถเข้าถึงตัว ศิลปิน ดารา ได้ง่าย และมีโอกาสได้ข้อมูลที่พิเศษหรือลึกกว่าสำนักข่าวอื่น เนื่องจากความคุ้นเคยสนิทสนมทำให้ระหว่างการสัมภาษณ์แหล่งข่าวจะมีความเป็นตัวเองเนื่องจากไว้วางใจในการให้ข้อมูล ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างดารากับผู้สื่อข่าวเหมือนน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าถ้อยที่ถ้อยอาศัย ในขณะเดียวกันก็เหมือนลั่นกับฟันที่มีกระแทกกระทบกันบ้างแต่สุดท้ายก็มีความยึดหยุ่นเกื้อหนุนกันเพราะต่างได้ผลประโยชน์จากการให้ความร่วมมือนี้

นอกจากความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สื่อข่าวบนเท็กซึ่งกับดาราแล้วการที่ผู้สื่อข่าวอยู่ในองค์กรเดียวกันกับ ศิลปิน ดารา นักแสดง นับว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้สื่อข่าวเข้าถึงตัวแหล่งข่าวได้รวดเร็ว และทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นข่าวต่างๆ ได้ง่าย โดยการนัดสัมภาษณ์นอกสถานที่หรือในกองละครรวมถึงการเชิญมาสัมภาษณ์สดในรายการข่าวบนเท็กซึ่งของตนเอง ซึ่งพบว่าการตั้ง

คำถามจะเป็นการเปิดโอกาสให้ดาราดำได้ชี้แจงเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นๆ มากกว่าการโจมตีหรือขุดคุ้ย เนื่องจากต้องระวังผลกระทบต่อชื่อเสียงนักแสดง และองค์กรที่เป็นต้นสังกัด

5.1.5 เนื้อหาข่าวบันเทิง

เนื้อหาข่าวบันเทิงที่นำเสนอในปัจจุบันเปลี่ยนไปจากเดิมที่ก่อนหน้านี้จะเป็นการเสนอข่าวเกี่ยวกับผลงานด้านการแสดง เนื่องจากดารานักแสดงในอดีตไม่ต้องการเปิดเผยชีวิตส่วนตัวให้ใครทราบแต่หลังจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้พัฒนาช่องทางการสื่อสารใหม่ ๆ ประกอบกับวงการบันเทิงมีการแข่งขันมากขึ้น ดารา นักแสดง เริ่มเปิดเผยเรื่องส่วนตัวลงในโซเชียลมีเดีย อาทิ อินสตาแกรม (Instagram), เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter) เพื่อสื่อสารกับกลุ่มแฟนคลับและโปรโมทผลงานตัวเอง เนื้อหาข่าวจึงเปลี่ยนไปมุ่งนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวมากขึ้น โดยสามารถจำแนกเนื้อหาข่าวบันเทิงในปัจจุบันได้ดังนี้

5.1.5.1 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของ ศิลปิน ดารา นักแสดง อาทิ พฤติกรรมที่ไม่สมควรของดาราสาว ชีวิตที่ตกอับ มือที่สาม รัก เลิก ภาพหลุด คู่จิ้น (มาจากคำว่า “Imaginary Lovers” คู่ดาราสาวที่มีผลงานร่วมกันแล้วแฟนคลับล้นอยากให้เป็นคู่รักกันจริงๆ) เป็นต้น

5.1.5.2 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับผลงาน อาทิ การวางตัวนักแสดง เบื้องหลังการถ่ายทำฉาก เลิฟซีน ฉากแอคชั่น อุบัติเหตุหรือความผิดพลาดในการถ่ายทำ ความไม่สมจริง การเปิดตัวละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ การถ่ายทำมิวสิกวิดีโอเพลง การแถลงข่าวเปิดตัวเพลงหรือการจัดแสดงคอนเสิร์ต เป็นต้น

5.1.5.3 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรม อาทิ การประกวด การมอบรางวัล การแสดงคอนเสิร์ตการกุศล งานแถลงข่าวกิจกรรมเพื่อสังคม เป็นต้น

5.1.5.4 เนื้อหาข่าวที่ซื้อเวลาออกอากาศเพื่อโปรโมทการเปิดตัวผลิตภัณฑ์โดยในแต่ละงานจะจ้างดารานักแสดง ไปร่วมโชว์ตัว โดยเนื้อหาจะเสนอเกี่ยวกับสรรพคุณของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

5.1.6 รูปแบบของเนื้อหา และช่องทางการนำเสนอข่าว

5.1.6.1 ช่องทางสื่อหลักโทรทัศน์

รายการข่าวบันเทิงปัจจุบันมีการนำเสนอในรูปแบบของ 1) รายการสด 2) รายการที่บันทึกเทป โดยมีพิธีกรอ่านหรือเล่าข่าวซึ่งอาจมีการวิจารณ์ผลงาน จิก กัด กระทบ กระเทียบ เพื่ออรรถรสในการรับชม ดังนี้

- การอ่านข่าวพร้อมบรรยายภาพ เนื้อหา ตามด้วยเสียงสัมภาษณ์ของผู้ที่ตกเป็นข่าว อาทิ ประเด็นที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นกระแส ประเด็นที่เกี่ยวกับตัวบุคคล เป็นต้น
- การสัมภาษณ์สดและการบันทึกเทป โดยพิธีกรทำการสัมภาษณ์แขกรับเชิญที่ลงลึกในประเด็นต่างๆ
- สก๊อปข่าว (Scoop) เป็นการนำเสนอที่สามารถสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลาย

อาทิ การประมวลข่าวเกี่ยวกับความรัก เส้นทางชีวิตในวงการ เกาเหลา (การทะเลาะกัน) โดยมีการลงเสียง และตัดต่อที่มีสีสันตลอดจนสื่อบุคคลที่มีพิธีการ และแขกรับเชิญพาไปสถานที่ที่น่าสนใจพูดคุยเกี่ยวกับผลงาน เรื่องส่วนตัว ให้ผู้ชมได้เห็นตัวตนของแขกรับเชิญมากยิ่งขึ้น

5.1.6.2 สื่อออนไลน์ (Social Media)

ปัจจุบันรายการข่าวบันเทิงนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้เป็นช่องทางในการนำเสนอข่าวมี 7 สื่อด้วยกัน โดยในแต่ละช่องทางจะมีคุณสมบัติในการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

- เว็บไซต์ (Website): เป็นช่องทางที่สำนักข่าวใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์รายการให้คนทั่วไปได้รู้จักมากยิ่งขึ้น ด้วยการต่อยอดเนื้อหาด้วยการโพสต์ลิงค์ข่าวที่ได้นำเสนอทางโทรทัศน์ไปแล้ว ถอดบทสัมภาษณ์ฉบับเต็มให้อ่าน วิดีโอคลิป ภาพถ่ายดารานักแสดงและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของรายการที่จะจัดขึ้น

- เฟซบุ๊ก (Facebook): เป็นเครือข่ายทางสังคมที่ใช้สำหรับเชื่อมต่อระหว่างบุคคล กลุ่มคน ก่อให้เกิดกลุ่มสังคม (Social Community) รายการข่าวบันเทิงจะสร้างแฟนเพจ (Fan page Facebook) ของรายการเพื่อเป็นศูนย์กลางให้ผู้ติดตามข่าวสาร มีรูปแบบให้น่าสนใจที่หลากหลาย อาทิ การโพสต์ภาพ และเขียนพาดหัวข่าวแบบสั้น การตั้งหัวข้อให้แฟนคลับเข้ามาโหวตให้คะแนนหรือแสดงความ เป็นต้น

- อินสตาแกรม (Instagram): เนื่องจากเป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายสามารถแลกเปลี่ยนรูปภาพ ส่งต่อ สนทนาโต้ตอบได้ข้อความหรือรูปภาพที่ลงไว้สำนักข่าวบันเทิงใช้ในการนำเสนอข่าวด้วย รูปภาพและข้อความสั้นในลักษณะการพาดหัวข่าว การแจ้งข่าวสารว่าจะมีข่าวอะไรนำเสนอในรายการทางโทรทัศน์บ้าง วิดีโอคลิปเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์ ภาพความน่ารัก เก๋ไก๋ตลกเบื้องหลังละครหรือภาพยนตร์ เป็นต้น

- ยูทูบ (YouTube): เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการวิดีโอออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเนื้อหาที่น่าสนใจในวิดีโอออนไลน์สามารถรับชมย้อนหลังได้ ผู้ชมไม่เสียค่าใช้จ่ายสามารถเลือกชมเนื้อหาได้ตามความต้องการและยังสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ที่รายการข่าวบันเทิงได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ยังสามารถออกอากาศคู่ขนานกับโทรทัศน์

- ทวิตเตอร์ (Twitter): เป็นการรายงานข่าวด้วยข้อความสั้นพร้อมกับรูปภาพ โดยมีการติดแฮชแทคเพื่อสร้างการเชื่อมต่อเมื่อมีการส่งต่อความที่โพสต์แจ้งไป สำนักข่าวบันเทิงนิยมใช้รายงานข่าวทันทีที่เกิดเหตุการณ์หรือเพิ่งจบการสัมภาษณ์

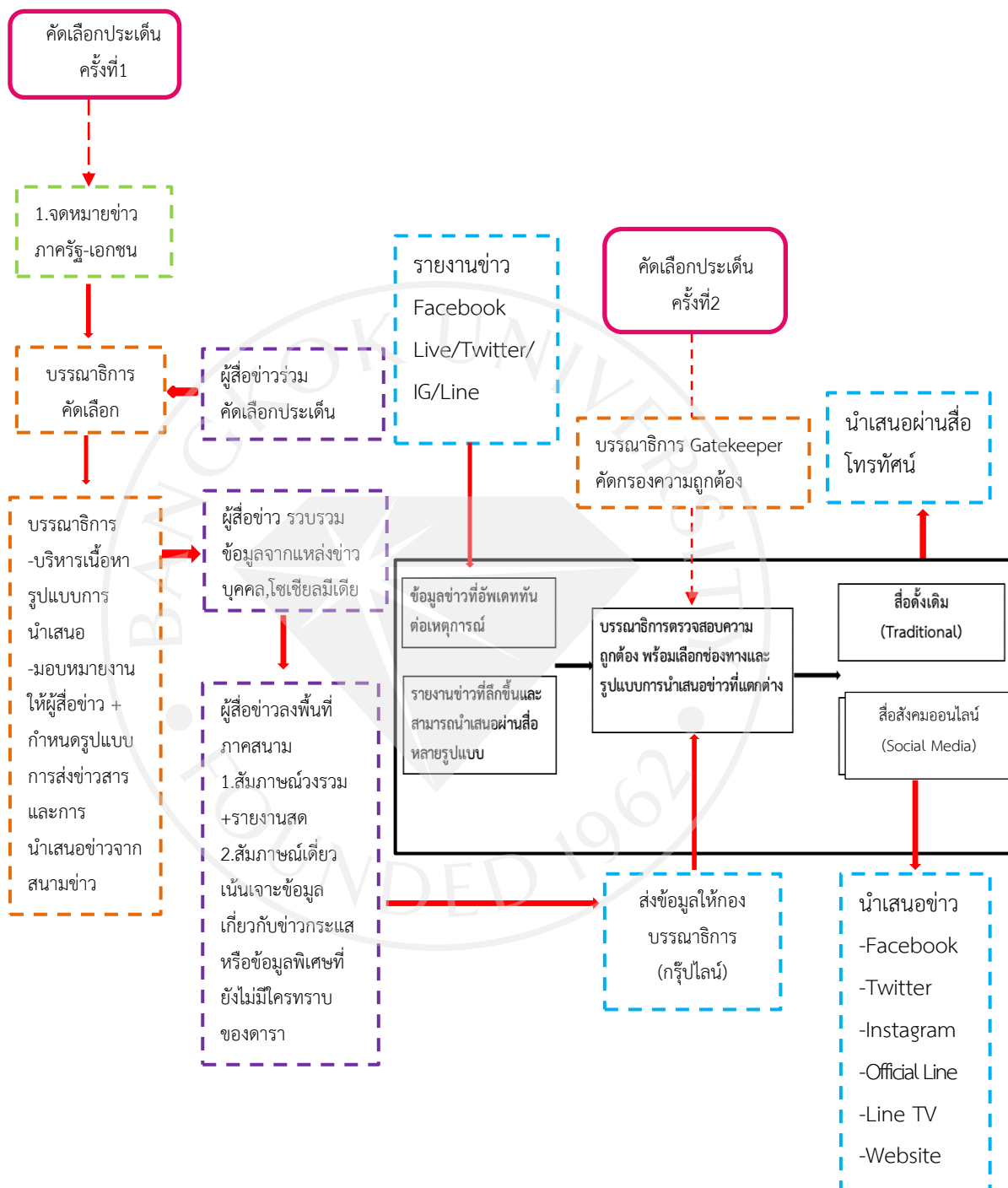
- ออฟฟิเชียล แอคเคาท์ ไลน์ (Official Account LINE): เนื่องจากความนิยมในการใช้แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ในการสื่อสารทำให้สถานีโทรทัศน์สร้างช่องทางในการแจ้งข่าวสาร

ความเคลื่อนไหวของสถานีไปยังผู้ชมทาง ออฟฟิเชียล แอคเคาท์ ไลน์ (Official Account LINE) ในการประชาสัมพันธ์ไปยังผู้รับสาร

- ไลน์ ทีวี (Line TV): เป็นการนำเสนอข่าวในรูปแบบของรายการที่สามารถรับชมแบบ Video Streaming ได้ทุกที่ ทุกเวลาโดยนำเสนอเนื้อหาที่เน้นเป็นข่าวสำหรับกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นเจนเนอเรชั่นวาย

ผลสรุปพบว่ารายการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อต้องบริหารจัดการช่องทาง (Platform) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยบรรณาธิการจะต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับช่องทางในการรายงานข่าวเพื่อให้ตรงกับพฤติกรรมคนดูที่มีความนิยมเปิดรับข่าวสารในรูปแบบที่แตกต่างกัน บางกลุ่มชอบข่าวที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของดาราในรูปแบบข่าวที่สั้นกระชับผ่านทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ในขณะที่บางกลุ่มชื่นชอบข่าวที่เกี่ยวกับผลงานหรือเบื้องหลังการถ่ายทำละครของดาราผ่านทางสื่อโทรทัศน์ บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวจึงต้องผลิตงานหลายรูปแบบมากขึ้นเพื่อนำเสนอได้กับทุกช่องทางออกการอากาศ

ภาพที่ 5.1: รูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อสารรายการข่าวบันเทิงที่ได้จากกรณีศึกษา



คำอธิบาย

- ลูกศรเส้นประสีแดงแสดงถึงการคัดเลือกประเด็นข่าวของบรรณาธิการ
- กรอบสีส้มแสดงถึงกระบวนการสื่อข่าวของบรรณาธิการ
- กรอบสีม่วงแสดงถึงการทำงานของผูสื่อข่าว
- กรอบสีฟ้า แสดงถึงการนำสื่อออนไลน์มาใช้ในการกระบวนการสื่อข่าว

5.1.7 การรายงานข่าวบนเทงในยุคลอมรวมสื่อ

ในอดีตสำนักข่าวบนเทงจะแข่งขันในการนำเสนอข่าวที่รวดเร็วผ่านสื่อโทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ แต่ในปัจจุบันการแข่งขันได้เปลี่ยนมาเป็นการนำเสนอข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่สามารถเผยแพร่ข่าวสารได้หลายช่องทางเข้าถึงผู้รับสารในเวลาอันรวดเร็ว ผู้ผลิตรายการข่าวบนเทงจึงต้องผลิตเนื้อหาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและรสนิยมของผู้รับสาร รวมทั้งเหมาะสมกับช่องทางการออกอากาศ ซึ่งนับว่าเป็นความท้าทายในการบริหารจัดการเนื้อหาข่าว 1 ข่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดในช่องทางการออกอากาศทั้งในช่องทางสื่อโทรทัศน์ และช่องทางสื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก (Facebook), อิน스타그램 (Instagram), ยูทูบ (YouTube), เว็บไซต์ (Website) และไลน์ทีวี (Line TV) โดยให้ความสำคัญ 3 สิ่งคือ 1) ข้อมูลข่าวที่พิเศษและลึก 2) การนำเสนอที่รวดเร็ว 3) ความถูกต้อง

ในการทำงานของผูสื่อข่าวบนเทงในยุคลอมรวมสื่อพบว่ามีกรนำ เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live) มาใช้รายงานสดระหว่างสัมภาษณ์ดาราเพื่อให้ผู้รับสารทราบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวนั้นในทันที ซึ่งสำนักข่าวบนเทงช่อง 23 เวอร์คัพยอทเป็นเพียงสำนักข่าวเดียวที่กำหนดนโยบายนี้ในการชิงพื้นที่ข่าวเพื่อสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขัน ในขณะที่บรรณาธิการข่าวอีก 3 สำนักจะใช้ เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live) รายงานข่าวเฉพาะกรณีที่เกิดข่าวใหญ่ที่กำลังเป็นกระแสอยู่ในความสนใจ อาทิ การแถลงข่าวแต่งงาน แสดงคอนเสิร์ต การถูกดำเนินคดี ขวรักร เลิก มือที่สาม เป็นต้น โดยผูสื่อข่าวที่ปฏิบัติงานในภาคสนามต่างแสดงทัศนะเกี่ยวกับการใช้ เฟซบุ๊ก ไลฟ์ (Facebook Live) ระหว่างสัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกันว่าเสียงเพลงในงานหรือเสียงพิธีกรบนเวทีอาจส่งผลให้ผู้รับสารได้ยินเสียงสัมภาษณ์ไม่ชัดเจนซึ่งอาจทำให้เกิดการเข้าใจในสารที่ได้รับฟัง ซึ่งตรงกับความเห็นของ ดารา นักแสดง ที่กลัวการเข้าใจผิดระหว่างการสัมภาษณ์ทำให้ต้องระวังคำตอบ การแสดงสีหน้า น้ำเสียง โดยเฉพาะเรื่องที่มีการเอยพาดพิงถึงบุคคลอื่นเพราะเมื่อพูดออกไปแล้วไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ ต่างจากการสัมภาษณ์ในอดีตหากรู้สึกว่าคำตอบใดที่ไม่เหมาะสมดาราจะพูดขอความร่วมมือผูสื่อข่าวให้ดนำเสนอในบางประเด็นหลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์

ในงานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าสำนักข่าวบนเทงไม่ได้มุ่งผลิตรายการเพื่อนำเสนอทางสื่อโทรทัศน์เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่มีการขยายพื้นที่นำเสนอด้วยการผลิตรายการข่าวบนเทงเพื่อออกอากาศทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยเฉพาะ ซึ่งสำนักข่าวไนน์เอ็นเตอร์เทน ช่อง 9 เอ็มคอตเอช

ดี ได้ผลิตรายการไนน์เอ็นเตอร์เทน ออนไลน์ ทวีวี ออกอากาศทาง ไลน์ ทวีวี (Line TV) โดยนำเสนอข่าวตารา นักแสดง รวมถึงเรื่องที่ตรงกับความสนใจของกลุ่มผู้รับสารยุคเจนเออร์ซันวาย (Generation Y) ในขณะที่สำนักข่าวบันเทิงช่อง 7 เอชดี ผลิตรายการ “สด ๆ บทไม่มี” ออกอากาศพร้อมกัน 3 ช่องทางคือ ยูทูบ (YouTube), เฟซบุ๊ก (Facebook) และเว็บไซต์ (Website) ในรูปแบบของรายการบันเทิงวาไรตี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่เปลี่ยนไปในอนาคตที่ผู้รับสารมีรสนิยมในการเสพข่าวสารความบันเทิงที่เป็นรูปแบบเฉพาะกลุ่มมากขึ้น

จากผลวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการรายงานข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อเป็นการหลอมคุณสมบัติของรูปแบบการรายงานข่าวของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อภาพยนตร์ ที่โดดเด่นในอดีตเข้ากับเนื้อหาข่าวบันเทิงจนเกิดรูปแบบของเนื้อหาที่หลากหลาย สามารถใช้ได้กับช่องทางการสื่อสารที่มีทั้งสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การรายงานข่าวผ่าน สื่ออินสตาแกรม (Instagram), เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter) จะนำเสนอในรูปแบบการเขียนสรุปข่าวพร้อมภาพนิ่งหรือวิดีโอคลิป ส่วนการนำเสนอในรายการข่าวบันเทิงที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ดิจิทัลจะมีพิธีกรดำเนินรายการข้อมูล พร้อมเสียงสัมภาษณ์ของตารา ซึ่งจะออกอากาศคู่ขนานไปกับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อย่าง ยูทูบ (YouTube), เฟซบุ๊ก (Facebook), เว็บไซต์ (Website) เพื่อให้ผู้รับสารสามารถรับชมผ่านอุปกรณ์สื่อสารได้จากทุกพื้นที่ หรือสามารถรับชมย้อนหลังได้ในเวลาที่ต้องการ เป็นต้น จะเห็นว่าการนำเสนอข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อเป็นการใช้เนื้อหาที่มีรูปแบบหลากหลายเชื่อมช่องทางการรายงานข่าวทั้งสื่อโทรทัศน์ดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เข้าไว้ด้วยกันเพื่อเข้าถึงผู้รับสารแต่ละกลุ่มมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

กระบวนการสื่อข่าวของรายการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ บรรณาธิการข่าวได้นำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้เป็นช่องทางในการนำเสนอข่าวบันเทิงมากขึ้น เนื่องจากพบว่าเป็นช่องทางที่สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปถึงประชาชนได้หลายรูปแบบในเวลาทีรวดเร็ว โดยสื่อโทรทัศน์ยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการนำเสนอข่าวบันเทิงอยู่แต่ความสำคัญในฐานะช่องทางที่เป็นสื่อหลักจะลดลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานะ ตรียาภิวัฒน์ และกนกกาญจน์ บัญชาบุษง (2559) พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้เวลารับชมข่าวสาร 1-2 ชั่วโมงต่อวันซึ่งข่าวบันเทิงได้รับความนิยมเป็นอันดับหนึ่ง โดยรับชมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นอันดับหนึ่งรองลงมาคือ การรับชมผ่านสื่อโทรทัศน์ แต่ถึงแม้พฤติกรรมในการรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนจะเปลี่ยนแปลงไปใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการอ่านข่าวสารมากขึ้น แต่ประชาชนยังให้ความเชื่อถือสื่อกระแสหลัก โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ว่าจะนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีความหลากหลายให้แก่ประชาชน

บทบาทของบรรณาธิการข่าวบนเท็งในยุคหลอมรวมสื่อจึงไม่ได้มีหน้าที่เฝ้าประตูข่าวสาร (Gate Keeper) เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องทำหน้าที่บริหารเนื้อหาข่าวกับช่องทางการสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการหลอมรวมช่องทาง (Platform) การสื่อสารของสื่อโทรทัศน์กับสื่อออนไลน์เข้าด้วยกัน (Convergence of Transmission Channel) ด้วยการนำรูปแบบการรายงานข่าวของสื่อดั้งเดิมมาหลอมรวมกับช่องทางการสื่อสารใหม่เพื่อให้เนื้อหาข่าว 1 ข่าวสามารถนำเสนอผ่านสื่อแต่ละช่องทางได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อาทิ การนำเสนอข่าวด้วยรูปภาพและการพาดหัวข้อข่าวแบบสั้นกระชับมาใช้กับ สื่อทวิตเตอร์ (Twitter), การถอดคำสัมภาษณ์ฉบับเต็มของสื่อสิ่งพิมพ์มาใช้กับ สื่อเว็บไซต์ (Website), การนำเสนอข่าวด้วยภาพเคลื่อนไหว เสียง ของสื่อโทรทัศน์ มาปรับใช้โดยการตัดต่อให้มีความยาว 1 นาทีพร้อมเขียนสรุปข่าวเพื่อนำเสนอทาง สื่ออินสตาแกรม (Instagram), การรายงานข่าวบนเท็งทางสื่อโทรทัศน์ควบคู่กับ สื่อยูทูบ (YouTube) และ สื่อเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นต้น

เมื่อการหลอมรวมของช่องทางสื่อโทรทัศน์กับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายได้เพิ่มศักยภาพให้สำนักข่าวบนเท็งสามารถรายงานข่าวได้รวดเร็วขึ้นส่งผลให้การแข่งขันระหว่างสำนักข่าวบนเท็งเข้มข้นมากยิ่งขึ้น บรรณาธิการได้ใช้วิธีนำภาพหรือข้อความที่ดาราโพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มานำเสนอก่อนทั้งที่ยังไม่ได้สัมภาษณ์ข้อเท็จจริงซึ่งเรียกว่า “การเปิดประเด็นข่าว” โดยจะนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ของสำนักข่าว อาทิ ทวิตเตอร์ (Twitter), อินสตาแกรม (Instagram), เฟซบุ๊ก (Facebook) ซึ่งการกระทำนี้อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสาร สร้างความเข้าใจผิดหรือส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงผู้ที่ตกเป็นข่าว รวมถึงการนำรูปภาพ ข้อความ การแสดงความคิดเห็นของดารา หรือบุคคลทั่วไปมาใช้นำเสนอข่าว โดยไม่ได้ขออนุญาตก่อนนั้นอาจเข้าข่ายการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและผิดต่อจรรยาบรรณการเป็นสื่อมวลชนได้ จากกรณีดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวต้องยึดหลักจรรยาบรรณเป็นสิ่งสำคัญซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พินท์สุตา ยุทธบรรดล (2541) ที่กล่าวว่า การคัดเลือกข่าวเพื่อออกอากาศนั้นต้องมีจริยธรรมในการนำเสนอข่าวไม่นำเสนอข่าวในเชิงลบหรือขัดต่อความเป็นจริง ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องจากดาราที่ตกเป็นข่าวแล้วยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของสำนักข่าวเป็นอย่างมาก

ด้านผู้สื่อข่าว (Reporter) ในยุคหลอมรวมสื่อไม่ได้มีหน้าที่หาข้อมูลและสัมภาษณ์ดาราเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องทำหน้าที่เป็นเสมือนช่างภาพรายงานบรรยากาศ และการให้สัมภาษณ์ดาราจากพื้นที่สนามข่าวผ่านทาง เฟซบุ๊ก लाईฟ (Facebook Live) แสดงให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวในยุคหลอมรวมสื่อต้องมีความสามารถในการเป็นผู้สื่อข่าวและช่างภาพในเวลาเดียวกันซึ่งตรงกับแนวคิดของ ฐาม เชื้อสถาปนศิริ (2558) นักวิชาการด้านสื่อกล่าวว่าผู้สื่อข่าวในยุคดิจิทัลที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้นว่านักข่าว 1 คนต้องมีความสามารถในการเป็น ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ตัดต่อ วีโรเตอร์ ช่างเทคนิค (Digital

Skill and Thinkin), ทักษะในการขุดคุ้ย (Mining), การรวบรวม (Collecting) วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การพิสูจน์ความถูกต้อง (Check and Prove) การคัดสรร (Curating) การนำเสนอในรูปแบบภาพและกราฟิก (Visualizing) ไม่มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่และเวลาอีกต่อไป นอกจากการนำเสนอข่าวในมิติเร็วโดยการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้แล้ว ในมิติลึกพบว่าผู้สื่อข่าวที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในวงการบันเทิงสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ลึกกว่าผู้สื่อข่าวทั่วไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งนภา เอี่ยมงามทรัพย์ (2545) ที่พบว่าในการรายงานข่าวประจำวันผู้สื่อข่าวจะใช้แหล่งข่าวบุคคลเป็นหลักโดยข่าวเด่นที่มีการนำเสนอได้มาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าว ความสามารถของผู้สื่อข่าวที่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวที่เข้าถึงยากและมีชื่อเสียง ประสบการณ์การทำงานของนักข่าวมีผลต่อการได้ข้อมูลข่าวในเชิงลึกและสร้างความได้เปรียบต่อการแข่งขัน ในการนำเสนอข่าวของผู้สื่อข่าวบรรณาธิการจะเป็นผู้ควบคุมดูแลกำหนดรูปแบบ และในการนำเสนอเนื้อหาของผู้สื่อข่าวเพื่อป้องกันการนำเสนอข้อมูลที่ผิดพลาดที่อาจจะส่งกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายการ

นอกจากปรากฏการณ์การหลอมรวมรูปแบบของเนื้อหากับช่องทางการสื่อสารแล้วการที่สำนักข่าวบันเทิงได้ผลิตรายการเพื่อนำเสนอเฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มีนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าในอนาคตจะมีการลงทุนผลิตรายการเพื่อนำเสนอทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับกลุ่มผู้ชมที่มีพฤติกรรมการรับชมข่าวสารที่สามารถเลือกรับชมเนื้อหาได้เองในเวลาที่ต้องการกลุ่มผู้รับสารยุคเจนเอเรชั่นวาย (Generation Y) สอดคล้องผลสำรวจของ อริยะ พนมยงค์ (2560) ที่พบว่าปัจจุบันผู้ชมที่เปิดรับความบันเทิงผ่าน ไลน์ ทีวี (LINE TV) เป็นวัยรุ่นอายุ 18 – 24 ปีโดยส่วนใหญ่รับชมผ่านสมาร์ทโฟน (Smartphone) สูงถึง 81% และผู้ที่ใช้งานกว่า 91% รู้สึกพอใจการรับชมความบันเทิงผ่าน ไลน์ ทีวี (LINE TV) เนื่องจากมี ซีรีส์ รายการที่มีเนื้อหาแปลกใหม่และรูปแบบที่สร้างสรรค์ซึ่งคาดการณ์ว่ากลุ่มผู้ใช้งานจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นอีกในอนาคต ฉะนั้นสำนักข่าวบันเทิงที่จะผลิตรายการข่าวเพื่อนำเสนอในช่องทาง ไลน์ ทีวี (LINE TV) ต้องสร้างสรรค์รูปแบบรายการมีเนื้อหาที่พิเศษเฉพาะกลุ่มสามารถรับชมได้จากช่องทางนี้ทีเดียวจึงจะสามารถดึงดูดให้ผู้ชมติดตามข่าวสารได้

การหลอมรวมในลักษณะการขยายช่องทางการสื่อสารและรูปแบบการนำที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับผลวิจัยของ อติชา พรพิน และสกุลศรี ศรีสารคาม (2555) ที่พบว่าการหลอมรวมสื่อในประเทศไทยมี 2 ลักษณะคือ การขยายช่องทาง (Platform) ทั้งเว็บไซต์หรือสื่อโทรทัศน์ และการขยายโดยการรวมทุกสื่อเข้าไว้ด้วยกัน โดยเป็นการหลอมรวมในลักษณะการขยายช่องทาง (Platform) นำทุกสื่อที่มีมาทำงานร่วมกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์กรนั้นมีลักษณะของโครงสร้างสื่อประเภทใด การที่สำนักข่าวบันเทิงนำสื่อโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ร่วมกันโดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาเพื่อให้เกิดความบันเทิงนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ สตาร์ฮัสซาล และ ลาโรส (Straubhaar &

LaRose, 2000 อ้างใน ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์, 2554) ที่กล่าวว่าการหลอมรวมสื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงของสังคมสารสนเทศ (Information Society) ที่เกิดจากความก้าวหน้าของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคม ทำให้เกิดการผสมผสานกลมกลืนหรือการหลอมรวมกันของสื่อต่างๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ โทรศัพท์ และคอมพิวเตอร์ซึ่งการหลอมรวมของสื่อ (Media Convergence) ทำให้เกิดบริการและรูปแบบที่ใช้สื่อสารใหม่ขึ้นมา

จากการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในกระบวนการสื่อสารส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทำงานของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวอย่างเห็นได้ชัดในขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่มา รูปแบบของเนื้อหาและช่องทางการนำเสนอข่าว และการรายงานข่าวจากพื้นที่ได้ทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ (Model) กระบวนการสื่อสารของ สกุลศรี ศรีสารคาม (2554) ที่กล่าวว่าสื่อสังคมถูกนำมาใช้ในกระบวนการหาข่าว (News Gathering) และการเผยแพร่ข่าว (Distribution) ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ รวมถึงการรายงานจากสถานที่เกิดเหตุ ในการผลิตข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อสำนักข่าวบันเทิงต้องทำการวิจัยเพื่อให้ทราบว่าผู้รับสารมีอยู่ที่กลุ่ม และแต่ละกลุ่มนิยมเปิดรับข่าวสารรูปแบบใดผ่านช่องทางใด เนื้อหาข่าวที่ต้องการทราบนั้นเป็นอย่างไร จากนั้นนำข้อมูลไปกำหนดรูปแบบรายการเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้รับสารมากที่สุดสอดคล้องกับแนวคิดของ มิทเชลสไตน์ และ บล็อกโควสกี (Mitchelstein & Boczkowski, 2000 อ้างใน มยุรี ไพบุรย์กุลกร, 2555) ที่กล่าวถึงการตรวจสอบความสนใจของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นข่าวต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดข่าวสารที่นำเสนอได้ตรงตามความต้องการของผู้ชมทำให้มีเนื้อหาที่ครบถ้วนด้วยการหลอมรวมของเทคโนโลยีการสื่อสาร

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา “กระบวนการสื่อสารของรายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อ” ซึ่งเป็นการศึกษาถึงกระบวนการทำหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวบันเทิงในการเป็นคัดเลือกประเด็นข่าว และการคัดกรองความถูกต้องของสาร (Gate Keeper) จึงทำให้ค้นพบว่านอกจากบรรณาธิการข่าวบันเทิงจะทำหน้าที่เป็นผู้คัดเลือกประเด็นและคัดกรองความถูกต้องแล้ว ยังมีหน้าที่ในการเป็นผู้กำหนดรูปแบบและช่องทางในการนำเสนอข่าวเพื่อให้ข่าวที่นำเสนอออกไปนั้นเข้าถึงผู้รับสารได้ทุกช่องทาง ด้านผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อผู้สื่อข่าวบันเทิงไม่ได้เป็นเพียงผู้สัมภาษณ์หาข้อเท็จจริงเพื่อนำเสนอแก่ผู้รับสารเท่านั้น แต่ยังมีทักษะในการถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวเพื่อรายงานข่าวจากพื้นที่สนามข่าวทาง เฟซบุ๊ก लाइฟ (Facebook Live) ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการผลิตรายการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ ดังนี้

5.3.1 ผู้สื่อข่าวบันเทิง

ผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อต้องมีความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ มีความเข้าใจถึงกระบวนการสื่อข่าว โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ภาคสนามในการสัมภาษณ์เพื่อเข้าถึงข้อมูล ข่าวเชิงลึก มีวาทศิลป์ในการใช้ภาษาในการซักถามแหล่งข่าว รวมถึงทักษะในด้านการถ่ายภาพ เคลื่อนไหว ภาพนิ่ง สามารถติดต่อข่าว หรือสื่อบุคคลเพื่อออกอากาศได้ และสามารถทำหน้าที่เป็นช่างภาพรายงานข่าวจากภาคสนามผ่าน เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) ได้อย่างคล่องแคล่ว โดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าระหว่างถ่ายทอดสดจะเริ่มต้นถ่ายภาพจากจุดใดและจะเคลื่อนย้ายไปตรงจุดไหนเพื่อให้ภาพที่ถ่ายทอดออกไปนั้นสวยงาม ซึ่งในระหว่างถ่ายทอดสดอาจเปิดโอกาสให้ผู้รับสารมีส่วนร่วมในการส่งคำถามที่ตนเองอยากทราบเพื่อนำไปใช้ในช่องที่ทำการสัมภาษณ์ดารา นักแสดง เป็นการสร้างให้ผู้รับสารมีส่วนร่วมดึงดูดให้ผู้รับสารติดตามชมไปตลอดการถ่ายทอดสด

5.3.2 บรรณาธิการ

บรรณาธิการข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อไม่ใช่เพียงผู้เฝ้าประตูสารเพื่อทำการคัดเลือกและคัดกรองความถูกต้องเท่านั้น บรรณาธิการข่าวบันเทิงยังต้องทำหน้าที่ผู้บริหารเนื้อหาข่าวที่ได้มาให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุดโดยข่าว 1 ข่าวต้องสามารถนำเสนอในช่องทางสื่อโทรทัศน์ และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยบรรณาธิการจำเป็นต้องศึกษาธรรมชาติของแต่ละช่องทาง (Platform) ว่ามีคุณสมบัติที่โดดเด่นเหมาะสมกับรูปแบบการสื่อสารใดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในช่องทาง สิ่งสำคัญที่บรรณาธิการข่าวบันเทิงพึงตระหนักคือการสร้างความนิยมให้รายการบันเทิงของตนเองจะต้องไม่ละเมิด ก้าวล่วง หรือนำเสนอข่าวโดยไร้ที่มาของข้อเท็จจริง แต่ความนิยมจะต้องได้มาจากกระบวนการทำงานที่รวดเร็ว การขบคิดเพื่อหาประเด็นข่าวที่แตกต่าง และการใส่ความคิดสร้างสรรค์ลงในรูปแบบการนำเสนอ

5.3.3 องค์กรหรือสถานีโทรทัศน์ที่ผลิตรายการข่าวบันเทิง

เนื่องจากรายการข่าวบันเทิงเป็นหนึ่งในรายการข่าวที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่องค์กรจึงพบว่ารายการข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์ดิจิทัล เว็บไซต์ เคเบิลทีวี มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาข่าวที่เหมือนคล้ายหรือซ้ำกันจนไม่มีความแตกต่างที่ดึงดูดความสนใจ ส่วนหนึ่งพบว่าปัญหาเกิดจากบุคลากรซึ่งทำหน้าที่ในการผลิตข่าวขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสื่อข่าว ดังนั้นองค์กรที่ต้องการให้รายการข่าวบันเทิงของตนเองมีคุณภาพต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในสายข่าวบันเทิงอย่างแท้จริง นอกจากนี้องค์กรควรทำวิจัยหาข้อมูลว่าตอนนี้ผู้รับสารแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีช่วงอายุเท่าไร ต้องการรับชมข่าวบันเทิงประเภทใด ผ่านช่องทางใดบ้าง เพื่อนำมากำหนดทิศทางและเป็นนโยบายการทำงานให้แก่ทีมงานที่ผลิตรายการข่าวบันเทิงต่อไป

บรรณานุกรม

- กมลรัฐ อินทรทัศน์ และพรทิพย์ เย็นจะบก. (2560). *ศิลปะการสื่อสาร*. สืบค้นจาก https://pirun.ku.ac.th/~agrpct/lesson3/com_theory.html.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2556). *สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกียรติศักดิ์ อุดมราค. (2559). เสนาหอย ไม่โกรธ อุ้ม หลังโดนกระแสดูถูกปมด้อย. *กรุงเทพธุรกิจ*. สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/687760>.
- จันทนา ทองประยูร. (2548). คุณลักษณะเด่นของสื่อออนไลน์. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, 21).
- โชติกา บุญสุข. (2553). *การจัดตั้งบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ ประเภทสาระ ความรู้ และบันเทิงเชิงสถานการณจริง*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐิตินัน บุญภาพ คอมมอน. (2559). *การบริหารจัดการสื่อโทรทัศน์ ในยุคดิจิทัลหลอมรวม*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์. (2554). *แนวทางการกำกับสื่อใหม่ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ณัฐชดา วัฒนาชัยผล. (2560). สื่อใหม่กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 71 มกราคม - เมษายน 2560).
- ดวงกมล แก้วนก. (2555). *เทคนิคและกระบวนการผลิตข่าว*. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/kamonbc2013yala/xeksar-p-tho/phakh-reiyn-thi-2-2555/wicha-263-711/thekhnikh-kar-phlit-khaw-thorthasn>.
- ดวงกมล เทวพิทักษ์. (2542). *ลักษณะเนื้อหาข่าวสาร และจินตนาการบันเทิงในข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิง สมทรัพย์. (2559). *มองอีกมุม...สื่อบันเทิงกับการทำข่าว*. สืบค้นจาก <http://www.posttoday.com/social/think/411309>.
- ทวิตเตอร์ (Twitter) *รายการเรื่องเล่าเช้านี้ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3*. (2560). สืบค้นจาก <https://twitter.com/morningnewstv3>.
- ธนภพ สิริตนขจร. (2559). *ตกใจ!! ต่อ ธนภพ เลือดกำเดาไหลเรื้อรังวันละ 5 รอบ*. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/entertainment/viewnews.aspx?NewsID=9600000030292>.

- ธนภูมิ เรื่องวิทยานุกูล. (2542). *บทบาทของผู้สื่อข่าวบนเส้นทางโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธาม เชื้อสถาปนศิริ. (2558). พหุทักษะ (Multi Skill) สำหรับคนทำข่าวในยุคดิจิทัล. *กรุงเทพธุรกิจ*.
สืบค้นจาก [https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10153311379128732](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10153311379128732&set=a.483861243731.261519.720008731&type=3&theater)
&set=a.483861243731.261519.720008731&type=3&theater.
- นที ศุกลรัตน์. (2559). *ทิศทางอุตสาหกรรมโทรทัศน์ไทย2559*. สืบค้นจาก
<http://www.manager.co.th/Cyberbiz/ViewNews.aspx?.NewsID=9590000020328>.
- นันทน์ภัส วัฒนาบุตรพร. (2545). *วิเคราะห์กระบวนการผลิต รูปแบบ และเนื้อหาการเก็บตก*
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษดี พนมภู. (2556). *การปรับตัวของคนข่าวในยุคออนไลน์ศึกษาเฉพาะกรณี หนังสือพิมพ์*
บ้านเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปกรณ์ ฉัตรบริรักษ์. (2559). *บอย ยินดี มาร์ก เตรียมสละโสด ไม่นอยด์ที่โดนแขงหน้า*. สืบค้นจาก
<http://gossipstar.mthai.com/gossipcontent/62803>.
- ปยุตต์ ฝิงคานนท์. (2548). *การสื่อข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญาลักษณ์ ศรีบุรินทร์. (2555). *การสัมภาษณ์แหล่งข่าว*. สืบค้นจาก
<https://www.slideshare.net/sriburin/ss-12943220>.
- พนา ทองมีอาคม. (2557). *ทีวีดิจิทัลไม่รู้ไม่ได้แล้ว*. สืบค้นจาก
<http://www.chulabook.com/description.asp?barcode=9789740332121>.
- พฤติกรรมกรับข่าวสารและความเชื่อมั่นต่อสื่อมวลชน. (2559). สืบค้นจาก
http://www.utcc.ac.th/index.php/th/news/prnews_detail/6005.
- พินทุสุตา ยุทธบรรดล. (2541). *กระบวนการผลิตและการนำเสนอข่าวบนเทงโทรทัศน์*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชฐ ยิ่งเกียรติคุณ. (2557). *การผลิตข่าวบนเทง ศิลปิน ผ่านวิวัฒนาการเทคโนโลยี*.
สืบค้นจาก [http://stuffacademicslike.org/tag/%E0%B8%94%E0%B8%B2%E0%B8](http://stuffacademicslike.org/tag/%E0%B8%94%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B2/)
%A3%E0%B8%B2/.
- พัชนี เจริญรยา. (2538). *แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: ข่าวฟาง.
- ภัทรศยา เครือสุวรรณศิริ. (2559). *พิศหุตุทำร้านขนมกับ เตอ ไม่เกียวเรื่องส่วนตัว*. สืบค้นจาก
<http://news.sanook.com/2209858/>.

มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเปิดรับชมรายการข่าวบันเทิงของประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มยุรี ไพบูลย์กุลกร. (2555). *บทบาทของเทคโนโลยีโซเชียลมีเดียต่อกระบวนการทำข่าวช่วงมหาอุทกภัยประเทศไทย ปี 2554 ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

มานะ ตริยาภิวัฒน์ และกนกกาญจน์ บัญชาบุษบง. (2559). *พฤติกรรมการรับข่าวสารและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อสื่อมวลชน*. สืบค้นจาก

http://www.utcc.ac.th/index.php/th/news/Prnews_detail/6005.

ยุวดี เอี่ยมสนธิทรัพย์. (2559). *เจาะลึกพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนคนไทย 2016 “จัดหนักดาต้าจัดเต็มซิปปีง”*. สืบค้นจาก <https://www.brandbuffet.in.th/2016/11/thailand-mobile-behavior-nielsens/>.

ยูทูบรายการห้องข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ Workpoint. (2560). สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/channel/UC9ubNQV5JAJdvGm05ISNUUQ>.

รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี. (2560). สืบค้นจาก

<http://www.nineentertain.tv/index>.

รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี, สกู๊ปพิเศษ: รวมวิธีแต่งงานสุดเซอร์

ไพรส์ของเหล่าดารา. (2559). สืบค้นจาก <http://www.nineentertain.tv/view/5943d698e3f8e4d032374539>.

รายการเรื่องเล่าเช้านี้ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (ช่อง 33), สัมภาษณ์สด 7 หนุ่ม BTS ก่อนจัดเต็มใน '2016 BTS LIVE in Bangkok'. (2559). สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/watch?v=OMATf1PQuWc>.

รายการสนามข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์โทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ช่อง 35, ข่าวขวัญ อุซามะนี ไม่

จำกัดความหมายมิตรภาพ กอล์ฟ พิษณุ. (2559). สืบค้นจาก

<http://www.bugaboo.tv/watch/255912>.

รายการสนามข่าวบันเทิง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (ช่อง 35), เทปพิเศษเบื้องหลังรายการ

ก็ดูสงครามเพลง. (2560). สืบค้นจาก <http://www.bugaboo.tv>.

รายการห้องข่าวบันเทิงสถานีโทรทัศน์ Workpoint ช่อง 1, ข่าวเกิดแท็กใหม่สุดพีค! #ป้าซุ่มทุ่มไม่อั้น

ชาวเน็ตชูดข่าวเก่า “หยาด-พีชอด-เอส”. (2559). สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/watch?v=mXw8QUim9q8>.

- รุ่งนภา เอี่ยมงามทรัพย์. (2545). *การใช้แหล่งข่าวบุคคลของนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรม บุนนาค. (2551). *แวดวงบันเทิงเมื่อวันวานสืบค้น (ข่าวบันเทิงที่สร้างสรรค์แรงบันดาลใจ)*.
สืบค้นจาก http://tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=283:2009-09-08-11-05-16&catid=46:academic.
- ฤทัยวรรณ โชคทวีพาณิชย์. (2550). *โครงการพัฒนาทักษะการสร้างบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) ปี 2550*. สืบค้นจาก http://elearning.nsruc.ac.th/2550/report_beginning/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%20%20%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B2%201.html.
- วาสนา เจริญกิตติพร. (2553). *การบริหารเพื่อพัฒนารายการข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์สีทองทัพบกช่อง7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภา ปิ่นแก้ว. (2554). *จริยธรรมการนำเสนอรายการเล่าข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิเชียร แก้วเปล่ง. (2552). *สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ตำนานคนข่าว)*. สืบค้นจาก http://www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=46:2009-05-07-11-34-26&catid=33:myth-news-people&Itemid=15.
- วิโรจน์ ศรีหิรัญ. (2545). *ความคาดหวังกับการปฏิบัติจริงในงานวารสารศาสตร์ของบัณฑิตนิเทศศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม.
- วันวิสาข์ จตุรวรรณ. (2556). *การนำเสนอประเด็นข่าวสารเกี่ยวกับพ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ของสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม.
- ศุภกรณ์ เวชชาชีวะ. (2556). *ความต้องการของผู้บริโภคข่าวสารเพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบและการนำเสนอข่าวให้ตรงใจกลุ่มเป้าหมาย (วิจัยโดยบริษัท โฟสต์ พับลิชชิง จำกัด มหาชน)*. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/%E0%B9%80%E0%B8%A7%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B8%97%E0%B8%B1%E0%B8%A8%E0%B8%99%E0%B9%8C/item/22508-media.html?pop=1&tmpl=component&print=1>.
- สกุลศรี ศรีสารคาม. (2554). *สื่อสังคม (Social Media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สุธิดา เรืองรองหิรัญญา. (2554). *การบริหารงานข่าวบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ “ทวิตเตอร์” ของเครือเนชั่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุดจิตต์ ตรีวิจิตรศิลป์. (2555). *ผลสัมฤทธิ์ของการให้บริการการหลอมรวมสื่อของบริษัท ทูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2550). *เคาะกระจากหลอมรวมสื่อ (Convergence) 'ข่าว' เปลี่ยนไปอย่างไร*. สืบค้นจาก http://www.tja.or.th/old/index.php?option=com_content&task=view&id=497&Itemid=81.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2552). *ข่าวบนเวทีที่สร้างสรรค์แรงบันดาลใจ*. สืบค้นจาก http://www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=283%3A2009-09-08-11-05-16&catid=46%3Academic.
- สำนักข่าวอิสรา. (2556). *นักข่าวผี” ลวง.. หลอก.. หลอน*. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/isranews-article/23559-ghost.html>.
- หมายเลขช่องทีวีดิจิทัลของไทย. (2557). สืบค้นจาก <https://infographic.kapook.com/view87060.html>.
- อลงกรณ์ เหมือนดาว และแอนนา จุมพลเสถียร. (2558). *กระบวนการนำข้อมูลจากโซเชียลมีเดียมาใช้ในการนำเสนอข่าวโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อริยะ พนมยงค์. (2560). *LINE TV Nexplosion ก้าวสู่ยุคใหม่แห่งวงการทีวีในมือของคุณ*. สืบค้นจาก <https://www.beartai.com/news/it-thai-news/158789>.
- อศินา พรพดิน และสกุลศรี ศรีสารคาม. (2555). *ยุทธศาสตร์การปรับตัวสู่การหลอมรวมสื่อ (Convergence Media) ขององค์กรข่าว: กรณีศึกษาเครือเนชั่น เครือผู้จัดการ และเดลินิวส์*. กรุงเทพฯ: สนับสนุนทุนวิจัยโดยสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ.
- อุษามณี ไวยานนท์. (2559). *ขวัญ อุษามณี น้ำदार่วง เปิดใจปัญหาเรื่องเงินทำลายครอบครัว*. สืบค้นจาก <http://gossipstar.mthai.com/gossip-content/58559>.
- อาทิตย์ สุริยะวงศ์กุล. (2558). *สำรวจภูมิทัศน์และอนาคตของการจัดการสื่อในยุคหลอมรวมข้ามพรมแดน*. สืบค้นจาก <https://ilaw.or.th/node/3776>.
- A model for the 21st century newsroom: pt1 – the news diamond*. (2007). Retrieved from <https://onlinejournalismblog.com/2007/09/17/a-model-for-the-21st-century-newsroom-pt1-the-news-diamond/>.
- Facebook Fan page รายการห้องข่าวบนเวที สถานีโทรทัศน์ Workpoint, ข่าวหยาดทิพย์กรณีข่าวเจ้ซุ่มทุทไม้อื่น*. (2560). สืบค้นจาก https://www.facebook.com/workpoint/?hc_ref=ARQtIRkuecj9BIF1LQzvzbyTzFyJxvq4XAHm_BkYhTU7m3690nZ5d70fVGQ8QY1e0R8&rf=1512149495745822.



แบบสัมภาษณ์

ชุดคำถาม A: ตารางชุดคำถามในการสัมภาษณ์บรรณาธิการหรือผู้แทน เกี่ยวกับระบบการทำงานร่วมกันของบรรณาธิการกับผู้สื่อข่าว เนื้อหาของรายการข่าวบนเว็บ กระบวนการคัดเลือกข่าว การบริหารเนื้อหากับช่องทางการสื่อสาร และบทบาทของบรรณาธิการข่าวในเว็บในยุคหลอมรวมสื่อ

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาและสาขาวิชา ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชื่อสำนักข่าวที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ ตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย และอายุการทำงาน

1. สำนักข่าวบนเว็บของท่านมีระบบการทำงานร่วมกันของบรรณาธิการกับผู้สื่อข่าวอย่างไร ช่วยอธิบาย
2. ในฐานะที่ท่านทำหน้าที่บรรณาธิการข่าว ท่านได้นำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการกระบวนการสื่อข่าวหรือไม่ หากมีการนำมาใช้ท่านนำมาใช้ในการกระบวนการสื่อข่าวขั้นตอนใดบ้าง
3. สำนักข่าวของท่านมีการกำหนดนโยบายเพื่อใช้แนวทางในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไร
4. กองบรรณาธิการของท่านมีกระบวนการคัดเลือกข่าว และตรวจสอบข้อมูลในฐานะผู้เฝ้าประตูลูกข่าย อย่างไรในยุคหลอมรวมสื่อ
5. ปัจจุบันข่าวบนเว็บที่ท่านนำเสนอเนื้อหาประเภทใดบ้าง อย่างไร ช่วยอธิบาย
6. สำนักข่าวของท่านมีการนำเสนอข่าวในรูปแบบใดบ้าง อย่างไร ช่วยอธิบาย
7. สำนักข่าวของท่านเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทใดบ้างในการนำเสนอข่าวบ้าง และในแต่ละช่องทางท่านมีรูปแบบในการนำเสนออย่างไร ช่วยอธิบาย
 - Website -Line / Line TV
 - YouTube -Facebook/Facebook Live/Facebook fan page
 - Twitter -Instagram/ Instagram Live
8. กองบรรณาธิการมีวิธีบริหารจัดการ เนื้อหาข่าวกับช่องทางการสื่อสารที่เป็นสื่อดั้งเดิมกับสื่อออนไลน์อย่างไรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
9. ท่านคิดว่าบทบาทของกองบรรณาธิการในยุคหลอมรวมสื่อเป็นอย่างไร ช่วยอธิบาย
10. ท่านคิดว่าในอนาคตการนำเสนอข่าวบนเว็บทางโทรทัศน์จะเป็นอย่างไรในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์กำลังได้รับความนิยมและเปลี่ยนพฤติกรรมในการเข้าถึงข่าวสารของผู้บริโภคจะเป็นอย่างไร ช่วยอธิบาย

ชุดคำถาม B: ตารางชุดคำถามในการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวบันเทิง เกี่ยวกับขั้นตอนการหาประเด็นข่าว การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว เทคนิคการสัมภาษณ์และปัจจัยที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึกการนำเสนอข่าวจากภาคสนาม และคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมสื่อ

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาและสาขาวิชา ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชื่อสำนักข่าวที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ ตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย และอายุการทำงาน

1. การปฏิบัติงานในฐานะผู้สื่อข่าวบันเทิงในอดีตเมื่อ 10 ปีก่อนกับปัจจุบันมีขั้นตอนการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ขั้นตอนไหนที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ช่วยอธิบาย
2. ท่านนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในกระบวนการสื่อข่าวขั้นตอนใดบ้าง อย่างไร ช่วยอธิบาย
3. ท่านมีวิธีหาประเด็น และข้อมูลจากแหล่งข่าวใดบ้าง อย่างไร ช่วยอธิบาย
4. ท่านใช้สื่อสังคมออนไลน์สื่อสารกับใครบ้างระหว่างปฏิบัติงานในภาคสนาม อย่างไร ช่วยอธิบาย
5. ท่านคิดอย่างไรกับการรายงานข่าวด้วย Facebook Live ระหว่างที่สัมภาษณ์ ช่วยอธิบาย
6. ในการสัมภาษณ์บุคคลในวงการบันเทิงท่านคิดว่าประเด็นข่าวใดที่เข้าถึงข้อมูลยากที่สุด และประเด็นข่าวใดที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เพราะเหตุใด ช่วยอธิบาย
7. เมื่อเกิดประเด็นข่าวท่านได้ข้อมูลข่าวด้านลึกมาด้วยวิธีใด อย่างไร ช่วยอธิบาย
8. ในฐานะผู้สื่อข่าวท่านคิดว่า ระหว่างความลึก และความเร็วของข่าวท่านให้ความสำคัญกับเรื่องใดมาเป็นอันดับแรก เพราะเหตุใด ช่วยอธิบาย
9. ท่านมีวิธีสร้างสัมพันธ์กับบุคคลในวงการบันเทิงอย่างไร ช่วยอธิบาย
10. ท่านนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในกระบวนการทำข่าวขั้นตอนใดบ้าง วิธีการใช้เป็นอย่างไร ช่วยอธิบาย
11. ท่านใช้เทคโนโลยีสื่อสารใดมาช่วยในการนำเสนอข่าวบ้าง อย่างไร ช่วยอธิบาย
 - Website -Line/Line TV
 - YouTube -Facebook/Facebook Live/Facebook fan page
 - Twitter -Instagram/ Instagram Live
12. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวบันเทิงในยุคหลอมรวมของเทคโนโลยีสื่อสารต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง ช่วยอธิบาย

ชุดคำถาม C: ตารางชุดคำถามในการสัมภาษณ์บุคคลในวงการบิน (ดารา พิธีกร) เกี่ยวกับการรายงานข่าวบันเทิง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับดารา การใช้ เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) เพื่อรายงานข่าวจากภาคสนาม

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูลหลัก

อาชีพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชื่อต้นสังกัด และอายุการทำงานผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชุดคำถาม C: ตารางชุดคำถามในการสัมภาษณ์นักแสดง พิธีกร

1. ท่านมีประสบการณ์ในวงการบันเทิงมากี่ปี ผลงานของท่านคือด้านใด
 - นักแสดง, ศิลปิน, นักร้อง -นางแบบ/นายแบบ/เกี่ยวกับแฟชั่น
 - พิธีกร -ผู้ที่ทำงานอยู่เบื้องหลัง ผู้กำกับ, ผู้จัด
2. เมื่อมีโอกาสได้พบสื่อโดยส่วนใหญ่ท่านถูกนักข่าวสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นใดบ้าง และประเด็นใดที่ท่านถูกสัมภาษณ์บ่อยที่สุด เพราะเหตุใด ช่วยอธิบาย
 - ผลงาน
 - เรื่องส่วนตัว ครอบครัว/การเรียน/งานอดิเรก/ความสามารถพิเศษ
 - ความรัก รัก/เลิกข่าวฉาว มือที่3/ขาดระเบียบ/เกาเหลา/ศีลกรรม/ยาเสพติด
3. ท่านยินดีให้สัมภาษณ์ประเด็นใด และไม่ยินดีให้สัมภาษณ์ประเด็นใดบ้าง เพราะเหตุใด
4. ความสัมพันธ์ของท่านกับผู้สื่อข่าวบันเทิงอยู่ในระดับใด เช่น ระดับทั่วไป, ให้ความไว้วางใจ, สนิท ช่วยอธิบาย
5. เมื่อตกท่านอยู่ในสถานการณ์ที่มีประเด็นข่าว ท่านเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับท่านได้สัมภาษณ์ก่อนหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. เมื่อท่านให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวท่านเปิดเผยข้อมูลในระดับใด เช่น ตอบคำถามเฉพาะบางส่วนหรือพูดหมดเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ เพราะเหตุใด
7. ท่านคิดว่าการที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สื่อข่าวส่งผลต่อตัวท่านหรือไม่ อย่างไร
8. ท่านคิดว่าลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับนักแสดงเป็นความสัมพันธ์ลักษณะใด
 - เพื่อน -เพื่อนร่วมงาน
 - ผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน -อื่น ๆ
9. ท่านคิดอย่างไรเมื่อมีการรายงานข่าวด้วย เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) ระหว่างที่ท่านกำลังให้สัมภาษณ์อยู่ เพราะเหตุใด ช่วยอธิบาย

ชุดคำถาม C: ตารางชุดคำถามในการสัมภาษณ์นักแสดง พิธีกร (ต่อ)

10. ท่านคิดอย่างไรเมื่อสำนักข่าวบันเทิงนำข้อมูลที่ได้จากการที่ท่านโพสต์ลงสื่อสังคมออนไลน์ส่วนตัวไปนำเสนอก่อนโดยไม่ได้ขออนุญาต หรือสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับประเด็นนั้นก่อน ช่วยอธิบาย
11. ท่านใช้สื่อสังคมออนไลน์ใดบ้างในการติดต่อสื่อสารกับแฟนคลับของท่าน

-เว็บไซต์	-Line/Line Tv
-ยูทูบ	-Facebook/Facebook Live/Facebook fanpage
-ทวิตเตอร์	-Instagram/ Instagram Live
12. ท่านใช้สื่อสังคมออนไลน์สื่อสารเรื่องใดเกี่ยวกับตัวท่านบ้าง ช่วยอธิบาย
13. เมื่อท่านสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์สื่อสารเรื่องราวเกี่ยวกับตัวท่านได้ด้วยตัวเอง ท่านคิดว่ากรนำเสนอข่าวผ่านผู้สื่อข่าวยังมีความสำคัญอยู่หรือไม่เพราะเหตุใด ช่วยอธิบาย



ประวัติเจ้าของผลงาน

ชื่อ นางสาวพัชรินทร์ รักสัตย์
วันเดือนปีเกิด 23 มีนาคม 2526
วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ปีการศึกษา 2548



มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 2 เดือน กันยายน พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) อยู่บ้านเลขที่ 22 /41

ซอย 3 ถนน อิมพีเรียล ตำบล/แขวง หนองแขม

อำเภอ/เขต จตุจักร จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10900

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 758 0300510

ระดับปริญญา ☐ ตรี ☒ โท ☐ เอก

หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารธุรกิจบัณฑิตและการผลิต

คณะ นิเทศศาสตร์ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

10110 ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้

สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานวิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์หัวข้อ

การบทกวีสื่อทางวรรณคดีทางวัฒนธรรมในเขตคลองเตย

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์”)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนา งาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับ บุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับ ลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับ อนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(อาจารย์ อภิธิภา จุลพิสิฐ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤติกา ลัมลาวัลย์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน
(ดร.ปีเตอร์ กัน)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร